

CRNA GORA
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

IZVJEŠTAJ

**o radu Ministarstva unutrašnjih poslova, sa
organizacionom jedinicom Ministarstva nadležnom za
policijske poslove za 2024. godinu**

IZVJEŠTAJ O RADU

ODJELJENJA ZA UNUTRAŠNJU KONTROLU POLICIJE ZA 2024. GODINU

Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je, u skladu sa poslovima i ovlašćenjima unutrašnje kontrole policije utvrđenim Zakonom o unutrašnjim poslovima u 2024.godini obavljalo kontrolne, operativne, instruktivne i druge poslove u oblasti unutrašnje kontrole rada policije koji su obuhvatali:

- Neposrednu kontrolu zakonitosti vršenja policijskih poslova i primjene policijskih ovlašćenja od strane službenika Uprave policije, na osnovu operativnih saznanja, obavještenja ili drugih načina saznanja o mogućim nepravilnostima ili nezakonitostima u radu policijskih službenika, o čemu su podnešeni odgovarajući izvještaji koji su, pored konstatacija utvrđenog stanja, obuhvatali i podnošenje predloga za pokretanje disciplinskih postupaka i preduzimanje mjera u cilju utvrđivanja krivične odgovornosti policijskih službenika ili instrukcije za dosljedniju primjenu policijskih ovlašćenja i zakonito postupanje;

- Provjere i analize pritužbi građana na rad i postupanje policijskih službenika Uprave policije i ocjenjivanje osnovanosti pritužbi. U slučajevima u kojima je utvrđena osnovanost pritužbi, preduzimane su mjere u cilju utvrđivanja disciplinske ili krivične odgovornosti policijskih službenika, koji su zloupotrebom ili prekoračenjem službenih ovlašćenja, nesavjesnim radom ili na drugi način ugrozili ustavna prava i slobode građana;

- Sprovođenje stalnih aktivnosti praćenja zakonitosti postupanja u vršenju policijskih poslova u organizacionim jedinicama Uprave policije i primjene policijskih ovlašćenja, kao i drugih aktivnosti u smislu davanja sugestija i preporuka rukovodiocima organizacionih jedinica Uprave policije u cilju zakonite i efikasne praktične primjene zakonskih propisa iz oblasti policijskih poslova i primjene policijskih ovlašćenja.

U okviru naznačenih poslova i ovlašćenja unutrašnje kontrole policije, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je u toku 2024.godine preduzimalo veći broj aktivnosti, od kojih se, kao naznačajnije, ističu slijedeće:

■ **Pregled strukture i analiza kontrola - provjera zakonitosti postupanja policijskih službenika, na osnovu operativnih i drugih saznanja o mogućim nezakonitostima i nepravilnostima u radu i postupanju policijskih službenika, kao i na osnovu pritužbi građana na postupanje policijskih službenika u 2024. godini (134)**

Službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije su u toku 2024.godine, izvršili ukupno **134 unutrašnje kontrole** – provjere zakonitosti postupanja

policijskih službenika, na osnovu operativnih i drugih saznanja o mogućim nezakunitostima i nepravilnostima u radu i postupanju policijskih službenika, kao i na osnovu pritužbi građana na postupanje policijskih službenika.

Unutrašnje kontrole - 2024. godina		
Osnovane / Neosnovane ►	O	N
Broj kontrola u odnosu na ocjenu osnovanosti/neosnovanosti	23	36
Procenat u odnosu na ukupan broj kontrola	(38,98%)	(61,02%)
UKUPNO KONTROLA:	59	
Pritužbe - 2024. godina		
Osnovane / Neosnovane ►	O	N
Broj pritužbi	18	57
Procenat u odnosu na ukupan broj pritužbi	(24%)	(76%)
UKUPNO PRITUŽBI:	75	
Ukupan broj predmeta - 2024.godina		
(Kontrole i pritužbe)		
Osnovane / Neosnovane ►	O	N
Broj predmeta	41	93
Procenat u odnosu na ukupan broj predmeta	(30,59%)	(69,41%)
UKUPAN BROJ PREDMETA	134	

■ Ukupan broj izvršenih predmeta unutrašnje kontrole po organizacionim jedinicama Uprave policije 134 (75 po pritužbama građana i 59 kontrola - provjera zakonitosti postupanja policijskih službenika na

osnovu operativnih i drugih saznanja o mogućim nezakonitostima i nepravilnostima u radu i postupanju policijskih službenika):

RCB »Centar« OB Podgorica – 22 unutrašnje kontrole,
RCB »Centar« OB Danilovgrad – 6 unutrašnjih kontrola,
RCB »Centar« OB Cetinje – 4 unutrašnje kontrole,
RCB »Centar« OB Kolašin – 1 unutrašnja kontrola,
RCB »Sjever« OB Bijelo Polje – 16 unutrašnjih kontrola,
RCB »Sjever« OB Mojkovac – 1 unutrašnja kontrola,
RCB »Zapad« OB Nikšić – 16 unutrašnjih kontrola,
RCB »Zapad« SP Šavnik – 5 unutrašnjih kontrola,
RCB »Zapad« OB Žabljak – 2 unutrašnje kontrole,
RCB »Jug« OB Budva – 5 unutrašnjih kontrola,
RCB »Jug« OB Herceg Novi - 1 unutrašnja kontrola,
RCB »Jug« OB Kotor – 9 unutrašnjih kontrola,
RCB »Jug« OB Tivat – 3 unutrašnje kontrole,
RCB »Jug« OB Bar – 2 unutrašnje kontrole,
RCB »Jug« OB Ulcinj – 1 kontrola,
RCB »Zapad« OB Pljevlja – 4 unutrašnje kontrole,
RCB »Sjever« OB Berane – 8 unutrašnjih kontrola,
RCB »Sjever« OB Rožaje – 5 unutrašnjih kontrola,
RCB »Sjever« OB Andrijevica – 1 unutrašnja kontrola,
RCB »Sjever« SP Gusinje i OB Plav – 3 unutrašnje kontrole (u jednom slučaju dva komandira Stanica policije i jedan policijski službenik),
RCB »Sjever« SP Petnjica – 1 unutrašnja kontrola,
Forenzički centar – 1 unutrašnja kontrola,
Specijalno policijsko odjeljenje – 1 unutrašnja kontrola,
Posebna jedinica policije – 1 unutrašnja kontrola,
Protivteroristička jedinica – 2 unutrašnje kontrole,
Više starješina i rukovodilaca različitih organizacionih jedinica policije – 1 unutrašnja kontrola (po zahtjevu Odbora za bezbjednost Skupštine Crne Gore – postupanje na dan izbora 30.08. 2020.godine).
Sektor policije opšte nadležnosti – 1 unutrašnja kontrola,
RCGP »Jug« SGP Bar – 2 unutrašnje kontrole,
RCGP »Jug« SGP Ulcinj – 2 unutrašnje kontrole,
RCGP »Jug« SGP Herceg Novi – 1 unutrašnja kontrola i
RCGP »Centar« Podgorica I i SGP Aerodrom Podgorica – 6 unutrašnjih kontrola.

● ● ◇ ● ●

■ Predmeti unutrašnje kontrole u radu na dan sačinjavanja izvještaja (32)

Ukupan broj unutrašnjih kontrola na dan sačinjavanja izvještaja iznosi **32** predmeta. U **23** predmeta radi se o kontrolama - provjerama zakonitosti postupanja policijskih službenika na osnovu operativnih i drugih saznanja o

mogućim nezakonitostima i nepravilnostima u radu i postupanju policijskih službenika i u **9** predmeta unutrašnje kontrole se vrše na osnovu pritužbi građana.

■ **Kontrole zakonitosti vršenja policijskih poslova i primjene policijskih ovlašćenja (59)**

Službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije su toku 2024.godine izvršili 59 kontrola – provjera zakonitosti postupanja policijskih službenika, na osnovu operativnih i drugih saznanja o mogućim nezakonitostima i nepravilnostima u radu i postupanju policijskih službenika.

■ **Struktura i sadržinska analiza kontrola zakonitosti vršenja policijskih poslova i primjene policijskih ovlašćenja u 2024. godini**

Nakon sprovedenih postupaka provjera, **u 23 slučaja**, (38,98% od ukupnog broja kontrola - 59) izvršene kontrole imale su za rezultat konstatovanje propusta, nepravilnosti ili nezakonitosti u postupanju policijskih službenika.

Pregled izvršenih unutrašnjih kontrola u 2024.godini i ocjene osnovanosti, nakon sprovedenih postupaka provjere, dat je u sljedećoj tabeli:

Kontrole - 2024. godina		
Osnovane / Neosnovane ►	O	N
Broj kontrola u odnosu na ocjenu osnovanosti/neosnovanosti	23	36
Procenat u odnosu na ukupan broj kontrola	(38,98%)	(61,02%)
UKUPNO KONTROLA:	59	

Na osnovu izvršenih provjera u ovim slučajevima, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je preduzelo slijedeće mjere:

■ u 10 slučajeva, direktoru Uprave policije na dalji postupak dostavilo izvještaje o izvršenim kontrolama, u cilju pokretanja disciplinskog postupka protiv **25 policijskih službenika**, za koje je utvrđeno postojanje osnovane sumnje da su radnjama i postupanjem počinili teže povrede službene dužnosti, i to protiv:

- osam policijskih službenika
 - zbog teže povrede službene dužnosti iz čl.95 st.1 t.1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (neizvršavanje ili nesavjesno ili neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza), dok su tri policijska službenika, od navedenih osam, ovu težu povredu službene dužnosti počinili u sticaju sa težom povredom službene dužnosti iz člana 173 st. 1 t. 24 Zakona o unutrašnjim poslovima (nesačinjavanje ili neblagovremeno ili nepotpuno ili neuredno sačinjavanje službenog dokumenta o preduzimanju službene radnje ili primjeni policijskog ovlašćenja);

- osam policijskih službenika
 - zbog teže povrede službene dužnosti iz čl.173 st.1 t.3 Zakona o unutrašnjim poslovima (preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova i izvršavanje službenih zadataka), dok su pet policijskih službenika ovu težu povredu službene dužnosti počinili u sticaju sa težom povredom službene dužnosti iz člana 95 st.1 t.11 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (davanje netačnih podataka koji su od uticaja na donošenje odluke), a jedan policijski službenik je ovu težu povredu službene dužnosti počinio u sticaju sa težom povredom službene dužnosti iz člana 173 st.1 t.22 Zakona o unutrašnjim poslovima (nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje ;

- dva policijska službenika
 - zbog teže povrede službene dužnosti iz čl.173 st.1 t.21 Zakona o unutrašnjim poslovima (nepostupanje po usmenom ili pisanom zahtjevu službenika ovlašćenog za vršenje poslova unutrašnje kontrole Policije ili ometanje obavljanja poslova unutrašnje kontrole);

- dva policijska službenika
 - zbog teže povrede službene dužnosti iz čl.173 st.1 t.22 Zakona o unutrašnjim poslovima (nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera za bezbjednost lica, imovine i povjerenih stvari);

- jednog policijskog službenika
 - zbog teže povrede službene dužnosti iz čl.173 st.1 t.24 Zakona o unutrašnjim poslovima (nesačinjavanje ili neblagovremeno ili nepotpuno ili neuredno sačinjavanje službenog dokumenta o preduzimanju službene radnje ili primjeni policijskog ovlašćenja);

- jednog policijskog službenika
 - zbog teže povrede službene dužnosti iz čl.95 st.1 t.3 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (nepravilno korišćenje i raspolaganje povjerenim sredstvima);

- jednog policijskog službenika
 - zbog teže povrede službene dužnosti iz čl.95 st.1 t.4 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (zloupotreba službenog položaja ili prekoračenje ovlašćenja u službi);

- jednog policijskog službenika
 - zbog teže povrede službene dužnosti iz čl.173 st.1 t.19 Zakona o unutrašnjim poslovima (prikriivanje izvršenja teže povrede službene dužnosti i nepodnošenje predloga za pokretanje disciplinskog postupka);

- jednog policijskog službenika
 - zbog teže povrede službene dužnosti iz čl.173 st.1 t. 20 Zakona o unutrašnjim poslovima (davanje izjava i saopštenja u vezi ili povodom vršenja policijskih poslova bez odobrenja ministra ili lica koje on ovlasti) u sticaju sa težom povredom službene dužnosti iz čl.173 st.1 t..25 Zakona o unutrašnjim poslovima (povreda pravila i standarda utvrđenih Kodeksom policijske etike).

*I pored toga što su Izvještaji sa spisima sačinjenim u postupcima unutrašnje kontrole dostavljeni v.d. direktora Uprave policije (10 predmeta), **u 5 slučajeva (od naznačenih 10 predmeta)** Izvještaji o izvršenim kontrolama, sa spisima predmeta, dostavljeni su na dalji postupak i nadležnim državnim tužilaštvima, zbog postojanja osnova sumnje da su se u radnjama i postupanju policijskih službenika stekla obilježja nekog od krivičnih djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

***Poseban osvrt zbog specifičnosti samog događaja, izvršen je u odnosu na kontolu postupanja policijskih službenika u predmetu K.br.52-10/2024 od 30.10.2024.godine, čiji je postupak unutrašnje kontrole okončan 31.12.2024.godine:**

Naime, kontrola je izvršena u odnosu na preduzimanje aktivnosti, mjera i radnji iz nadležnosti organizacionih jedinica Uprave policije koje su bile preduzete u odnosu na lice Baliagić Aliju, za period od 20.06.2024.godine, tj. dana redovnog otpusta sa izdržavanja kazne zatvora do dana 29.10.2024.godine, te da se uz traženu informaciju o preduzetim mjerama dostavi kopija službene dokumentacije sačinjene po navedenom osnovu. Predmet obradili policijski službenici unutrašnje kontrole Dragan Pejanović, Milan Adžić i Marija Miladinović.

- Na osnovu činjenica i dokaza utvrđenih u postupku unutrašnje kontrole, utvrđeno je da je 10 policijskih službenika počinilo neke od težih povreda službene dužnosti, usljed čega je Izvještaj sa spisima sačinjenim u postupku unutrašnje kontrole dostavljen direktoru Uprave policije u cilju preduzimanja mjera iz njegove nadležnosti i pokretanja postupaka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti, i to za sljedeće policijske službenike:

1. Slavko Raičević, zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 3 Zakona o unutrašnjim poslovima (preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova i izvršavanje službenih zadataka),
2. Ljiljana Raković, zbog osnovane sumnje da je počinila težu povredu službene dužnosti iz člana 95 stav 1 tačka 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (neizvršavanje ili nesavjesno ili neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza);
3. Vuk Moračanin, zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 3 Zakona o unutrašnjim poslovima (preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova i izvršavanje službenih zadataka) u sticaju sa težom povredom službene dužnosti iz člana 95 stav 1 tačka 11 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (davanje netačnih podataka koji su od uticaja na donošenje odluke)
4. Marko Marković, zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 3 Zakona o unutrašnjim poslovima (preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova i

- izvršavanje službenih zadataka) u sticaju sa težom povredom službene dužnosti iz člana 95 stav 1 tačka 11 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (davanje netačnih podataka koji su od uticaja na donošenje odluke).
5. Sava Nedović, zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 3 Zakona o unutrašnjim poslovima (preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova i izvršavanje službenih zadataka) u sticaju sa težom povredom službene dužnosti iz člana 95 stav 1 tačka 11 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (davanje netačnih podataka koji su od uticaja na donošenje odluke).
 6. Dalibor Marković zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 3 Zakona o unutrašnjim poslovima (preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova i izvršavanje službenih zadataka) u sticaju sa težom povredom službene dužnosti iz člana 95 stav 1 tačka 11 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (davanje netačnih podataka koji su od uticaja na donošenje odluke).
 7. Danilo Smolović, zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 24 Zakona o unutrašnjim poslovima (nesačinjavanje ili neblagovremeno ili neuredno sačinjavanje službenog dokumenta o preduzimanju službene radnje ili primjeni policijskog ovlašćenja);
 8. Čemal Ljuca, zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 3 Zakona o unutrašnjim poslovima (preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova i izvršavanje službenih zadataka) u sticaju sa težom povredom službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 22 Zakona o unutrašnjim poslovima (nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera za bezbjednost lica, imovine i povjerenih stvari),
 9. Borivoje Bulatović, zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 22 Zakona o unutrašnjim poslovima (nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera za bezbjednost lica, imovine i povjerenih stvari);
 10. Veselin Novović, zbog osnovane sumnje da je počinio težu povredu službene dužnosti iz člana 95 stav 1 tačka 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (neizvršavanje ili nesavjesno ili neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza).

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja u Odjeljenju bezbjednosti Bijelo Polje u konkretnom slučaju, date su generalne preporuke Upravi policije u cilju poboljšanja i unaprjeđenja rada Policije.

Takođe, Izvještaj o izvršenoj kontroli sa spisima predmeta dostavljen je i Osnovnom državnom tužilaštvu u Bijelom Polju, na dalji postupak, ocjenu i odlučivanje da li u radnjama i postupanju policijskih službenika koji su u predmetnom slučaju preduzimali službene mjere i radnje, ima elemenata krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

Izvještaj o izvršenoj kontroli sa spisima predmeta dostavljen je na zahtjev Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Izvještaj o izvršenoj kontroli sa spisima predmeta dostavljen je i Tužilačkom savjetu na analizu, a preko Kabineta ministra, Izvještaj o izvršenoj kontroli je dostavljen Vijeću za nacionalnu bezbjednost.

*****Dopisom RCB »Sjever« - Bijelo Polje, broj 123/25-576/3 od 22.01.2025.godine, ovaj Regionalni centar obavijestio je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije da je protiv 10 policijskih službenika OB Bijelo Polje pokrenut disciplinski postupak zbog počinjenih težih povreda službene dužnosti, i to protiv: Slavka Raičevića, Ljiljane Raković, Vuka Moračanina, Dalibora Markovića, Sava Nedovića, Marka Markovića, Danila Smolovića, Ćemala Ljuce, Borivoja Bulatovića, i Veselina Novovića.**

■ ■ **u tri slučaja** Izvještaji o izvršenim provjerama, sa spisima predmeta, dostavljeni su Etičkom odboru Ministarstva na ocjenu etičnosti ponašanja **osam** policijskih službenika.

■ ■ **u jednom slučaju** Izvještaj o izvršenim provjerama sa spisima predmeta, dostavljen je nadležnom državnom tužilaštvu na dalji postupak, ocjenu i odlučivanje da li u radnjama policijskih rukovodilaca, koji su vršili raspored policijskih službenika van njihovog mjesta rada na dan izbora 30.08.2020.godine, ima elemenata krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

■ ■ **u jednom slučaju** Izvještaj o izvršenim provjerama sa spisima predmeta, dostavljen je nadležnom Direktoratu za bezbjednosno - nadzorne poslove, jer je navedeni direktorat nadležan za ocjenu i odlučivanje o tome da li je, od strane policijskih službenika, pravilno primijenjen odgovarajući član u vezi sa Zakonom o oružju.

■ ■ **u tri slučaja**, na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja i prikupljenih dokaza u postupcima unutrašnje kontrole u slučajevima koruptivnog ponašanja **11** policijskih službenika granične policije, isti su lišeni slobode i, uz krivičnu prijavu, sprovedeni nadležnim državnim tužilaštvima u Bijelom Polju (dva policijska službenika), Herceg Novom (jednog policijskog službenika) i Podgorici (osam policijskih službenika), zbog osnovane sumnje da su počinili krivično djelo iz člana 423 KZCG - Primanje mita, dok je, u kontinuiranoj akciji po izdatim potjernicama lišeno slobode ukupno 18 stranih državljana (od ukupno 29) zbog krivičnog djela iz člana 424 KZ CG - Davanje mita **(KORUPTIVNO PONAŠANJE)**.

■ ■ **u pet slučajeva** na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja i prikupljenih dokaza u postupku unutrašnje kontrole, konstatovano je da su neposredni rukovodioci organizacionih jedinica u kojima su raspoređeni policijski službenici, već preduzeli zakonske mjere u cilju utvrđivanja:

- u tri slučaja disciplinske odgovornosti za tri policijska službenika;
- u jednom slučaju predmetni spisi dostavljeni Etičkom odboru Ministarstva unutrašnjih poslova u cilju utvrđivanja povrede Kodeksa policijske etike za jednog policijskog službenika;
- u jednom slučaju preduzete su zakonske mjere na utvrđivanju postojanja elemenata krivične odgovornosti policijskog službenika osumnjičenog za krivično djelo – nedozvoljene polne radnje, usljed čega je uz krivičnu prijavu policijski službenik sproveden nadležnom državnom tužilaštvu i od strane neposrednog rukovodioca privremeno udaljen sa posla, do pravosnažnog okončanja sudskog postupka.

ISHODI NA OSNOVU PREDMETA UNUTRAŠNJE KONTROLE DOSTAVLJENIH TUŽILAŠTVIMA:

*** Nadležna tužilaštva su u dva slučaja obavijestila Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije, da su protiv devet policijskih službenika podignute optužnice, i to za krivična djela: primanje mita iz člana 423 KZ CG od strane devet policijskih službenika.

*** U jednom slučaju protiv dva policijska službenika Osnovno državno tužilaštvo u Beranama je odbacilo krivičnu prijavu protiv ovih policijskih službenika, zbog krivičnog djela primanje mita iz člana 423 KZ CG, koju je tom tužilaštvu dostavilo Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije. Na navedenu Odluku Osnovnog državnog tužilaštva u Beranama, Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je blagovremeno izjavilo pritužbu Višem državnom tužilaštvu u Bijelom Polju, koje je svojim aktom odbacilo pritužbu ovog Odjeljenja.

***Od nadležnih tužilaštava u četiri slučaja Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije je stiglo obavještenje da u radnjama i postupanju četiri policijska službenika nema elemenata krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

ISHODI NA OSNOVU PREDMETA UNUTRAŠNJE KONTROLE DOSTAVLJENIH ETIČKOM ODBORU:

***Etički odbor je obavijestio Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije da je u dva slučaja došlo do povrede Kodeksa policijske etike od strane šest policijskih službenika.

SLUČAJEVI U KOJIMA UNUTRAŠNJOM KONTROLOM NIJESU UTVRĐENE NEPRAVILNOSTI I NEZAKONITOSTI

U preostalih 36 slučajeva, u postupcima kontrola nijesu utvrđene nepravilnosti ili nezakonitosti koje bi ukazivale na postojanje elemenata za disciplinsku ili drugu odgovornost policijskih službenika.

Međutim, i pored toga što u predmetnim slučajevima nijesu utvrđeni dokazi o postojanju elemenata za disciplinsku ili drugu odgovornost policijskih službenika, u 18 slučajeva u kojima se radilo o navodima o nezakonitom postupanju policijskih službenika, izvještaji sa spisima predmeta sačinjenim u postupcima unutrašnje kontrole dostavljeni su nadležnim državnim tužilaštvima, na dalji postupak i konačnu ocjenu i odlučivanje o postojanju elemenata krivičnog djela u radnjama i postupanju policijskih službenika koji su preduzimali službene mjere i radnje.

SLUČAJEVI U KOJIMA JE ODJELJENJE ZA UNUTRAŠNJU KONTROLU POLICIJE POSTUPALO U ODNOSU NA NAVODE O ZLOSTAVLJANJU OD STRANE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

***Od ukupnog broja kontrola po službenoj dužnosti (59) u 11 slučajeva su izvršene provjere povodom postupanja policijskih službenika u kojima je postojala sumnja u prekoračenje policijskih ovlaštenja i nezakonitu upotrebu prinude od strane policijskih službenika u vršenju službene dužnosti.

U svih 11 slučajeva, Izvještaji sa spisima sačinjenim u postupcima unutrašnje kontrole dostavljeni su nadležnim državnim tužilaštvima na dalji postupak, ocjenu i odlučivanje o tome da li su se u radnjama i postupanju policijskih službenika stekli elementi krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a Krivičnog zakonika Crne Gore.

*U jednom od pomenutih slučajeva, i pored dostavljanja spisa predmeta nadležnom državnom tužilaštvu, na osnovu činjenica i dokaza utvrđenih u postupku unutrašnje kontrole Izvještaj sa spisima sačinjenim u postupku kontrole dostavljen je direktoru Uprave policije u cilju preduzimanja zakonskih mjera i pokretanja postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti policijskog službenika OB Cetinje, zbog osnovane sumnje da su se u radnjama i postupanju ovog policijskog službenika stekla obilježja teže povrede službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 3 Zakona o unutrašnjim poslovima (preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova).

ODGOVORI TUŽILAŠTAVA PO OSNOVU SPROVEDENIH POSTUPAKA UNUTRAŠNJE KONTROLE KOJI SU SE ODNOSILI NA NAVODE O ZLOSTAVLJANJU TJ.POLICIJSKOJ TORTURI:

*U jednom od ovih slučajeva, sam podnosilac prijave u izjavi datoj nadležnom tužilaštvu **negirao da su ga policijski službenici OB Budva fizički zlostavljali.**

*U dva slučaja nadležna državna tužilaštva su povratno informisala Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije **da u radnjama i postupanju policijskih službenika nema elemenata bića krivičnog djela zlostavljanje iz člana 166a 1 KZ CG.**

* U jednom slučaju je Osnovno državno tužilaštvo u Pljevljima pokrenulo krivični postupak tj. podnijelo optužni predlog protiv policijskog službenika OB Žabljak za krivično djelo zlostavljanje iz člana 166 stav 2 KZ CG, kao i KD falsifikovanje službene isprave iz člana 414 stav 2 KZ CG i KD davanje lažnog iskaza iz člana 389 stav 1 KZ CG.

• • ♦ • •

■ Kontrole po pritužbama građana (75)

Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije je u toku 2024. godine, izvršilo kontrole zakonitosti postupanja policijskih službenika na osnovu 75 pritužbi građana na postupanje i ponašanje policijskih službenika.

Na osnovu upoređivanja podataka za 2023.godinu, u kojoj je Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije sprovodilo postupke kontrole na osnovu 50 pritužbi na postupanje policijskih službenika, evidentno je da je u 2024.godini ovom Odjeljenju upućen veći broj pritužbi i to za 25 pritužbi (33,33%) više nego u 2023.godini.

Nakon sprovedenih postupaka kontrole, od strane službenika ovog Odjeljenja, ocijenjeno je da je 18 pritužbi osnovano (24% od ukupnog broja), dok je za 57 pritužbi (76%) ocijenjeno da su neosnovane, odnosno da u postupku izvršenih provjera nijesu utvrđene činjenice i dokazi koji bi ukazivali na postojanje disciplinske ili druge odgovornosti policijskih službenika.

U slučajevima u kojima je od strane Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije utvrđena osnovanost pritužbi preduzete su sljedeće mjere:

- **U 9 slučajeva**, predloženo je pokretanje disciplinskih postupaka protiv 13 policijskih službenika, zbog osnovane sumnje da su počinili teže povrede službene dužnosti, uslijed čega su Izvještaji sa spisima sačinjenim u postupcima unutrašnje kontrole dostavljeni na dalji postupak direktoru Uprave policije, i to:

- ∞ protiv šest policijskih službenika, zbog težih povreda službene dužnosti iz člana 95 stav 1 tačka 1 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (neizvršavanje ili nesavjesno ili neblagovremeno ili nemarno vršenje službenih obaveza);

- ∞ protiv dva policijska službenika, zbog težih povreda službene dužnosti iz člana 95 stav 1 tačka 4 Zakona o državnim službenicima i namještenicima (zloupotreba službenog položaja ili prekoračenje ovlašćenja u službi);

- ∞ protiv dva policijska službenika, zbog težih povreda službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 24 Zakona o unutrašnjim poslovima (nesačinjavanje ili neblagovremeno ili nepotpuno ili neuredno sačinjavanje službenog dokumenta o preduzimanju službene radnje ili primjeni policijskog ovlašćenja);

- ∞ protiv dva policijska službenika, zbog težih povreda službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 3 Zakona o unutrašnjim poslovima (preduzimanje ili nepreduzimanje radnje kojom se onemogućava ili otežava obavljanje policijskih poslova i izvršavanje službenih zadataka);

- ∞ protiv jednog policijskog službenika zbog teže povrede službene dužnosti iz člana 173 stav 1 tačka 18 Zakona o unutrašnjim poslovima (nesačinjavanje izvještaja o upotrebi sredstava prinude).

Osim toga u tri slučaja (od devet navedenih slučajeva), spisi predmeta unutrašnje kontrole dostavljeni su, osim direktoru uprave policije na utvrđivanje disciplinske odgovornosti, i nadležnim državnim tužilaštvima na ocjenu i odlučivanje o postojanju elemenata krivične odgovornosti u radnjama i postupanju policijskih službenika.

*U jednom od naznačenih slučajeva, nadležno državno tužilaštvo je obavijestilo Odjeljenje za unutrašnju kontrolu policije, da u radnjama i postupanju dva policijska službenika nema elemenata bilo kojeg krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

U šest slučajeva, spisi predmeta, sačinjeni u postupku unutrašnje kontrole, dostavljeni su Etičkom odboru na ocjenu etičnosti postupanja šest policijskih službenika u predmetnim slučajevima.

∞ u tri slučaja Etički odbor se izjasnio da su policijski službenici, svojim ponašanjem povrijedili Kodeks policijske etike.

∞ u jednom slučaju Etički odbor se izjasnio da u radnjama i postupanju policijskog službenika nije bilo elemenata povrede Kodeksa policijske etike.

U jednom slučaju, spisi sačinjeni u postupku unutrašnje kontrole dostavljeni su na dalju nadležnost Direktoratu za bezbjednosno – nadzorne poslove na preduzimanje mjera iz nadležnosti tog Direktorata u konkretnom slučaju.

- **U jednom slučaju,** u postupku unutrašnje kontrole, konstatovano je da su od strane neposrednog rukovodioca organizacione jedinice policije, već preduzete zakonske mjere u cilju utvrđivanja krivične odgovornosti policijskog službenika zbog postojanja osnova sumnje da je počinio krivično djelo ugrožavanje sugurnosti iz člana 168 stav 1 Krivičnog zakonika Crne Gore. Takođe predmetni spisi su dostavljeni i Etičkom odboru u cilju utvrđivanja etičnosti postupanja policijskog službenika.
- **U jednom slučaju,** Upravi policije naloženo da sačini instruktivni telegram sa preciznim instrukcijama u vezi sa načinom obezbjeđenja navijačkih grupa na putovanjima kroz Crnu Goru.

U preostalih 57 slučajeva, u postupcima unutrašnje kontrole nijesu se mogle utvrditi činjenice i dokazi koji bi ukazivali na nezakonito i neprofesionalno postupanje policijskih službenika.

Međutim, i pored navedenih činjenica u 6 (od 57 slučajeva), spisi sačinjeni u postupcima unutrašnje kontrole dostavljeni su nadležnim državnim tužilaštvima, na konačnu ocjenu i odlučivanje o eventualnom postojanju elemenata krivične odgovornosti u radnjama i postupanju policijskih službenika.

∞ U tri slučaja nadležna tužilaštva su obavijestila ovo Odjeljenje da u radnjama i postupanju policijskih službenika nema elemenata bilo kojeg krivičnog djela za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

■ **Struktura i sadržinska analiza pritužbi građana u 2024. godini (75)**

Analiza podnijetih pritužbi dostavljenih Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije ukazuje da je u 2024.godini, od ukupnog broja (75 pritužbi), bilo najviše pritužbi upućenih na postupanje policijskih službenika policije opšte nadležnosti – 54 pritužbe, dok se 12 pritužbi odnosilo na postupanje policijskih službenika kriminalističke policije, 8 pritužbi na postupanje policijskih službenika granične policije i 1 pritužba na policijske službenike Protivterorističke jedinice policije.

Pritužbe građana su se u 69 slučajeva sadržinski odnosile na način vršenja policijskih poslova i primjenu policijskih ovlašćenja, od čega su u šest slučajeva pritužbe sadržavale i navode o zlostavljanju od strane policijskih službenika. U šest slučajeva pritužbi, zbog postojanja sumnje da su se u radnjama i postupanju šest policijskih službenika stekla obilježja povrede Kodeksa policijske etike, Izvještaji sa

spisima predmeta unutrašnje kontrole dostavljeni su Etičkom odboru, na ocjenu etičnosti postupanja policijskih službenika.

Pregled strukture podnijetih pritužbi u 2024.godini i ocjene osnovanosti, nakon sprovedenih postupaka provjere, dat je u sljedećoj tabeli:

P r i t u ž b e - 2024. godina										
	Policija opšte nadl.		Kriminal. Policija		Granična policija		Sektor policije posebne namjene (PTJ i PJP) i obezbjeđenje		Ostali	
<i>Osnovane / Neosnovane ►</i>	O	N	O	N	O	N	O	N	O	N
Broj pritužbi	12	42	2	10	3	5	1	-	-	-
UKUPNO	54		12		8		1		-	

Sektor policije opšte nadležnosti (54 pritužbe)

■ ■ Kao što je prethodno već navedeno, najveći broj pritužbi građana koje su podnijete u 2024.godini, odnosio se na postupanje i ponašanje policijskih službenika policije opšte nadležnosti – 54 pritužbe (72% od ukupnog broja pritužbi).

● ● Od naznačenog broja pritužbi koje su građani podnijeli na policijske službenike policije opšte nadležnosti, 36 pritužbi su se odnosile na policijske službenike koji vrše policijske poslove održavanja javnog reda i mira.

Naznačene pritužbe su sadržavale navode u kojima su se građani žalili zbog nezakonite upotrebe sile, zbog načina preduzimanja službene radnje pretresa stana, zbog načina preduzimanja službene radnje lišenja slobode podnosioca pritužbe, zbog neosnovanosti podnošenja prekršajne prijave protiv podnosioca pritužbe, zbog načina postupanja i ponašanja policijskih službenika prilikom zaprimanja prijave od građana, zbog sumnji u nepristrasan odnos prilikom podnošenja prijave, pritužbe na postupanje prema podnosiocima pritužbe kao licima lišenim slobode, pritužba na zakonitost postupanja policijskih službenika prilikom postupanja sa oduzetim vozilom i zbog sumnji u zakonitost postupanja po prijavi drugog lica protiv podnosilaca pritužbi.

● ● Od naznačenog broja pritužbi koje su građani podnijeli na policijske službenike policije opšte nadležnosti, u 14 slučajeva (18,67% od ukupnog broja pritužbi) pritužbe su se odnosile na policijske službenike zadužene za poslove bezbjednosti saobraćaja na putevima.

Naznačene pritužbe na policijske službenike zadužene za bezbjednost saobraćaja su sadržavale primjedbe u odnosu na: način postupanja i preduzimanja službenih mjera i radnji policijskih službenika prilikom vršenja kontrole u saobraćaju, na unošenje netačnih podataka o saobraćajnom prekršaju koji je rezultirao negativnom posljedicom po podnosioca pritužbe, primjedbe na izrečene saobraćajne prekršaje, pritužba na nekulturno i nehumano postupanje prema podnosiocu pritužbe kao učesniku u saobraćaju - vozaču, primjedba na način postupanja policijskih službenika u slučaju pozivanja šlep službe za odvoženje vozila u kvaru, uz navođenje sumnji u zloupotrebu tom prilikom, pritužbe na način sačinjavanja zapisnika o saobraćajnoj nezgodi uz sumnju na tačnost unesenih podataka i slično.

●● Od naznačenog broja pritužbi koje su građani podnijeli na policijske službenike policije opšte nadležnosti, u 4 slučaja (5,33% od ukupnog broja pritužbi) pritužbe su se odnosile na policijske službenike zadužene za poslove dežurstva.

Sektor kriminalističke policije (12 pritužbi)

■ ■ U toku 2024. godine, Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije je dostavljeno 12 pritužbi na policijske službenike kriminalističke policije (16% od ukupnog broja pritužbi).

Pritužbe na policijske službenike kriminalističke policije su sadržavale navode o nezaklonitostima i neadekvatno preduzetim mjerama i radnjama u postupanju policijskih službenika, i to: neprofesionalnom načinu postupanja policijskih službenika u odnosu na službeni radnju pretres stana i lica, na način postupanja po krivičnim prijavama dostavljenim na postupanje policijskim službenicima, pritužba na način preduzimanja službenih mjera i radnji i postupanje prema podnosiocu pritužbe prilikom primjene policijskih ovlašćenja prema njemu, zbog nepostupanja policijskih službenika po prijavi podnosioca pritužbe za krivično djelo podmetanje požara na štali podnosioca pritužbe, sumnje u nepristrasnost postupanja policijskih službenika i sumnja na zloupotrebu položaja u privatnim odnosima prema podnosiocu pritužbe.

Sektor granične policije (8 pritužbi)

■ ■ U toku 2024. godine, Odjeljenju za unutrašnju kontrolu policije su dostavljeno je 8 pritužbi na policijske službenike granične policije (10,67% od ukupnog broja pritužbi).

Naznačene pritužbe su sadržavale navode o sumnji u zloupotrebu službenog položaja policijskog službenika, na način vršenja poslova granične kontrole, na način ponašanja policijskih službenika koji su propustili da izvrše potrebne provjere za prelazak državne granice malodobnih lica čiji su roditelji sa podijeljenim starateljstvom, ne tražeći dozvolu od drugog roditelja – staratelja, na ponašanje van vršenja službene dužnosti, kao i na način postupanja prema podnosiocima pritužbi kao taxi vozačima na Aerodromu Podgorica.

Ostale aktivnosti Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije u 2024.godini

Osim prethodno naznačenih, službenici Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije su tokom 2024.godine realizovali i slijedeće aktivnosti:

► Sprovedene su stalne aktivnosti praćenja zakonitosti postupanja u vršenju policijskih poslova i primjeni policijskih ovlašćenja u organizacionim jedinicama Uprave policije, kao i druge aktivnosti u smislu davanja sugestija i preporuka rukovodiocima organizacionih jedinica Uprave policije u cilju zakonite i efikasne praktične primjene zakonskih propisa iz oblasti policijskih poslova i primjene policijskih ovlašćenja.

■ Učešće službenika na konferencijama, sastancima, komisijama, okruglim stolovima, obukama, radionicama i sl.

Sastanci:

► Dana 12.02.2024.godine, održan je konstitutivni sastanak Nacionalnog međuresornog operativnog tima za prevenciju i suzbijanje nasilnog ekstremizma, terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma, čiji član je načelnik Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije Darko Vujović.

► Dana 15.02.2024.godine, održan je sastanak sa predstavnicima ICITAP-a u Crnoj Gori. Sastanku su ispred Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije prisustvovali načelnik Darko Vujović, zamjenica načelnika mr Olivera Vojinović, glavni policijski inspektor Milan Adžić i viši policijski inspektor I klase Nenad Vojinović. Sastanak se odnosio na utvrđivanje modaliteta realizacije dogovorenih aktivnosti koje su se odnosile na dogovorenu podršku i pomoć Odjeljenju za unutrašnju kontrolu od strane ICITAP-a.

► Dana 16.02.2024.godine, održan je sastanak sa delegacijom CPT Komiteta za borbu protiv torture i svih oblika zlostavljanja, mučenja i ponižavajućeg ponašanja. Sastanku je, u ime Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije, prisustvovala zamjenica načelnika mr Olivera Vojinović.

► Dana 20.02.2024.godine, u prostorijama Ministarstva unutrašnjih poslova (kancelarija Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije), održan je sastanak sa ekspertima ekspertske misije EUROL3, a istom su ispred Odjeljenja prisustvovali zamjenica načelnika Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije, mr Olivera Vojinović - glavna policijska inspektorka i policijski službenik unutrašnje kontrole za kontrolu zakonitosti primjene policijskih ovlašćenja, Milan Adžić - glavni policijski inspektor,

dok su sastanku ispred ekspertske misije u okviru EUROL3 projekta prisustvovali viši policijski eksperti države članice EU, Detlef Kreutzer i Johann Wagner i pravni savjetnik Ognjen Mitrović.

► Dana 25. i 26.03.2024.godine, delegacija Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije, u sastavu glavni policijski inspektor Milan Adžić i glavni policijski inspektor Senad Bahtijarević, prisustvovala je u Prizrenu – Kosovo sastanku policijskih kontrola Regiona – “Police Control Regional Event”.

■ **Učešće službenika na konferencijama, radionicama i komisijama:**

► Dana 28. i 29.02.2024.godine, u Hotelu „Cue“ u Podgorici održana je Regionalna konferencija o dezinformacijama, kojoj je prisustvovao glavni policijski savjetnik Dragan Pejanović.

► U periodu od 26.-28.03.2024. u Hotelu “Voco” u Podgorici održana je radionica u okviru projekta EUROL 3, koju su održali Detlef Kreutzer i Mauricio Salustro, međunarodni konsultanti EUROL 3. Radionici su prisustvovali glavna policijska inspektorka Marija Mlladinović i glavni policijski savjetnik Dragan Pejanović.

► Glavni policijski inspektor Milan Adžić, imenovan je za člana Komisije za reviziju svih radnih mjesta na kojima se staž računa sa uvećanim trajanjem - beneficirani staž Rješenjem o obrazovanju Komisije broj 01/078/24-69022 od 30.jula 2024.godine.

► Glavni policijski savjetnik Dragan Pejanović, imenovan je za člana Radne grupe za izradu Strategije IUG 2025-2029 sa OAP za IUG 2025 - 2029 I AP za 2025.

► Glavni policijski savjetnik Dragan Pejanović, Rješenjem ministra unutrašnjih poslova broj 01 broj 078/24-50459 od 06.08.2024.godine, imenovan je za člana Komisije za uništavanje tajnih podataka.

► U periodu 07 i 08.10.2024.godine, u Hotelu Avala u Budvi, održana je Regionalna konferencija na temu “Jačanje saradnje između organa unutrašnjih kontrola na prostoru Zapadnog Balkana, putem razmjene praksi” kojoj su prisustvovali načelnik Odjeljenja Darko Vujović, zamjenica načelnika mr Olivera Vojinović, glavni policijski inspektor Milan Adžić, glavni policijski inspektor Senad Bahtijarević, glavni policijski savjetnik Dragan Pejanović i policijski inspektor Stanko Šćepanović.

► Glavni policijski inspektor Senad Bahtijarević, prisustvovao je Regionalnoj konferenciji o unutrašnjim policijskim istragama, održanoj u terminu 20-21.11.2024.godine, u Prištini, Republika Kososvo. Konferencija je realizovana od strane Organizacije za bezbjednost i saradnju u Evropi (OEBS) - Misije na Kosovu.

■ **Učešće službenika na obukama**

► Načelnik Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije - glavni policijski inspektor, Darko Vujović i zamjenica načelnika Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije – glavna policijska inspektorka, Olivera Vojinović su, u periodu od 26 – 29. avgusta 2024. godine, prisustvovali Godišnjoj konferenciji za obuku Nacionalnog udruženja istražitelja unutrašnjih kontrola NIAIA, koja je održana u Washington DC – u.

► Dana 26.04.2024. godine, službenica Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije Ana Vojnić, uspješno je završila osnovnu policijsku obuku (u trajanju od tri mjeseca) na Policijskoj akademiji u Danilovgradu;

► U periodu od 12.03. do 3.04.2024. godine, viši policijski inspektor I klase Nenad Vojinović prisustvovao je Simpozijumu - obuci o antikorupciji i zakonskim modelima izvršnih i razvojnih politika, u vezi sa transnacionalnim organizovanim kriminalom, na kojem su predavanja držali stručni predavači iz Federalnog istražnog biroa (FBI) i Saveznih centara za obuku pripadnika organa za sprovođenje zakona, u organizaciji Međunarodne akademije za sprovođenje zakona (ILEA). Simpozijum je održan u Rozvelu – Novi Meksiko SAD.

■ **Izveštavanje iz nadležnosti Odjeljenja**

► Sačinjen je Godišnji izvještaj o radu Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije za 2023.godinu i dostavljen ministru i Vladi, shodno članu 201 stav 2 Zakona o unutrašnjim poslovima, kao i sekretaru Ministarstva.

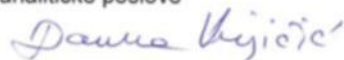
► Sačinjeni su, i dostavljeni ministru unutrašnjih poslova, pojedinačni mjesečni izvještaji o radu Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije za 12 mjeseci 2024.godine, kao i mjesečni izvještaji o postupanju po pritužbama i izvršenim kontrolama (koji su objavljeni na web sajtu Ministarstva unutrašnjih poslova). Takođe, sačinjavani su i periodični izvještaji o rezultatima rada Odjeljenja za različite izvještajne periode.

► U vezi Akcionog plana za sprovođenje strategije integrisanog upravljanja granicom 2024, dostavljen je izvještaj na godišnjem nivou o realizaciji mjera i aktivnosti iz nadležnosti Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije.

• • ♦ • •

Podgorica, 10.03.2025. godine

Izvještaj sačinila,
Danka Vujičić
policajska službenica unutrašnje kontrole
za analitičke poslove

■ **Izveštavanje iz nadležnosti Odjeljenja**

► Sačinjen je Godišnji izvještaj o radu Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije za 2023.godinu i dostavljen ministru i Vladi, shodno članu 201 stav 2 Zakona o unutrašnjim poslovima, kao i sekretaru Ministarstva.

► Sačinjeni su, i dostavljeni ministru unutrašnjih poslova, pojedinačni mjesečni izvještaji o radu Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije za 12 mjeseci 2024.godine, kao i mjesečni izvještaji o postupanju po pritužbama i izvršenim kontrolama (koji su objavljeni na web sajtu Ministarstva unutrašnjih poslova). Takođe, sačinjavani su i periodični izvještaji o rezultatima rada Odjeljenja za različite izvještajne periode.

► U vezi Akcionog plana za sprovođenje strategije integrisanog upravljanja granicom 2024, dostavljen je izvještaj na godišnjem nivou o raelizaciji mjera i aktivnosti iz nadležnosti Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije.

Direktorat za finansijsko materijalne posle

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva unutrašnjih poslova od jula meseca 2022.godine, Direktorat za finansijsko materijalne i kadrovske poslove obuhvatao je sledeće direkcije: direkciju za poslove nabavki, direkciju za finansijsko računovodstvene poslove i budžet, direkciju za imovinsko pravne poslove i magacinsko polsovanje, direkciju za kancelarijske poslove, zaštitu i čuvanje tajnih podataka, direkciju za održavanje i ekspolataciju prevoznih sredstava i organizovanje ishrane i smeštaja, medicinski centar i direkcija za ljudske resurse kadrovske i pravne poslove.

Međutim novom sistematizacijom od 17.12.2024. godine koja je trenutno na snazi Direktorat za finansijsko materijalne poslove obuhvata sledeće: direkcija za finansijsko poslovanje, odsjek za finansije i računovodstvo, odsjek za javne nabavke, direkcija za opšte i zajedničke poslove, odsjek za smeštaj i ishranu, odsjek za materijalne poslove i investicije, auto centar i medicinski centar.

I DIREKCIJA ZA FINANSIJSKO RAČUNOVODSTVENE POSLOVE, BUDŽET I OBRAČUN ZARADA

Obavljala je sve poslove iz svoje nadležnosti shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji, a u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Uputstvom o radu Državnog trezora, Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2024.godinu, Zakonom o državnoj imovini, Zakonom o računovodstvu u javnom sektoru, u skladu sa Uredbom o načinu vođenja evidencije pokretnih i nepokretnih stvari i o popisu stvari u državnoj svojini, i u skladu sa internim Uputstvima Ministarstva unutrašnjih poslova.

Početkom 2024.godine, Ministarstvu finansija-Državnom trezoru, su dostavljeni godišnji finansijski izvještaji za 2023.godinu: Izvještaj o novčanim tokovima - Obrazac 3 i Izvještaj o neizmirenim obavezama - Obrazac 5, Izvještaj o neizmirenim obavezama za 2023.godinu, Izjava o načinu utroška sredstava nakon isteka fiskalne godine - Obrazac 8, Analitičke kartice za račune kod poslovnih banaka (Prva banka) za račune posredstvom kojih se vrši plaćanje prema inostranstvu (poseban izvještaj o prihodima ostvarenim na računima kod poslovnih banaka i utrošku tih sredstava) a koji nisu evidentirani kroz konsolidovani račun trezora, Pregled izvršenja donacija u 2023. godini po donatorima, Izvještaj o načinu utroška sredstava tekuće budžetske rezerve - Obrazac 9, Izvještaj o realizovanim aktivnostima u toku 2023. godine.

Nakon što je završen redovni godišnji popis imovine (član 48 Zakona o imovini, kao i Uputstva o bližem načinu vršenja popisa pokretnih i nepokretnih stvari u državnoj svojini) sa stanjem na 31.decembar 2023.godine, pristupilo se usklađivanju knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i dostavljen je Upravi za imovinu, izvještaj o imovini (Obrasci

PS1 i NS1). U knjigovodstvu MUP-a se vodila evidencija o pokretnim i nepokretnim stvarima (član 41 i 42 Zakona o imovini), redovno se vršio obračun amortizacije istih.

Pripremljen je i dostavljen Izvještaj Državnoj revizorskoj instituciji, Pregled prihoda po eko kodu - sa računa za uplatu prihoda Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije (identifikacioni kod 825 i 840) za period od 01.01.2023.godine do 31.12.2023.godine.

Tokom 2024.godine, Državna revizorska institucija je izvršila, reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2023 godinu Ministarstva unutrašnjih poslova, što je zahtijevalo dostavljanje kopije dokumentacije.

U aplikaciji Državne revizorske institucije MUP je popunio Akcioni plan (unešene su planirane aktivnosti za ispunjavanje datih preporuka, u cilju praćenja realizacije preporuka Ministarstvo unutrašnjih poslova je u obavezi da polugodišnje popunjava Akciomi plan i izvještava.

Mjesečni obračun zarada, zahtijevao je ažuriranje potrebnih podataka o zaposlenima za obračun zarada, zatim unos podataka o ostvarenim časovima rada (redovan, rad duži od punog radnog vremena, noćni rad, rad u vrijeme državnih i vjerskih praznika, vrijeme provedeno na bolovanju), unos podataka o naknadama zarada (rad u radnim grupama, dopunski rad, ostale naknade), kontrolu podataka koji se importuju iz kadrovske evidencije i kontrolu ispravnosti obračuna zarada, tačnu i blagovremenu obradu zarada državnih službenika i namještenika, dostavljanje podataka Fondu PIO i ostalim državnim organima, obradu obrazaca za penzionisanje službenika, vođenje evidencije o dokumentaciji koja nije blagovremeno dostavljena.

Upravi za statistiku, su mjesečno dostavljani izvještaji, obrasci RAD1 za 2024.godinu.

U izvještajnom periodu su realizovane aktivnosti na provjeri ispravnosti faktura, obradi prispjelih faktura i ostalih dokumenata za plaćanje, unos u knjigu ulaznih faktura (gdje se razvrstavaju po dobavljačima, kategorijama), stvarale su se obaveze za plaćanje na osnovu koje se formirala interna naredba za isplatu, zatim aktivnosti na provjeri raspoloživosti sredstava na budžetskim pozicijama, formiranje zahtjeva za plaćanje, unos faktura u SAP sistem i dostavljanje zahtjeva za plaćanje Državnom trezoru. Nakon izvršene uplate Direktorata za državni trezor i dobijanja mjesečnog izvoda plaćanja iz SAP sistema i kopije zahtjeva za plaćanje, vršilo se rasknjižavanje uplata, zatvaranjem obaveza prema dobavljačima i odlagala dokumentacija u skladu sa zakonom.

Shodno Uputstvu o radu Državnog trezora vršio se unos u SAP sistem Državnog trezora po putnim nalogima u zemlji i inostranstvu, u aplikaciji Infostrim na osnovu obračuna uplata na tekući račun zaposlenog za sve Aktivnosti na nivou MUP-a, što je podrazumijevalo unos velikog broja zahtjeva za plaćanje u SAP sistem Državnog trezora i u aplikaciji Infostrim.

Izvršeni su povraćaji pogrešno uplaćenih sredstava, shodno dostavljenim Rješenjima sa uplatnih računa Ministarstva unutrašnjih poslova (Uprave policije) a posredstvom Službe za informacione tehnologije vršilo se redovno slanje prihodne izjave Ministarstvu finansija za Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Vršena su knjiženja u glavnoj knjizi i pomoćne evidencije, materijalne evidencije u knjizi osnovnih sredstava, evidencije magacinskog poslovanja, evidencije u likvidaturi, evidencije u knjizi blagajne, evidencije dobavljača po analitičkim kontima i budžetskim pozicijama, evidencije o utrošku goriva i razduženja istog.

Tokom izvještajnog perioda preduzete su aktivnosti na ažuriranju materijalne evidencije osnovnih sredstava, kao i aktivnosti na dostavi inventarnih brojeva po organizacionim jedinicama, radi inventarisanja nabavljene opreme.

Ministarstvo finansija je bilo zaduženo shodno Zaključku Vlade CG 04-242/2 od 02. februara 2022.godine, da preduzme aktivnosti na sprovođenju projekta „Implementacija centralizovanog obračuna zarada“ a Ministarstvo unutrašnjih poslova da sa Ministarstvom finansija, koordinira proces prelaska obračuna zarada zaposlenih na jedinstveni sistem obračuna zarada Ministarstva finansija.

Ministarstvu finansija je poslat Predlog politika koji su uputile organizacione jedinice MUP-a za Srednjoročni budžetski okvir za period 2024-2026.godine.

Ministarstvo unutrašnjih poslova u skladu sa članom 7 Odluke o načinu pripreme i sadržaja programskog budžeta potrošačkih jedinica (Službeni list CG, br.075/17 i br.117/20), polugodišnje i godišnje dostavljalo izvještaj o realizaciji programskog budžeta Ministarstvu finansija, popunjavanjem u aplikaciji I unosom u aplikaciju Budget Cloud kroz finansijski i nefinansijski dio.

U toku avgusta mjeseca u skladu sa dopisom Ministarstva finansija, pristupilo se pripremi i izradi Zahtjeva za budžetskim sredstvima za 2025.godinu, po predlozima organizacionih jedinica i shodno tome je dostavljen Zahtjev za budžetskim sredstvima za 2025.godinu, unosom u aplikaciju Budget Cloud kroz finansijski i nefinansijski dio, koji je sadržao opšte informacije o Programu, Potprogramu i Aktivnosti, opis Programa, Potprograma i Aktivnosti, svrhu, pravni i strateški osnov i definisane ciljeve i indikatore učinka i opšte informacije o Programima, Potprogramima i Aktivnostima.

Zahtjevom za budžetskim sredstvima za 2025.godinu, predložena je programska struktura shodno uputstvima Ministarstva finansija i opredijeljena su sredstva za sljedeće Programe, Potprograme i Aktivnosti i to:

Program Zaštita i spašavanje

Potprogram Ublažavanje efekata elementarnih nepogoda i tehničko-tehnoloških nesreća

Aktivnost Aktivnosti Zaštite i spašavanja

Aktivnost Avio helikopterska jedinica

Program Upravljanje ljudskim i materijalnim resursima Ministarstva unutrašnjih poslova

Potprogram Stručni i operativni poslovi Ministarstva unutrašnjih poslova

Aktivnost Upravljanje i administracija Ministarstva unutrašnjih poslova

Aktivnost Borba protiv trgovine ljudima

Aktivnost Razvoj i unapređenje informacionih sistema

Aktivnost Objedinjene javne nabavke- Ministarstvo unutrašnjih poslova

Aktivnost Objedinjene javne nabavke-Policija

Program Izdavanje dokumenata

Potprogram Izgradnja kapaciteta, izdavanje dokumenata u oblastima upravnih poslova, državljanstava i stranaca

Aktivnosti na izdavanju ličnih isprava

Aktivnost Unapređenje i nabavka sistema za personalizaciju ID dokumenata

Program Međunarodna zaštita

Potprogram Vršenje poslova u oblasti međunarodne zaštite

Aktivnost Zbrinjavanje lica sa odobrenom međunarodnom zaštitom

Aktivnost Centar za prihvrat

Program Upravljanje granicom

Potprogram Integrisano upravljanje granicom

Aktivnost Razvoj sistema integrisanog upravljanje granicom

Aktivnost Realizacija obaveza iz Šengenskog akcionog plana

Program Javna bezbjednost

Potprogram Poslovi iz oblasti rada policije

Aktivnosti Podrška radu policije

Aktivnosti Rad policije-opšte nadležnosti

Aktivnosti Borba protiv kriminala

Aktivnosti Rad granične policije

Aktivnosti Rad policije posebne namjene

Aktivnosti Rad forenzičkog centra

Aktivnosti Rad regionalnih centara bezbjednosti

Program Upravljanje i nadzor nad fiskalnim i finansijskim sistemom

Potprogram Sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma

Aktivnosti Finansijsko-obaveštajni poslovi

U toku novembra vršene su pripremne aktivnosti za vršenje godišnjeg popisa imovine, za 2024.godinu a shodno članu 44 i 48 Zakona o državnoj imovini, s tim u vezi sprovedene

su aktivnosti na izradi Rješenja za popis imovine i na pripremi popisnog materijala popisnim komisijama i distribucija istog po organizacionim jedinicama.

U izvještajnom periodu su pripremljeni i dostavljeni Ministarstvu finansija, Kvartalni finansijski izvještaji za 2024.godinu za Prvi kvartal, Drugi kvartal i Treći kvartal 2024.godine (Izvještaj o novčanim tokovima - Obrazac 3 i Izvještaj o neizmirenim obavezama Obrazac 5).

Zakonom o budžetu za 2024.godinu, tekući budžet je iznosio 125.245.812,30€ a realizovano je sredstava u iznosu od 114.382.968,95€ (dio u iznosu od 123.752,88€ se odnosi na namjenske prihode, po osnovu uplate namjenskih prihoda Fondu za zaštitu i spašavanje, za finansiranje projekata za nabavku opreme i sredstava za zaštitu i spašavanje i na donacije se odnosi iznos od 904.668,52€.

II ODSJEK ZA JAVNE NABAVKE

u izvještajnom periodu vršeni su poslovi koji su se odnosili na javne nabavke roba, usluga i radova za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova, pripremu tenderske dokumentacije i sprovođenje navedenih postupaka, pripremani godišnji planovi nabavke roba, usluga i radova, godišnji izvještaji o izvršenim javnim nabavkama, praćenje realizacije sklopljenih ugovora za sprovođenje postupaka javnih nabavki, kao i ostali poslovi iz djelokruga rada ovog Odsjeka.

U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i drugim propisima koji regulišu djelatnost rada ovog Odsjeka u 2024. godini, posredstvom crnogorskog elektronskog sistema javnih nabavki ukupno je pokrenuto 241 postupak javnih nabavki i jedan po osnovu okvirnog sporazuma. Pokrenuto je 104 otvorena postupaka javnih nabavki (u cjelini i po partijama), po osnovu kojih je zaključeno 92 ugovora o javnoj nabavci u ukupnoj vrijednosti od 6.045.529,83 EUR bez uračunatog PDV-a. Poništeno je 28 postupaka iz razloga što nije dostavljena nijedna ponuda ili su dostavljene neispravne ponuda, kao i 20 postupka su u toku. Bez predhodnog objavljivanja poziva za nadmetanje, pokrenuto je 7 pregovaračka postupaka, po osnovu čega je zaključeno 7 ugovora o nabavci u ukupnoj vrijednosti od 2.722.653,60 EUR bez uračunatog PDV-a. Pokrenuta su dva ograničena postupka javne nabavke, shodno Uredbi o listi vojne opreme i proizvoda, postupku i načinu sprovođenja javnih nabavki u oblasti odbrane i bezbjednosti, za nabavku naoružanja i nabavku municije, eksplozivnih sredstava, hemijskih sredstava i sl. Oba postupka su u toku.

Pokrenuto je 128 postupaka jednostavnih nabavki do 25.000,00 €, bez obračunanog PDVa, po osnovu kojih je zaključeno 87 ugovor o jednostavnoj nabavci ukupne vrijednosti 1.127.660,05 EUR bez uračunatog PDV-a, 44 postupaka je poništeno iz

razloga što nije dostavljena nijedna ponuda ili su dostavljene neispravne ponude, a 12 postupaka u toku.

U izvještajnom periodu sprovedeno je 297 nabavka ispod 8.000,00 € bez uračunatog PDVa u ukupnom iznosu od 448.634,73 EUR.

Tokom 2024. godine donijet je Plan javnih nabavki, koji je više puta dopunjavan, to jeste bile su 4 izmjene U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, u ostavljenom roku urađeni su polugodišnji i godišnji izvještaji o sprovedenim postupcima nabavki u Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Takođe Odsjek za poslove nabavki je u zakonskom roku dostavilo godišnji izvještaj Državnoj revizorskoj instituciji (DRI), shodno njihovim preporukama, kao i Izvještaj o primljenim donacijama i sponzorstvima, koji je organ vlasti dužan da dostavi Agenciji za sprečavanje korupcije (ASK) do 31.marta tekuće godine za prethodnu godinu, shodno Zakonu o sprečavanju korupcije (ZSK).

III ODSJEK ZA ZA MATERIJALNE POSLOVE I INVESTICIJE U 2024. GODINI:

Upućeni ministru na saglasnost i odobrenje zahtjevi za prezaduženje i dodjelu oružja službenicima Ministarstava unutrašnjih poslova. Nakon odobrenja istih vršena izrada rješenja i dalja procedura za izdavanje oružja iz magacina naoružanja.

Shodno inicijalnim zahtjevima organizacionih jedinica za izdavanje kancelarijskog materijala i tonera iz magacina upućeno je na saglasnost 578 zahtjeva.

Preduzimaju se aktivnosti vezano za zahtjeve koji pristižu od organizacionih jedinica svakodnevno za izdavanje kancelarijskog materijala , opreme, auto dijelova i oružja.

Izvršene porudžbe kancelarijskog materijala i tonera shodno potrebama organizacionih jedinica MUP-a

Izdata roba iz magacina kancelarijskog materijala:

Naziv	Jedinica mjere	Količina
Toneri- Fotokonduktor	komad	3001 90
Koverta	komad	219800
Papir A4	ris	20496
Korektor	komada	978

Makaze	komada	2
Heft mašina	komad	139
Hemijska	komada	1624
Flomaster	komada	409
Spajalice	komada	1215
Selotejp	komada	971
Fascikla	komada	15523
Municije 24/6	komada	1885
Prekršajni nalozi	blok	5778
Droga test	Komad	1080
Usisnik za alkotestiranje	komad	30675
Jastuče za pečat	komad	5
Tinta za pečat	komad	5
Publikacije		500
Omot spisa	komad	33300
Blokovska roba	blok	2232
Knjige	komad	1122
Sveska	komad	15
Kanap	komad	10
Bušač akata	komad	25
Samolepljivi blok	komad	207
Mete za SAJ i PJP	komada	10000
Inventarske pločice	komad	260
Hard disk	komad	18
Registrator	komad	2075

Internacionalni izvod	komad	14250
USB flash memory	komad	70
Rasheftivač	komad	20
Municija	komad	60
Baterija	komad	30
DVD	komad	8900

U magacinu tehnike je realizovano 145 ulaza i 169 izlaza robe za Forenzički centar, Medicinski centar, Graničnu policiju, tehnička sredstva za uviđaje- Sektor policije opšte nadležnosti i računarska oprema za Službu za informacione tehnologije.

U magacinu autodjelova realizovano je od broja 01 do 2756 izlaza robe, a 01 do 43 povrata robe.

U magacinu intendantske opreme realizovano je 60ulaza i 99 izlaza.

Upućeni zahtjevi vezano za hitne popravke u cilju poboljšanja stanja u magacinima.

Poslati računi za utrošenu električnu energiju, vodovod i kanalizaciju i čistoću prema Upravi za katastar i državnu imovinu.

Sređivanje evidencije u vezi sa Rješenjima Uprave za katastar i državnu imovinu kojim se vrši uređenje listova nepokretnosti, povodom primjene odredbi Zakona o državnoj imovini u kojima se preknjižavaju objekti MUP-a na državu Crnu Goru.

Priprema dokumentacije, izrada i kontrola žalbi na šezdeset Rješenje Uprave lokalnih javnih prihoda Glavnog grada Podgorica za obračunate poreze na nepokretnosti koje koristi Ministarstvo unutrašnjih poslova a koja su u katastru vode u svojini države Crne Gore.

Priprema i provjera dokumentacije za izdavanje potvrda da li je službenik preko Mup-a riješio stambeno pitanje shodno raspisanom oglasu za raspodjelu stanova u Baru broj 11/24 od 12.09.2024.

Sačinjene i izdate potvrde po zahtjevu službenik MUP-a, da je isplaćena kupoprodajna cijena stana iz Ugovora o kupovini stana pod povoljnim uslovima

Priprema javnog poziva za dostavljanje ponuda za nabavku ugovora uzimanje u zakup stambenih jedinica za smještaj stranaca sa odobrenom međunarodnom zaštitom za potrebe Direktorata za upravne poslove, državljanstvo i strance, poslovnog prostora za potrebe Sektora granične policije Pljevlja, skladišnog prostora za potrebe Sektora kriminalističke policije u Baru, poslovnog prostora za potrebe Stanice granične policije I Herceg Novi.

Praćenje Ugovora o zakupu poslovnih prostora koji se koriste za potrebe Ministarstva unutrašnjih poslova od Direkcije za poslove nabavki i praćenje realizacije ugovora i to: "Radio difuzni centar" d.o.o. Podgorica, "Mješovito" A.D. Herceg Novi, "Castello Montenegro" A.D. Pljevlja, "Port of Adria" Bar, "Agencija za izgradnju i razvoj Podgorice" d.o.o., "Željeznička infrastruktura Crne Gore" A.D. Podgorica, "Centralna banka Crne Gore" Berane, "Lovćen osiguranje AD" Nikšić, "Pošta Crne Gore" Škaljari, Opština Tivat.

Upućeni na isplatu Direkciji za finansijske računovodstvene poslove svi pristigli računi ispostavljeni po osnovu korišćenja poslovnih prostora.

IV INVESTICIJE

Odjeljenje za investicije je vršilo poslove koji se odnose na: izgradnju i tekuće održavanje objekata, instalacija i opreme; izradu investicionih projekata; pribavljanje potrebnih saglasnosti, dozvola, rješenja, uslova i td, od strane nadležnih državnih i lokalnih organa i javnih preduzeća, kako bi na pravno valjan i tehnički korektan način realizovali planirane projekte; radove na otklanjanju nedostataka na objektima usljed havarija i oštećenja; organizaciju rada i unaprjeđenje procesa rada iz domena građevinskih poslova; pripremu lokacija za gradnju objekata; održavanje elektroenergetskih i termotehničkih instalacija i opreme; zaštitu od požara; i drugih tehničkih poslova u objektima Ministarstva; predlaganje i preduzimanje odgovarajućih mjera za ispravno funkcionisanje, racionalnije održavanje i tehničku bezbjednost objekata; vršenje stručnog nadzora pri izradi investiciono - tehničke dokumentacije; vršenje nadzora nad radovima izgradnje, investicionog i tekućeg održavanja; poslove izrade i predmjera; predračuna radova za sanacije i adaptacije objekata; izvođenje građevinskih i građevinsko-zanatskih radova i nadležan je za ispravnost istih; praćenje realizacije izvršenja ugovorenih obaveza; izradu predmjera i predračuna radova za sanaciju i adaptaciju termotehničkih instalacija i opreme; poslove obuke i upoznavanja zaposlenih sa mjerama protivpožarne zaštite; predlaganje mjera zaštite od požara prilikom izvođenja radova na objektima; vršenje stručnog nadzora u toku izvođenja radova; pružanje neophodne stručne pomoći organizacionim jedinicama u dijelu poslova investicionog i tekućeg održavanja; vršenje kontrole rada na tekućem održavanju objekata; obavljanje i dr. poslova iz djelokruga Odjeljenja.

Poslove koji službenici i namještenici ovog Odjeljenja obavljaju su 24 časovni, uvijek u pripravnosti. Podsjećamo i na rad i angažman i tokom praznika i tokom vikenda, jer samo na ovakav način uz ovako malobrojnu ekipu sistem možemo održati funkcionalnim i nadasve bezbjednim jer se radi o objektima starosti preko 30 godina, velike prostorne razuđenosti na nivou zemlje kojima je potrebna intevencija na opremi i to najčešće bez odlaganja, njenom zaposjednutosti 24/365 dana i dr. Faktorima.

1. Postojeće stanje

1.1. Generalne/opšte opservacije:

Prilikom obavljanja redovnih aktivnosti za realizaciju gore navedenih nadležnosti, pored tehničkih normativa/propisa, moraju se poznavati i primjenjivati znanja i zakoni iz oblasti planiranja prostora i izgradnje objekata, zaštite na radu, energetike, javnih nabavki i dr. Naravno uvijek je prisutna okolnost da su opredijeljena sredstva za neki konkretan projekat /nabavku/ usluge/radove nedovoljna, pa je potrebno pored tehničkih znanja biti vješt u organizacionom smislu, odnosno da se u okviru opredijeljenih sredstava, primjenom zakona koji regulišu predmetnu oblast, ispune korisnički zahtjevi i projekat/objekat bude funkcionalan i ekonomičan. Dalje, to je tako vidljivo, tehnologije, propisi, materijali, cijene i dr. se jako brzo mijenjaju, pa je potrebno biti u toku sa svim izmjenama i tehničkim novitetima, a to je veoma zahtjevno kada se ima u vidu da i nekoliko godina unazad, za službenike Odjeljenja nije bilo omogućeno posjeta sajmovima tehnike, edukacije i dr.

Posebna otežavajuća okolnost je što je u Odjeljenju zaposlen/raspoređen mali broj izvršilaca (jedan inženjer saobraćajne struke, jedan inženjer građevinske struke i jedan inženjer IKT kao i 4 službenika sa SSS kao i tri ugovorca).

Više puta smo u toku 2022, 2023, 2024 i 2025.godine smo se obraćali/inicijative, Kabinetu Ministru za pokušaj razumijevanja upošljavanjem jednog broja ljudi prije svega elekto, mašinske, građevinske i arhitektonske struke. Iz raznih razloga ovo nije dovedeno do kraja.

1.2. Kratak opis stanja

sa posebnim osvrtom na zakonske i druge propise koji regulišu tekuće i investiciono održavanje, potrebama i očekivanjima korisnika.

Stanje opreme, sistema i dr. je veoma loše naročito u dijelu;

- elektro instalacija jake struje,
- rezervnog napajanja preko dizelelelektričnih agregata /DEA/,
- besprekidnog napajanja preko UPS uređaja,
- električnih rampi,

- hidrofora,
- PP aparata i druge PP zaštite,
- klima uređaja i
- centralnog sistema za održavanje temperaturnog ambijenta/grijanje, hlađenje /, u skoro svim objektima, kotlarnice, toplotne pumpe, VRV sistemi i dr
- semaforske signalizacije,
- sistema za prečišćavanje otpadnih voda
- liftova i
- dr.

1.2.1. Elektro instalacije jake struje, dotrajalogost

Glavna zgrada MUP-a; posljednja rekonstrukcija elektro instalacija je bila 1976.godine. Od 1996.godine, nije bilo značajnijih intervencija, kada je tekuće održavanje u pitanju, a investiciono održavanje uglavnom ne postoji, pa konstatujemo da je postojeća elektro instalacija jake struje dotrajala. Glavna zgrada MUP-a, priključeno/instalirano je mnogo novih potrošača, bez pripreme elektro instalacije jake struje, pa se sada u ogromnom procentu potrošači napajaju sa produžnim kablovima, pa konstatujemo da postojeća elektro instalacija jake struje nije funkcionalna.

Ispitivanje, pregled i mjerenje elektro i gromobranskih instalacija, je izvršeno tokom 2024.godine. Trenutno većina objekata MUP-a nema važeći Stručni nalaz o ispravnosti postojećih elektro i gromobranskih instalacija. Inače ovo je propisana obaveza Zakonom o zaštiti zdravlja na radu ("Službeni list CG", br. 34/14 i 44/18).

Od strane Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, a na zahtjev menadžmenta, tokom 2024.godine je vršen inspekcijski pregled sa aspekta zaštite od požara/havarija. Pregeledi i dalje traju, dostavljaju se zapisnici/rješenja u kojima su navedeni nedostaci i rokovi za njihovo otklanjanje. Za postupanje po ovim zapisnicima, neophodno je donošenje odgovarajućih odluka od strane menadžmenta, značajna sredstva i vrijeme.

Napominjemo da kada bi nadležni Direktorat za zaštitu i spašavanje objekte MUP-a, u kojima je prilikom inspekcijskog nadzora utvrđene nepravilnosti, a u kombinaciji sa gore opisanim pregledima i izdatim negativnim Stručnim nalazima, nadpolovičan broj objekata bio bi zapečaćen, odnosno zabranili bi nam dalje korišćenje objekata, do otklanjanja nedostataka, pa konstatujem da postojeća elektro instalacija jake struje nije ispravna, Budžetom i Planom javnih nabavki za 2022, 2023 i 2024 godinu prepoznat je ovaj problem.

Glavna zgrada MUP-a, elektro instalacije jake struje je projektovana i izvedena za neke skromnije potrebe. Svjedoci smo svi, da je priključeno/instalirano mnogo novih potrošača

koji zahtijevaju drugačiju/bolju zaštitu/strujnu i naponsku/, bez pripreme elektro instalacija jake struje. Takođe izvori svjetla su fluo, koji se više ne proizvodi, što u konačnom znači da se ne može vršiti popravka postojećih svjetiljki/zamjenom cijevi -izvora svjetla/, pa konstatujemo da je postojeća elektro instalacija jake struje zastarjela i tehnološki prevaziđena.

1.2.2. Rezervno napajanje, DEA

U najvećoj mjeri i ovaj segment dijeli sudbinu elektro instalacija jake struje. Glavna zgrada MUP-a, prizemlje zapadno krilo, nekada je bio OKC Uprave policije koji je imao rezervno napajanje sa DEA, a sada u tom prostoru radi administracija, dok na III spratu istočnog krila, rade službe kojima je neophodno rezervno napajanje, a nemaju ga. Održavanje DEA, se ne sprovodi u skladu sa propisima iz oblasti tekućeg održavanja. Ovakav način tekućeg održavanja značajno utiče na vijek DEA/projektovani su na 30.000 moto časova, naši DEA već na 2.000 moto časova imaju značajne kvarove, a vijek DEA se smanjuje 2 do 3 puta. Ovom prilikom neću posebno napominjati šta sve ovo znači za pouzdanost DEA, koji nam nekada i život znače na krajnjim lokacijama u Crne Gore, gdje su surove vremenske prilike, a ispadi napajanja iz distributivne mreže česti i dugotrajni. Napominjem da imamo aktivnih 85 lokaicja u CG koji imaju instalirane DEA za rezervno napajanje kritičnih potrošača, a da procenat pogonske ispravnosti ubrzano opada zbog neodgovarajućeg održavanja.

Tokom 2024.godine, izvršena je nabavka i instalacija/po nasim specifikacijama/, dva DEA na lokacijama Božaj i Grnčar.

3.2.3 Besprekidno napajanje UPS

Ovaj sistem je potreban za nesmetano funkcionisanje komunikacione i IT opreme, odnosno u slučaju prekida napajanja iz distributivne mreže, dok DEA, rezervno napajanje ne preuzme napajanje potrošača, UPS uređaji preko baterijskog seta napajaju potrošače. Druga njihova, a ne manje bitna funkcija je da štite potrošače, koji su inače osjetljivi na varijacije napona, prilikom promjena naponskih prilika. U predhodnim godinama/do 2024.godine/ ne postoji tekuće održavanje UPS uređaja, što znači da nam je ovaj sistem ranjiv, odnosno nemamo funkcionalno besprekidno napajanje.

Tokom 2024.godine, raspoloživim sredstvima iz Plana JN, uradili smo specifikaciju, uspješno je okončan otvoreni postupak, u najkraćem realizovali smo servisne intervencije na UPS uređajima/Limenka, Plav, FC Danilovgrad i dr, a na ostalim lokacijama smo uradili defektaže i sl/, tako da smo se u odnosu na predhodni period pomjerali sa početne pozicije, ne značajno ali smo krenuli naprijed.

3.3 Druga oprema

Ulazno/izlazne elektro rampe,

rolo vrata,

hidrofori,

semaforska signalizacija,

sistemi za prečišćavanje otpadnih voda,

se ne održavaju redovno i u skladu sa uzansama i propisima o tekućem održavanju, što znači da radi sa prekidima, naravno skraćuje se značajno i radni vijek opreme. To utiče ne samo na komfor/uslove na lokacijama objektima (nema vodosnadbijevanja), nego i na bezbjednost zaposlenih i ostalih putnika /korisnika (u slučajevima kada ne rade rampe i semaforska signalizacija).

3.3.1 PP aparati i druga PP zaštita

Na većini objekata ne postoji sistem dojava požara, a gdje postoji na svim lokacijama je nepouzdan i nije u funkciji. PP aparati se redovno održavaju/servisiraju/atestiraju shodno Zakonu o zaštiti i spašavanju, dopune i izmjene ("Službeni list Crne Gore", br. 13/07, 5/08 86/09, 32/11, 54/16, 146/21 i 3/23), znači za PP aparate imamo pozitivne nalaze, dok su PP centrale 100% van funkcije.

Raznim prepravkama/prenamjenama prostora, zatvoreni su požarni putevi.

3.3.2 Sistemi ili pojedinačna tijela za održavanje temperature ambijenta, odnosno izvori za hlađenje/grijanje

Takođe se ne održavaju u skladu sa standardima o tekućem održavanju. Ali ovdje bih istakli najbitnije a to je:

Uglavnom kao izvor, koristimo elektro energiju i neadekvatna tijela i sisteme. Zbog lošeg, odnosno tekućeg održavanja koje se ne sprovodi, na lokacijama GP Dračnovac i H Novi, Beranama, Plavu centralni sistemi su za zamjenu, samo posle 8, odnosno 2 godine korišćenja u defektu, odnosno kvarovi su takve prirode da je potrebna zamjena postojećih sistema novim sistemima. Ovdje bih još napomenuo da se naše tehničke prostorije, gdje oprema emituje toplotu/disipacija, uglavnom nemamo odgovarajući monitoring temperature ambijenta, a nemamo ni rezervne sisteme za hlađenje u slučaju kvara na osnovnim sistemima za hlađenje. Na svim objektima oprema/toplotne pumpe, VRV sistemi, kotlarnice i dr/, su odradili svoje fabričke sate/godine rada i sada se nalazimo u

situaciji dje možemo očekivati havarije/prekide rada na opremi, zbog kojih će se morati nabavljati nova.

Tokom 2024.godine, izvršena je zamjena toplotnih pumpi/2 kom/, na objektu FC Danilovgrad.

3.3.3 Liftovi

Liftovi, su takođe naša nadležnost. Postojeći liftovi su krajnjim naporom Odjeljenja dovedeni u funkcionalno stanje. U objektima MUP-a u OB Podgorica, FC Danilovgrad i kompleks Zlatica imamo instalirane/ugrađene liftove/prevozno sredstvo za vertikalni prevoz ljudi i robe/. Ovo su liftovi novije generacije, koje smo u OB PG zatekli 2019.godine u katastrofalnom stanju zbog zapuštenosti i neadekvatnog održavanja.

U najkraćem za tri od 4 lifta u OB Podgorica i jedan lift u Forenzičkom centru u DG, kao i tri najnovija lifta u kompleksu Zlatica/od čega su dva servisna lifta za hranu i vešeraj/, stvorili smo uslove za njihovo bezbjedno korišćenje i pribavili stručni nalaz o ispravnosti istih. Trenutno je jedan lift koji smo ostavili za bolja vremena/OB Podgorica, istočna vertikalna/, van funkcije, imamo spremnu specifikaciju za njegovo dovođenje u ispravno stanje. Jedan lift starije generacije u objektu Limenka, je van funkcije duže vrijeme/preko 10 godina/ i on će biti u našem fokusu kada se obezbijede sredstva što se nadamo u narednom periodu.

Tokom 2024.godine, desava se tektonska promjena u odnosu na održavanje liftova, uvodi se metoda 0 eura za održavanje, i ispravni i atestirani liftovi/vrijednosti oko 700.000,00 eura/ se zbog toga isključuju, dovode u havarisano neispravno stanje. Ovo će biti naš fokus u I kvartalu 2025.godine.

3.4 Izgradnja i adaptacija novih objekata

Ovdje bih napomenuo;

- Adaptirani objekt u Rožajama za potrebe OB, SGP i ANB u Rožajama (usjeljen);
- Ugovoreni radovi za II fazu radova na OB u Gusinju;
- Pušten u rad Kamp Zlatica;
- Pušten u rad GP Ranče;
- Urađene djelimične adaptacije na GP Kula.

3.4.1. PROJEKTI – završeni

- Izrada projektne dokumentacije i revizije za nadogradnju postojećeg objekta u Spužu, za prihvrat stranaca koji traže međunarodnu zaštitu,
- Izrada projektne dokumentacije i revizije za Centar za prihvrat u Spužu: drenaža, uređenje platoa, odvod otpadnih voda kroz betonske cijevi iz bioprečišćivača Direkcije za prihvrat Spužu i Prihvatilišta za strance do rijeke Zete u dužini u 200 m.,
- Izrada projektne dokumentacije i revizija za pročišćavanje vode iz Skadarskog jezera i za trafostanicu u prihvatilištu za strance na Božaju (Bivša Karaula),
- Izrada projekta i revizija za pročišćavanje vode iz Skadarskog jezera i za trafostanicu u prihvatilištu za strance na Božaju (bivša Karaula),
- Izrada projektne dokumentacije i dobijanje UT uslova za rekonstrukciju objekata jedinice patrolnih čamaca Ulcinj - Sveti Nikola,
- Izrada projektne dokumentacije i revizija za izgradnju objekta sa kancelarijskim inventarom za potrebe SGP Pljevlja,
- Izrada projekta energetske efikasnosti,
- Rad na dokumentima iz programa ŠAP – Strategija i AP za period 2025-2029 godina,
- Aktivnosti na realizaciji projekta ZGP Klobuk i Sitnica (CG/BIH),
- Aktivnost na realizaciji Projekta izgradnje zgrade NKC u Zagoriču,
- Izrada projekta za nabavku 5 kontejnera za smještaj opreme u Zagoriču,
- Izrada projekta za izgradnju dvije garaže u Zagoriču,

3.4.2. Program rada Odjeljenja za investicije - realizovano u 2024

- Nabavka novih PP aparata, vrijednost ugovora 12.375,00 eura bez PDVa,
- Nabavka agregata za GP Božaj i GP Grnčar, vrijednost ugovora 41.266,31 bez PDVa;
- Tekuće održavanje na svim objektima MUPa vrijednost Ugovora 31.225,00 eura bez PDVa;
- Tekuće održavanje opreme, postojećih električnih rampi, kliznih kapija i rolo vrata vrijednost Ugovora 15.920,00 eura bez PDVa;

- Servis PP aparata, vrijednost ugovore 12.372,93 eura bez PDVa;
- Nabavka usluga tekućeg održavanja postojećih sistema grijanja/hlađenja objekata vrijednost ugovora 36.919,60 eura bez PDVa;
- Nabavka usluga održavanja postojećih sistema rezervnog napajanja DEA vrijednost ugovora 37.805,50 eura bez PDVa;
- Nabavka usluga održavanja postojećeg sistema semaforne signalizacije vrijednost Ugovora 10.000,00 eura bez PDVa;
- Tekuće održavanje postojećih sistema besprekidnog napajanja UPS-a, 38.610,00 eura bez PDVa;
- Nabavka usluga ispitivanja, pregleda i mjerenje elektro gromobranskih instalacija, 10.552,38 eura beu PDVa;
- Nabavka građevinskih radova na zaštiti postojećih DEA, 9.200,00 eura bez PDVa,
- Radovi, projekat rezervnog napajanja objekta Odjeljenja bezbjednosti Herceg Novi, GP Šula, vrijednost Ugovora 81.888,80 eura bez PDVa;
- Izrada Elaborata originalnih terenskih podataka izvedenog stanja objekata - snimanje i etažna razrada objekata na GP Zatrijebačka cijevna, vrijednost Ugovora 800,00 eura bez PDVa;
- Izrada Glavnog projekta trafostanice sa kojeg je planirano napajanje električnom energijom novo planiranog objekta Prihvatni Centar Božaj, vrijednost Ugovora 2.100,00 eura bez PDVa;
- Zahtjev za ugovaranje izrade Elaborata originalnih terenskih podataka izvedenog stanja objekata – snimanje i etažna razrada objekata, vrijednost Ugovora 1.420,00 eura bez PDVa;
- Nabavka usluga popravke ulaznih vrata u bezbjedonosnu zonu - Sektora za borbu protiv kriminala na III spratu zgrade MUPa vrijednost ugovora 440 eura bez PDVa;
- Nabavka usluga izrade Elaborata originanih terenskih podataka izvedenog stanja objekata – snimanje i etažna razrada vrijednost ugovora 500 eura bez PDVa;
- Nabavku usluge servisne intervencije na toplotnim pumpama/dvije toplotne pumpe/ koje služe za održavanje temperature ambijenta u objektu MUP-a u Podgorici, OB Podgorica vrijednost ugovora 6.880,00 eura bez PDVa;
- Usluga izrade elaborata o potrebama za el.ener.i snagom, priključenje na NN mrežu novoplaniranog objekta MUPa, NKC u Zagoriču, vrijednost ugovora 940 eura bez PDVa;

- Izmještanje agregata koji se nalazi na tri KC NCC centra (Bar, Bijelo Polje i Zagorič KC) i uvezivanje na postojeće agregate u zgradama, potpisan UGOVOR na vrijednost 6.888,00 eura bez PDVa;
- Nabavka i zamjena toplotnih pumpi za FC Danilovgrad, potpisan Ugovor na vrijednost od 76.680,50 eura bez PDVa;
- I dr.

3.5 Tekuće održavanje

Ovim održavanjem omogućavamo u nemogućim uslovima i dr. nećemo biti neskromni, rad i funkcionisanje MUP-a. Pripremljene su sve specifikacije, koje se odnose na održavanje opreme i instalacija, ali zbog raznih ograničenja, samo kako bi opremu i instalacije održavali, ne u ispravnom stanju to je nemoguće trenutno, nego u pogonskom ispravnom stanju.

Zajednički imenitelj za sve specifikacije je da su nakon snimanja, pripremljene u Odjeljenju, a da su nakon odobrenja/ugovaranja, sve realizovane na način kako je i predviđeno specifikacijama/opis, tehnička rješenja, količine/, odnosno nijesmo imali potrebe za naknadnim radovima i aneksima.

I pored gore navedene složene situacije, informišemo da tokom godine nijesmo imali samozapaljenja, požare, havarije i sl. zbog veoma posvećenog odnosa prema poslu, preduzetim nizom preventivnih mjera i službenika ovog Odjelenja i dr.

3.6 Investiciono održavanje objekata, instalacija i opreme se ne vrši, jer je za ovu namjenu opredijeljeno 0 eura.

3.7 Hitne intervencije, alarmi

I pored činjenice da MUP nije stvorio pravne pretpostavke da Odjeljenje radi funkcionise 24h/365 dana u godini, kako i funkcionisu uglavnom svi objekti MUP-a, postupano je po svim alarmima i prekidima u napajanju, bez obzira kada su se desili i na kom objektu u CG.

3.8. „Crne tačke“

1. Nemamo opcije za postupanje po kvarovima na hidroforiskim postojenijima, tako da nam je ugroženo vodosnadbijevanje objekata koji se snadbijevaju vodom putem pumpnih postojenja/bazena sa akumulacijama.

2. Nema uslova da uvedemo izvođače radova u posao, ugovor za tekuće održavanje el. instalacija jake struje - objekti granične policije/izvjesna šteta po MUP/. Aktuelni kvarovi, prekidi napajanja na GP Krstac i ZGP Vračnovići Deleuša.
3. Ugrožena je pogonska spremnost DEA na lokacijama Kula/Kulina, radili su preko 600 moto časova od posljednjeg servisa/standard je 150 moto časova/, pitanje je trenutka kada će stati sa radom. Po našem zahtjevu za nabavku usluge servisa tri DEA, nemamo operativan ugovor.
4. Ugrožena je pogonska spremnost svih DEA na lokacijama na sjeveru države, jer po našem zahtjevu za nabavku aditiva nemamo operativan ugovor.
5. Akutni problemi sa brojem izvršilaca i tehničkom opremljenošću (broj izvršilaca, broj kvalifikovanih izvršilaca, nedostatak ispravnih motornih vozila za terenske - svakodnevne aktivnosti, razna mjerna oprema.....).
6. U slučaju otkazivanja funkcije prenosne pumpe za tankiranje pogonskog goriva u DEA, koja inače radi sa ograničenjima, nemamo uslova za vršenje ovih servisnih operacija, pa je moguće da dodjemo u situaciju da nam DEA budu van funkcije,
7. Poslije višednevnog prekida napajanja na lokaciji KULA, radili smo na agregat/bliže je objašnjeno u izvještaju/, u najkraćem na ovoj lokaciji nemamo dovoljne količine pogonskog goriva za slučaj novog prekida napajanja iz distributivne mreže.
8. Veliki problemi sa grijanjem u OB Berane (Potpuni prekid grijanja OB Berane - Dat nalog servisnoj ekipi da izvrši defektažu – poslije defektaže stanje loše-nepromijenjeno.

3.9. Vozila

Odjeljenje raspolaže sa dva putničkim motornim vozilom Mercedes Benz A 160 CDI, registarske oznake vozila su PG – JT 065 iz 2008 godine i Tojota RAV 4, registarske oznake PG CG 124. Radi se o vozilima koja su manje više ne-funkcionalna, starosti oko 15 godina. Samo redovnim preventivnog održavanjem što našeg Auto centra što ličnim zamolnicama prijatelja, ova vozila držimo funkcionalnim na relacijama Glavnog grada i nekoliko susjednih Opština (Danilovgrad, Tuzi, Zeta i Nikšić), i služi za operativni rad Odjeljenja koje održava mrežu objekata i sredstava na pomenutim lokacijama. Naglašavam da u 2024.godini vozila nijesu mogla proći ni tehnički pregled i kao takva oba vozila su neregistrovana što jako i onako složen posao usložnjava.

Podsjećamo, da ovo Odjeljenje i njeni službenici (3 sa VSS i 4 sa SSS), sistem održavaju krajnjim naporima u funkcionalno stanje, koje se ogleda ne samo u

nedostatku prevoznog sredstva od tačke do tačke „kritičnih problema“ nego je dodatno usloženo nepokretanjem značajanog broja postupaka javnih nabavki, koji je i ovako zastareo sistem bez operativnih ugovora (usluga, roba i radova) na održavanju doveo u najkritičniju fazu rada i to;

- na preko 225 lokacija;
- sa površinom preko 400.000 m²/,
- instalacijom i opremom, prosječne starosti preko 30.godina i
- objektima koji se koriste 24h/365 dana u godini.
-

4. Rezime

Bez obzira na gore navedene činjenice, kao i na aktuelni disbalans potreba i mogućnosti MUP-a, korisnici/zaposleni/građani/turisti od nas očekuju, da stvorimo adekvatne i bezbjedne uslove za rad i korišćenje naših objekata, u tom smislu ako se ne preduzmu radnje i aktivnosti na stvaranju uslova za rad kako stručnog kadra, tako i materijalne opreme (vozila, alata, obuka i dr.), veoma teško možemo da održavamo u pogonskom stanju opremu, sisteme i sredstva MUPa. Molim da se preduzmu potrebne mjere, kako bi se pogonska spremnost opreme i instalacija podigla na najveći mogući nivo/procenat, ali uz smanjenje rizika od samozapaljenja/požara, smanjenja rizika po bezbjednost svih koji koriste naše objekte i naravno kolega koji u njima rade. Podsjećam da naši objekti egzistiraju/rade od 0-24h, 365 dana u godini, da se kvarovi i alarmi uglavnom javljaju van radnog vremena administracije.

Na kraju ovoga dijela izvještaja moram napomenuti da gore navedena problematika negativno utiče na uspješan i pouzdan rad operativnih i svih drugih linija rada MUP-a, a iz vizure policijskog posla ugrožava bezbjednost države u cjelini, pa ponavljam da svojim aktivnostima, svi doprinesemo i više nego što imamo uslova i nadležnosti, da poboljšamo stanje u kojem se nalazimo. Napominjem da je ovakvo stanje zbog neadekvatnog sistemskog organizovanja koje traje previše dugo, kao i zbog hroničnog nedostatka sredstava za ove namjene/disbalans potreba i mogućnosti/.

Znači;

1. Oprema i instalacije se zbog gore navedenih činjenica i višegodišnjeg disbalansa u odnosu na potrebe i mogućnosti/opredijeljena sredstva, nalaze u pogonskom stanju, ali je njihov rad nepouzdan, a korišćenje predstavlja rizik po ljudstvo i objekte.

2. Značajan broj postupajka javnih nabavki nije pokrenut iz različitih razloga, za koje po nama nije bilo ozbiljnih argumenata da se ne postupi.
3. Nakon pažljivo pripremljenih inicijativa, koje su plod saradnje sa korisnicima na terenu, ličnog iskustva, praćenja opreme, garancija i dr. Odjeljenje je markiralo potrebni nivo nabavki i to usvojenim planom za 2024.g, je djelimični prepoznato.

Neke konkretne detalje ne možemo posebno apostrofirati, isključivo zbog bezbjedonosne kulture, jer bi se u ovako otvorenoj korespodenciji mogli u slučaju da dođu do čitalaca sa lošom namjerom, mogli negativno po MUP u javnom prostoru eksploatisati.

V ODSJEK ZA SMJEŠTAJ I ISHRANU ZA 2024. GODINU:

1.	Rad restorana - Pružanje usluge ishrane u restoranima: • Ishrana za policijske službenike, • Organizovanje radnih ručkova u restoranima, • Posluženja pića za radne sastanke, • Organizovanje koktela. ...
2.	Uplata pazara , za period januar-decembar 2024. godine iznosila je 51.186,62 eura. Pazari se uplaćuju na žiro-račun trezora.
3.	Provizija banci Provizija banci u navedenom periodu iznosila je 269,22 eura
4.	Ishrana za službenike Sektora policije posebne namjene - Organizovanje ishrane za službenike Sektora policije posebne namjene, u restoranu objekta Sektora policije posebne namjene, na osnovu <i>Uputstva o uslovima, načinu rada i pružanju usluga u restoranima i smještaja u objektima MUP-a</i> , br. 01 050/14-58374/1 od 24.11.2014. godine.

	Troškovi ishrane za period januar-decembar 2024. godine iznosili su 95.951,42 eura
5.	Ukupni bezgotovinski računi restorana u navedenom periodu iznosili su 281.064,11 eura
6.	Ishrana za zadržana lica - Organizovanje ishrane (sendviči) za zadržana lica po <i>Pravilniku o načinu obavljanja policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova</i> Troškovi ishrane za zadržana lica koji su organizovani u restoranima, za period januar-decembar 2024. godine, iznosili su 1.764,52 eura
7.	Eksterna reprezentacija - Organizovanje eksterne reprezentacije, po osnovu pismenih zahtjeva, koji su odobreni od strane direktora Uprave policije, odnosno ministra.
8.	Tender za hranu i piće -Realizacija tendera za hranu i piće, po Ugovorima o javnoj nabavci od 1.7.2024. godine za Partije sa sljedećim dobavljačima: Meso-promet Bijelo Polje Partija Hljeb i pekarski proizvodi , IM Goranović NK Partija Svježe meso, Veletex PG Partija Mlijeko, mliječni proizvodi i jaja, Partija Piće i napitci Veletex PG, Suhomesnati proizvodi IM Goranović NK, Partija Konzervirani proizvodi Veletex PG, Partija Voće i povrće Veletex PG.
9.	Ishrane službenika koji su obezbjeđivali javna okupljanja -Praćenje javnih skupova, sportskih i drugih manifestacija sa aspekta pripremanja i isporuke sendviča, lanč paketa i flašica vode za policijske službenike koji su obezbjeđivali skupove, po odobrenim zahtjevima od strane direktora Uprave policije.
10.	Ljetnja turistička sezona „Ljeto 2024“ godine -Praćenje ljetnje turističke sezone sa aspekta organizovanja ishrane i

	smještaja policijskih službenika koji su bili angažovani kao ispomoć u primorskim opštinama.
11.	Čišćenje kuhinjskih napa -Proces čišćenja kuhinjskih napa završen je u restoranima u Zagoriču, OB Podgorica, OB Bar, OB Budva, OB Herceg Novi i OB Berane. Dobavljač je bila kompanija Bioclean doo Podgorica. Iznos usluge bio je 6.906,20 eura.
12.	Ishrana lica koja traže međunarodnu zaštitu -Organizovanje ishrane za lica koja traže međunarodnu zaštitu.Troškovi ishrane lica koji traže međunarodnu zaštitu a koji se hrane u restoranu Centra za prihvrat u Spužu iznosili su, u 2024. godini, 104.153,42 eura.
13.	Zimska obuka službenika Sektora policije posebne namjene -Završena je obuka u zimskim uslovima za policijske službenike sa aspekta ishrane i smještaja, po Ugovoru o javnoj nabavci. Dobavljač je bio Hotel Žabljak, Vrijednost usluge iznosila je 14.677,90 eura.

Organizacioni segment – Autocentar		
Obaveze	Opis aktivnost	Status realizacije
1. Servisiranje službenih vozila u radionicama Autocentra	Broj radnih naloga: 4470 Troškovi ulja: 12391,36 € Troškovi guma: 126970,71 € Troškovi rezervnih djelova: 179277,78 €	REALIZOVANO
1. Servisiranje vozila van Autocentra	Za održavanje vozila MUPa i UP putem eksternih usluga utrošeno je 205438,06 € , broj izdatih eksternih naloga: 799.	REALIZOVANO

2. Registracija vozila	U ovom periodu Autocentar je primio 544 zahtjeva za produženje i 23 zahtjeva za prvu registraciju.	REALIZOVANO
3. Oštećenja vozila	U navedenom periodu prijavljena su oštećenja na 158 motornih vozila, za svaku havariju pokrenuta je procedura rješavanja.	PROCESUIRANO
4. Angažovanje vozača Autocentra	Vozači Autocentra su u izvještajnom periodu ostvarili kilometražu od 261.635 km na osnovu 794 putnih naloga. Utrošeno je 41285 l nafte i 3809 l benzina.	REALIZOVANO
5. Kontrola rada GPS – a	U ovom periodu primljeno je 15 zahtjeva za kontrolu, opravku i ugradnju GPS uređaja.	REALIZOVANO

VI MEDICINSKI CENTAR:

BROJ PREGLEDA I BOLOVANJA

Aktivni	Penz.	Ukup	B O L O V A N J A				
			Do 30	Komisij Fonda	Trudničk bolovanj	Ukupno	Fizičke poštede
16284 95.1 %	839 4.9 %	17.123	462 84.0%	70 12.7 %	18 3.2 %	550	2

Iz uvida u tabelu konstatuje se da je **ukupno pregledano 17.123 pacijenata**, aktivnih 16.284 ili 95.1 % i penzionera 839 ili 4.9 %.

Stomatološka služba: od 1.832 pacijenata (pregleda) ostvarila je 3.174 intervencija.

Laboratorija: od 1.278 pacijenta, ostvarila 14.210 analiza.

Fizijatrija: bilo je 579 pacijenata sa ostvarenih 10532; usluga.116 pregleda

Ultrazvučni pregled: za 2.130 pacijenata, sa ostvarenih 3.892 usluga.

Radiolog je očitao 2.035 Rtg snimka, za 1.815 službenika

Injekciono i previjalište sa EKG Od 1.047 pacijenta, ukazano je 5.800 usluga.

Sistematski pregled : za 259 službenika/kandidata

Bolovanje: ukupno na bolovanju bilo je 550 pacijenta (od ukupnog broja bolovanja) što čini 3.3 % od ukupnog broja pregledanih aktivnih službenika.

Od ukupnog broja ostvarenih bolovanja 84.0 % su bila bolovanja do 30 dana, 12.7 % su bolovanja Komisije Fonda , dok je 3.2 % bolovanja ostvareno po osnovu trudničkog bolovanja

TERENSKI RAD

- ustupanje sanitetskog vozila sa vozačem ----- 9 dana
- ustupanje sanitetskog vozila bez vozača -----2 dana
- sanit. obez. Povodom Dana državnosti SAD----- 1 dan
- san. obez. štićenih ličnosti-----9 dana
- sanitetsko obezbjeđenje javnog skupa----- 13 dana
- transport pacijenta sanitetskim vozilom od/do Spec.bolnice Risan----- 10 dana

Ukupno 44 dana

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU UNUTRAŠNJE REVIZIJE I IZVRŠENJU GODIŠNJEG PLANA UNUTRAŠNJE REVIZIJE za 2024. godinu

1. PODACI O SUBJEKTU JAVNOG SEKTORA	
1.1. Naziv	Ministarstvo unutrašnjih poslova
1.2. Ime i prezime rukovodioca	Danilo Šaranović
1.3. Adresa	Bl. Sv. Petra Cetinjskog
1.4. Kontakt telefon	020/222-770
1.5. E-mail adresa	kabinet@mup.gov.me
1.6. Broj zaposlenih u subjektu	
2. PODACI O JEDINICI ZA UNUTRAŠNJU REVIZIJU I PROFESIONALNOM USAVRŠAVANJU UNUTRAŠNJIH REVIZORA	
2.1. Unutrašnja revizija uspostavljena je:	
a) ☒ organizovanjem organizacione jedinice za unutrašnju reviziju u okviru subjekta, koja je neposredno odgovorna rukovodiocu subjekta, ili	
b) ☐ obavljanjem unutrašnje revizije od strane jedinice za unutrašnju reviziju drugog subjekta.	
(Ukoliko je odgovor pod b) preći na pitanje 3.1.)	
2.2. Naziv jedinice za unutrašnju reviziju- Služba za unutrašnju reviziju	
2.3. Rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju je određen	a ☒ Ne ☐

2.4. Kadrovski kapacitet jedinice za unutrašnju reviziju na kraju izvještajnog perioda

Sistematizovani broj unutrašnjih revizora uključujući rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju	Popunjeni broj unutrašnjih revizora uključujući rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju
4	1

2.5. Profesionalno usavršavanje raspoređenih unutrašnjih revizora uključujući rukovodioca jedinice za unutrašnju reviziju

	Ime i prezime	Zvanje	Broj bodova ostvaren profesionalnim usavršavanjem
	Maida Ljušković	rukovodilac	125

3. PRIMJENA STANDARDA I METODOLOGIJE RADA UNUTRAŠNJE REVIZIJE

3.1. Rukovodilac subjekta i rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju potpisali su povelju unutrašnje revizije	a ☒ Ne ☐
3.2. Unutrašnji revizori postupaju po Pravilniku o metodologiji rada unutrašnje revizije u javnom sektoru	a ☒ Ne ☐
3.3. Unutrašnji revizori, osim metodologije rada unutrašnje revizije koriste i sopstveno dodatno metodološko upustvo za obavljanje unutrašnje revizije	a ☐ Ne ☒
3.4. Unutrašnji revizori se pridržavaju načela i pravila Etičkog Kodeksa unutrašnjih revizora	a ☒ Ne ☐
3.5. Jedinica za unutrašnju reviziju je neposredno odgovorna rukovodiocu subjekta	a ☒ Ne ☐
3.6. Unutrašnji revizori obavljaju isključivo poslove unutrašnje revizije	a ☒ Ne ☐

3.7. Unutrašnji revizori imaju neograničeno pravo pristupa:		
a) cjelokupnoj dokumentaciji	☒ Ne ☐	Da ☐ Ne ☒
b) podacima i informacijama	☒ Ne ☐	Da ☐ Ne ☒
c) rukovodiocu subjekta	☒ Ne ☐	Da ☐ Ne ☒
d) rukovodiocima i zaposlenima	☒ Ne ☐	Da ☐ Ne ☒
e) sredstvima subjekta od značaja za sprovođenje revizije	☒ Ne ☐	Da ☐ Ne ☒
3.8. Rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju prisustvuje kolegijumima/sastancima višeg menadžmenta kada se rješavaju pitanja bitna za rad unutrašnje revizije		Da ☐ Ne ☒
3.9. Konačni revizorski izvještaji dostavljaju se rukovodiocu subjekta sa predlogom plana aktivnosti za sprovođenje preporuka		Da ☒ Ne ☐
3.10. Utvrđen je strateški plan unutrašnje revizije		Da ☒ Ne ☐
3.11. Navesti period za koji je strateški plan utvrđen- 2024.-2026. godina		
3.12. Izrađen je godišnji plan unutrašnje revizije na osnovu procjene rizika		Da ☒ Ne ☐
3.13. Godišnji plan unutrašnje revizije izrađen je na osnovu strateškog plana unutrašnje revizije		Da ☒ Ne ☐
4. IZVRŠENJE GODIŠNJEG PLANA UNUTRAŠNJE REVIZIJE		
4.1. Planirane i obavljene revizije u izvještajnom periodu		
	l a n ir a n e (b r o	b a vl j e n e (b r o
	Ukupan broj planiranih revizor dana za planirane revizije prema godišnjem planu	
	Ukupan broj revizor dana za obavljene revizije	

	j r e v i z i j a)	j r e v i z i j a)		
Redovne revizije prema godišnjem planu			140	140
Ad hoc revizije			10	0
Ukupno			150	140
4.2. Razlozi neizvršavanja planiranog broja revizija: U toku 2024.godine nije bilo zahtjeva za obavljanje ad hoc revizija od strane ministra.				
4.3. Da li je bilo ograničenja u obuhvatu i resursima u postupku vršenja revizije (Ako je odgovor da navesti ograničenja u obuhvatu i resursima)			Da ☐ Ne ☒	
5. SPROVOĐENJE PREPORUKA UNUTRAŠNJE REVIZIJE				
5.1. Za preporuke u revizorskim izvještajima jedinica za unutrašnju reviziju ima uspostavljenu bazu podataka za praćenje implementacije preporuka			Da ☒ Ne ☐	
5.2 Tabela: Sprovođenje preporuka				
	U ku pn o	S provede ne preporuk e	D jelimično sprove de ne preporuk e	Nesprov edene preporuk e
Broj datih preporuka iz konačnih izvještaja iz izvještajnog perioda	1	1	4	6
Broj datih preporuka iz konačnih izvještaja iz izvještajnog perioda čiji je rok za sprovođenje kraj izvještajnog perioda		1	4	2

Broj preporuka iz prethodnog izvještajnog perioda čiji je rok za sprovođenje izvještajni period		1	0	0
5.3. Razlozi nesprovođenja preporuka: Organizacione promjene i promjena kadrovske strukture				
6. OBEZBJEĐENJE I UNAPRIJEĐENJE KVALITETA RADA UNUTRAŠNJE REVIZIJE				
6.1. Da li je rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju utvrdio Program obezbjeđenja i unaprijeđenja kvaliteta unutrašnje revizije				Da ☒ Ne ☐
6.2. Da li je rukovodilac jedinice za unutrašnju reviziju obezbijedio stalni nadzor učinka aktivnosti unutrašnje revizije				Da ☒ Ne ☐
6.3. Da li se po završetku pojedinačnog angažmana unutrašnje revizije šalje anketa zadovoljstva subjektu revizije				Da ☒ Ne ☐
6.4. Da li je izvršeno periodično samoocjenjivanje u jedinici za unutrašnju reviziju u poslednje dvije godine				Da ☒ Ne ☐
6.5. Da li se dokumentuje i čuva evidencija o sprovedenom ocjenjivanju				Da ☒ Ne ☐
6.6. Da li je jedinica za unutrašnju reviziju bila predmet eksternog ocjenjivanja u poslednjih pet godina				Da ☐ Ne ☒
6.7. Da li je vršeno sagledavanje kvaliteta jedinice za unutrašnju reviziju od strane Direktorata za centralnu harmonizaciju u posljednjih pet godina				Da ☒ Ne ☐
7. PREGLED OBAVLJENIH REVIZIJA				
Naziv obavljenih revizija u izvještajnom periodu sa značajnijim zaključcima i preporukama za svaku reviziju:				
7.1. Naziv revizije: REVIZIJA PROCESA JAVNIH NABAVKI-jednostavne nabavke				

Zaključak 1: Uvidom u evidencije jednostavnih nabavki putem direktne pogodbe utvrdili smo da je isti predmet nabavke nabavljan tokom godine iz više puta, kroz više faktura, čime je prekoračen prag za ovu vrstu nabavke na godišnjem nivou. Jednostavne nabavke putem direktne pogodbe treba sprovoditi samo u hitnim slučajevima i za prijeko potrebne robe, usluge i radove, s tim što treba voditi računa da se isti predmet nabavke ne nabavlja više puta tokom godine iz razloga što su navedene nabavke najmanje transparentne i što je rizik od zloupotrebe najveći.
Preporuka 1: <i>Imajući u vidu potencijalne rizike koje nosi postupak direktne pogodbe, preporučujemo da se nabavke kroz navedeni postupak svedu na najmanju mjeru, pri čemu treba voditi računa o procijenjenoj vrijednosti predmeta javne nabavke i da se tokom godine isti predmet nabavke ne nabavlja više puta kroz direktne pogodbe.</i>
Zaključak 2: Uparednom analizom Plana javnih nabavki i evidencije realizovanih jednostavnih nabavki uočeno je da je planirano da se za određene nabavke sprovede otvoreni postupak a one su realizovane kroz jednostavne nabavke, čime je došlo do dijeljenja predmeta nabavke. Članom 27 Zakonom o javnim nabavkama zabranjeno je da naručilac vrši podjelu predmeta nabavke i time izbjegava primjenu navedenog zakona.
Preporuka 2: <i>Preporučujemo da se postupci javnih nabavki sprovode tačno onako kako su definisani Planom javnih nabavki i bez mogućnosti nedozvoljenog dijeljenja predmeta nabavki.</i>
7.2. Naziv revizije: Revizija praćenja procesa upravljanja rizicima i unutrašnjih kontrola
Zaključak 1. Rukovodioci organizacionih jedinica odgovorni su, u okviru prenijetih ovlašćenja, za ostvarivanje ciljeva iz svojih nadležnosti, a time i za upravljanje rizicima. Rukovodioci su u obavezi da na nivou svojih organizacionih jedinica osiguraju uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima na način da: identifikuju rizike u značajnijim poslovnim procesima i aktivnostima u odnosu na ciljeve iz strateških planova, operativnih planova i poslovnih procesa koji su u nadležnosti njihove organizacione jedinice; procijene vjerovatnoću nastanka rizika i njegov uticaj; utvrde način reagovanja na rizike; dokumentuju podatke o rizicima u Registru rizika organizacionih jedinica i izvještavaju o rizicima.
Preporuka 1: <i>Potrebno je da rukovodioci organizacionih jedinica odrede lica za uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima na nivou organizacione jedinice kojom rukovode.</i>
Zaključak 2: Upravljanje rizicima je sastavni dio upravljanja i predstavlja vezu između planiranja i donošenja odluka. Cilj upravljanja rizicima jeste da se smanji obim neizvjesnosti koje bi mogle biti prijetnja poslovnoj uspješnosti Ministarstva. Ukoliko se u Ministarstvu ne razumije pojam rizika i značaj uspostavljanja procesa upravljanja rizicima, tada se može desiti da se Ministarstvo nađe u situaciji da samo za otklanjanje posljedica mora utrošiti značajna sredstva i vrijeme. Neadekvatnom i nepotpunom identifikacijom i rangiranjem rizika kroz Registar rizika ne zadovoljava se svrha istog, jer svrha Registra rizika je da pruži sve ključne informacije o rizicima u Ministarstvu.
Preporuka 2: <i>Preporučujemo da se za zaposlene u Ministarstvu održi obuka na temu identifikacije rizika, analize i procjene rizika, reagovanja na rizik i izvještavanja o rizicima, a sve u cilju boljeg razumijevanja pojma rizika i procesa upravljanja rizicima.</i>

Preporuka 3: <i>Potrebno je ažurirati postojeći Registar rizika.</i>
Zaključak 3: Rukovodioci organizacionih jedinica su obavezni da pripreme izvještaj o aktivnostima vezanim za upravljanje rizicima iz svoje nadležnosti i dostave ga licu zaduženom za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima u Ministarstvu. Na osnovu dostavljenih izvještaja priprema se konsolidovani izvještaj o rizicima na nivou Ministarstva. Izvještaj treba da sadrži pregled značajnih rizika i njihov uticaj na ostvarenje ciljeva, preduzete aktivnosti za ublažavanje rizika, kao i informacije o rizicima na koje se nije moglo djelovati na planirani način. Izvještaj o upravljanju rizicima priprema se najmanje jednom godišnje. Imajući u vidu da je tek u februaru tekuće godine određeno lice zaduženo za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizikom i da još uvijek nijesu određena lica za uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima unutar organizacionih jedinica, zaključujemo da je potrebno dodatno vrijeme da bi se uspostavio sistem izvještavanja o rizicima.
Preporuka 4: <i>Potrebno je da rukovodioci organizacionih jedinica ili lica koja oni odrede, najmanje jednom godišnje, dostavljaju izvještaj o rizicima koordinatoru za rizike, koji će pripremiti konsolidovani izvještaj o rizicima</i>
Zaključak 4: Zakonom o upravljanju i unutrašnjim kontrolama, članom 52, propisano je da je rukovodilac subjekta dužan da odredi lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare u subjektu. Činjenica da navedeno lice nije još uvijek određeno, za posljedicu ima nemogućnost uspostavljanja sistema za otkrivanje i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare u subjektu i neadekvatno reagovanje na rizik od nepravilnosti i prevara.
Preporuka 5: <i>Potrebno je odrediti lice za prijem i postupanje po obavještenjima o sumnjama na nepravilnosti i prevare u subjektu.</i>
7.3. Naziv revizije: REVIZIJA UPRAVLJANJA STRATEŠKIM PLANIRANJEM I MONITORING STARTEŠKIH DOKUMENATA
Zaključak 1: Nedovoljan broj zaposlenih onemogućava efikasno i precizno obavljanje svih radnih zadataka, što za posljedicu ima kašnjenja u izradi strateških dokumenata ili neobavljanje određenih radnih zadataka. Pri popunjavanju radnih mjesta u Direkciji treba uzeti u obzir da je često potrebno da zaposleni u Direkciji obrađuju finansijske podatke vezane za strateška dokumenta, kao i da strateška dokumenta prevode na engleski jezik, pa bi znanja iz ovih oblasti unaprijedila efikasnost same Direkcije.
Preporuka 1: <i>Preporučujemo da se preduzmu aktivnosti na popunjavanju radnih mjesta u Direkciji za strateško planiranje.</i>
Zaključak 2: Metodologija razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i Smjernice za pripremu strateških dokumenata preporučuju pri izradi nacрта strateškog dokumenta upotrebu što više analiza, kako statističkih, tako i SWOT i PESTLE i sl, što doprinosi boljem definisanju strateških i operativnih ciljeva, boljem razumijevanju problema koje je potrebno riješiti i aktivnosti koje je potrebno preduzeti. Orodjavanje starteških dokumenata je neophodno da bi se postigla usklađenost sa Zakonom o rodnoj ravnopravnosti i Nacionalnom strategijom rodne ravnopravnosti 2021-2025.

Preporuka 2: <i>Preporučujemo da se tokom izrade strateških dokumenata angažuju eksperti za orodnjavanje dokumenata.</i>
Zaključak 3: Jedna od sistematizovanih nadležnosti Direkcije za strateško planiranje je i strateško upravljanje. Dio strateškog upravljanja je analiza strateških dokumenata. Da bi mogla da se obavi kvalitetna analiza, potreban je što precizniji uzorak strateških dokumenata za anлізу. Da bi se dobio kvalitetan uzorak strateških dokumenata potrebno je voditi sveobuhvatnu i preciznu evidenciju svih strateških dokumenata unutar Ministarstva. Tako da, nedostatak sveobuhvatne evidencije strateških dokumenata unutar Ministarstva za posljedicu ima neadekvatno strateško upravljanje.
Preporuka 3: <i>Preporučujemo da se u organizacionoj jedinici zaduženoj za procese strateškog planiranja (Direkcija za strateško planiranje) vode evidencije svih strategija koje su važeće (usvojene) i koje su u izradi za kompletno Ministarstvo.</i>
Zaključak 4: Godišnji izvještaji o realizaciji akcionih planova moraju biti u skladu sa Uredbom o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata i moraju sadržati sve elemente propisane Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata. Takođe, mora se voditi računa o mjerljivosti indikatora i da indikatori budu disagregirani po polu. Ukoliko izvještaji ne zadovoljavaju gore navedeno za posljedicu imamo nejasne i neprecizne izvještaje koji ne pružaju stvarni uvid u dostignuća u odnosu na ciljeve postavljene u strategiji i iz kojih ne možemo dobiti adekvatne preporuke za dalje unaprijeđenje strategije.
Preporuka 4: <i>Preporučujemo da se pri izradi godišnjih izvještaja o realizaciji akcionih planova posebna pažnja obrati na preglednosti postignutih vrijednosti indikatora učinka i na njihovom disagregiranju po polu.</i>
8. UTVRĐENI SLUČAJEVI INDIKATORA PREVARE TOKOM OBAVLJANJA REVIZIJE
9. PREDLOZI ZA RAZVOJ UNUTRAŠNJE REVIZIJE

IZVJEŠTAJ O RADU DIREKTORATA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE ZA 2024. GODINU

I. Rezime izvještaja o radu Direktorata za zaštitu i spašavanje

Rad Direktorata za zaštitu i spašavanje u 2024. godini bio je organizovan u sedam direkcija u sjedištu i sedam područnih organizacionih jedinica.

Normativna aktivnost ogledala se u donošenju Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026, dva pravilnika i jedne naredbe.

Direktorat za zaštitu i spašavanje dao je saglasnost na 92 preduzetna plana za zaštitu i spašavanje od požara, 4 preduzetna plana zaštite i spašavanja od poplava, jednu saglasnost na preduzeti plan zaštite i spašavanja od odronjavanja i klizanja tla, kao i 26 preduzetnih planova zaštite i spašavanja od zemljotresa.

U okviru priprema za period pojačane požarne opasnosti 2024. godine, Direktorat za zaštitu i spašavanje realizovao je niz aktivnosti preventivnog karaktera kako bi se ukazalo na značaj zaštite od požara i potrebu ispoljavanja savjesnog odnosa prema ovom pitanju. U tom pogledu, vršeni su inspekcijski nadzori, upućivani dopisi kojima je subjektima sistema zaštite i spašavanja ukazano na obaveze sprovođenja zakona iz ove oblasti, održavani su sastanci i realizovani značajni programi i projekti. Sprovedena je kampanja podizanja svijesti građana o prevenciji i zaštiti od požara, pod nazivom „*Mjesec zaštite od požara*“.

Operativno-komunikacioni centar 112 (OKC 112) Direktorata za zaštitu i spašavanje, tokom 2024. godine, ukupno je primio 210.000 poziva i koordinirao sa 50 akcija spašavanja u planinama u kojima su spašene 83 osobe (66 stranih državljana i 17 crnogorskih državljana). Takođe, u ovim akcijama smrtno su stradala 4 strana državljana.

U oblasti upravnog rješavanja, na osnovu zahtjeva, donijeto je ukupno 2681 rješenje, dozvola, odobrenja, evidencija, saglasnosti i mišljenja, upućeno 678 zahtjeva prema nadležnim ministarstvima radi izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme.

Izvršeno je 468 inspekcijskih nadzora.

U 2024. godini, učestvovalo se i u realizaciji brojnih programa i projekata, kao i u aktivnostima bilateralne, regionalne i međunarodne saradnje. Ove aktivnosti ostvarivale su se, prije svega, u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, NATO-a i Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE). Izdvajamo organizaciju Regionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju, koja se održala od 6. do 8. novembra 2024. godine u Budvi i okupila blizu 700 predstavnika iz 55 država Evrope i Centralne Azije, kao i učešće na regionalnoj terenskoj vježbi na temu gašenja šumskih požara, koja je sprovedena od 18. do 22. marta 2024. godine u Skoplju (Sjeverna Makedonija), na kojoj je učestvovao Crnogorski modul/tim za gašenje šumskih požara, koga su sačinjavali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje, Crvenog krsta Crne Gore, službi zaštite i spašavanja i predstavnik Uprave policije. Tim je brojao 30 članova. Direktorat za zaštitu i spašavanje imao je na vježbi i dva evaluatora. Takođe, dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje učestvovala su u VIP Programu vježbe.

Ministarstvo unutrašnjih poslova (Zaključak Vlade, broj 10-011/24-5582/2 od 6. oktobra 2024. godine) uputilo je spasilački tim u Bosnu i Hercegovinu, radi saniranja posljedica poplava koje su pogodile centralni i južni dio zemlje. Tim je spasilačke aktivnosti sprovodio na području Jablanice i Konjica, od 7. do 11. oktobra 2024. godine. Ovaj tim se sastojao od dvije komponente: komponenta za traganje i spašavanje iz ruševina (light USAR) i komponenta tima visokog

kapaciteta za crpljenje vode (High Capacity Pumping – HCP) i imao je 33 pripadnika, i to: 24 vatrogasca-spasioca, 5 pripadnika Crvenog krsta Crne Gore i 4 pripadnika Direktorata za zaštitu i spašavanje (menadžment tima). Takođe, Ministarstvo unutrašnjih poslova pružilo je i pomoć u vidu vreća za spavanje – 50 komada i ćebadi – 300 komada, procijenjene vrijednosti 9.000,00 eura.

Direktorat za zaštitu i spašavanje imao je obavezu da **realizuje 7 zadataka** iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2024. godinu, i to:

- ◆ **Izveštaj o stanju sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori u 2023. godini (realizovan),**
- ◆ **Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa 2018-2023, za 2023. godinu (realizovan),**
- ◆ **Predlog zakona o obnovi nakon elementarne nepogode, tehničko-tehnološke i druge nesreće (nerealizovan),**
- ◆ **Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026 (realizovan),**
- ◆ **Konferencija Evropskog foruma za smanjenje rizika od katastrofa (realizovan),**
- ◆ **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija (nerealizovan),**
- ◆ **Predlog zakona o eksplozivnim materijama (nerealizovan).**

Takođe, Direktorat za zaštitu i spašavanje **uspješno je sprovodio zaključke Vlade Crne Gore** kojima je bio zadužen za realizaciju određenih aktivnosti.

Direktorat za zaštitu i spašavanje **imao je obavezu da realizuje 23 aktivnosti iz Programa rada Ministarstva unutrašnjih poslova za 2024. godinu. Realizovano je 18 aktivnosti, dok 5 nije realizovano.**

II. Realizovane programske aktivnosti i izvršavanje zakona i drugih propisa

1. Normativna aktivnost

U oblasti zaštite i spašavanja dugoročne ključne aktivnosti usmjerene su na stalno normativno uređenje sistema zaštite i spašavanja, usklađivanje sa pravnom tekovinom EU, izradu strateških i razvojnih dokumenata, jačanje bilateralne i regionalne saradnje i dr.

U skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore i Programom rada Ministarstva unutrašnjih poslova za 2024. godinu, Direktorat za zaštitu i spašavanje pripremio je, a nadležni su organi donijeli sljedeća dokumenta i propise:

- ✚ **Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026** – donesena na sjednici Vlade Crne Gore, 1. novembra 2024. godine. Izradu Strategije podržala je EU (DG ECHO, kroz poziv za „Pojedinačne grantove državama za upravljanje rizikom od katastrofa (Track 1)”)¹. Glavni cilj Strategije je sprovođenje aktivnosti na prevenciji i smanjenju rizika od katastrofa i jačanju otpornosti na pojavu novih rizika, kao i jačanje kapaciteta društva i državnih/lokalnih institucija u odgovoru na različite vrste prirodnih i od strane čovjeka izazvanih katastrofa, sa posebnim akcentom na ranjive grupe i rodnu odgovornost. Strategija će unaprijediti kapacitete Crne Gore za sprovođenje aktivnosti koje se odnose na upravljanje rizicima od katastrofa i obezbijediti efikasniju prevenciju, pripravnost i reagovanje u slučaju katastrofa, dok će istovremeno snažno podržavati nacionalnu implementaciju pet ciljeva Unije za otpornost na katastrofe.

¹ Više o projektu u Prilogu broj 1.

- **Pravilnik o programu i načinu polaganja ispita i obrascu licence za izradu planova zaštite i spašavanja privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika** („Službeni list CG“, broj 64/24).
- **Pravilnik o standardnim operativnim postupcima** („Službeni list CG“, broj 36/24).
- **Naredba o zabrani prodaje i upotrebe pirotehničkih sredstava razreda II – petardi** („Službeni list CG“, broj 102/24).

2. Priprema i praćenje izvršavanja međunarodnih ugovora u oblasti zaštite i spašavanja

Memorandum o razumijevanju između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Rumunije o saradnji u oblasti civilne zaštite i upravljanja u vanrednim situacijama, usaglašavao se sa Ministarstvom vanjskih poslova Crne Gore (MVP) i rumunskom stranom. Potpisivanje ovog memoranduma očekuje se u prvoj polovini 2025. godine.

3. Izrada planske dokumentacije i davanje saglasnosti na izradene opštinske i preduzetne planove

Direktorat za zaštitu i spašavanje dao je saglasnost na 92 preduzetna plana za zaštitu i spašavanje od požara, 4 preduzetna plana zaštite i spašavanja od poplava, jednu saglasnost na preduzetni plan zaštite i spašavanja od odronjavanja i klizanja tla, kao i 26 preduzetnih planova zaštite i spašavanja od zemljotresa.

4. Sprovođenje preventivnih i operativnih aktivnosti

Analize i praćenje stanja u oblasti zaštite i spašavanja

Kontinuirano je praćeno stanje zaštite i spašavanja na teritoriji Crne Gore sa stanovišta ugroženosti od elementarnih nepogoda, većih i drugih nesreća sa akcentom na šumske požare, tokom ljetnje požarne sezone, i poplave, prije svega, na teritoriji opštine Šavnik. U vezi s tim vršeni su preventivni i operativni obilasci terena. Nabavljeno je i 200 naprtnjača, koje su smještene u magacinskim prostorima Direktorata za zaštitu i spašavanje.

Zaštita i spašavanje od poplava

Vremenske nepogode koje su zahvatile opštinu Šavnik tokom noći 3. na 4. oktobar 2024. godine, prčinile su veliku materijalnu štetu. Naime, selo Sirovac je bilo u kritičnom stanju od izlivanja rijeke Tušnje. U brojnim selima lokalni putevi su bili oštećeni ili je voda odnijela puteve. Zbog ogromne količine padavina, došlo je do izlivanja rijeke Komarnice i Grabovice što je napravilo velike štete u selu Komarnica i na teritoriji Parka prirode Dragišnica i Komarnica. Službenici Direktorata za zaštitu i spašavanje – Područne jedinice za zaštitu i spašavanje Nikšić u kontinuitetu su pratili stanje na terenu. Ministar unutrašnjih poslova i zajednički tim Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a i Ministarstva odbrane obišao je ugroženo područje, gdje su zajedno sa rukovodstvom opštine Šavnik analizirali stanje, predlagali i dogovorili dalje aktivnosti kojima bi se djelovalo u saniranju posljedica, čemu se i pristupilo u narednom periodu.

Zaštita i spašavanje od zemljotresa

Tokom ranih jutarnjih sati 14. marta 2024. godine, Sektor za seizmologiju Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju, registovao je jak potres u oblasti Golije, sjeverozapadni dio Crne Gore, čija je jačina u hipocentru iznosila 5.3 jedinice Rihtera. Zemljotres se dogodio u 4 časa i 6 minuta po lokalnom vremenu, 5 km jugozapadno od Čarođa (Mjesna zajednica Krstac, teritorija opštine Nikšić) na dubini od 15 km. Intenzitet ovog zemljotresa u epicentru iznosio je VII jedinica Merkalija i mogao je izazvati određene materijalne štete u epicentralnom području, kako je i kasnije potvrđeno izvještajima sa terena. Zemljotres se osjetio na cijelom području Crne Gore i širem okruženju. Službenici Direktorata za zaštitu i spašavanje – Područne jedinice za zaštitu i spašavanje Nikšić su zajedno sa službenicima Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju, 17. marta 2024. godine obišli teren u epicentralnom području, obišli oštećene objekte i razgovarali sa mještanima. Nastavljeno je praćenje stanja na području pogođenom zemljotresom.

Zaštita i spašavanje od požara i aktivnosti koje su realizovane tokom požarne sezone

Pripremajući se za period pojačane požarne opasnosti u 2024. godini, Direktorat za zaštitu i spašavanje je u saradnji sa ostalim subjektima sistema zaštite i spašavanja, kao i prethodnih godina, realizovao niz preventivnih aktivnosti, kako bi što spremnije dočekali požarnu sezonu.

U tom pogledu, vršeni su inspekcijski nadzori, upućivani dopisi kojima je subjektima sistema zaštite i spašavanja ukazano na obaveze sprovođenja zakona iz ove oblasti, održavani su sastanci i realizovani značajni programi i projekti. Inspektori za zaštitu i spašavanje u kontinuitetu su vršili nadzor nad sprovođenjem Zakona o zaštiti i spašavanju, a naročito u periodu pripreme za nastupajuću požarnu sezonu 2024. godine. Njihove aktivnosti najviše su se odnosile na kontrolu i nadzor javnih preduzeća koja gazduju parkovima i zelenim površinama u svim opštinama u Crnoj Gori, kao i javnim preduzećima koja gazduju šumama u Crnoj Gori (Uprava za gazdovanje šumama i lovištima Crne Gore, JP za Nacionalne parkove itd.). Shodno odredbama Zakona o zaštiti i spašavanju i Nacionalnom planu zaštite i spašavanja od požara definisan je način koordiniranja i rukovođenja ministarstava, organa državne uprave, jedinica lokalne samouprave i privrednih društava na sprovođenju mjera i aktivnosti zaštite i spašavanja od požara na otvorenom prostoru. Na taj način preciziran je način saradnje među institucijama nadležnim za djelovanje u slučaju nastanka požara na otvorenom prostoru. Takođe, održan je sastanak sa komandirima službi zaštite i spašavanja radi što bolje pripreme i adekvatnog postupanja za vrijeme požarne sezone.

Direktorat za zaštitu i spašavanje je podsjetio lokalne samouprave koje nijesu izradile svoje planove za zaštitu i spašavanje od požara da to učine u najkraćem roku, a opštine koje su ih donijele da je potrebno da vrše njihovo redovno ažuriranje. Posebno se insistira na izradi planova zaštite i spašavanja od požara kod privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika jer broj izrađenih planova još uvijek nije na zadovoljavajućem nivou.

Takođe, traženo je od svih u sistemu zaštite i spašavanja da obavijeste Direktorat za zaštitu i spašavanje, o raspoloživim materijalnim i ljudskim resursima uz apostrofiranje napretka u odnosu na prethodnu godinu, kao i da dostave imena odgovornih lica za sprovođenje mjera zaštite od požara sa ažuriranim brojevima telefona i mejl adresama.

U sklopu priprema za požarnu sezonu sprovedena je nacionalna terenska vježba na temu gašenja šumskih požara i požara na otvorenom prostoru, 17. maja 2024. godine u Rogamima. Na vježbi su učestvovali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a i vatrogasci-spasioci iz službi zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje i opština Ulcinj, Bar, Tivat i Berane. Ukupno 20 učesnika. Ovo je bila odlična prilika za provjeru postupanja različitih subjekata

sistema zaštite i spašavanja sa lokalnog i nacionalnog nivoa, kada je u pitanju reagovanje u slučaju požara.

Sprovedena je kampanja podizanja svijesti građana o prevenciji i zaštiti od požara, pod nazivom „Mjesec zaštite od požara“. Kampanju su sprovedli službenici područnih jedinica za zaštitu i spašavanje u saradnji sa opštinskim službama zaštite i spašavanja. Organizovani su info dani u vidu info punktova na gradskim trgovima i u vidu edukativnih predavanja u obrazovnim ustanovama, gde su uz razgovor, građanima i učenicima podijeljeni informativno-edukativni flajeri „Bezbjednosna uputstva za šumske požare“. Jedna od aktivnosti u kampanji su bile i vježbe evakuacije obrazovnih ustanova u slučaju požara. U sklopu ove kampanje realizovano je sljedeće:

- ◆ Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Podgorica. Kampanja u vidu info dana, gdje se razgovaralo sa građanima i dijelili flajeri u vidu bezbjednosnih uputstava o zaštiti od šumskih požara, održala se na trgovima u Glavnom gradu Podgorici, Prijestonici Cetinje i opštinama Danilovgrad, Kolašin, Zeta i Tuzi.
- ◆ Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Nikšić. Sprovedena je kampanja u mjesnoj zajednici Grahovo, kao i realizovala vježba evakuacije u slučaju požara u OŠ „Olga Golović“, 5. juna 2024. godine; na Trgu slobode u Nikšiću održana je kampanja u vidu info punkta, 6. juna 2024. godine, dok se 7. juna 2024. godine realizovala posjeta osnovnim školama „Olga Golović“, „Ratko Žarić“ i „Luka Simonović“, gdje se razgovaralo sa učenicima i nastavnim osobljem na temu prevencije i zaštite od požara i podijelila bezbjednosna uputstva o zaštiti od šumskih požara u vidu flajera. Kampanja u vidu info punkta u opštini Šavnik sprovedena je 10. juna 2014. godine, a u opštini Plužine, 12. juna 2024. godine.
- ◆ Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Berane. Kampanja u vidu info dana, gdje se razgovaralo sa građanima i dijelili flajeri u vidu bezbjednosnih uputstava o zaštiti od šumskih požara, održala se 30. maja 2024. godine u Gusinju, 5. juna 2024. godine u Petnjici, 7. juna 2024. godine u Plavu, 10. juna 2024. godine u Andrijevici, 12. juna 2024. godine u Beranama i 13. juna 2024. godine u Rožajama.
- ◆ Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Pljevlja. Kampanja je sprovedena na Gradskom trgu u Pljevljima, 13. juna 2024. godine i na Gradskom trgu na Žablaku i na Crnom jezeru, 20. juna 2024. godine. Takođe, organizovana je i realizovana obuka u rukovanju protivpožarnim aparatima za nastavno osoblje OŠ „Radoje Tošić“ u Pljevljima i sprovedena obuka nastavnog osoblja OŠ „Boško Buha“ u Pljevljima o načinu postupanja u slučaju požara i u rukovanju protivpožarnim aparatima, 29. maja 2024. godine.
- ◆ Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Herceg Novi. Kampanja je organizovana na Rivi Pine u Tivtu, 10. juna 2024. godine i na ulazu u Stari grad Kotor, 11. juna 2024. godine i na njoj su osim građana prisustvovali i predstavnici lokalne samouprave. Turističkoj organizaciji Herceg Novi distribuirani su flajeri “Šumski požari – Bezbjednosna uputstva” kako bi isti bili postavljeni po turističkim info punktovima. Flajeri su dostavljeni i JUK Herceg Fest kako bi bili postavljeni na ulazu u hercegnovske tvrđave Forte Mare i Kanli Kula, te na taj način dostupni građanima i turistima.
- ◆ Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Bijelo Polje. Kampanja je sprovedena u Mojkovcu, 17. maja 2024. godine i u Bijelom Polju, 30. maja 2024. godine. U okviru kampanje, koja je organizovana na trgovima, podijeljen je promotivni materijal, razgovaralo se sa građanima i ukazalo na rizike od požara i važnost preventivnog djelovanja.

- ◆ Područna jedinica za zaštitu i spašavanje Bar. U sklopu kampanje, 6. juna 2024. godine realizovana su dva info-punkta u Baru i Pečuricama; 7. juna 2024. godine dva info-punkta u Sutomoru i Virpazaru; 11. juna 2024. godine dva info-punkta u Budvi i Petrovcu; 13. juna 2024. godine info punkt u Vladimiru (Opština Ulcinj) i 14. juna 2024. godine info punkt u Ulcinju – urbani dio grada.

Važno je istaći da su pripremajući se za požarnu sezonu, sve opštine sa povećanim požarnim rizikom imale obavezu održavanja sastanaka opštinskih timova za zaštitu i spašavanje radi preciznog definisanja svih obaveza subjekata sistema zaštite i spašavanja na lokalnom nivou, kao i procedura njihovog angažovanja.

Tokom požarne sezone kontinuirano se pratilo stanje zaštite i spašavanja u opštinama, obilazio teren, razmjenjivale informacije i u saradnji sa subjektima zaštite i spašavanja pružala logistika i učestvovalo u koordinaciji aktivnosti na gašenju požarima zahvaćenog područja.

Dron tim Direktorata za zaštitu i spašavanje aktivno je učestvovao u sprovođenju preventivnih i operativnih mjera za zaštitu i spašavanje, te prikupljanju informacija. Pored toga vršeno je više potraga za nestalim licima.

Dakle, pripremajući se za požarnu sezonu, preduzeto je niz preventivnih mjera i radnji, koje bi trebalo da rezultiraju boljim i kvalitetnijim odgovorom svih subjekata u sistemu, kada je u pitanju zaštita i spašavanje od požara.

Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS)

Službenici Odsjeka za NUS realizovali su 276 aktivnosti iz svoje nadležnosti i tom prilikom je prikupljeno preko 18 tona NUS-a. U 11 slučajeva vršeno je uništavanje NUS-a na licu mjesta iz razloga što je isti bio nestabilan za pomjeranje i transport. Pored toga u 87 slučajeva vršena je asistencija službenicima Uprave policije za transport predmeta krivičnih djela, koji sadrže eksplozivna sredstva. U 29 slučajeva vršena je asistencija službenicima Forenzičkog centra za vještačenje predmeta krivičnih djela, dok je u dva slučaja vršena asistencija službenicima Uprave carina za skeniranje brodskih kontejnera za koje se sumnjalo da prevoze nedozvoljena eksplozivna sredstva u Luci Bar.

U 11 situacija vršena su podvodna prikupljanja NUS-a, dok je u tri slučaja vršeno podvodno uništavanje NUS-a.

Na osnovu zahtjeva Glavnog grada Podgorica vršena je pretraga brda Gorica u cilju pronalaženja zaostalog NUS-a, dok je ista aktivnost realizovana po zahtjevu opštine Nikšić za potrebe izgradnje platoa i parking prostora.

U 17 slučajeva vršena je asistencija službenicima Uprave policije za transport oružja iz područnih jedinica u centralni magacin.

Tokom godine su realizovana tri projekta koja je finansirala Vlada SAD u saradnji sa Međunarodnim povjerilačkim fondom (ITF) – Ljubljana. U okviru tih projekata čija je ukupna vrijednost bila blizu 1.000.000,00 američkih dolara izvršeno je uništavanje prikupljenih 17 tona NUS-a, u sklopu magacinskih prostora u Rogamima izgrađen je asfaltni plato ukupne površine 1500 m², sa pripadajućom natkrivenom konstrukcijom koja će služiti za smještaj materijalno-tehničkih sredstava, dijela NUS-a, opremljena kontejnerima – namijenjeni kao kancelarijski i sanitarnim prostor i postrojenjem za pranje i održavanje opreme. Takođe je realizovana i nabavka opreme za rad sa NUS-om. U sklopu kontrole realizacije projekata izvršena je posjeta od strane predstavnika Vlade SAD i ITF-a.

Otpočeli su razgovori za nastavak projekata i saradnje sa ITF-om i Vladom SAD za nabavku vozila i opreme za NUS, nastavak uništavanja NUS-a, kao i adaptacije magacina Rogame.

Takođe otpočeli su razgovori sa predstavnicima Ministarstva saobraćaja i Monteputa u vezi pregledanja trase autoputa Mateševo – Andrijevića, a u cilju uklanjanja zaostalog NUS-a radi bezbjednog izvođenja radova.

◆ Aktivnosti Avio-helikopterske jedinice (AHJ)

Avio-helikopterska jedinica, u periodu od 1. januara do 31. decembra 2024. godine, izvršavala je zadatke vezano za trenažno letjenje, obuke, učešće na vježbama, traganje i spašavanje, transport povrijeđenih lica, letove za potrebe Uprave policije, kao i zadatke gašenja požara iz vazduha. Ukupna količina vode izbačena iz protivpožarnog aviona AT-802 i iz helikoptera AB 412 za pomenuti period iznosi 1.147 tona. Tokom protivpožarne sezone avion je gasio požare u Glavnom gradu Podgorici, Prijestonici Cetinje i opštinama: Berane, Pljevlja, Nikšić, Zeta, Budva, Tivat, Tuzi, Kotor, Danilovgrad, Bar i Žabljak.

AHJ – svi vazduhoplovi	Ostvareni nalet	Broj letova
Ukupno avion	167:55	489
Ukupno helikopteri	255:05	803
Ukupno AHJ	423:00	1.292

Tabela 1: Nalet i broj letova vazduhoplova Avio-helikopterske jedinice u 2024. godini.

Organizacija za održavanje vazduhoplova ME.145.0004 i organizacija za obezbjeđivanje kontinuirane plovidbenosti ME.CAMO.0004 Avio-helikopterske jedinice u kontinuitetu je obezbjeđivala ispravnost i kontinuiranu plovidbenost vazduhoplova, kao i izradu i reviziju priručnika, koji su u upotrebi u Avio-helikopterskoj jedinici, a koje odobrava Agencija za civilno vazduhoplovstvo.

Realizovani su sljedeći postupci javnih nabavki i obuke:

- Remont dva motora i jednog propelera za protivpožarne avione;
- Servisiranje helikoptera AB 212;
- Nabavka tehničke dokumentacije za vazduhoplove i motore;
- Nabavka opreme za gašenje požara – vedro, kacege i sajla za nastavljjanje, vrijednosti 67.556,40 eura;
- Nabavka opreme za helikopter za traganje i spašavanje, vrijednosti 67.439,35 eura;
- Nabavka opreme za održavanje vazduhoplova, vrijednosti 157.149,80 eura;
- Obuka pilota helikoptera na simulatoru;
- Obuka dvojice vazduhoplovnih tehničara za održavanje protivpožarnih aviona;
- Obuka tehničkog pilotskog osoblja u rukovanju i održavanje vozila za vuču helikoptera;
- Obuka tehničkog osoblja u održavanju spoljne dizalice;
- Obuka tehničkog i pilotskog osoblja za rad na sistemu Simplex za gašenje požara iz vazduha helikopterom.

U 2024. godini, izvršen je prijem po osnovu ugovora o djelu jednog pilota/instruktor-a ispitivača, jednog auditora u MO (Organizacija za održavanje vazduhoplova) i CAMO (Organizacija za obezbjeđivanje kontinuirane plovidbenosti vazduhoplova), jednog menadžera za praćenje usaglašenosti u CAMO i jednog vazduhoplovnog tehničara.

◆ Aktivnosti Operativno-komunikacionog centra 112 – OKC 112

Direkcija 112 – Operativno komunikacioni centar 112 (OKC 112) je na jedinstveni evropski broj za hitne slučajeve „112“, od 1. januara do 31. decembra 2024. godine, primila 210,000 poziva i imali 17,236 aktivnih slučajeva od kojih 8,529 za policijsku nadležnost, 6,686 za Hitnu pomoć, 1,870 za Službe zaštite i spašavanja i 151 iz nadležnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje.

Posebno ističemo akcije traganja i spašavanja u planinama, kojima koordinira OKC 112, a kojih je u 2024. godini bilo 50 i u kojima su spašene 83 osobe (66 stranih državljana i 17 crnogorskih državljana). Takođe, u ovim akcijama imali smo 4 smrtno stradala strana državljana.

Stručno osposobljavanje i usavršavanje subjekata zaštite i spašavanja

Službenici Direktorata za zaštitu i spašavanje, tokom 2024. godine, pohađali su značajan broj obuka preko organizacione jedinice MUP-a, koja je nadležna za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika i namještenika (obuke preko Uprave za ljudske resurse), ali i značajan broj obuka i treninga iz oblasti zaštite i spašavanja u sklopu mnogobrojnih programa, projekata, inicijativa itd (ukupno je kroz 18 obuka obučeno 94 službenika).

Takođe, u 2024. godini obučeno je 117 pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje kroz 6 obuka.

5. Projekti²

Direktorat za zaštitu i spašavanje u 2024. godini učestvovao je u realizaciji sljedećih aktivnosti u sklopu projekata:

U okviru **Višekorisničkog IPA programa koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF**, nabavljena je oprema za zaštitu i spašavanje od šumskih požara za modul civilne zaštite za gašenje šumskih požara, vrijednosti 85.094,77 €; realizovan je trening za modul civilne zaštite za gašenje šumskih požara, od 19. do 21. februara 2024. godine, u Trening centru za zaštitu i spašavanje u Podgorici i na poligonima u Rogamima, na kome je učešće uzelo 25 vatrogasaca – spasilaca iz službi zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje i opština Ulcinj, Bar, Budva, Kotor, Tivat, Herceg Novi, Danilovgrad, Pljevlja i Berane, a sprovedli su ga instruktori iz Trening centra u Igu iz Republike Slovenije; organizovane su dvije studijske posjete (Rim i Ostrava) na teme koje se odnose na upravljanje rizikom od poplava na osnovu dobrih praksi država članica EU i u skladu sa EU Direktivom o poplavama i izradu zajedničkih prekograničnih Planova upravljanja rizicima od poplava; sprovedena je regionalna terenska vježba na temu gašenja šumskih požara, od 18. do 22. marta 2024. godine u Skoplju (Sjeverna Makedonija), na kojoj su učestvovali Crnogorski modul/tim za gašenje šumskih požara, dva evaluatora i dva predstavnika Direktorata za zaštitu u VIP Programu vježbe; uspješno je realizovano likovno takmičenje srednjih škola na temu smanjenja rizika od šumskih požara, u kome su učestvovala četiri srednje škole, tri iz Podgorice (JU Stručna medicinska škola, JU Srednja ekonomska škola „Marko Vešović“ i JU Srednja građevinsko-geodetska škola „Inž. Marko Radević“) i jedna iz Bara (JU Srednja

² Više o projektima u Prilogu broj 1.

ekonomsko-ugostiteljska škola) i završni sastanak IPA FF programa, koji je održan 28. i 29. maja 2024. godine u Briselu.

U sklopu projekta **RESCOMM – Otporne zajednice**, koji se implementirao u okviru Programa prekogranične saradnje BiH – Crna Gora, realizovane su dvije obuke na temu „*Spašavanje na brzim vodama-RESCUE3*“, za 19 pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje (od 27. do 31. maja 2024. godine i od 3. do 7. juna 2024. godine u Sarajevu, Bosna i Hercegovina) i prekogranična terenska vježba na temu spašavanja od požara, hemijskog akcidenta i spašavanja na brzim vodama, 3. jula 2024. godine u Beranama. Terenskoj vježbi prethodila je štabna vježba koja je sprovedena, 2. jula 2024. godine i na njoj su testirani lokalni i nacionalni kapaciteti za odgovor na požare i druge hazarde i uvježbavane procedure traženja i primanja pomoći bilateralnim putem.

U okviru projekta **ROSES – Svijest o prekograničnom riziku na Zapadnom Balkanu**, koji se sprovodio u sklopu Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, realizovane su radionice na temu „*Podrška zemlje domaćina i bilateralni ugovori o saradnji u oblasti zaštite i spašavanja*“, 30. januara 2024. godine, u Tirani (Republika Albanija), od 16. do 18. aprila 2024. godine, u Podgorici, od 12. do 14. juna 2024. godine, u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), od 11. do 14. septembra 2024. godine, u Ohridu (Republika Sjeverna Makedonija) i 1. i 2. oktobra 2024. godine, u Kastoriji (Republika Grčka). U sklopu radionice održane u Podgorici upriličena je posjeta Operativno-komunikacionom centru 112 Direktorata za zaštitu i spašavanja MUP-a u Baru, kao i službama zaštite i spašavanja u Baru i Ulcinju, gdje su se učesnici upoznali sa njihovim nadležnostima, aktivnostima i ulogom u sistemu zaštite i spašavanja. Učesnici radionice imali su priliku i da posjete područja u opštini Ulcinj, koja su pod rizikom od poplava sa prekograničnim uticajem. U Ulcinju je sprovedena i kampanja podizanja svijesti građana i djece na temu smanjenja rizika od zemljotresa. Takođe, održan je i završni sastanak projektnih partnera, 4. i 5. decembra 2024. godine u Larnaki paralelno sa Nikozija forumom za smanjenje rizika od katastrofa i posjeta studenata i profesora sa Fakulteta za geografiju iz Skadra i projektnih partnera iz Agencije za civilnu zaštitu Albanije i NVO Centar za razvoj i demokratizaciju institucija – CDDI iz Albanije, Direktoratu za zaštitu i spašavanje (u Podgorici i OKC 112 u Baru) i službama zaštite i spašavanja Bar i Ulcinj, 18. decembra 2024. godine.

U sklopu **Projekta izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)**, realizovana je sadnja borovih sadnica u dvorištu Osnovne škole “Drago Milović” u Tivtu, 23. januara 2024. godine; obilježen je Međunarodni dan šuma, 21. marta 2024. godine, učestvovalo se na treningu „*Prevencija i ublažavanje rizika od katastrofa primjenom Eko rješenja i rješenja zasnovanih na prirodi ECO-DRR*“, od 5. do 19. oktobra 2024. godine u Japanu; realizovan izlet oko borove šume sa jednom Eko-grupom od 5 učenika, koja je dijelila flajere/brošure, 24. aprila 2024. godine, nakon koga je održana radionica „*FIELD SURVEY WORKSHEET WITH ECO-GROUP*“ na Velikoj plaži u Ulcinju; učestvovalo se na sesijama eko grupa, u 4 osnovne škole u Ulcinju i Vladimiru, i to: u OŠ „Marko Nukulović“, 27. maja 2024. godine, Srednjoj školi „Bratstvo i jedinstvo“ 28. maja 2024. godine, OŠ „Boško Strugar“, 29. maja 2024. godine i OŠ „Bedri Elezaga“ u Vladimiru, 30. maja 2024. godine; održano je i nekoliko sastanaka sa zainteresovanim stranama, kao i sastanaka projektnih partnera.

U okviru projekta „**Integralno upravljanje rizicima od poplava u proširenom slivu rijeke Drim (Crna Gora, Albanija i Sjeverna Makedonija)**“, koji sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), a finansira Adaptacioni fond

održane su dvije obuke za predstavnike Komisija za procjenu šteta od elementarnih nepogoda (za predstavnike opština Plužine, Šavnik, Žabljak, Pljevlja, Herceg Novi, Kotor, Budva i Tivat, 15. i 16. aprila 2024. godine na Žablaku i za predstavnike opština Budva, Nikšić, Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Mojkovac, Petnjica, Plav i Rožaje, 13. i 14. juna 2024. godine u Beranama); učestvovalo se na radionici o Procjeni potreba nakon katastrofe i Planu oporavka, od 18. do 21. septembra 2024. godine u Tirani, kao i na panelu u sklopu Regionalne konferencije: 10 godina nakon poplava 2014. godine, 22. i 23. oktobra 2024. godine, u Beogradu.

U sklopu **Višekorisičkog IPA programa koji se odnosi na jačanje kapaciteta za upravljanje rizikom od zemljotresa i hitnih zdravstvenih situacija – IPA CARE** učestvovalo se na: Regionalnom sastanku, 31. januara i 1. februara 2024. godine, u Podgorici; sastanku Upravljačkog odbora IPA CARE, 5. novembra 2024. godine, u Budvi; radionici o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu, od 3. do 5. decembra 2024. godine, u Budvi (26 predstavnika iz Direktorata za zaštitu i spašavanje) i USAR radionici, 2. decembra 2024. godine, u Podgorici.

U okviru **Programa – Sveobuhvatna analiza rizika od katastrofa i kapaciteta za reagovanje** učestvovalo se na: Uvodnom sastanku sa predstavnicima ovog programa, 26. marta 2024. godine, u Direktoratu za zaštitu i spašavanje, na kom su predstavljene projektne aktivnosti; sastanku Upravljačkog odbora Programa, 29. maja 2024. godine u Briselu i online sastanku za izbor lokalnog eksperta koji treba da pruži podršku u implemenatciji Programa, 17. decembra 2024. godine.

U sklopu **projekta FloodNorthALB – Upravljanje složenim poplavama u Sjevernoj Albaniji kroz prekograničnu podršku zemlje domaćina i zajedničku saradnju**, koji se implementira u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, nabavljena je oprema za zaštitu i spašavanje od poplava, vrijednosti 14.660,64 €, održani su: Inicijalni sastanak projektnih partnera, 31. januara i 1. februara 2024. godine, u Tirani (Republika Albanija); Uvodni kick off sastanak (online), 21. februara 2024. godine, u Briselu; Studijska posjeta lokacijama i potencijalnim radnim tačkama za pripremu i održavanje međunarodne terenske vježbe na temu reagovanja u slučaju poplava, od 3. do 5. aprila 2024. godine, u Skadru (Republika Albanija); Prva planska konferencija za pripremu međunarodne terenske vježbe na temu reagovanja u slučaju poplava, od 29. do 31. maja 2024. godine, u Skadru (Republika Albanija); radionica na temu zaštite kulturnog naslijeđa i logističke podrške u slučaju katastrofa, od 8. do 11. septembra 2024. godine, u Tirani (Republika Albanija); Druga planska konferencija za pripremu međunarodne terenske vježbe na temu reagovanja u slučaju poplava, od 24. do 27. septembra 2024. godine, u Skadru (Republika Albanija); obuka na temu „Podrška zemlje domaćina – prekogranični i regionalni pristup i postupanje sa osjetljivim i ranjivim grupama u slučaju katastrofa“, 19. i 20. novembra 2024. godine, u Podgorici i štabna vježba na temu reagovanja u slučaju poplava, 26. novembra 2024. godine, u Tirani na kojoj su učestvovala tri predstavnika iz Direktorata za zaštitu i spašavanje (tim lider, zamjenik tim lidera i oficir za vezu Nacionalnog tima za spašavanje od poplava sa korišćenjem čamaca (FRB)).

U okviru **projekta SAFE-LAND – Ublažavanje rizika od poplava i klizišta putem vještačke inteligencije sa pogledom na ekstremne klimatske događaje**, koji se realizuje u sklopu Mehanizma Unije za civilnu zaštitu učestvovalo se na Inicijalnom sastanku projektnih partnera (kick-off meeting), 9. aprila 2024. godine, u Rimu (Republika Italija) i tehničkom sastanku, 6. novembra 2024. godine u Budvi (u hidridnom formatu), kao i na prezentaciji i promociji projekta na Regionalnoj platformi za smanjenje rizika od

katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju 2024, od 6. do 8. novembra 2024. godine u Budvi. Nabavljena je i informatička oprema, vrijednosti 13.142,79 €. Ova oprema će se koristiti za sprovođenje aktivnosti, koje se odnose na razvoj alata za hidrogeološku procjenu rizika i pripremu smjernica za planiranje upravljanja rizikom od poplava i klizišta uz korišćenje vještačke inteligencije, kao i za obuke i druge vrste edukacija, ali i u slučaju stvarnih potreba i svakodnevnih aktivnosti.

U sklopu **prekograničnog projekta „Zajednički odgovor“**, koji je finansirala Evropska unija posredstvom Delegacije Evropske unije u Bosni i Hercegovini, u okviru IPA Programa prekogranične saradnje Bosna i Hercegovina – Crna Gora, sprovedene su obuka i pokazna vježba na temu *“Spašavanje u slučaju poplava uz upotrebu čamaca”*, od 8. do 10. maja 2024. godine u Nikšiću, za 40 pripadnika službi zaštite i spašavanja iz Crne Gore i Bosne i Hercegovine, u cilju jačanja spremnosti za spasilačke intervencije, kao i unapređivanja prekogranične saradnje; realizovana je obuka na temu *“Spašavanje ranjivih kategorija stanovništva”*, od 13. do 15. maja 2024. godine u Nikšiću, za 20 pripadnika sistema zaštite i spašavanja iz Crne Gore i Bosne i Hercegovine, kao i institucija koje se bave pružanjem usluga socijalne zaštite; sprovedene su obuka i pokazna vježba na temu *“Pružanje prve pomoći prilikom nesreća”*, od 22. do 24. novembra 2024. godine u Nikšiću, za 40 pripadnika službi zaštite i spašavanja iz Crne Gore i Bosne i Hercegovine; održane su i radionica o modalitetima pružanja pomoći drugim zemljama, 29. februara 2024. godine u Nikšiću, studijska posjeta na temu *„Prekogranična saradnja, susreti i koncept za bolji prekogranični odgovor“*, od 25. do 28. marta 2024. godine u Mostaru i završna konferencija i trening na temu *„Unapređenje protokola prekogranične saradnje – praksa i preporuke”*, 3. i 4. juna 2024. godine, takođe, u Mostaru.

Započelo se sa realizacijom nekoliko projekata u okviru raznih IPA INTERREG programa. U pitanju su sljedeći projekti: **PRIMES – Sprečavanje rizika od suše stvaranjem otpornih zajednica u jadransko-jonskoj regiji**; **INERP – Projekat unapređenja prekograničnog odgovora na vanredne situacije**; **InDiMaND – Integrisana mreža za upravljanje katastrofama u Dunavskom region**; **LADY – Prekogranični pristup poboljšanju procjene rizika od klizišta korištenjem inventara klizišta zasnovanog na LiDAR-u** i **ARIANNA – Unapređenje prirodnih rješenja za prevenciju od poplava i drugih klimatskih rizika u jadransko-jonskoj regiji**.

6. Međunarodna saradnja i evropske integracije

U okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (UCPM) realizovan je veliki broj aktivnosti, i to: Evropski forum civilne zaštite (4. i 5. jun 2024. godine, Brisel); sastanak generalnih direktora za civilnu zaštitu (24. i 25. april 2024. godine, Brisel); sastanci Komiteta za civilnu zaštitu (četiri sastanka održana u Briselu); sastanci NTC-Nacionalnih trening koordinatora (dva sastanka, 13. jun 2024. godine – online sastanak i NTC sastanak, 25-28. novembar 2024. godine, Budimpešta); radionica organizovana u okviru predsjedavanja Belgije Savjetom EU na temu boljeg pozicioniranja Mehanizma Unije za civilnu zaštitu u sistemu upravljanja rizicima EU (22-24. januar 2024. godine, Antwerpen, Belgija); početni sastanak za sve korisnike 15 projekata nagrađenih 2023. godine po pozivu UCPM-2023-TRACK1-IBA – Tehnička pomoć za upravljanje rizicima od katastrofa (Track 1); online sastanak na temu Tehnička pomoć za podnošenje predloga za finansiranje projekata sa tematikom koja se odnosi na smanjenje rizika od katastrofa (Track 1); Četvrta radionica za EUCP i UNDAC timove TL (6-10. oktobar 2024. godine, Barselona, Španija);

sastanci Radne grupe Mreže znanja za upravljanje rizicima od katastrofa (UCPKN DRM) za nauku i planiranje (3. jun 2024. godine, Brisel i 18. septembar 2024. godine); Podrška timu Centra za koordinaciju odgovora na vanredne situacije (ERCC) u slučaju šumskih požara 2024. godine (11-13. avgust 2024. godine, Brisel); online sastanak – Predstavljanje revidirane verzije Smjernica EU za Podršku zemlje domaćina (16. maja 2024. godine); online modul obuke: Kurs u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu: NAT – Uvod u Mehanizam Unije za civilnu zaštitu za osoblje iz nacionalnih službi za civilnu zaštitu i upravljanje katastrofama; radionica u okviru predsjedavanja Mađarske Savjetom EU na temu „Unapređenje sigurnosti u slučaju poplava u Evropi” (8-10. jul 2024. godine, Budimpešta); online sastanak „6th Scenario Building“ inicijative u okviru člana 10 Odluke br. 1313/2013/EU; sastanak Programa naučenih lekcija UCPM (26. i 27. septembar 2024. godine, Brisel) i online sastanak na temu „Stres test – Plan kontinuiteta poslovanja“ (3. oktobar 2024. godine).

U sklopu Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE) učestvovalo se na dva regionalna sastanka, koji su održani od 6. do 8. marta 2024. godine u Skoplju i od 25. do 28. novembra 2024. godine u Gaziantepu (Republika Turska), kao i na 5 radionica na sljedeće teme: „*Privatno-javno partnerstvo u oblasti upravljanja rizicima od katastrofa*“, od 27. do 29. maja 2024. godine u Beogradu (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje); „*Priprema projektnih predloga iz oblasti zaštite i spašavanja i prijava za raspoložive fondove EU – razmjena iskustava*“, od 24. do 26. septembra 2024. godine na Jahorini (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje); „*Upravljanje u vanrednim situacijama i međusektorska koordinacija sa fokusom na šumske požare*“, od 8. do 10. oktobra 2024. godine u Beogradu (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje); „*Sistemi komandovanja incidentima u jugoistočnoj Evropi – alati i procedure za interakciju hitnih službi*“, od 19. do 21. novembra 2024. godine (tri predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje, od kojih jedan u okviru saradnje sa RACVIAC-om) i „*Upravljanje stresnim situacijama*“, od 16. do 18. decembra 2024. godine, u Ljubljani (jedan predstavnik Direktorata za zaštitu i spašavanje i jedan predstavnik Medicinskog centra MUP-a). DPPI SEE je podržao učešće predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje na Evropskom forumu civilne zaštite u Briselu (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje) i Regionalnoj platformi za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju u Budvi (dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje).

Regionalna platforma za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju, održala se od 6. do 8. novembra 2024. godine u Budvi i okupila blizu 700 predstavnika iz 55 država Evrope i Centralne Azije. Regionalnu platformu organizovala je Vlada Crne Gore, u saradnji sa Kancelarijom Ujedinjenih nacija za smanjenje rizika od katastrofa (UNDRR) i uz podršku Programa Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), Evropske komisije i Savjeta Evrope.

Ovaj događaj je omogućio političkim liderima, institucijama nadležnim za smanjenje rizika od katastrofa i drugim učesnicima da se osvrnu na napredak u implemetaciji Sendai okvira za smanjenje rizika od katastrofa 2015-2030 i Mape puta za smanjenje rizika od katastrofa 2021-2030, te da razgovaraju o odvažnim koracima za unapređenje otpornosti na katastrofe u regionu, sa fokusom na proaktivno upravljanje rizicima umjesto na reagovanje na katastrofe.

U sklopu saradnje sa Ekonomskom komisijom UN za Evropu (UNECE), održan je sastanak u Podgorici sa ekspertima tokom misije za izradu Četvrtog izvještaja o upravljanju životnom

sredinom, s fokusom na industrijske nesreće. Nakon toga, učestvovalo se na 13. sastanku Konferencije stranaka UNECE Konvencije o prekograničnim efektima industrijskih nesreća, uključujući seminar pod nazivom „Globalna energetska tranzicija: Jačanje industrijske sigurnosti za rješavanje nastalih rizika”, koji je održan od 27. do 29. novembra 2024. godine, u Ženevi, Švajcarska.

U okviru saradnje sa Međunarodnom agencijom za atomsku energiju (IAEA) učestvovalo se na međunarodnoj radionici o aranžmanima za izvještavanje i pomoć u nuklearnim ili radiološkim incidentima i vanrednim situacijama, od 11. do 14. marta 2024. godine, u Beču (Austrija). Takođe, učestvovalo se i na Nacionalnoj radionici za pripremu Integrisanog plana održivosti nuklearne bezbjednosti (INSSP), od 9. do 12. septembra 2024. godine, u Podgorici.

U sklopu saradnje sa Centrom za bezbjednosnu saradnju (RACVIAC) održane su: radionica na temu „Konvencija o hemijskom oružju” u Rakitju, Zagreb i Godišnji regionalni forum na temu „Analiza trendova prisutnosti rizika i prijetnji oružjem za masovno uništenje” u Sarajevu.

U okviru TAIEX podrške, koja je imala za cilj jačanje kapaciteta službi zaštite i spašavanja i ostalih službi za prvi odgovor u slučaju akcidenta pri prevozu opasnih materija, od 1. do 4. oktobra 2024. godine u Trening centru za zaštitu i spašavanje u Podgorici, održana je obuka pripadnika opštinskih službi zaštite i spašavanja iz 19 opština, ukupno 30 polaznika, na temu reagovanja u slučaju akcidenta pri prevozu opasnih materija po EU standardima.

U sklopu Programa bilateralne saradnje između Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore i Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Francuske, od 9. do 13. decembra 2024. godine u Podgorici u Trening centru za zaštitu i spašavanje, realizovana je obuka za 15 pripadnika službi zaštite i spašavanja na temu „*Zaštita i spašavanje u slučaju zemljotresa*”.

Po pitanju evropskih integracija učestvovalo se u radu pregovaračkih radnih grupa za Pregovaračka poglavlja 1 – Sloboda kretanja robe, 14 – Saobraćajna politika, 27 – Životna sredina i klimatske promjene, 30 – Vanjski odnosi i 31 – Vanjska, bezbjednosna i odbrambena politika. Izrađen je Prilog iz nadležnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje za izradu I Priloga Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2024. godinu, za period od 15. juna 2023. do 1. aprila 2024. godine, kao i Prilog za izradu II priloga Izvještaju Evropske komisije o Crnoj Gori za 2024. godinu, za period od 1. aprila do 1. septembra 2024. godine. Takođe, vršeno je i ocjenjivanje CELEX-a, a radilo se i na izradi Nacrta programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2025-2026 (PPCG 2025-2026).

Kada je u pitanju Pregovaračko poglavlje 27 – Životna sredina i klimatske promjene naglašavamo da smo ispunili preostalo mjerilo za potpoglavlje civilna zaštita – *uspostavljen je CECIS sistem* – Zajednički sistem komunikacije i informisanja u vanrednim situacijama, 15. februara 2024. godine, čime je u potpunosti ispunjena naša obaveza u ovom pretpristupnom procesu.

Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP) donirao je Direktoratu za zaštitu i spašavanje opremu za gašenje požara na otvorenom prostoru, i to: vatrogasno crijevo 52 mm – 70 komada, vatrogasno crijevo 25 mm – 30 komada, metlarica – 23 komada, naprtnjača – 70 komada i mlaznica – 20 komada. Vrijednost donacije je 14.785,00 eura.

Pružena je pomoć Bosni i Hercegovini radi saniranja posljedica poplava, koje su zadesile centralni i južni dio zemlje, prije svega Neretvanski kanton, Centralno-bosanski kanton i Zenica-Doboj kanton (Zaključak Vlade, broj 10-011/24-55822 od 6. oktobra 2024. godine). Ministarstvo unutrašnjih poslova je uputilo tim, koji se sastojao od dvije komponente: komponenta za traganje i spašavanje iz ruševina (light USAR) i komponenta tima visokog kapaciteta za crpljenje vode (High Capacity Pumping – HCP), koji je brojao 24 vatrogasca-spasioca, 5 pripadnika Crvenog krsta Crne Gore i 4 pripadnika Direktorata za zaštitu i spašavanje

(menadžment tima). Tim je bio operativan na području Jablanice i Konjica, od 7. do 11. oktobra 2024. godine. Ministarstvo unutrašnjih poslova pružilo je pomoć i u vidu vreća za spavanje – 50 komada i ćebadi – 300 komada, procijenjene vrijednosti 9.000,00 eura.

7. Saradnja sa NATO-om

Predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje učestvovali su na sastancima Grupe za civilnu zaštitu (CPG) u okviru Komiteta za civilno planiranje u vanrednim situacijama (CEPC), gdje se kroz razmjenu mišljenja i stavova vrši analiza pojedinačne i kolektivne bezbjednosti iz domena civilnog odgovora u slučaju kriza, kao i stanja iz dijela civilno-vojne saradnje.

Učestvovalo se i u planskim aktivnostima u vezi organizacije štabne vježbe „Upravljanje kriznim situacijama (CMX) 2025“, koja će se održati od 13. do 18. marta 2025. godine na nivou svih članica NATO-a, radi testiranja kolektivnog odgovora kroz aktivaciju kataloga mjera za odgovor na krize.

Takođe, vršilo se i ažuriranje stanja u dijelu NATO ciljeva sposobnosti, koji se odnose na podršku u složenim kriznim situacijama.

8. Druge aktivnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje

Od aktivnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje u 2024. godini koje je važno napomenuti, izdvajaju se:

- ◆ *Obilježen je 11. februar, Dan jedinstvenog evropskog broja za hitne situacije „112“.* Povodom ovog dana, realizovane su aktivnosti promocije broja “112” i Dana 112 kroz različite medijske nastupe, tekstove i saopštenja. Takođe, u sva tri centra, u Podgorici, Bijelom Polju i Baru su primljeni učenici nižih razreda osnovnih škola u cilju edukacije i upoznavanja sa jedinstvenim evropskim brojem za hitne situacije “112”.
- ◆ *Obilježen je 1. mart – Dan zaštite i spašavanja u Crnoj Gori i Međunarodni dan civilne zaštite.* Ovom prilikom dodijeljene su nagrade i priznanja učesnicima zaštite i spašavanja za doprinos u razvoju sistema zaštite i spašavanja. Povodom ovog dana realizovane su edukativne prezentacije u osnovnim školama (ukupno 7) u Beranama, Andrijevići, Plavu, Gusinju, Baru i Budvi sa akcentom na dominantne rizike u Crnoj Gori, a govorilo se i o postupanju u slučaju požara i zemljotresa i obavezama škola u slučaju požara i zemljotresa. Održana je vježba evakuacije jedne osnovne škole u Bijelom Polju, kao i pokazna vježba gašenja požara na otvorenom u Beranama. Takođe, održane su edukativne prezentacije u resursnim centrima u Podgorici.
- ◆ *Sproveden je i veliki broj aktivnosti tokom aprila mjeseca, koje su bile posvećene podsjećanju na razarajući zemljotres koji je pogodio Crnu Goru u aprilu 1979. godine i odnosile su se na podizanje svijesti građana i djece o smanjenju rizika od zemljotresa.* Tim povodom realizovano je sljedeće: održane su edukativne radionice na temu „Prekogranična saradnja sa akcentom na zemljotrese i požare“ i podijeljeni flajeri o zaštiti od zemljotresa, u JU Obrazovni centar u Plužinama i u OŠ „Pavle Kovačević“ u Nikšiću; kroz prezentaciju „Kako se pripremiti i ponašati tokom i poslije zemljotresa“, u saradnji sa Zavodom za hidrometeorologiju i seizmologiju izvršena je edukacija učenika i građana Tivta i podijeljeni im flajeri o zaštiti od zemljotresa na trgu ispred opštine Tivat; edukativne prezentacije i vježbe evakuacije održane su u osnovnim školama u Beranama, Petnjici, Andrijevići i Murinu; u saradnji sa Zavodom za hidrometeorologiju i seizmologiju održane su radionice na temu „Sve što nismo znali

o zemljotresima i šta raditi kada se dogode ”, u Beranama i Ulcinju i podijeljen edukativni materijal na ovu temu; edukativna radionica nastavnog i vannastavnog osoblja realizovana je u OŠ „Anto Đedović“ u Baru.

- ◆ *Povodom obilježavanja 13. oktobra – Međunarodnog dana smanjenja rizika od katastrofa* organizovano je niz aktivnosti od kojih izdvajamo organizovanje pokaznih vježbi evakuacije u obrazovnim ustanovama (ukupno 19), i to: u Nikšiću – dvije osnovne škole, u Šavniku i Plužinama – obrazovni centri, u Beranama jedna srednja škola i pet osnovnih, u Bijelom Polju tri osnovne škole, u Herceg Novom dvije osnovne škole, u Pljevljima dvije osnovne škole i u Baru tri osnovne škole. Takođe, u dječijem vrtiću u Zagoriču održana je vježba evakuacije, uz prisustvo RTVCG koja je u okviru jutarnjeg programa uživo prenosila samo sprovođenje vježbe.
- ◆ Sprovedeno je više kampanja u organizaciji i realizaciji područnih jedinica za zaštitu i spašavanje sa ciljem podizanja svijesti građana o opasnostima od požara, poplava, zemljotresa i drugih nepogoda, kao i značajan broj vježbi evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika osnovnih i srednjih škola. U decembru je realizovan niz aktivnosti – edukativne radionice o sistemu zaštite i spašavanja u Crnoj Gori i vježbe evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika u osam osnovnih škola u Beranama (3), Petnjici (1), Andrijevići (1), Rožajama (1), Gusinju (1) i Plav (1). Vježba evakuacije nastavnog i vannastavnog osoblja i učenika sprovedena je i u jednoj osnovnoj školi u Bijelom Polju.
- ◆ Realizovana je napredna obuka za rukovanje robotičkim sistemom za 8 polaznika (2 iz Službe zaštite i spašavanja Glavnog grada, 3 iz Službe zaštite i spašavanja Bar i 3 iz Direktorata za zaštitu i spašavanje), od 12. do 18. maja 2024. godine na poligonima Trening centra za zaštitu i spašavanje u Rogamima.
- ◆ Pokazna vježba na temu „Požar u prihvatilištu na Božaju – sa posljedicama po život i zdravlje – BOŽAJ 2024“, realizovana je 13. decembra 2024. godine. Pored službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje u vježbi su učestvovali i službenici Direktorata za bezbjednosno-nadzorne poslove, Direktorata za upravne poslove i Uprave policije, kao i predstavnici Međunarodne organizacije za migracije (IOM), FRONTEx-a, Službe zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice i Crvenog krsta Crne Gore.

Direktorat za zaštitu i spašavanje je u toku 2024. godine, u skladu sa odredbama Pravilnika o programu i načinu polaganja drugog stručnog ispita za rad u državnim organima („Službeni list CG“, broj 18/15), organizovao polaganje drugog stručnog

- ◆ ispita za rad u državnim organima u oblasti zaštite i spašavanja. Tokom 2024. godine, organizovano je pet ispitnih rokova za polaganje drugog stručnog ispita za rad u državnim organima u oblasti zaštite i spašavanja. Ukupno je bilo prijavljeno 164 kandidata. Svi prijavljeni kandidati su i položili ovaj ispit.
- ◆ Ministar unutrašnjih poslova je Rješenjem 01 broj 078/22-32959 od 6. oktobra 2022. godine obrazovao Komisiju za pripremu javnog konkursa za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje i vrednovanje projekata za zaštitu i spašavanje. Na sastanku, koji je održan 22. novembra 2024. godine, Komisija je vrednovala predloge projekata koji su dostavljeni za finansiranje na osnovu javnog konkursa i utvrdila predlog za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za 2024. godinu. Na javni konkurs za raspodjelu sredstava podnešeno je 29 predloga projekata od kojih je Komisija izabrala 9 kojima je raspodijeljeno 123.752,88 eura. Komisija je Rang listu i Predlog za raspodjelu sredstava fonda sredstava za zaštitu i spašavanje dostavila ministru unutrašnjih poslova, koji je donio Odluku o raspodjeli

tih sredstava 5. decembra 2024. godine. Ugovor o načinu isplate i korišćenju sredstava, izvještavanju i nadzoru nad realizacijom projekta potpisan je sa dobitnicima sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje, 24. decembra 2024. godine.

Korisnici sredstava za 2024. godinu su: Opština Bijelo Polje za projekat „Nabavka zaštitne opreme (vatrogasne opreme, potkape, rukavice, čizme) za gašenje požara za vatrogasce Službe zaštite i spašavanja Bijelo Polje“, 13.864,18 eura; Opština Ulcinj za projekat „Nabavka kompresora visokog pritiska za punjenje izolacionih aparata i boce za izolacione disajne aparate“, 13.878,70 eura; Opštinska organizacija Crvenog krsta Kolašin za projekat „Nabavka opreme za tim volontera spasioca Crvenog krsta Kolašin u zimskim uslovima i na uređenim ski stazama“, 14.000,00 eura; Opština Žabljak za projekat „Podizanje stepena opremljenosti Službe zaštite i spašavanja Žabljak“, 13.915,00 eura; Prijestonica Cetinje za projekat „Boce za izolacione aparate za zaštitu disajnih organa“, 14.000,00 eura; Opština Bar za projekat „Povećanje operativne sposobnosti Službe zaštite i spašavanja za reagovanje u slučaju spašavanja i gašenja požara u objektima, podrumskim prostorijama i podzemnim garažama“, 13.700,00 eura; JP za Nacionalne parkove Crne Gore za projekat „Uspostavljanje sistema ranog otkrivanja i blagovremenog suzbijanja šumskih požara u NP Biogradska gora“, 14.000,00 eura; D&D ing d.o.o. Berane za projekat „Obučeni i opremljeni građanin – spasilac šumskog bogatstva“, 12.645,00 eura i Savez radio amatera Crne Gore za projekat „Adaptacija i oprema za brze veze u vanrednim situacijama“, 13.750,00 eura.

- ◆ Praćena je realizacija projekata koji su se finansirali iz sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za 2023. godinu.
- ◆ Održana je X konferencija Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa.
- ◆ Učestvovalo se u projektu ažuriranja Nacionalnog plana za implementaciju Stokholmske konvencije o postojanim organskim zagađivačima (POPs).
- ◆ Demonstracija i pokazna vježba na poligonu u Rogamima, u kontejnerima za obuku za gašenje požara zatvorenog prostora, održane su 19. aprila 2024. godine. Na demonstraciji i vježbi učestvovalo je 33 predstavnika službi zaštite i spašavanja, i to: iz Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje i opština Ulcinj, Budva i Danilovgrad.
- ◆ Učestvovalo se na 5. sastanku proširene radne grupe za poplave u okviru Drim FRM projekta, povodom pripreme Plana upravljanja rizicima od poplava u Drimskom slivu, 26. septembra 2024. godine u Skadru, kao i na 6. sastanku Ekspertske radne grupe za zaštitu od poplava u basenu rijeke Drim, u Skoplju, 12. decembra 2024. godine.
- ◆ Službama za zaštitu i spašavanje Glavnog grada Podgorice i opština Plužine, Žabljak, Berane, Kolašin, Mojkovac, Danilovgrad i Nikšić ustupljena su materijalno-tehnička sredstva za zaštitu i spašavanje.
- ◆ Učestvovalo se na treningu za obuku profesionalaca za TDG-transport opasne robe, 6. decembra 2024. godine, u Luci Bar. Učesnici treninga bili su predstavnici iz svih službi i institucija povezanih sa TDG.
- ◆ Organizovane su edukacije zaposlenih u školskim i predškolskim ustanovama, resursnim centrima i Domu Mladost u Bijeloj za sprovođenje međupredmetne oblasti *Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa*, u saradnji sa Zavodom za školstvo. Edukaciju je pohađalo ukupno 169 vaspitača, nastavnika i osoblja ovih ustanova.

- ◆ Učestvovalo se na sastancima i radionicama u vezi sa upravljanjem požarima na otvorenom prostoru, uključujući i smjernice za upravljanje istim za prostor zapadnog Balkana, u organizaciji Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, a u okviru *Programa upravljanja požarima na otvorenom za prostor zapadnog Balkana (LFMWB)*, koji finansira Švajcarska agencija za razvoj i saradnju – SDC. Programom koordinira kompanija Farmahem iz Skoplja, Sjeverna Makedonija, uz podršku HELVETAS SWISS INTERCOOPERATION iz Švajcarske. Prva faza programa osmišljena je za sprovođenje u periodu od 1. februara 2022. godine do 31. avgusta 2025. godine. Opšti cilj ovog programa je povećavanje otpornosti zapadnobalkanskih šuma i predjela od kojih zavisi egzistencija i socioekonomski razvoj stanovništva tih regija.

III. Odlučivanje u upravnom postupku o pravima i obavezama subjekata prava

U oblasti **upravnog rješavanja**, na osnovu zahtjeva, donijeto je ukupno 2681 rješenje, dozvola, odobrenja, evidencija, saglasnosti i mišljenja, upućeno 678 zahtjeva prema nadležnim ministarstvima radi izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme.

Doneseno je:

- 367 saglasnosti na mjere zaštite od požara;
- 45 mišljenja na nacrt urbanističko-tehničkih uslova;
- 8 rješenja o odbijanju davanja saglasnosti na mjere zaštite od požara;
- 27 mišljenja na lokaciju objekata za prodaju pirotehničkih sredstava;
- 320 rješenja o prevozu naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene;
- 10 rješenja o obustavi prevoza naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene;
- 18 rješenja o odbijanju prevoza naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene;
- 126 saglasnosti za prevoz naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namjene Ministarstvu ekonomskog razvoja;
- upućeno 226 zahtjeva Ministarstvu vanjskih poslova u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;
- upućeno 226 zahtjeva Ministarstvu odbrane u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;
- upućeno 226 zahtjeva Ministarstvu ekonomskog razvoja u cilju izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme;
- 22 mišljenja Ministarstvu ekonomskog razvoja za uvoz/izvoz eksplozivnih materija;
- 1061 rješenje o prevozu eksplozivnih materija pri unutrašnjem prevozu/ uvozu/ izvozu/ tranzitu;
- 333 rješenja za nabavku eksplozivnih materija;
- 22 saglasnosti za prevoz radioaktivnih materijala i izvora jonizujućeg zračenja;
- 1 dozvola za stavljanje u promet eksplozivnih materija;
- 1 dozvola za vršenje djelatnosti miniranja;
- 1 dozvola za promet eksplozivnih materija;
- 1 dozvola za proizvodnju eksplozivnih materija na mjestu upotrebe;
- 62 rješenja o izvođenju javnog vatrometa;
- 60 rješenja za prevoz pirotehničkih sredstava;
- 157 uvjerenja za utovar/istovar opasnih materija;
- 39 ADR sertifikata za vozače koji prevoze opasne materije.

IV. Inspekcijski nadzor

Poslove inspekcijskog nadzora u okviru nadležnosti Direktorata za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova vrše inspektori Direkcije za inspekcijski nadzor u skladu sa zakonom kojim je uređen inspekcijski nadzor i posebnim zakonima i propisima u oblasti zaštite i spašavanja, prevoza opasnih materija, proizvodnje, prometa, nabavke, skladištenja i upotrebe eksplozivnih materija, skladištenja, držanja, prometa, rukovanja i upotrebe zapaljivih tečnosti i gasova i dr, a u skladu sa godišnjim planom i dinamikom rada.

Izvršeno je 468 inspekcijskih nadzora u 2024. godini³.

Inspekcijski nadzori po subjektima nadzora:

- Proizvodni, skladišni i prodajni objekti eksplozivnih materija.....	27
- Skladišta i objekti za promet zapaljivih tečnosti i gasova.....	108
- Skladišta i prodajni objekti boja i lakova.....	12
- Ustanove (obrazovne, zdravstvene i dr).....	111
- Ugostiteljski objekti.....	56
- Otvoreni prostori (parkovi, dvorišta javnih ustanova i dr.).....	34
- Garaže za putničke automobile.....	1
- Opštinski organi.....	3
- Ostali subjekti nadzora.....	116

Sačinjeno:

- Ukupan broj inspekcijskih pregleda/akata/slужbenih zabilješki i dr.....	468
- Broj zapisnika o izvršenom inspekcijskom pregledu	384
- Broj službenih zabilješki i dr. akti	39
- Broj donijetih rješenja.....	12
- Zaključaka o obustavljanju postupka protiv subjekta nadzora	226
- Broj izjavljenih žalbi na rješenje inspektora	1
- Ostale upravne mjere i radnje.....	190

Osim navedenih aktivnosti inspektori su učestvovali na konferencijama, seminarima i sastancima, ostvarivali saradnju sa drugim organima državne uprave i lokalne samouprave i radili i druge poslove u okviru svojih nadležnosti.

V. Realizacija programa i zaključaka Vlade Crne Gore i Programa rada Ministarstva unutrašnjih poslova

Direktorat za zaštitu i spašavanje imao je obavezu da **realizuje 7 zadataka** iz Programa rada Vlade Crne Gore za 2024. godinu, i to:

- ◆ **Izvještaj o stanju sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori u 2023. godini (realizovan),**
- ◆ **Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa 2018-2023, za 2023. godinu (realizovan),**
- ◆ **Predlog zakona o obnovi nakon elementarne nepogode, tehničko-tehnološke i druge nesreće (nerealizovan),**

³ Tabelarni pregled inspekcijskih pregleda dat je u Prilogu broj 2.

- ◆ **Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026 (realizovan),**
- ◆ **Konferencija Evropskog foruma za smanjenje rizika od katastrofa (realizovan),**
- ◆ **Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o prevozu opasnih materija (nerealizovan),**
- ◆ **Predlog zakona o eksplozivnim materijama (nerealizovan).**

Takođe, Direktorat za zaštitu i spašavanje **uspješno je sprovodio zaključke Vlade Crne Gore** kojima je bio zadužen za realizaciju određenih aktivnosti.

Direktorat za zaštitu i spašavanje **imao je obavezu da realizuje 23 aktivnosti iz Programa rada Ministarstva unutrašnjih poslova za 2024. godinu. Realizovano je 18 aktivnosti, dok 5 nije realizovano.**

VI. Ocjena stanja i predlog mjera

Rezultati rada Direktorata za zaštitu i spašavanje ostvareni u 2024. godini, pokazuju da su ostvareni veoma dobri rezultati u primjeni propisa iz svoje nadležnosti, a učinjen je i značajan napredak na unapređenju sistema zaštite i spašavanja i stvaranju uslova za efikasno koordiniranje i rukovođenje u zaštiti i spašavanju i planiranju, pripremanju i jačanju ljudskih i materijalnih resursa na nacionalnom nivou.

Posebno ističemo donošenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026, kao i rad na izradi tri predloga zakona. Održane su Regionalna platforma za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju u Budvi i X konferencija Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa, raspodijeljeno je 123.752,88 eura sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje za implementaciju 9 projekata i sprovedeno više kampanja sa ciljem podizanja svijesti građana o opasnostima od požara, poplava, zemljotresa i drugih nepogoda, kao i značajan broj vježbi evakuacije nastavnog i vannastavnog

osoblja i učenika osnovnih i srednjih škola. Takođe, nastavljena je edukacija nastavnog osoblja za sprovođenje međupredmetne oblasti *Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa*. Uspješno su implementirani brojni programi i projekti, realizovale planirane obuke, a pružena je i humanitarna pomoć Bosni i Hercegovini, radi saniranja posljedica poplava koje su pogodile centralni i južni dio zemlje. Tokom 2024. godine, učestvovalo se u aktivnostima u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, NATO-a i Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE), regionalnoj terenskoj vježbi na temu gašenja šumskih požara u Skoplju (Sjeverna Makedonija) i regionalnoj štabnoj vježbi na temu reagovanja u slučaju poplava, u Tirani, kao i u drugim aktivnostima vezanim za evroatlantske integracije itd. Operativno-komunikacioni centar 112 (OKC 112) Direktorata za zaštitu i spašavanje, tokom 2024. godine, ukupno je primio 210.000 poziva i koordinirao sa 50 akcija spašavanja u planinama u kojima su spašene 83 osobe (66 stranih državljana i 17 crnogorskih državljana), dok su smrtno stradala 4 strana državljana. Takođe, u oblasti upravnog rješavanja, na osnovu zahtjeva, donijeto je ukupno 2681 rješenje, dozvola, odobrenja, evidencija, saglasnosti i mišljenja, upućeno 678 zahtjeva prema nadležnim ministarstvima radi izdavanja odobrenja za tranzit kontrolisane robe sa kontrolne liste naoružanja i vojne opreme. Izvršeno je 468 inspeksijskih nadzora. Kontinuirano je praćeno stanje zaštite i spašavanja na teritoriji Crne Gore sa stanovišta ugroženosti od elementarnih nepogoda, većih i drugih nesreća sa akcentom na šumske požare i poplave, prije svega, na teritoriji opštine

Šavnik. Nabavljena je oprema za Avio-helikoptersku jedinicu, kao i oprema za zaštitu i spašavanje od požara i poplava, oprema za zaštitu od neeksplozivnih ubojnih sredstava i informatička oprema.

VII. PRIORITETNE AKTIVNOSTI U 2025. GODINI

Prioritetne aktivnosti u 2025. godini su:

- ◆ Izrada i utvrđivanje Predloga zakona o prevozu opasnih materija; Predloga zakona o eksplozivnim materijama za civilnu upotrebu; Predloga zakona o prekursorima eksploziva i Predloga zakona o obnovi nakon elementarne nepogode, tehničko-tehnološke i druge nesreće;
- ◆ Izrada i donošenje Nacionalnog plana traganja i spašavanja prilikom udesa i nezgoda u civilnom vazduhoplovstvu i Nacionalnog plana zaštite i spašavanja od ekstremnih vremenskih i klimatskih događaja;
- ◆ Rad na izradi dokumenta pod nazivom „Mjere prevencije i pripremljenosti upravljanja rizicima od katastrofa Crne Gore“;
- ◆ Sprovođenje aktivnosti vezanih za pripremu i usvajanje Odluke o određivanju kritične infrastrukture u Crnoj Gori;
- ◆ Održavanje XI konferencije Nacionalne platforme za smanjenje rizika od katastrofa;
- ◆ Sprovođenje osposobljavanja i provjere operativne spremnosti članova timova za zaštitu i spašavanje shodno Programu osposobljavanja za rukovođenje i koordiniranje u zaštiti i spašavanju, načinu sprovođenja programa, provjere operativne spremnosti članova Koordinacionog tima za zaštitu i spašavanje za teritoriju Crne Gore i članova opštinskog tima za zaštitu i spašavanje za teritoriju opštine, koji je definisan Pravilnikom o osposobljavanju članova Koordinacionog i Opštinskog tima za zaštitu i spašavanje („Službeni list Crne Gore“, broj 81/2020);
- ◆ Organizovanje osposobljavanja i usavršavanja pripadnika specijalističkih i dobrovoljnih jedinica za zaštitu i spašavanje shodno Programu osposobljavanja i programu usavršavanja pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalističkih jedinica za zaštitu i spašavanje i dobrovoljnih jedinica za zaštitu i spašavanje i načinu sprovođenja programa, koji je propisan Pravilnikom o osposobljavanju i usavršavanju pripadnika jedinica civilne zaštite, specijalističkih i dobrovoljnih jedinica za zaštitu i spašavanje („Službeni list Crne Gore“, broj 81/2020);
- ◆ Nabavka opreme za zaštitu i spašavanje;
- ◆ Održavanje uspostavljene i dalji razvoj bilateralne i regionalne saradnje, implementacija preuzetih obaveza u skladu sa međunarodnim sporazumima, učestvovanje u aktivnostima i radnim tijelima Mehanizma Unije za civilnu zaštitu i NATO-a;
- ◆ Učestvovanje u aktivnostima u okviru Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi (DPPI SEE);
- ◆ Učestvovanje na terenskim vježbama u okviru projekata i programa (FloodNorthALB), kao i na NATO EADRCC terenskoj vježbi „Bugarska 2025“ na temu reagovanja u slučaju prirodnih i tehničko-tehnoloških nesreća;
- ◆ Jačanje saradnje sa lokalnim samoupravama i podizanje svijesti nadležnih lokalnih subjekata na teme vezane za smanjenje rizika od katastrofa, odnosno zaštitu i spašavanje;

- ◆ Unapređenje saradnje sa svim državnim organima, organima državne uprave, ustanovama, institucijama, preduzećima, predstavnicima civilnog društva i drugim subjektima na planu preventivnog i operativnog djelovanja, s ciljem njihovog efikasnijeg uključivanja u slučaju elementarnih nepogoda, većih i drugih nesreća;
- ◆ Nastavak realizacije programa i projekata koji su započeti u prethodnoj godini, kao i realizacija novih s ciljem unapređenja stanja sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori;
- ◆ Praćenje realizacije projekata koji se finansiraju iz sredstava Fonda sredstava za zaštitu i spašavanje;
- ◆ Edukacija zaposlenih u školskim i predškolskim ustanovama kroz realizaciju međupredmetne oblasti *Obrazovanje u oblasti smanjenja rizika od katastrofa*;
- ◆ Održavanje plovidbenosti vazduhoplova;
- ◆ Stavljanje u funkciju dva protivpožarna aviona AT-802;
- ◆ Nastavak jačanja kapaciteta Avio-helikopterske jedinice;
- ◆ Učestvovanje na vazduhoplovnim sajmovima radi uvida u tendenciju razvoja vazduhoplovstva sa akcentom na helikoptersku avijaciju i gašenje požara iz vazduha;
- ◆ Nastavak obuka vazduhoplovnog i tehničkog osoblja.

PRILOZI

PRILOG BROJ 1

PROJEKTI

Višekorisnički IPA program koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF

Završilo se sa realizacijom **Višekorisničkog IPA programa koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF**. Program se implementirao od 15. novembra 2020. godine do 30. aprila 2024. godine, a države korisnice programa bile su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija i Turska. Konzorcijum koji je implementirao program činili su: Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije (DPC) – vodeći partner, Uprava Republike Slovenije za civilnu zaštitu i humanitarnu pomoć (URSZR), švedska Agencija za vanredne situacije (MSB), Generalni inspektorat za vanredne situacije MUP-a Rumunije (IGSU), Vatrogasno-spasilačka brigada Moravsko-šleskog regiona (FRB-MSR), APELL Nacionalni centar za upravljanje katastrofama iz Rumunije i italijanska istraživačka fondacija za praćenje stanja životne sredine (CIMA Research Foundation). Ukupan budžet programa iznosio je 5 miliona eura. Opšti cilj programa bio je jačanje regionalne saradnje i razmjena najboljih praksi iz oblasti zaštite od poplava i šumskih požara, podrška zemljama korisnicama programa u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU i pomoć u dostizanju standarda i praksi EU u oblasti civilne zaštite/zaštite i spašavanja.

Program se sastojao od dvije komponente:

- ◆ **Komponenta 1 (poplave):** poboljšati pravni i institucionalni okvir vezano za EU Direktivu o poplavama ("EUFD") i institucionalnu saradnju među svim akterima uključenim u realizaciju EUFD;
- ◆ **Komponenta 2 (šumski požari):** poboljšati prevenciju, pripremljenost i kapacitet za pružanje odgovora na šumske požare na nacionalnom, regionalnom i EU nivou.

Program je imao sedam radnih paketa, podijeljenih na dvije komponente:

- ✚ 1.1: Povećati kapacitet za izradu Planova upravljanja rizikom od poplava na osnovu dobrih praksi država članica EU i u skladu sa EUFD.
- ✚ 1.2: Izgradnja kapaciteta za izradu zajedničkih prekograničnih Planova upravljanja rizicima od poplava.
- ✚ 1.3: Izrada postupaka i sporazuma za uključivanje ranog upozoravanja u lokalne/nacionalne planove zaštite i spašavanja.
- ✚ 2.1: Pružanje tehničke podrške za izradu procjena rizika i sposobnosti upravljanja rizicima za šumske požare.
- ✚ 2.2: Uspostaviti, opremiti i obučiti module civilne zaštite za gašenje šumskih požara sa zemlje u skladu sa Aneksom II *Sprovedbena odluka Komisije kojom se utvrđuju pravila za sprovođenje Odluke broj 1313/2013/EU Evropskog Parlamenta i Savjeta o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu* i ukidanje *Odluke Komisije 2004/277/EZ, Euratom i 2007/606/EZ, Euratom (2014/762/EU)*.
- ✚ 2.3: Uspostaviti prekogranične protokole i koncept podrške zemlje domaćina (HNS) shodno *EU Smjernicama za Podršku zemlje domaćina*, sa ciljem osiguranja brzog i efikasnog raspoređivanja modula civilne zaštite u slučaju šumskih požara.
- ✚ 2.4: Organizovati regionalne štabne i terenske vježbe za razvijene module sa učešćem istih tipova modula iz država učesnica Mehanizama Unije za civilnu zaštitu.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Nabavljena je oprema za zaštitu i spašavanje od šumskih požara za modul civilne zaštite za gašenje šumskih požara, vrijednosti 85.094,77 €.
- ◆ Realizovan je trening za modul civilne zaštite za gašenje šumskih požara, od 19. do 21. februara 2024. godine, u Trening centru za zaštitu i spašavanje u Podgorici, gdje je sproveden teorijski dio obuke, dok je praktični dio obuke sproveden u mjestu Rogami na poligonima Trening centra za zaštitu i spašavanje. Na istoj lokaciji 21. februara 2024. godine sprovedena je i pokazna vježba na kojoj su polaznici provjerili stečena znanja – gašenje šumskih požara. Na obuci je učešće uzelo 25 vatrogasaca – spasilaca iz Službi zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje, Ulcinja, Bara, Budve, Kotor, Tivta, Herceg Novog, Danilovgrada, Pljevalja i Berana, a sprovedli su je instruktori iz Trening centra u Igu iz Republike Slovenije.
- ◆ Sprovedene su dvije studijske posjete (Rim i Ostrava) na teme koje se odnose na upravljanje rizikom od poplava na osnovu dobrih praksi država članica EU i u skladu sa EU Direktivom o poplavama i izradu zajedničkih prekograničnih Planova upravljanja rizicima od poplava.
 - ✓ Prva studijska posjeta na temu „Upravljanje rizicima od poplava“, održala se, od 6. do 8. februara 2024. godine, u Rimu. Posjeta se realizovala u okviru Radnog paketa 1.1 Povećati kapacitet za izradu Planova upravljanja rizikom od poplava na osnovu dobrih praksi država članica EU i u skladu sa EU Direktivom o poplavama – komponenta 1 (poplave). Na studijskoj posjeti iz Crne Gore učestvovala su dvije predstavnice Direktorata za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova, dvije predstavnice Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i predstavnik Uprave za vode.
 - ✓ Druga studijska posjeta na temu „Prekogranična saradnja u upravljanju rizicima od poplava“ realizovana je 20. i 21. februara 2024. godine, u Ostravi (Republika Češka). Posjeta je predstavljala posljednju aktivnost u okviru Radnog paketa 1.2: Izgradnja kapaciteta za izradu zajedničkih prekograničnih Planova upravljanja rizicima od poplava – komponenta 1 (poplave). Iz Crne Gore na ovom događaju su

učestvovala dvije predstavnice Direktorata za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova, dvije predstavnice Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i predstavnik Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju Crne Gore.

Sprovedena je regionalna terenska vježba na temu gašenja šumskih požara, od 18. do 22. marta 2024. godine u Skoplju (Sjeverna Makedonija), na kojoj je učestvovao Crnogorski modul/tim za gašenje šumskih požara, koga su sačinjavali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje, Crvenog krsta Crne Gore, službi zaštite i spašavanja i predstavnik Uprave policije. Tim je brojao 30 članova. Direktorat za zaštitu i spašavanje imao je na vježbi i dva evaluatora. Takođe, dva predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje učestvovala su u VIP Programu vježbe.

U JU Srednjoj građevinsko-geodetskoj školi „Inž. Marko Radević“, u Podgorici, 22. aprila 2024. godine, upriličena je završna ceremonija povodom uspješno realizovanog likovnog takmičenja srednjih škola na temu smanjenja rizika od šumskih požara, koje je

- ◆ organizovano u okviru ovog programa. Na ceremoniji su dodijeljeni sertifikati učesnicima – školskim timovima (učenicima i mentorima), kao i plaketa pobjedničkom timu iz Srednje građevinsko-geodetske škole „Inž. Marko Radević“. Pobjednički crtež je reprodukovao kao mural na zidu u dvorištu škole. Ovo takmičenje predstavljalo je pilot projekat za koji su odabrane četiri srednje škole, tri iz Podgorice (JU Stručna medicinska škola, JU Srednja ekonomska škola „Marko Vešović“ i JU Srednja građevinsko-geodetska škola „Inž. Marko Radević“) i jedna iz Bara (JU Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola). Za takmičenje su formirani školski timovi sa mentorima, kojih je bilo ukupno sedam (četiri tima je imala Građevinsko-geodetska škola, dok su preostale tri škole učestvovala sa po jednim timom). Na terenskoj vježbi koja je sprovedena, u martu 2024. godine, u Skoplju, kao posmatrači, učestvovala su četiri učenika i profesorica – mentorka iz srednjih škola koje su učestvovala u ovom takmičenju. Takođe, direktor pobjedničke škole i dva učenika iz pobjedničkog tima učestvovali su na završnom sastanku IPA FF programa u Briselu.
- ◆ Završni sastanak IPA FF programa održan je 28. i 29. maja 2024. godine u Briselu.

Projekat RESCOMM – RESilient COMMunities (Otporne zajednice)

Direktorat za zaštitu i spašavanje, opština Danilovgrad (vodeći partner), Sarajevska regionalna razvojna agencija i Kantonalna uprava civilne zaštite Sarajevo realizovali su projekat **RESCOMM – RESilient COMMunities (Otporne zajednice)**, koji se implementirao u okviru Programa prekogranične saradnje BiH – Crna Gora, od 1. maja 2022. godine do 31. jula 2024. godine.

Ukupna vrijednost projekta iznosila je 557.900,79 €, od čega je Evropska unija finansirala 467.000 € (83,71 %). Budžet Direktorata za zaštitu i spašavanje iznosio je 95.000,00 €.

Glavne aktivnosti na projektu bile su: adaptacija potkrovlja Regionalnog trening centra u Danilovgradu i nabavka opreme za ovaj regionalni centar, nabavka opreme za 5 manje razvijenih opština u Crnoj Gori, nabavka lične zaštitne opreme za vatrogasce-spasioce u Danilovgradu, izrada Analize, Preporuka i Vodiča za zajedničke intervencije u nesrećama, organizacija treninga za vatrogasce-spasioce, sprovođenje zajedničke terenske vježbe i izrada promotivnog materijala.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Realizovane su dvije obuke na temu „*Spašavanje na brzim vodama-RESCUE3*”, za 19 pripadnika operativnih jedinica za zaštitu i spašavanje (od 27. do 31. maja 2024. godine i od 3. do 7. juna 2024. godine, u Sarajevu, Bosna i Hercegovina).

Sprovedena je prekogranična terenska vježba na temu spašavanja od požara, hemijskog akcidenta i spašavanja na brzim vodama, 3. jula 2024. godine u Beranama. Vježba je imala za cilj provjeru i primjenu znanja i vještina spasilaca stečenih u okviru raznih obuka održanih u okviru projekta, testiranje interoperabilnosti i saradnje između timova, upotrebu novih i savremenih tehnologija i opreme (dronovi i multifunkcionalni robotički sistem) i korišćenje vazduhoplova za gašenje požara (helikopter Bell 412 i avion air-tractor 802A Avio-helikopterske jedinice). Iz Crne Gore, na vježbi su učestvovali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, Uprave policije, Crvenog krsta Crne Gore i predstavnici 15 službi zaštite i spašavanja (Mojkovac, Kolašin, Bijelo Polje, Pljevlja, Kotor, Tivat, Herceg Novi, Plužine, Nikšić, Šavnik, Žabljak, Berane, Rožaje, Plav i Gusinje). Takođe, na vježbi je učestvovao i dio modula za gašenje šumskih požara

- ◆ – GFFF koji je formiran, opremljen i obučen u okviru Višekorisničkog IPA programa koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF. Ukupan broj učesnika iz Crne Gore bio je 105. Terenskoj vježbi prethodila je štabna vježba koja je sprovedena 2. jula 2024. godine i na njoj su testirani lokalni i nacionalni kapaciteti za odgovor na požare i druge hazarde i uvježbane procedure traženja i primanja pomoći bilateralnim putem. Takođe, na Aerodromu Berane, 3. jula 2024. godine, održana je obuka za 20 pripadnika službi zaštite i spašavanja iz Rožaja, Petnjice, Andrijevice i Berana za desantiranje na nepristupačne terene u cilju gašenja požara, kao i punjenja aviona za gašenje požara vodom iz cistijerni.

Projekat “Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026”

Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026, izrađena je u okviru projekta EU (DG ECHO, kroz poziv za „Pojedinačne grantove državama za upravljanje rizikom od katastrofa (Track 1)”).

Ukupna vrijednost Ugovora o grantu iznosila je 371.462,27 €, od čega je Evropska unija finansirala 352.889,15 € (95%) i sve je opredijeljeno za Crnu Goru, jer se projekat realizovao isključivo u Crnoj Gori.

Izrada Strategije započela je 1. januara 2024. godine i trajala je 12 mjeseci.

Pravni osnov za izradu ove strategije nalazi se u Zakonu o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG”, br. 13/07, 32/11, 54/16, 146/21 i 3/23) gdje je u članu 37 utvrđeno da Ministarstvo unutrašnjih poslova predlaže strategiju u oblasti zaštite i spašavanja, a članom 36 da Vlada donosi strategiju u oblasti zaštite i spašavanja.

Sastavni dio strategije je i Akcioni plan aktivnosti (APA) za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030. godine, koji predstavlja operativni dokument čijom realizacijom će se unaprijediti oblast smanjenja rizika od katastrofa. U njemu su definisani strateški i operativni ciljevi, kao i aktivnosti koje utiču na realizaciju operativnih ciljeva. U narednih šest godina planirana je realizacija 112 aktivnosti za čiju realizaciju je potrebno 76.059.307,70 eura od čega je za očekivati da će više od polovine potrebnih sredstava biti obezbijeđeno iz stranih donacija.

Vlada Crne Gore je na 55. sjednici, održanoj 1. novembra 2024. godine, usvojila Strategiju za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Formirana je Radna grupa za izradu dokumenta i pripremljeno Uputstvo za izradu Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026.
- ◆ Početni – Start up sastanak, održan je od 13. do 15. februara 2024. godine u Petrovcu. Na sastanku su predstavljene projektne aktivnosti, koje će se realizovati u narednom periodu, formirane su tri Radne podgrupe kojima su podijeljena zaduženja, kao i definisani rokovi za ispunjavanje zadatih zaduženja. Takođe, na sastanku su prisustvovali i predstavnici kancelarije UNDP-a u Crnoj Gori;
- ◆ Početni – kick off sastanak, održan je od 13. do 15. marta 2024. godine u Briselu.
- ◆ Prvi Tehnički sastanak, održan je 19. marta 2024. godine u Podgorici. Sastanak je bio prilika da se prezentuju realizovane aktivnosti, te je u obliku 9 prezentacija predstavljeno šta je sve postignuto od Start up sastanka na kojem su i data zaduženja svim radnim podgrupama, te rokovi u kojima je za očekivati da aktivnosti budu realizovane. Sveobuhvatan zaključak sastanka je da su svi rokovi ispoštovani i da je za očekivati da će se projektne aktivnosti odvijati planiranim tokom. Na sastanku su prisustvovali i predstavnici kancelarije UNDP-a i UNICEF-a u Crnoj Gori.
- ◆ Prvi Konsolidacioni sastanak, održan je od 24. do 26. aprila 2024. godine, u Budvi.
- ◆ Drugi Tehnički sastanak, održan je 31. maja 2024. godine u Podgorici, na kojem je predstavljena konačna verzija tekstualnog dijela Strategije, kao i radna verzija Akcionog plana za sprovođenje Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030. godine. Na sastanku je i ekspert iz kancelarije UNDP-a predstavio zaključke analize Nacrta strateškog dokumenta.
- ◆ Na sajtu Ministarstva unutrašnjih poslova objavljen je Poziv za javnu raspravu o Nacrtu Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026, 10. juna 2024. godine. U okviru postupka javne rasprave organizovana su tri okrugla stola u Beranama, Podgorici i Baru.
- ◆ Treći tehnički sastanak, održan je 27. juna 2024. godine u Podgorici, na kojem je predstavljen finalni tekstualni dio Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030. godine, kao i radna verzija Akcionog plana za sprovođenje Strategije za period 2025-2026. godine. Prisutnima se obratio i predstavnik kancelarije UN-a za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i centralnu Aziju i u obliku prezentacije predstavio Završni izvještaj grupe eksperata na Nultu verziju Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030.
- ◆ Drugi konsolidacioni sastanak, održan je od 9. do 11. oktobra 2024. godine, u Sutormu. Sastanku je prisustvovala i predstavnica kancelarije UN-a za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i centralnu Aziju, koja je predstavila više nego pozitivne zaključke eksperata nakon analize ovog strateškog dokumenta.
- ◆ Završni sastanak projekta, održan je 27. novembra 2024 godine, u Podgorici. Na sastanku je predstavljen finalni dokument, dok je koordinator projekta u obliku prezentacije prikazao kako je tekao ovaj dvanaestomjesečni proces izrade dokumenta.
- ◆ U decembru je završen proces dizajniranja i štampanja Strategije za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa Akcionim planom za 2025-2026, kao i prevođenje dokumenta na engleski jezik.

Projekat ROSES – Svijest o prekograničnom riziku na Zapadnom Balkanu

Završilo se sa realizacijom projekta **ROSES – Svijest o prekograničnom riziku na Zapadnom Balkanu (Cross Border Risk Awareness in Western Balkans)**, koji se sprovodio u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (Poziv za podnošenje predloga projekata – Prevencija i pripremljenost), od 1. januara 2023. godine do 31. decembra 2024. godine. Koordinator projekta bio je Univerzitet Zapadna Makedonija iz Republike Grčke, a partneri Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore, Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine – Sektor za zaštitu i spašavanje, Direkcija za zaštitu i spašavanje Republike Sjeverne Makedonije, Generalni sekretarijat za civilnu zaštitu Ministarstva za klimatske krize i civilnu zaštitu Republike Grčke,

Evropski univerzitet Kipar, Agencija za civilnu zaštitu Ministarstva odbrane Republike Albanije, nevladina organizacija Centar za razvoj i demokratizaciju institucija – CDDI iz Republike Albanije i firma za tehnologije geoprostornih informacija iz Republike Grčke.

Glavni ciljevi projekta ROSES bili su podizanje i jačanje svijesti o riziku od katastrofa, razmjena najboljih praksi i komunikacija o riziku kroz sprovođenje aktivnosti u okviru koncepta Podrške zemlje domaćina (HNS) u prekograničnom području, osnaživanje lokalnih zajednica za zajedničko smanjenje i upravljanje rizikom od katastrofa, unapređenje bilateralnih sporazuma u oblasti zaštite i spašavanja, uključivanje ranjivih grupa u aktivnosti zaštite i spašavanja, jačanje svijesti o riziku od katastrofa u obrazovanim ustanovama, uvođenje inovativnih procesa u oblast zaštite kulturnog naslijeđa itd.

Ukupna vrijednost projekta iznosila je 540.649,00 €, od čega je Evropska unija finansirala 459.551,20 €. Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje iznosila su 62.086,75 €, od čega je EU finansirala 52.773,73 € (85%).

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Radionice na temu „*Podrška zemlje domaćina i bilateralni ugovori o saradnji u oblasti zaštite i spašavanja*“ održane su 30. januara 2024. godine, u Tirani (Republika Albanija), od 12. do 14. juna 2024. godine, u Sarajevu (Bosna i Hercegovina), od 11. do 14. septembra 2024. godine, u Ohridu (Republika Sjeverna Makedonija) i 1. i 2. oktobra 2024. godine, u Kastoriji (Republika Grčka).
- ◆ Radionica na temu „*Podrška zemlje domaćina i bilateralni ugovori o saradnji u oblasti zaštite i spašavanja*“, održana je u Podgorici, od 16. do 18. aprila 2024. godine. Na radionici su pored projektnih partnera iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije, Grčke i predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, učestvovali i predstavnici institucija iz Crne Gore koje su od značaja za sistem zaštite i spašavanja i prekograničnu saradnju u smanjenju rizika od katastrofa (Uprava policije, Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Crveni krst Crne Gore i službe zaštite i spašavanja iz Bara i Ulcinja). Ova radionica omogućila je razmjenu informacija, podataka, znanja, najboljih praksi, iskustava i naučenih lekcija o zajedničkim prekograničnim rizicima od katastrofa, aktivnostima na sprovođenju bilateralnih sporazuma o saradnji u oblasti zaštite i spašavanja i implemetaciji procedura Podrške zemlje domaćina (HNS) u prekograničnim područjima. Učesnici radionice su se saglasili da je potrebno nastaviti sa jačanjem prekogranične, bilateralne i regionalne saradnje na smanjenju rizika od katastrofa kroz sprovođenje zajedničkih preventivnih aktivnosti, kao i kroz unapređenje kapaciteta za odgovor na sve vrste rizika. Takođe, upriličena je posjeta Operativno-komunikacionom centru 112 Direktorata za zaštitu i spašavanja MUP-a u Baru, kao i službama zaštite i spašavanja u Baru i Ulcinju, gdje su se učesnici upoznali sa njihovim nadležnostima,

aktivnostima i ulogom u sistemu zaštite i spašavanja. Učesnici radionice imali su priliku i da posjete područja u opštini Ulcinj, koja su pod rizikom od poplava sa prekograničnim uticajem. Takođe, u Ulcinju je sprovedena kampanja podizanja svijesti građana i djece na temu smanjenja rizika od zemljotresa.

- ◆ Završni sastanak projektnih partnera, 4. i 5. decembra 2024. godine u Larnaki paralelno sa Nikozija forumom za smanjenje rizika od katastrofa.

Posjeta studenata i profesora sa Fakulteta za geografiju iz Skadra i projektnih partnera iz Agencije za civilnu zaštitu Albanije i NVO Centar za razvoj i demokratizaciju institucija

- ◆ – CDDI iz Albanije, Direktoratu za zaštitu i spašavanje (u Podgorici i OKC 112 u Baru) i službama zaštite i spašavanja Bar i Ulcinj, 18. decembra 2024. godine.

Direktorat za zaštitu i spašavanje bio je zadužen za izradu sljedećih dokumenata: Zbirnog izvještaja o vještinama i sposobnostima za smanjenje prekograničnih katastrofa i upravljanje rizicima, koji je izrađen na osnovu napravljene analize iz ove oblasti u svim projektnim zemljama, a za analizu su korišćeni podaci iz Upitnika koji se tiče bilateralne saradnje i aktiviranja bilateralnih sporazuma, koji je dostavljen svim partnerskim zemljama i distribuiran svim relevantnim subjektima u zemljama učesnicama projekta, radi dostavljanja odgovora; Izvještaja sa radionica o bilateralnim sporazumima i smanjenju i upravljanju rizicima od katastrofama u prekograničnom području i Vodiča za prekogranično smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje uključujući kapitalizaciju i integraciju rezultata.

Projekat izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i Smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)

Načelni sporazum u svrhu **Projekta izgradnje kapaciteta za smanjenje rizika od katastrofa kroz Nacionalni informacioni sistem za šumske požare (NFFIS) i smanjenje rizika od katastrofa zasnovano na rješenjima iz ekosistema (ECO-DRR)** potpisan je 22. oktobra 2020. godine sa japanskom Agencijom za međunarodnu saradnju (JICA) i od 2. marta 2021. godine zvanično su započele aktivnosti na projektu koje će biti realizovane tokom narednog petogodišnjeg perioda.

NFFIS je integrisani Web-GIS sistem za prevenciju od požara i rano upozoravanje, koji obuhvata razmjenu informacija između relevantnih agencija. Kombinovanjem satelitskih i meteoroloških informacija podržano topografskim kartama i drugim geografski baziranim informacijama moguće je pratiti i procijeniti gdje će vjerovatno doći do požara, koliko se požari lako šire i koliko je suvo područje. Ove informacije mogu da se koriste za rano upozoravanje, prevenciju i odgovor na požare.

U toku 2024. godine, zvanično je stavljen u upotrebu Crnogorski informacioni sistem za različite vrste rizika. Sistem je uspješno korišćen u toku požarne sezone u svom punom kapacitetu, a započet je i rad na nadogradnji sistema za ostale vrste rizika. Sistem funkcioniše kao Web platforma koja povlači podatke sa satelita i podatke od institucija, kao što su Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, Uprava za gazdovanje šumama i lovištima, Monstat, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Elektroprivreda i dr.

Upotreba ovog sistema pravno je regulisana kroz Pravilnik o standardnim operativnim postupcima, („Službeni list CG“, broj 36/24).

Benefiti ovog sistema ogledaju se u prevenciji požara, ranoj detekciji požara i boljem i lakšem odgovoru kada se požar dogodi.

Što se tiče prevencije sistem analizira stanje na terenu kroz Fire weather index (numerički pokazatelj opasnosti od požara), Mapu suvoće vegetacije i slične alate koje ovaj sistem pruža oslanjajući se na podatke sa meteoroloških stanica i podataka koji su unešeni u sistem.

U onom momentu kada se dešava požar ovaj sistem nam omogućava da imamo informacije o tome šta je tačno ugroženo na teritoriji zahvaćenoj požarom, kao kolika je opasnost i koji je pravac širenja tog požara. Od podataka Uprave za gazdovanje šumama i lovištima sistem prikazuje broj stabala, vrste šume i njenu vrijednost na ugroženom području. Podaci Monstat-a

koji su unešeni u sistem prikazuju koliki je broj objekata i stanovnika na ugroženom području, dok podaci koje sistem povlači sa meteoroloških stanica su od koristi za predviđanje eventualnog širenja požara. Kroz sistem je omogućen i uvid u pristupne puteve ka ugroženom području i lokacije dalekovoda, što je od pomoći kada treba angažovati ekipe na terenu.

Što se tiče detekcije požara, ovaj sistem od kad je u funkciji je detektovao i kroz njega smo pratili širenje svih požara razmjere 300x300 metara i većih, koji su se desili u posljednje dvije sezone.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Sadnja borovih sadnica u dvorištu Osnovne škole “Drago Milović” u Tivtu, 23. januara 2024. godine;
- ◆ Sastanak sa predstavnicima JICA-e i NVO Natura po pitanju rješavanja problema klizišta u Kolašinu, kao jednom od aktivnosti u projektu, 29. januara 2024. godine.
- ◆ Obilježavanje Međunarodnog dana šuma, 21. marta 2024. godine.
- ◆ Sastanak u Zavodu za hidrometeorologiju i seizmologiju povodom donacije opreme, koja je nabavljena u okviru projekta, 8. marta 2024. godine.
- ◆ Trening na temu „*Prevencija i ublažavanje rizika od katastrofa primjenom Eko rješenja i rješenja zasnovanih na prirodi ECO-DRR*“, od 5. do 19. oktobra 2024. godine u Japanu, na kome su učestvovala dva službenika Direktorata za zaštitu i spašavanje.
- ◆ Sastanak grupe za tehničku saradnju (TCG) kako bi se utvrdio Plan aktivnosti za narednu godinu u okviru projekta, razgovaralo o aktivnostima koje su do sada sprovedene vezano za MEFFIS (Crnogorski informacioni sistem za različite vrste rizika)⁴, njegovo dalje unapređenje, kao i o daljem sprovođenju Eco-DRR aktivnosti u Ulcinju i Kolašinu, 3. decembra 2024. godine.
- ◆ Alumni sastanak u organizaciji JICA-e, 17. decembra 2024. godine.
- ◆ Održano je nekoliko sastanaka sa predstavnicima Japanske agencije za međunarodnu saradnju na temu realizacije projektnih i aktivnosti vezanih za unapređenje Crnogorskog informacionog sistema za različite vrste rizika.
- ◆ Realizovan je izlet oko Borove šume sa jednom Eko-grupom od 5 učenika, koja je dijelila flajere/brošure, 24. aprila 2024. godine. Nakon predmetne aktivnosti, održana je radionica „FIELD SURVEY WORKSHEET WITH ECO-GROUP” na Velikoj plaži u Ulcinju, koju je nadgledao instruktor, kako bi maksimalno uključio učenike u aktivnost identifikacije i

⁴ [CGFFIS \(meffis.me\)](https://meffis.me)

dokumentovanja šteta na šumi, na palom i oštećenom drveću, kao i lokacije sa otpadom i divljim deponijama.

- ◆ Učestvovalo se na sesijama eko grupa, u 4 osnovne škole u Ulcinju i Vladimiru, i to: u OŠ „Marko Nukulović“, 27. maja 2024. godine, Srednjoj školi „Bratstvo i jedinstvo“ 28. maja 2024. godine, OŠ „Boško Strugar“, 29. maja 2024. godine i OŠ „Bedri Elezaga“ u Vladimiru, 30. maja 2024. godine.

Projekat „Integralno upravljanje rizicima od poplava u proširenom slivu rijeke Drim (Crna Gora, Albanija i Sjeverna Makedonija)”

Projekat „Integralno upravljanje rizicima od poplava u proširenom slivu rijeke Drim (Crna Gora, Albanija i Sjeverna Makedonija)”, koji sprovodi Program Ujedinjenih nacija za razvoj (UNDP), a finansira Adaptacioni fond ima za cilj da pomogne državama u implementaciji integrisanog pristupa upravljanja rizikom od poplava, kako bi se poboljšali postojeći kapaciteti na regionalnom, nacionalnom i lokalnom nivou, kao i da bi se unaprijedila otpornost ranjivih zajednica u slivu rijeke Drim, na poplave izazvane klimatskim promjenama. U okviru ovog projekta pruža se podrška izradi Zakona o obnovi nakon elementarnih nepogoda, tehničko-tehnoloških i drugih nesreća, a radi uspostavljanja adekvatnog sistema procjena šteta, gubitaka i potreba od elementarnih i drugih nepogoda u našoj državi.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Sastanak sa predstavnikom UNDP-a vezano za sprovođenje obuka za predstavnike Komisija za procjenu šteta od elementarnih nepogoda, 20. marta 2024. godine.
- ◆ Održana je obuka za predstavnike Komisija za procjenu šteta od elementarnih nepogoda opština Plužine, Šavnik, Žabljak, Pljevlja, Herceg Novi, Kotor, Budva i Tivat, 15. i 16. aprila 2024. godine na Žablaku,;
- ◆ Realizovana je obuka za predstavnike Komisija za procjenu šteta od elementarnih nepogoda opština Budva, Nikšić, Andrijevica, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Mojkovac, Petnjica, Plav i Rožaje, 13. i 14. juna 2024. godine u Beranama.
- ◆ Učestvovalo se na radionici o Procjeni potreba nakon katastrofe i Planu oporavka, od 18. do 21. septembra 2024. godine u Tirani, kao i na panelu u sklopu Regionalne konferencije: 10 godina nakon poplava 2014. godine, 22. i 23. oktobra 2024. godine, u Beogradu. Ova dvodnevna konferencija imala je za cilj da doprinese povećanju otpornosti na prirodne katastrofe u Balkanskoj regiji s obzirom na niz poplava koje su pogodile područje Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Srbije u 2014. godini.

Višekorisnički IPA program koji se odnosi na jačanje kapaciteta za upravljanje rizikom od zemljotresa i hitnih zdravstvenih situacija – IPA CARE

Višekorisnički IPA program koji se odnosi na jačanje kapaciteta za upravljanje rizikom od zemljotresa i hitnih zdravstvenih situacija – IPA CARE počeo je sa realizacijom 1. marta 2023. godine i trajeće do 28. februara 2029. godine, a države korisnice programa su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Kosovo, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Srbija i Turska. Konzorcijum koji implementira program čine: švedska Agencija za vanredne situacije (MSB) – vodeći partner, Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije (DPC), Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Hrvatske – Ravnateljstvo civilne zaštite (CPD), Odsjek za vanredne situacije MUP-a

Rumunije (DSU), Fondacija Evropskog centra za obuku i istraživanje seizmičkog inženjerstva (EUCENTRE) iz Italije, Centar za istraživanje zdravstvene zaštite u katastrofama, Karolinski institut (KI) iz Švedske i italijanska istraživačka fondacija za praćenje stanja životne sredine (CIMA Research Foundation). Ukupan budžet programa je 12.800.000,00 eura. Opšti cilj projekta je da se doprinese povećanju otpornosti zemljama korisnicama programa, posebno u dijelu koji se odnosi na zemljotrese i hitne zdravstvene situacije.

Program ima i tri specifična cilja:

- 1) Unaprijediti institucionalni i pravni okvir i kapacitete IPA III korisnika za smanjenje rizika od katastrofa posebno u vezi sa zemljotresima i hitnim zdravstvenim situacijama.
- 2) Povećati sposobnost prevencije, pripremljenosti i reagovanja IPA III korisnika na regionalnom, prekograničnom i lokalnom nivou u odnosu na zemljotres i hitne zdravstvene situacije.
- 3) Povećati učešće i saradnju IPA III korisnika u Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (UCPM) uključujući regionalnu i prekograničnu saradnju.

Program se sastoji od tri komponente i šest radnih paketa:

◆ **Komponenta 1 – Institucionalni i pravni okvir i kapaciteti za smanjenje rizika od katastrofa posebno u vezi sa zemljotresima i hitnim zdravstvenim situacijama.**

- Radni paket 1.1: Razvoj institucionalnih i zakonskih okvira.
 - 1.1a: Fokusiranje na zdravstvene rizike.
 - 1.1b: Fokusiranje na seizmički rizik.
- Radni paket 1.2: Međuinstitucionalna koordinacija.
- Radni paket 1.3: Volonterizam u civilnoj zaštiti.

◆ **Komponenta 2 – Povećana sposobnost prevencije, pripremljenosti i odgovora.**

- Radni paket 2.1: Napredni kapaciteti medicinskog odgovora.
- Radni paket 2.2: Razvoj USAR-a.
- Radni paket 2.3: Procjena i upravljanje rizikom.
 - 2.3a: Fokus na zdravstveni rizik i sveobuhvatni okviri.
 - 2.3b: Fokusiranje na seizmički rizik.

◆ **Komponenta 3 – Povećano učešće u UCPM i saradnja u okviru UCPM.**

- Radni paket 3.1: Regionalna saradnja.
- Radni paket 3.2: Operativna saradnja sa UCPM-om.
- Radni paket 3.3: Jačanje kapaciteta saradnje sa UCPM-om.

Tokom 2024. godine, sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Regionalni sastanak, 31. januara i 1. februara 2024. godine, u Podgorici.
- ◆ Sastanak Upravljačkog odbora IPA CARE, 5. novembra 2024. godine, u Budvi.
- ◆ UCPM radionica, od 3. do 5. decembra 2024. godine, u Budvi (26 predstavnika iz Direktorata za zaštitu i spašavanje).
- ◆ USAR radionica, 2. decembra 2024. godine, u Podgorici.
- ◆ Održano je nekoliko online sastanaka sa predstavnicima Konzorcijuma.

Program – Sveobuhvatna analiza rizika od katastrofa i kapaciteta za reagovanje

Program – Sveobuhvatna analiza rizika od katastrofa i kapaciteta za reagovanje (Multicountry study – Comprehensive analysis of disaster risk landscape and capacity), počeo je sa realizacijom 1. aprila 2023. godine i trajeće do 30. marta 2026. godine. Konzorcijum čine: Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije, Odsjek za vanredne

situacije Ministarstva unutrašnjih poslova Rumunije, italijanska istraživačka fondacija za praćenje stanja životne sredine (CIMA Research Foundation), Evropski centar za obuku i istraživanje u oblasti zemljotresa, Geološki zavod Slovenije, Glavna škola vatrogasne službe iz Poljske i APELL Nacionalni centar za upravljanje katastrofama iz Rumunije. Države učesnice ovog programa su: korisnice IPA programa: (Albanija, Bosna i Hercegovina, Sjeverna Makedonija, Crna Gora, Srbija, Turska i Kosovo), Zemlje istočnog susjedstva (Jermenija, Azerbejdžan, Gruzija, Moldavija i Ukrajina) i Zemlje južnog susjedstva (Alžir, Egipat, Izrael, Jordan, Liban, Libija, Maroko, Palestina i Tunis; Mauritanija, kao dio Unije za Mediteran, takođe je uključena u ovaj program).

Cilj ovog programa je da kroz sveobuhvatnu analizu identifikuje sposobnosti i kapacitete ovih zemalja u oblasti upravljanja rizikom od katastrofa i smanjenja rizika od katastrofa (identifikacija i mapiranje glavnih rizika, mapiranje kapaciteta za reagovanje i utvrđivanje praznina/nedostataka u kapacitetima) u oblasti civilne zaštite/zaštite i spašavanja sa komponentom međusektorske saradnje. Takođe, program treba da obezbijedi održivost transfera znanja i promoviše razvoj regionalnih struktura saradnje u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu.

Tokom 2024. godine sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Uvodni sastanak sa predstavnicima *Programa – Sveobuhvatna analiza rizika od katastrofa i kapaciteta za reagovanje*, 26. marta 2024. godine, u Direktoratu za zaštitu i spašavanje, na kom su predstavljene projektne aktivnosti.
- ◆ Sastanak Upravljačkog odbora *Programa – Sveobuhvatna analiza rizika od katastrofa i kapaciteta za reagovanje*, 29. maja 2024. godine u Briselu.
- ◆ Online sastanak za izbor lokalnog eksperta, koji treba da pruži podršku u implemenatciji Programa, 17. decembra 2024. godine.

Projekat FloodNorthALB – Upravljanje složenim poplavama u Sjevernoj Albaniji kroz prekograničnu podršku zemlje domaćina i zajedničku saradnju

Projekat FloodNorthALB – Upravljanje složenim poplavama u Sjevernoj Albaniji kroz prekograničnu podršku zemlje domaćina i zajedničku saradnju (Managing Complex Floods in North Albania through Cross Border Host Nation Support and Joint Cooperation), počeo je sa implementacijom 1. januara 2024. godine i trajeće 24 mjeseca. Projekat je odobren za finansiranje u okviru poziva za dostavljanje predloga projekata, koji je raspisao Generalni direktorat za evropsku civilnu zaštitu i aktivnosti humanitarne pomoći Evropske komisije – DG ECHO (Poziv za podnošenje predloga projekata – vježbe Mehanizma Unije za civilnu zaštitu). Koordinator projekta je Nacionalna agencija za civilnu zaštitu Republike Albanije, a partneri su Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore, Evropski univerzitet iz Kipra (EUC), Odsjek za civilnu zaštitu Ministarstva unutrašnjih poslova Kipra, Generalni sekretarijat za civilnu zaštitu Ministarstva za klimatske krize i civilnu zaštitu Republike Grčke, italijanski Crveni krst, nevladina organizacija Centar za razvoj i demokratizaciju institucija (CDDI) iz Republike Albanije i Evropska edukativna inicijativa iz Republike Albanije. Glavni cilj projekta je podrška sistemu civilne zaštite Albanije kroz organizaciju obuka i vježbi za zaštitu i spašavanje od poplava, jačanje regionalne i prekogranične saradnje u oblasti civilne zaštite/zaštite i spašavanja, upoznavanje sa procedurama i funkcionisanjem Mehanizma Unije za civilnu zaštitu, testiranje i uvježbavanje standardnih operativnih procedura, razmjena informacija, znanja i najbolje prakse između timova za zaštitu i spašavanje od poplava itd. Ukupna vrijednost projekta je 1.140.719,51 €, od čega

Evropska unija finansira 969.611,58 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 126.456,88 €, od čega EU finansira 107.488,35 € (85%).

Tokom 2024. godine sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Inicijalni sastanak projektnih partnera, 31. januara i 1. februara 2024. godine, u Tirani (Republika Albanija).
- ◆ Uvodni kick off sastanak (online), 21. februara 2024. godine, u Briselu.
- ◆ Studijska posjeta lokacijama i potencijalnim radnim tačkama za pripremu i održavanje međunarodne terenske vježbe na temu reagovanja u slučaju poplava, od 3. do 5. aprila 2024. godine, u Skadru (Republika Albanija).
- ◆ Prva planska konferencija za pripremu međunarodne terenske vježbe na temu reagovanja u slučaju poplava, od 29. do 31. maja 2024. godine, u Skadru (Republika Albanija).
- ◆ Radionica na temu zaštite kulturnog naslijeđa i logističke podrške u slučaju katastrofa, od 8. do 11. septembra 2024. godine, u Tirani (Republika Albanija).
- ◆ Druga planska konferencija za pripremu međunarodne terenske vježbe na temu reagovanja u slučaju poplava, od 24. do 27. septembra 2024. godine, u Skadru (Republika Albanija).
- ◆ Obuka na temu „Podrška zemlje domaćina – prekogranični i regionalni pristup i postupanje sa osjetljivim i ranjivim grupama u slučaju katastrofa“, 19. i 20. novembra 2024. godine, u Podgorici.
- ◆ Štabna vježba na temu reagovanja u slučaju poplava, 26. novembra 2024. godine, u Tirani. Na vježbi su učestvovala tri predstavnika iz Direktorata za zaštitu i spašavanje (tim lider, zamjenik tim lidera i oficir za vezu Nacionalnog tima za spašavanje od poplava sa korišćenjem čamaca (Flood Rescue using Boats – FRB)).
- ◆ Nabavljenja je oprema za zaštitu i spašavanje od poplava, vrijednosti 14.660,64 €.

Projekat SAFE-LAND – Ublažavanje rizika od poplava i klizišta putem vještačke inteligencije sa pogledom na ekstremne klimatske događaje

Projekat SAFE-LAND – Ublažavanje rizika od poplava i klizišta putem vještačke inteligencije sa pogledom na ekstremne klimatske događaje (Mitigating the Risk of Flooding and Landslides via Artificial Intelligence with a View to Extreme Climate Events) realizuje se u okviru Mehanizma Unije za civilnu zaštitu (Poziv za podnošenje predloga projekata – Prevencija i pripremljenost). Koordinator projekta je Telematski Univerzitet – E-Campus (Novedrate, Italija), a partneri su Univerzitet u Pizi (Italija), Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore i Međimurska županija (Hrvatska). Glavni ciljevi projekta odnose se na razvoj alata za hidrogeološku procjenu rizika, pripremu smjernica za planiranje upravljanja rizikom od poplava i klizišta i podizanje svijesti donosioca odluka kada je u pitanju zaštita i spašavanje od ovih rizika. Ukupna vrijednost projekta je 1.150.357,15 €, od čega Evropska unija finansira 976.500,00 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 136.788,80 €, od čega EU finansira 116.000,00 € (85%). Projekat je počeo sa implementacijom 12. februara 2024. godine i trajeće 24 mjeseca.

Tokom 2024. godine sprovedene su sljedeće aktivnosti:

- ◆ Inicijalni sastanak projektnih partnera (kick-off meeting), 9. aprila 2024. godine, u Rimu (Republika Italija).
- ◆ Nabavljena je informatička oprema, vrijednosti 13.142,79 €. Ova oprema će se koristiti za sprovođenje aktivnosti, koje se odnose na razvoj alata za hidrogeološku procjenu rizika i

pripremu smjernica za planiranje upravljanja rizikom od poplava i klizišta uz korišćenje vještačke inteligencije, kao i za obuke i druge vrste edukacija, ali i u slučaju stvarnih potreba i svakodnevnih aktivnosti.

- ◆ Tehnički sastanak, 6. novembra 2024. godine, u Budvi (u hidridnom formatu) i prezentacija i promocija projekta na Regionalnoj platformi za smanjenje rizika od katastrofa za Evropu i Centralnu Aziju 2024, od 6. do 8. novembra 2024. godine, u Budvi.

Projekat SE RESILIENCE – Jačanje otpornosti na klimatske promjene u južnom Jadranu

Projekat SE RESILIENCE – Jačanje otpornosti na klimatske promjene u južnom Jadranu, realizuje se u okviru IPA INTERREG Programa za južni Jadran.

Projektni partneri su: Nacionalna agencija za civilnu zaštitu Albanije (vodeći partner), Odsjek za civilnu zaštitu i upravljanje vanrednim situacijama regije Pulja, Agencija za upravljanje vodama regije Pulja, Odsjek za civilnu zaštitu regije Molize, Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje i Regionalni vodovod za Crnogorsko primorje. Pridruženi partner je Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije.

Ukupna vrijednost projekta je 4,793,738.90 €, od čega EU finansira 4.074.678,06 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 761.600,00 €, od čega EU finansira 647.360,00 € (85%). Projekat je počeo sa implementacijom u septembru 2023. godine i trajaće do februara 2028. godine.

Programski prioritet je zelenije programsko područje južnog Jadrana, promovisanje čiste energetske tranzicije, investicije, cirkularna ekonomija, klima, prilagođavanje i upravljanje rizikom. Specifični cilj je promovisanje prilagođavanja klimatskim promjenama i prevencija rizika od katastrofa.

Projekat treba da donese do poboljšanja efikasnosti upravljanja vodnim resursima i unapređenja sistema civilne zaštite/zaštite i spašavanja na području južnog Jadrana, kroz upotrebu inovativnih tehnologija i jačanje ljudskih i infrastrukturnih kapaciteta, što će rezultirati povećanjem spremnosti za reagovanje na rizike uzrokovane klimatskim promjenama, vanrednim situacijama i nedostatkom vode.

Sprovođenje projektnih aktivnosti počinje tokom prvog kvartala 2025. godine.

Projekat PRIMES – Sprečavanje rizika od suše stvaranjem otpornih zajednica u jadransko-jonskoj regiji (JJ regija)

Projekat PRIMES – Sprečavanje rizika od suše stvaranjem otpornih zajednica u jadransko-jonskoj regiji (JJ regija) ima za cilj da izgradi zajednice otporne na rizik od suše kroz njihovo puno angažovanje i proaktivno učešće u implementaciji zajedničkih strategija prevencije i planova upravljanja vodama lokalne zajednice. Ovaj projekat započeo je u novembru 2024. godine i trajaće 30 mjeseci, a implementira se u okviru IPA INTERREG programa ADRION.

Projektni partneri su: Viva Sevitia – Regionalni vodovod regije Molize (vodeći partner), Javna ustanova za razvoj Međimurske županije REDEA (Republika Hrvatska), Regionalna razvojna agencija Bačka d.o.o. Novi Sad (Republika Srbija), Grad Gradiška (Bosna i Hercegovina), Opština Danilovgrad, Opština Sparti (Republika Grčka), Agencija Romagna Acque iz Forlija (Republika Italija); JU „Vode Srpske“ Bijeljina (Bosna i Hercegovina), Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore – Direktorat za zaštitu i spašavanje i Koprivničko-križevačka županija (Republika Hrvatska).

Ukupna vrijednost projekta je 1.496.294,34 €, od čega EU finansira 1.271.850,19 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 92.250,00 €, od čega EU finansira 78.412,50 € (85%). Ovaj projekat započeo je u novembru 2024. godine i trajeće 30 mjeseci.

Projekat je zamišljen da odgovori na izazov 2. prioritetne ose IPA-Adriona u oblasti upravljanja adaptacijom, prevencije rizika od katastrofa i otpornosti zajednice u JJ regionu.

Dizajniran u tri radna paketa, projekat ima za cilj postizanje sljedećih specifičnih ciljeva:

1. Uspostaviti mrežu za smanjenje i prevenciju rizika od suše kao transnacionalni sistem upravljanja koji djeluje u okviru usklađene politike i metodologije i koji radi na prenošenju strategija PRIMES na lokalnom nivou u konkretne akcije prilagođavanja i prevencije.
2. Usvojiti zajedničku informaciono-komunikacionu infrastrukturu za jačanje interakcije između institucija i korisnika vodenih resursa (građana, poljoprivrednika, škola, porodica, industrija, javnih institucija, itd.), unapređenjem procedura za upozoravanje na sušu i razmjenom podataka stvarajući istovremeno svijest o rizicima od klimatskih promjena stimulišući mjere prevencije i dobrovoljne adaptacije.
3. Pomjeriti zajednice sa pasivnog pristupa upravljanju rizikom od suše, relevantnog za reagovanje u vanrednim situacijama, na proaktivan, podržavajući fazu prevencije rizika kroz aktivno učešće u implementaciji mjera i akcija prilagođavanja, omogućavajući širenje znanja i inovativnih načina saradnje na lokalnom/ regionalnom/ nacionalnom i transnacionalnom nivou.

Kroz projektne aktivnosti predviđene su obuke, kampanje podizanja svijesti u školama, događaji za Dan voda u lokalnoj zajednici i transnacionalno umrežavanje, kako bi se podržala saradnja slijedeći dvosmjernu perspektivu „od globalnog ka lokalnom i nazad“.

Projekat INERP – Projekat unapređenja prekograničnog odgovora na vanredne situacije

Projekat INERP – Projekat unapređenja prekograničnog odgovora na vanredne situacije, realizije se u okviru IPA INTERREG Programa prekogranične saradnje između Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Projekat je počeo sa realizacijom u oktobru 2024. godine, a završetak se očekuje krajem jula 2027. godine.

Projektni partneri su: Splitsko-dalmatinska županija (vodeći partner), Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore – Direktorat za zaštitu i spašavanje, Federalna uprava civilne zaštite Federacije Bosne i Hercegovine, Uprava civilne zaštite Republike Srpske, Razvojno garantni fond Brčko Distrikta – Vlada Brčko Distrikta i VA.C.E.T.RA.S – Vatrogasni edukacioni i tehnološki razvojni centar Split – Vučevica.

Ukupna vrijednost projekta je 14.945.314,94 €, od čega EU finansira 12.703.517,70 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 4.600.000,00 €, od čega EU finansira 3.910.000,00 € (85%).

Opšti cilj projekta je smanjiti rizik od opasnosti i povećati otpornost životne sredine jačanjem organizacionih i tehničkih kapaciteta hitnih službi u sektoru vatrogastva i zaštite i spašavanja. Pored toga, projekat ima za cilj da podigne svijest i aktivno angažovanje stanovništva u prekograničnom području, kao i da poveća otpornost stanovništva na prirodne katastrofe i katastrofe izazvane ljudskim djelovanjem.

Program ima i tri specifična cilja:

1. Osigurati sinergiju u radu vatrogasnih službi/službi zaštite i spašavanja na prekograničnom nivou, uključujući standardizaciju praksi reagovanja u vanrednim situacijama kroz razvoj zajedničkih protokola, strateških okvira i obrazovnih programa.
2. Ojačati organizacione, tehničke i ljudske kapacitete službi/službi zaštite i spašavanja u prekograničnom području kroz ulaganja u infrastrukturu, tehnologiju i opremu. Cilj je povećanje efikasnosti reagovanja na požar i povećanje stepena spremnosti sistema za gašenje požara u prekograničnim područjima.
3. Podići svijest i povećati otpornost stanovništva u prekograničnom području na prirodne katastrofe i katastrofe izazvane ljudskim djelovanjem, kroz obrazovne aktivnosti i kampanje podizanja svijesti.

Unapređenjem kapaciteta u vidu jačanja Trening centra za zaštitu i spašavanje kroz izradu standardizovanih poligona, trenaznih modula za održavanje obuka za požare u zatvorenom prostoru, tornja za održavanje obuka za spašavanje sa visina, simulacionog tunela za obuku polaznika za tehničke intervencije u tunelima, nabavke vozila za dron tim, dodatno opremanje prostorija Trening centra za zaštitu i spašavanje, te nabavke modularnih kontejnera sa pripadajućom opremom za odgovor u slučaju požara i zemljotresa, nabavke vozila za tehničke intervencije, kao i tehničkog vozila sa alatom za dizanje tereta, u mnogome će doprinijeti da se značajno unaprijedi sistem zaštite i spašavanja. Takođe, pored pomenutog projekat bi trebao pokriti i nabavku 13 pick up specijalnih vozila sa opremom za početno gašenje požara i za tehničke intervencije za projektne opštine, kao i omogućiti razmjenu znanja i dobre prakse među zemljama učesnicama u ovoj oblasti i učešće na studijskim posjeta u zemljama EU.

Projekat InDiMaND – Integrisana mreža za upravljanje katastrofama u Dunavskom regionu

Projekat InDiMaND – Integrisana mreža za upravljanje katastrofama u Dunavskom regionu, započeo je sa realizacijom 15. decembra 2024. godine i trajaće 36 mjeseci, do 14. decembra 2027. godine. Projekat se implementira u okviru IPA INTERREG programa za Dunavski region.

Cilj projekta je uspostavljanje jedinstvenog okvira za upravljanje katastrofama, koristeći napredne tehnologije za rano upozoravanje i koordinaciju među državama. Ključne aktivnosti uključuju jačanje otpornosti zajednica kroz edukativne programe i razvoj transnacionalnih strategija za prevenciju, pripremljenost i odgovor na katastrofe.

Ukupna vrijednost projekta je 1.965.425,00 €, od čega EU finansira 1.572.340,00 € (80%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 144.750,00 €, od čega EU finansira 115.800,00 € (80%).

Projektom rukovodi Budimpeštanska vatrogasna asocijacija, uz podršku 13 partnera iz Mađarske, Bugarske, Rumunije, Crne Gore, Hrvatske, Slovenije, Srbije, Bosne i Hercegovine i Slovačke. Među njima su vladine agencije, univerziteti i nevladine organizacije. Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore učestvuje u razvoju operativnih planova i strategija za zaštitu od katastrofa, kao i u koordinaciji prekogranične saradnje sa drugim partnerima u regionu.

Glavni ciljevi i rezultati projekta su:

- Jačanje prekogranične saradnje – 69 organizacija će sarađivati u oblasti upravljanja katastrofama.
- Razvoj pilot aktivnosti – 9 zajedničkih inicijativa za testiranje novih metoda zaštite od katastrofa.

- Standardizacija procedura – izrada transnacionalnih protokola za reagovanje i integracija najboljih praksi u EU sisteme.
- Uključivanje lokalnih zajednica i mladih – kroz obuke i podizanje svijesti o klimatskim rizicima.

Ovaj projekat će poboljšati spremnost Dunavskog regiona na prirodne katastrofe kroz inovativne tehnologije, jačanje lokalnih kapaciteta i uspostavljanje zajedničkog sistema upravljanja rizicima.

Projekat LADY – Prekogranični pristup poboljšanju procjene rizika od klizišta korištenjem inventara klizišta zasnovanog na LIDAR-u

Projekat LADY – Prekogranični pristup poboljšanju procjene rizika od klizišta korištenjem inventara klizišta zasnovanog na LIDAR-u, koji se implementira u okviru IPA INTERREG Programa prekogranične saradnje između Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Crne Gore, počeo je sa realizacijom 1. oktobra 2024. godine i trajaće naredne tri godine.

Da bi se povećala prekogranična otpornost i spriječio rizik od klizišta neophodno je napraviti inventar klizišta. Pored toga, neophodno je razviti preciznu metodologiju za procjenu rizika od klizišta. Ove aktivnosti čine jezgro projekta “LADY”, koji ima za cilj da se koristi tehnologija daljinskog očitavanja (LIDAR) i razvije konzistentna i standardizovana metodologija za procjenu rizika od klizišta.

Kako bi se postigao ovaj ambiciozni cilj, uspostavljeno je snažno partnerstvo između tri naučne i tri institucije civilne zaštite/zaštite i spašavanja, koje okupljaju eksperte iz raznih oblasti. To su: Hrvatski geološki institut (koordinator projekta), Rudarsko-geološki-građevinski fakultet Univerziteta u Tuzli, Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, Ministarstvo unutrašnjih poslova Ravnateljstvo civilne zaštite Republike Hrvatske, Razvojno-garantni fond Brčko distrikta i Direktorat za zaštitu i spašavanje Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.

Naučne institucije će svoje znanje iskoristiti za kreiranje ručnih i automatizovanih inventara klizišta zasnovanih na LIDAR-u, dok će institucije civilne zaštite/zaštite i spašavanja imati ključnu ulogu u koordinaciji procesa izrade metodologije za procjenu rizika od klizišta, sprovođenju procjene rizika i obezbjeđivanju njihove primjene u budućnosti.

Pored tehničkih aspekata projekat LADY takođe ima za cilj podizanje svijesti o rizicima od klizišta i spremnosti na katastrofe različitih zainteresovanih strana, počevši od djece školskog uzrasta do šire javnosti. Tako će edukativne radionice okupiti donosiocje odluka sa nacionalnog i lokalnog nivoa, što je ključno za uspješnu implementaciju procjene rizika od klizišta.

U bliskoj budućnosti velika je vjerovatnoća da će sve tri partnerske zemlje imati cijelu svoju teritoriju skeniranu LIDAR-om. Kada se to postigne, softverska aplikacija razvijena u okviru projekta LADY omogućiće stvaranje inventara klizišta za cijelu teritoriju.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.385.336,00 € od čega Evropska unija finansira 2.027.535,60 € (85%). Odobrena sredstva za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje iznose 322.056,00 € od čega EU finansira 273.747,60 €.

U 2024. godini dostavljanjen je plan javnih nabavki Ugovaračkom tijelu i pripreman tender za angažovanje finansijskog eksperta.

Projekat ARIANNA – Unapređenje prirodnih rješenja za prevenciju od poplava i drugih klimatskih rizika u jadransko-jonskoj regiji

Projekat ARIANNA – Unapređenje prirodnih rješenja za prevenciju od poplava i drugih klimatskih rizika u jadransko-jonskoj regiji, koji se realizuje u okviru IPA INTERREG Program ADRION, ima za cilj prevenciju od prirodnih katastrofa, naročito poplava povećavajući otpornost sistema zaštite životne sredine uz primjenu potencijalnih rješenja zasnovanih na prirodi. Ovaj projekat će obezbijediti socijalne, ekonomske i benefite za životnu sredinu.

Kroz ovaj projekat izradiće se: Transnacionalna strategija klimatske otpornosti, kao integrisani okvir, uključujući transnacionalne smjernice i specifične akcije zasnovane na prirodi, koje će biti testirane kroz pilot aktivnosti.

Pilot aktivnost će se odnositi na pošumljavanje dijela kanala, koji će doprinjeti većoj propustljivosti i zaštiti od zagrijavanja i toplotnih talasa. Takođe, razviće se alati za procjenu ranjivosti i primjenu rješenja zasnovanih na prirodi.

Takođe, izvršiće se kreiranje baze eksperata i digitalnog portala znanja.

Projektni partneri su: Regionalna Strateška Agencija za eko održivi razvoj za teritoriju regije Pulja (vodeći partner), Regionalna Agencija za rekonstrukciju za zemljotrese regije Emilija Romanja (Italija), Univerzitet Primjenjenih nauka Velika Gorica (Hrvatska), Vatrogasna postrojba Petrinja (Hrvatska), Nacionalni tehnički univerzitet iz Atine, Univerzitet Novi Sad - Naučni fakultet, Razvojni alternativni resursni centar iz Albanije i Direktorat za zaštitu i spašavanje MUP-a Crne Gore.

Projekat je počeo sa implementacijom 1. septembra 2024. godine i trajaće do 31. avgusta 2027. godine. Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.497.820,22 eura od čega EU finansira 1.273.147,18 eura (85%). Opredijeljena sredstava za Ministarstvo unutrašnjih poslova – Direktorat za zaštitu i spašavanje su 150.000,00 eura od čega EU finansira 127.500,00 eura (85%).

U 2024. godini dostavljanjen je plan javnih nabavki Ugovaračkom tijelu i pripremani tenderi za angažovanje eksternih eksperata.

PRILOG BROJ 2

INSPEKCIJSKI PREGLEDI U 2024. GODINI

	Subjekt i nadzor a	Ukupan broj inspeksijskih pregleda/akata/sl uŹbenih zabiljeŹski	Broj zapisnika o izvrŹenim inspeksijskim pregledima	Broj sluŹbenih zabiljeŹski /akti (ili izvrŹenim inspeksijskim pregledima)	Broj donijetih rjeŹenja	Broj zakljuĉaka o obustavljanju postupka	Broj izdatih prekrŹajnih naloga	Broj podnijetih kriviĉnih ili drugih prijava	Ostale upravne mjere i radnje	Broj izjavljenih Źalbi na rjeŹenje inspektora
R. B.		(1+2+3+4+5+6+7)	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Proizvodni, skladiŹni i prodajni objekti EM	27	24	3		24				
2	SkladiŹta i objekti za promet ZT i G	108	104		2	60			46	
3	Kontrola prevoza OM									
4	SkladiŹta i prodajni objekti boja i lakova	12	12			12				
5	Ustanove (Źkole, vrtiĉi, igraonice, fakulteti, zdravstvene ustanove i dr.)	111	102		6	42			62	1
6	Objekti (hoteli, restoran i, noĉni klubovi, namjeŹtaji i dr.)	56	51		3	22			31	

7	Otvoren i prostori (parkovi, dvorišta, pogoni i dr.)	34	22	12		34				
8	Garaže za putničke automobile	1	1			1				
9	Opštinski i preduzetni planovi	3	3			2			1	
10	Ostali subjekti nadzora/akti	116	66	24	1	29			50	
11	UKUPNO (po kolona ma)	468	384	39	12	226			190	1

Izveštaj o radu Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima

MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima kontinuirano preduzima neophodne korake u borbi protiv ovog fenomena, kako na strateškom, tako i na operativnom nivou, te sprovodi aktivnosti u saradnji sa relevantnim akterima u ovoj oblasti.

Na strateškom nivou za praćenje sprovođenja nacionalne politike borbe protiv trgovine ljudima zaduženo je Koordinaciono tijelo za praćenje sprovođenja Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2024. godine. S tim u vezi, Koordinaciono tijelo je pripremilo, a Vlada Crne Gore na sjednici koja je održana 17.05.2024. g., usvojila **Izveštaj o realizaciji Akcionog plana** za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za 2019-2024. **za 2023. godinu**, kao i **Predlog Akcionog plana** za implementaciju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2019-2024. **za 2024. godinu**.

Imajući u vidu da je Strategija za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2024. u završnoj fazi implementacije, u prošloj godini pristupili smo evaluaciji uspješnosti njene realizacije u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, kako bismo identifikovali preostale izazove i definisali osnove naših budućih djelovanja. **Izveštaj o evaluaciji** je finalizovan u novembru mjesecu 2024. godine, te je poslužio je kao važna osnova za pripremu nove Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2025-2028. godina.

U odnosu na navedeno, uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je u prošloj godini pokrenulo proces izrade **nove Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2025-2028. godina i pratećeg Akcionog plana za 2025. godinu**, u koju svrhu je angažovana eksterna ekspertkinja, te je u skladu sa utvrđenom metodologijom formirana Radna grupa za pripremu Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2025-2028. godina i pratećeg Akcionog plana za 2025. godinu, koja je formirana rješenjem ministra unutrašnjih poslova. Radna grupa je pristupila izradi nove Strategije, uz podršku ekspertkinje, čiji su članovi ispred nadležnih resora dali svoj doprinos u kreiranju novih strateških prioriteta u odnosu na nadležnosti institucija iz kojih dolaze, imajući u vidu da efikasna borba protiv trgovine ljudima zahtijeva multisektorski pristup. Tom prilikom, analizirana su brojna dostignuća iz prethodnog ciklusa politika i identifikovani preostali izazovi koje treba riješiti, sa osvrtom na ostvarene rezultate i naučene lekcije iz sprovođenja prethodne Strategije, nalaze izvještaja o eksternoj evaluaciji i preporuka iz relevantnih međunarodnih izvještaja: ekspertske grupe Savjeta Evrope GRETA, preporuke iz posljednjeg izvještaja State Department-a o trgovini ljudima, najnovijeg Izvještaja EK o napretku Crne Gore, TAIEX misije itd. U tu svrhu organizovane su radionice za izradu pomenutih dokumenata 9-10. i 16-17. decembra 2024. godine, uz podršku Misije OEBS.

Takođe, pristupili smo i izradi **Završnog izvještaja o implementaciji Strategije za borbu protiv trgovine ljudima 2019-2024. godine**, koji je u finalnoj fazi i prosljedjen je svim

članovima Radne grupe na mišljenje i saglasnost, nakon čega ćemo pokrenuti proceduru upućivanja Vladi, na usvajanje.

Prepoznavši važnost zajedničkog djelovanja i uloge svih segmenata društva u borbi protiv trgovine ljudima, 27. maja 2024. godine potpisan je revidirani **Sporazum o međusobnoj saradnji u oblasti borbe protiv trgovine ljudima** između 13 državnih institucija i nevladinih organizacija, čijom će se dosljednom primjenom doprinijeti unapređenju postojećih mehanizama saradnje i u krajnjem osnaži odgovor države na različite oblike trgovine ljudima. Sporazum su potpisali ministar unutrašnjih poslova, ministarka prosvjete, nauke i inovacija, ministar zdravlja, ministarka rada i socijalnog staranja, vrhovni državni tužilac, v.d. predsjednice Vrhovnog suda, kao i predstavnici JU Centar „Ljubović“, JU Centar za podršku djeci i porodici Bijelo Polje, Crveni krst Crne Gore i 4 nevladine organizacije: NVO „Crnogorski ženski lobi“, NVO „Sigurna ženska kuća“, NVO „SOS telefon za žene i djecu žrtve nasilja – Nikšić“ i NVO „Centar za bezbjednosna, sociološka i kriminološka istraživanja Crne Gore“. Cilj ovog Sporazuma je unapređenje saradnje na prevenciji, edukaciji, otkrivanju učinilaca, krivičnom gonjenju izvršilaca, kao i identifikaciji, zaštiti, integraciji, reintegraciji i rehabilitaciji potencijalnih/ žrtava trgovine ljudima, uz puno poštovanje njihovih ljudskih prava. Revidiranje i izradu ovog dokumenta koordiniralo je Ministarstvo unutrašnjih poslova/Odjeljenje za borbu protiv trgovinu ljudima uz podršku u okviru projekta „Podrška Evropske unije jačanju borbe protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu (EU4FAST WB).

Svjesni značaja pravovremenog dostavljanja podataka po različitim kategorijama, pogotovo kada su djela iz oblasti organizovanog kriminala u pitanju, kakav karakter može imati i djelo trgovine ljudima, lobirali smo i dobili podršku Međunarodne organizacije IOM u kreiranju i uspostavljanju elektronske evidencije o slučajevima trgovine ljudima. S tim u vezi, Međunarodna organizacije za migracije (IOM) je Ministarstvu unutrašnjih poslova 9. avgusta 2024. godine uručila **Softver za vođenje elektronske evidencije slučajeva trgovine ljudima** koji će omogućiti generisanje zvanične statistike o slučajevima trgovine ljudima na nacionalnom nivou. Uspostavljanjem ovog softverskog rješenja unaprijediće se sistem prikupljanja podataka prema uspostavljenim standardima, čime će se omogućiti praćenje aktuelnih trendova i sačinjavanje kvalitetnih analiza, kao osnove za kreiranje budućih politika u ovoj oblasti.

MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima u saradnji sa Kancelarijom specijalnog predstavnika i koordinatora OEBS-a za borbu protiv trgovine ljudima iz Beča i Misijom OEBS u Crnoj u Crnoj Gori, organizovalo je 16-17. septembra 2024. godine u Budvi, regionalnu konferenciju na temu: „**Dužna pažnja u zaštiti ljudskih prava: Izgradnja etičkih lanaca snabdijevanja za borbu protiv trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije**“. Konferencija je okupila relevantne zainteresovane strane i predstavnike institucija i privatnog sektora iz Crne Gore i regiona, kao i relevantne međunarodne eksperte u cilju podizanja svijesti i nastavka dijaloga o važnosti razvoja i implementacije politika i praksi usmjerenih na prevenciju trgovine ljudima u lancima snabdijevanja. Ovaj regionalni događaj je, takođe, bio prilika za jačanje saradnje između državnih institucija i privatnog

sektora u obezbjeđivanju poštovanja ljudskih prava u poslovanju i procesima nabavki, uz diskusiju o najboljim međunarodnim i nacionalnim praksama i iskustvima. Skup su otvorili v.d. sekretarke u Ministarstvu unutrašnjih poslova, Jovana Mijović i Specijalni predstavnik i koordinator za borbu protiv trgovine ljudima OEBS-a Kari Džonston, dok je predstavnica Odjeljenja upriličila izlaganje tim povodom.

MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima u kontinuitetu sprovodi **preventivne kampanje** koje realizuje kako za širu javnost, tako i u samim zajednicama u kojima je prepoznato da se nalaze lica koja pripadaju ranjivim kategorijama, sa ciljem podizanja nivoa svijesti. **Povodom 18. oktobra - Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima**, Ministarstvo unutrašnjih poslova, u saradnji sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija sprovedo je aktivnosti u cilju podizanja svijesti o rizicima trgovine ljudima koje nosi upotreba društvenih mreža i platformi, organizovanjem predavanja na pomenutu temu u nekoliko srednjih škola, u periodu 17-18. oktobra. Imajući u vidu izazove koje donose napredne tehnologije i novi načini vrbovanja potencijalnih žrtava i njihove eksploatacije online putem, policijski službenici i predstavnici Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima ovom prilikom informisali su srednjoškolce o rizicima i posljedicama upotrebe društvenih mreža i platformi, dječijoj pornografiji i drugim vidovima seksualne eksploatacije, zlostavljanja djece putem informacionih i komunikacionih tehnologija.

Tim povodom upriličeno je gostovanje predstavnice Odjeljenja u Jutarnjem programu RTCG <https://streaming.ninamedia.rs/uploads/2024/10/18/EA950DA6-0CF4-4A99-B056-379A9CECD8EC.mp4>

i objavljena su saopštenja za medije, objave na društvenim mrežama, <https://www.tuzilastvo.me/vrdt/sadrzaj/ngqB>
<https://borba.me/evropski-dan-borbe-protiv-trgovine-ljudima-od-pocetka-godine-podneseno-10-krivicnih-prijava-protiv-11-lica-24-osobe-dobile-status-zrtve-u-crnoj-gori/>
<https://rtcg.me/vijesti/drustvo/614111/mijuskovic-zabiljezen-pomak-u-borbi-protiv-trgovine-ljudima.html>

Takođe, povodom povodom obilježavanja 30.jula – Svjetskog dana borbe protiv trgovine ljudima objavljeno je saopštenje

<https://www.facebook.com/ministarstvounutrasnjihposlovacg/posts/danas-se-obilje%C5%BEava-30-jul-svjetski-dan-borbe-protiv-trgovine-ljudimaministarstv/935878595219314/>

Sa fokusom na ljudska prava i zaštitu žrtve, a na inicijativu Vrhovnog suda Crne Gore i MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima i uz podršku međunarodnih partnera, izrađen je **informativni materijal u cilju povećanja stepena informisanosti o besplatnoj pravnoj pomoći**. Ovaj materijal, izrađen na pet jezika: crnogorskom, engleskom, albanskom, farski i ukrajinskom, pruža informacije šta dodijeljena besplatna pravna pomoć obuhvata, ali i kontakt telefone svih službi za besplatnu pravnu pomoć pri osnovnim sudovima u Crnoj Gori, kojima se lica mogu obratiti u cilju informisanja i u konačnom, ostvarenja ovog prava. U susret obilježavanju 18. oktobra – Evropskog dana borbe protiv trgovine ljudima,

Ministarstvo unutrašnjih poslova distribuiralo je pomenuti informativni materijal nadležnim institucijama koji će, vjerujemo, biti koristan dodatni alat u pružanju informacija žrtvama trgovine ljudima kada je besplatna pravna pomoć u pitanju.

Pomenutim aktivnostima prethodile su tri dvodnevna skupa koje je Ministarstvo unutrašnjih poslova u saradnji sa Vrhovnim sudom i uz podršku Međunarodne organizacije za migracije IOM, Kancelarije GIZ-a i Programske kancelarije Savjeta Evrope, organizovalo na temu „**Jačanje kapaciteta lokalnih zajednica u identifikaciji i pravnoj podršci žrtvama trgovine ljudima**“, koji su održani u periodu od 23. septembra do 1. oktobra 2024. godine u Bijelom Polju, Podgorici i Tivtu. Na pomenutim skupovima, koji su okupili 60 učesnika – predstavnika lokalnih samouprava, sudstva, tužilaštva, policije, inspekcije rada i centara za socijalni rad, kroz interaktivan rad i uz ekspertsku podršku identifikovane su mogućnosti jačanja odgovora na problem trgovine ljudima u lokalnim sredinama, a istovremeno je promovisan i institut besplatne pravne pomoći koja je dostupna žrtvama rodno zasnovanog nasilja, uključujući i žrtve trgovine ljudima. Predstavnicama Odjeljenja upriličila je izlaganje na pomenutim skupovima ovim povodom.

MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je u saradnji sa nadležnim institucijama sačinilo **Predlog odgovora na Upitnik Grupe eksperata za borbu protiv trgovine ljudima (GRETA)** koji je usvojen na sjednici Vlade Crne Gore i dostavljen ekspertskoj grupi GRETA 1. jula 2024. godine. Nakon prijema odgovora na Upitnik, uslijedila je **posjeta predstavnika Grupe eksperata za borbu protiv trgovine ljudima Crnoj Gori**, koja je sprovedena u periodu 2-5. decembra 2024. godine. Tom prilikom održani su sastanci sa predstavnicima nadležnih ministarstava, sa organima tužilaštva, predstavnicima Vrhovnog suda i Višeg suda u Podgorici, Uprave za izvršenje krivičnih sankcija, kao i sa predstavnicima Kancelarije zaštitnika ljudskih prava i sloboda, poslanicima i Romskim savjetom. Posjeta je bila prilika da se obidu Prihvatilište za djecu žrtve i Prihvatilište za odrasle žene žrtve trgovine ljudima, kao i Prihvatni centar za tražioce azila u Podgorici.

Shodno ustaljenoj praksi, u decembru mjesecu, MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima zajedno sa nadležnim institucijama, pripremilo je odgovor na 43 pitanja za redovni **Godišnji izvještaj Stejt Departmenta o sprječavanju trgovine ljudima**.

Na operativnom nivou, u želji da se unaprijedi sistem identifikacije žrtava trgovine ljudima, pri Ministarstvu unutrašnjih poslova funkcioniše **Tim za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima**. Kroz rad ovog Tima, shodno Nacionalnom planu za formalnu identifikaciju žrtava trgovine ljudima, u prošloj godini status žrtve dobilo je 28 lica. Od ukupnog broja identifikovanih lica 12 je ženskog pola, dok je 16 lica muškog pola. Sva identifikovana lica ženskog pola bila su maloljetna i žrtve su trgovine ljudima u svrhu prisilnog prosjačenja. Među identifikovanim licima muškog pola 11 je maloljetnih (žrtve prisilnog prosjačenja I u 3 slučaja I žrtve prisilnog rada), dok su su 5 punoljetnih lica žrtve trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije.

Predstavница MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima imala je aktivno učešće, u svojstvu članice, u radu **Operativnog tima za borbu protiv trgovine ljudima**. Naime, u cilju postizanja što boljih rezultata u dijelu istrage i krivičnog gonjenja, Ministar unutrašnjih poslova i Vrhovni državni tužilac formirali su Operativni tim za borbu protiv trgovine ljudima proširivši, u aprilu 2024. godine novom odlukom, njegove nadležnosti na nedozvoljen prelazak državne granice i krijumčarenje ljudi. Ovaj Tim čine predstavnici državnog tužilaštva i Ministarstva unutrašnjih poslova/Uprave policije.

MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima je u skladu sa obavezama koje proističu iz strateških dokumenata tokom izvještajnog perioda u koordinaciji i saradnji sa ostalim institucijama i organizacijama sproveo **aktivnosti koje su imale za cilj jačanje kapaciteta nadležnih organa vezano za borbu protiv trgovine ljudima:**

- 25-26. mart 2024. godine i 28-29. mart 2024. godine, uz podršku Misije OEBS-a u Crnoj Gori MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima organizovalo je set obuka na temu „Primjena smjernica za obavljanje razgovora sa osobama za koje postoji sumnja da su žrtve trgovine ljudima sa ponuđenim setom pitanja“, namijenjenih prvenstveno policijskim službenicima i socijalnim radnicima u cilju njihove senzibilizacije po pitanju efikasnijeg rada sa potencijalnim i žrtavama trgovine ljudima uključujući fokus na indikatore koji ukazuju na slučajeve radne eksploatacije. Obukama je prisustvovalo 41 predstavnik Uprave policije i centara za socijalni rad iz centralnog, južnog i sjevernog regiona Crne Gore.

-Obuka na temu “Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih slučajeva trgovine ljudima u Crnoj Gori sa posebnim osvrtom na multisektorsku saradnju”, koja je u organizaciji Uprave za ljudske resurse i Ministarstva unutrašnjih poslova realizovana 30. oktobra 2024.g. kojoj je prisustvovalo 10 predstavnika različitih institucija (MUP/Uprave policije, Zavoda za zapošljavanje, škole, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije)

- U organizaciji Uprave za ljudske resurse u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova, dana 30.10.2024. godine održana obuka na temu „Jačanje vještina rane identifikacije i upućivanja potencijalnih slučajeva trgovine ljudima sa posebnim osvrtom na multisektorsku saradnju“ kojoj je prisustvovalo 10 predstavnika različitih institucija (MUP/Uprave policije, Zavoda za zapošljavanje, škole, Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije)

- U organizaciji Uprave za ljudske resurse u saradnji sa Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom unutrašnjih poslova, dana 31.10.2024. godine održana obuka na temu „Uloga zdravstvenih radnika u borbi protiv trgovine ljudima“ kojoj je prisustvovalo 17 zdravstvenih radnika

-Dana 25.11.2024. predstavnica MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima održala edukativnu radionicu u Centru za prihvatanje stranaca koji traže međunarodnu zaštitu o rizicima od krijumčarenja i trgovine ljudima, kojoj je prisustvovalo ukupno 9 učesnika

-U organizaciji Ministarstva turizma i Ministarstva unutrašnjih poslova, dana 26.11. i 29.11.2024. godine predstavnice MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima održale su obuke na temu Borba protiv trgovine ljudima u putovanjima i turizmu kojima je pristvovalo ukupno 23 turističkih poslenika.

Takođe, predstavnice MUP/Odjeljenja uzele su učešće na sljedećim obukama:

- Na poziv Japanske agencije za međunarodnu saradnju JICA u saradnji sa Trening centrom-Institutom UN za Aziju i Daleki Istok za sprečavanje kriminala i postupanje sa počiniocima (UNAFEI) Ministarstva pravde Japana, samostalna savjetnica u Odjeljenju za borbu protiv trgovine ljudima u MUP-u, boravila je u Tokiju, sa ciljem učešća na na Programu obuke „Krivično pravosuđe (fokus na istrazi, krivičnom gonjenju, suđenju i međunarodnoj saradnji)“, na temu „Mjere za borbu protiv trgovine ljudima, uz fokus na borbu protiv trgovine ljudima u svrhu seksualne eksploatacije“ koja se održala u periodu 6-31. maj 2024. godine.

-Predstavnic MUP/Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima uzela je učešće na obuci na temu: „Borba protiv trgovine ljudima“, koja se održala u periodu 9-11. oktobar 2024. godine u Budvi, u organizaciji Centra za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu u saradnji sa Međunarodnom organizacijom za razvoj prava (IDLO).

Kada je u pitanju **aspekt međunarodne saradnje**, u prethodnom periodu predstavnice Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima uzele su **učešće na nizu međunarodnih i regionalnih skupova** od kojih posebno izdvajamo:

-učešće na 24. konferenciji Alijanse za borbu protiv trgovine ljudima, 15-16. aprila 2024. godine u Beču na temu „Korak dalje od podizanja svijesti: Redefinisanje prevencije trgovine ljudima“

- učešće na sastanku za „Procjenu revidiranja objednjenih standardnih operativnih procedura za upravljanje transnacionalnim slučajevima“ koji je organizovan od strane Kancelarije Nacionalnog koordinatora Kosova za borbu protiv trgovine ljudima, uz podršku Međunarodne organizacije za migracije – IOM u periodu 28-30. april 2024. godine. Na sastanku je posebna pažnja posvećena obrascima koji sadrže operativne procedure za upravljanje transnacionalnim slučajevima i igraju ključnu ulogu u procesu upućivanja stranih žrtava trgovine ljudima i omogućavaju njihov siguran povratak u matične zemlje.

-učešće na sastanku Regionalne ekspertske grupe na temu: „Borba protiv trgovine ljudima u svrhu radne eksploatacije, uključujući trgovinu ljudima izazvanu migracijom iz oružanog sukoba u Jugoistočnoj Evropi“, koji je organizovala Kancelarija UN za borbu protiv droge i kriminala (UNODC) u saradnji sa Državnom kancelarijom Republike Moldavije i u partnerstvu sa Ministarstvom Evrope i inostranih poslova Francuske, u Kišinjevu, 5-6. mart 2024. godine.

- učešće na sastanku Mreže koordinatora za borbu protiv trgovine ljudima Jugoistočne Evrope (NATC SEE) koji je organizovan od strane Kancelarije za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske, uz podršku Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Slovenije i Međunarodnog centra za razvoj migracijske politike (ICMPD) u Zagrebu, 6-7. maj 2024. godine.

-učešće na Međunarodnoj konferenciji „Jačanje odgovora krivičnog pravosuđa na otkrivanje trgovine ljudima usljed priliva izbjeglica iz Ukrajine“ koja je održana u Beču, 19-20. jun 2024. godine

-učešće na sastanku Nacionalnih koordinatora i izvijestilaca za borbu protiv trgovine ljudima ili ekvivalentnih mehanizama u Beču, 12-13. septembra 2024. godine

-učešće na Zajedničkom seminaru: „Inkluzija Roma u Egipćana u kontekstu pristupanja Crne Gore EU“ koji je održan u Podgorici 27. novembra 2024. godine

Osim toga, ističe se **učešće Odjeljenja za borbu protiv trgovine ljudima u nizu značajnih projekata** koji se implementiraju u ovoj oblasti:

- MUP/Odjeljenje za borbu protiv trgovine ljudima učestvuje u projektu **„Podrška EU pri jačanju borbe protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu“** koji zajednički sufinansiraju EU, njemačko Ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ), Ministarstvo unutrašnjih poslova Italije (IT Mol), kao i Ministarstvo inostranih poslova Holandije (NL MFA). Projekat (EU4FAST) se implementira od strane GIZ, CIVIPOL, IT Mol, NL MFA, i zvanično je pokrenut 1. novembra 2023. godine. Cilj projekta je unapređenje uslova za sprečavanje i borbu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu.

Takođe, Ministarstvo unutrašnjih poslova učestvuje u regionalnom projektu Međunarodne organizacije za migracije **„Zajedničko djelovanje na Zapadnom Balkanu protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima“ (WBJAST)**, kao i u novom projektu **„Jačanje napora u suzbijanju trgovine ljudima u Crnoj Gori“** koji IOM implementira uz podršku Biroa za borbu protiv međunarodne trgovine drogom i sprovođenje zakona Američke ambasade (INL), a započet je i još jedan projekat IOM-a pod nazivom **„Podrška nacionalnim institucijama u odgovoru na upotrebu visoke tehnologije u slučajevima trgovine ljudima u Crnoj Gori“**.

Tokom ovog perioda MUP/Odjeljenje je nastavilo sa **jačanjem saradnje sa partnerima iz civilnog društva**. S tim u vezi, Ministarstvo unutrašnjih poslova je formiralo Komisiju za raspodjelu sredstava za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u 2024. godini, u oblasti zaštite i promovisanja ljudskih i manjinskih prava koja je raspisala Javni konkurs **„Reagujmo i spriječimo trgovinu ljudima“** dana 04.06.2024. godine, u iznosu od 50 000 eura. Odlukom o raspodjeli sredstava za finansiranje projekata/programa nevladinih organizacija u oblasti zaštite i promovisanja ljudskih i manjinskih prava za 2024. godinu, podržani su projekti 5 NVO.

U dijelu poslova koji se odnose na strateško planiranje, u Direkciji za strateško planiranje usvojena su sledeća dokumenta:

- Strategija poboljšanja bezbjednosti u drumskom saobraćaju 2024-2030. godina, s Akcionim planom za 2024-2025. godinu - Donijeta na sjednici Vlade 18.07.2024. godine.
- Izveštaj o stanju bezbjednosti saobraćaja na putevima u Crnoj Gori za 2023. godinu – Donijet na sjednici Vlade od 10.05.2024.
- Strategija za borbu protiv transnacionalnog organizovanog kriminala 2024-2027, s Akcionim planom za 2024-2025.godine – Donjeta na sjednici Vlade 1. Novembra 2024.godine;
- Akcioni plan za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma za period 2022-2025. godinu, za 2024-2025. godinu, sa Izveštajem o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu - Donjeti na sjednici Vlade od 01.08.2024. godine.
- Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoj Uprave policije za period 2023-2026. godina, za 2024. godinu, sa Izveštajem o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu - Donjeti na sjednici Vlade od 13.06.2024.
- Akcioni plan za sprovođenje Strategije upravljanja ljudskim resursima u Upravi policije za period 2019-2024. godina, za 2024. godinu, sa Izveštajem o realizaciji Akcionog plana za 2023. godinu - Donjeti na sjednici Vlade od 30.05.2024.
- Izveštaj o primjeni Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama u 2023. godini - Usvojen na sjednici Vlade od 10.05.2024.

U pripremi su sledeća strateška dokumenta:

- Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za borbu protiv transnacionalnog organizovanog kriminala 2024-2027, za 2024-2025., za 2024. godinu.
- Izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma za period 2022-2025.godinu, za 2024-2025. godinu, za 2024. godinu.
- Akcioni plan za sprovođenje Strategije razvoja Uprave policije za period 2023-2026. godina, za 2025. godinu, sa Izveštajem o realizaciji Akcionog plana za 2024. godinu.
- Završni izveštaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije upravljanja ljudskim resursima u Upravi policije za period 2019-2024.godine.

Usvojene Strategije i Akcioni planovi sa izveštajima u drugim organizacionim jedinicama MUP-a:

- Strategija za smanjenje rizika od katastrofa za period 2025-2030 sa AP za period 2025-2026.godine-Donjeta na sjednici Vlade 1.novembra 2024.godine.
- Akcioni plan za sprovođenje Strategije integrisanog upravljanje granicom za 2024.godinu, sa Izvještajem o implementaciji AP za sprovođenje strategije integrisanog upravljanje granicom za 2023.godinu.
- Akcioni plan za sprovođenje Šengenskog akcionog plana za 2024.godinu sa Izvještajem o implementaciji AP za sprovođenje Šengenskog akcionog plana u 2023.godini.
- Evaluacija o sprovođenju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima, za period 2019-2024. godine.

Strateška dokumenta koja su u pripremi u drugim organizacionim jedinicama:

- Strategija IUG 2025-2028, sa Akcionim planom za sprovođenje Strategije IUG 2025-2026. godine.
- Izvještaj o realizaciji Šengenskog akcionog plana za 2024. godinu.
- Završni izvještaj o sprovođenju Strategije za borbu protiv trgovine ljudima, za period 2019-2024, za 2024. godinu, i nove Strategije za borbu protiv trgovine ljudima za period 2025-2028.godine, sa Akcionim planom za 2025. godinu.
- Akcioni plan za implementaciju Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za period 2021-2025. godine, za 2025.godinu sa Izvještajem o realizaciji Strategije o migracijama i reintegraciji povratnika u Crnoj Gori, za 2024. godinu.

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

o radu Uprave policije za 2024. godinu

SADRŽAJ:

<u>U V O D</u>	106
<u>SUZBIJANJE KRIMINALITETA, ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE</u>	109
<u>SUZBIJANJE OPŠTEG KRIMINALITETA</u>	115
<u>KRIVIČNA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA</u>	115
<u>KRIVIČNA DJELA PROTIV POLNE SLOBODE</u>	121
<u>KRIVIČNA DJELA PROTIV IMOVINE</u>	122
<u>OSTALA KRIVIČNA DJELA IZ OBLASTI OPŠTEG KRIMINALITETA</u>	123
<u>KRIVIČNA DJELA NEDOZVOLJENI PRELAZAK DRŽAVNE GRANICE I KRIJUMČARENJE LJUDIMA</u>	125
<u>KRIVIČNA DJELA NASILJA U PORODICI ILI U PORODIČNOJ ZAJEDNICI</u>	125
<u>MALOLJETNIČKA DELINKVENCIJA</u>	126
<u>SUZBIJANJE NAPADA NA PREDSTAVNIKE MEDIJA I NJIHOVU IMOVINU</u>	128
<u>POTRAŽNA DJELATNOST</u>	128
<u>POLIGRAFSKO ISPITIVANJE</u>	129
<u>KRIMINALISTIČKA TEHNIKA</u>	129
<u>KRIJUMČARENJE DROGA I SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZLOUPOTREBA DROGA</u>	129
<u>SUZBIJANJE PRIVREDNOG KRIMINALITETA</u>	131
<u>SUZBIJANJE KORUPCIJE</u>	132
<u>FINANSIJSKE ISTRAGE</u>	133
<u>KRIJUMČARENJE I NEDOZVOLJENA TRGOVINA CIGARETAMA</u>	135
<u>KRIVIČNA DJELA PROTIV ŽIVOTNE SREDINE I UREĐENJA PROSTORA</u>	135
<u>TERORIZAM I RATNI ZLOČINI</u>	136
<u>KRIJUMČARENJE ORUŽJA I EKSPLOZIVNIH MATERIJAL I KRIVIČNIH DJELA PROTIV DRUGIH DOBARA ZAŠTIĆENIH MEĐUNARODNIM PRAVOM</u>	137
<u>SUZBIJANJE VISOKOTEHNOLOŠKOG KRIMINALA</u>	138

<u>KRIMINALISTIČKO-OBAVJEŠTAJNI POSLOVI</u>	138
<u>SPECIJALNE ISTRAŽNE METODE</u>	140
<u>ZAŠTITA SVJEDOKA</u>	141
<u>MEĐUNARODNA OPERATIVNA POLICIJSKA SARADNJA</u>	141
<u>POSLOVI POLICIJE OPŠTE NADLEŽNOSTI</u>	143
<u>JAVNI RED I MIR</u>	143
<u>BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA</u>	146
<u>PREVENCIJA I RAD POLICIJE U ZAJEDNICI</u>	149
<u>ZAŠTITA LICA I IMOVINE I DETEKTIVSKA DJELATNOST</u>	149
<u>SPROVOĐENJE POSTUPKA PRINUDNE NAPLATE</u>	150
<u>POSLOVI OPERATIVNO KOMUNIKACIONOG CENTRA</u>	150
<u>GRANIČNA BEZBJEDNOST</u>	151
<u>POSLOVI POLICIJE POSEBNE NAMJENE</u>	157
<u>PROTIVTERORISTIČKA JEDINICA</u>	157
<u>POSEBNA JEDINICA POLICIJE</u>	158
<u>OBEZBJEĐENJE LIČNOSTI</u>	158
<u>OBEZBJEĐENJE STRANIH ŠTIĆENIH LIČNOSTI</u>	159
<u>OBEZBJEĐENJE OBJEKATA I DKP</u>	159
<u>POSLOVI PODRŠKE</u>	159
<u>FINANSIJSKO OBAVJEŠTAJNI POSLOVI</u>	160
<u>KOORDINACIJA POLICIJSKIH I SA NJIMA POVEZANIH POSLOVA</u>	163
<u>PODRŠKA ORGANIZACIONIM JEDINICAMA POLICIJE, UNAPREĐENJE RADA POLICIJE I ANALITIKA</u>	165
<u>FORENZIČKI CENTAR</u>	166
<u>ELEKTRONSKI SISTEMI POLICIJE</u>	168
<u>ZAKLJUČNA RAZMATRANJA</u>	170
<u>PRIORITETI U RADU UPRAVE POLICIJE U 2025. GODINI</u>	177

U V O D

U skladu sa nadležnostima i utvrđenim prioritetima, **Uprava policije** je tokom **2024. godine**, preduzimala aktivnosti na obezbjeđenju povoljnog stanja bezbjednosti, mjere i radnje na sprječavanju i suzbijanju kriminaliteta, identifikovanju i pronalaženju počinitelaca krivičnih djela, kao i druge aktivnosti, koje za prioritet imaju efikasnije funkcionisanje Policije, a kao posljedicu veću bezbjednost građana Crne Gore.

U izvještajnoj godini su po gotovo svim parametrima realizovane značajne aktivnosti, što je rezultat intenzivnih preventivnih, operativno - istražnih, obavještajno - analitičkih i procesnih aktivnosti, kao i koordiniranih aktivnosti svih organizacionih jedinica policije i vanrednog angažovanja službenika.

Borba protiv svih oblika organizovanog kriminala i korupcije, uključujući i teška krivična djela protiv života i tijela, je veoma složen bezbjednosni izazov, koji zahtijeva multidisciplinarni, integrisani i cjeloviti pristup i dodatan napor i angažovanje svih činilaca, kako nosilaca tužilačkih i pravosudnih funkcija i drugih nadležnih organa, koji djeluju na međunarodnom, nacionalnom i lokalnom nivou, tako i bezbjednosnog sektora. Intenzivan pristup suprotstavljanju organizovanom kriminalu i korupciji, kao i nova organizaciona struktura, doprinijeli su postizanju veoma dobrih rezultata u sprečavanju i suzbijanju organizovanog kriminala. Obezbjedeње povoljnog stanja bezbjednosti na državnoj granici i poboljšanje rezultata u borbi protiv prekograničnog kriminala bio je jedan od primarnih ciljeva, posebno u borbi protiv krijumčarenja droga i ilegalnih migracija, obezbjeđenje šticećenih ličnosti, kao i objekata od posebnog značaja.

Podrška koju su pružili brojni međunarodni partneri potvrđuje su interesovanja za reformske procese Uprave policije i namjere da se kroz povećanje međusobne razmjene napravi kvalitativan iskorak na planu ispunjavanja obaveza iz evroatlanskog i evropskog integracionog procesa. Ostvaren je visok nivo saradnje sa partnerima, obezbijedena podrška, donacije i realizovane aktivnosti predstavljaju model kojim su se razvijali i unaprjeđivali odnosi.

Stanje bezbjednosti u Crnoj Gori u 2024. godini, po najvećem broju parametara, bilo je povoljno. Naime, **stopa kriminaliteta** iznosi **8,1⁵**. **Najveća** stopa kriminaliteta se bilježi na području nadležnosti **RCB Jug** (9,5), a **najniža** na području nadležnosti **RCB Centar** (7,2). Stopa kriminaliteta u **RCB Zapad** iznosi 8,5, a u **RCB Sjever** 7,8. Policija je na području Crne

⁵ Stopa kriminala bi bila veća i iznosila bi 9,4 ako se dodaju i krivična djela koja se gone po privatnoj tužbi (796 kd), a koja policija registruje u "Upisnik kd koja se gone po privatnoj tužbi"

Gore registrovala **5087** (4896)⁶ krivičnih djela, tako da se u odnosu na 2023. godinu bilježi **rast obima kriminaliteta - za 3,9%**. U odnosu na strukturu, **obim opšteg kriminala je veći za 4,8%** (2023 – 4123 kd; 2024 – 4321 kd), dok se u oblasti **privrednog kriminala bilježi neznatan pad - za 0,9%** (2023 – 773 kd; 2024 – 766 kd).

Postignuti su veoma dobri rezultati na rasvijetljavanju krivičnih djela po nepoznatom izvršiocu - **86%** (80,7%), a rasvijetljeno je još **16** (14) krivičnih djela **registrovanih u prethodnom periodu**.

Stanje **u oblasti javnog reda i mira** je bilo zadovoljavajuće. Broj narušavanja je umanjeno za 10,1% u odnosu na 2023.godinu, kao i broj prekršaja kojima se narušavao javni red umanjen je za 10,8%, čime je zadržana stabilnost u ovoj oblasti. Kvalitetno vršenje poslova obezbjeđenja javnih okupljanja, javnih priredbi, sportskih priredbi **1.061** (1.135) i pružanja asistencija **807** (769) drugim organima, doprinijelo je povoljnom stanju javnog reda i mira. Na stabilnost u ovoj oblasti od značaja su bile i aktivnosti policije na kontroli sprovođenja Zakona o oružju, posebno zabrane nošenja vatrenog oružja na javnom mjestu, pa je tokom 2024. godine od građana oduzeto 366 komada oružja, od kojih je u ilegalnom posjedu bilo 144. Pored oružja, policija je u izvještajnom periodu oduzela i **13.539** komada municije različitog kalibra.

Broj saobraćajnih nezgoda tokom 2024. godine povećan je za 1,2 % u odnosu na 2023. godinu. U toku 2024. godine smrtno je stradalo 75 lica, što predstavlja smanjenje za 3,8 % u odnosu na 2023. godinu, kada je u saobraćajnim nezgodama smrtno stradalo 78 lica. Takođe, tokom 2024. godine u saobraćajnim nezgodama je povrijeđeno 3.078 lica, što predstavlja smanjenje za 0,3 % u odnosu na 2023. godinu, kada je povrijeđeno 3.086 lica. Teže je povrijeđeno 598 lica, ili 3,8 % više u odnosu na 2023. godinu kada je teže povrijeđeno 576 lica i lakše 2.480 lica, odnosno 1,2 % manje u odnosu na uporedni period, kada je lakše povrijeđeno 2.510 lica.

Stanje **bezbjednosti u saobraćaju** je i pored dobrih radnih aktivnosti saobraćajne policije uprkos nepovoljnijim kadrovskim, materijalnim i logističkim uslovima, i smanjenja broja smrtno stradalih lica, stanje bezbjednosti drumskog saobraćaja u Crnoj Gori, u 2024. godini se ocjenjuje kao nezadovoljavajuće.

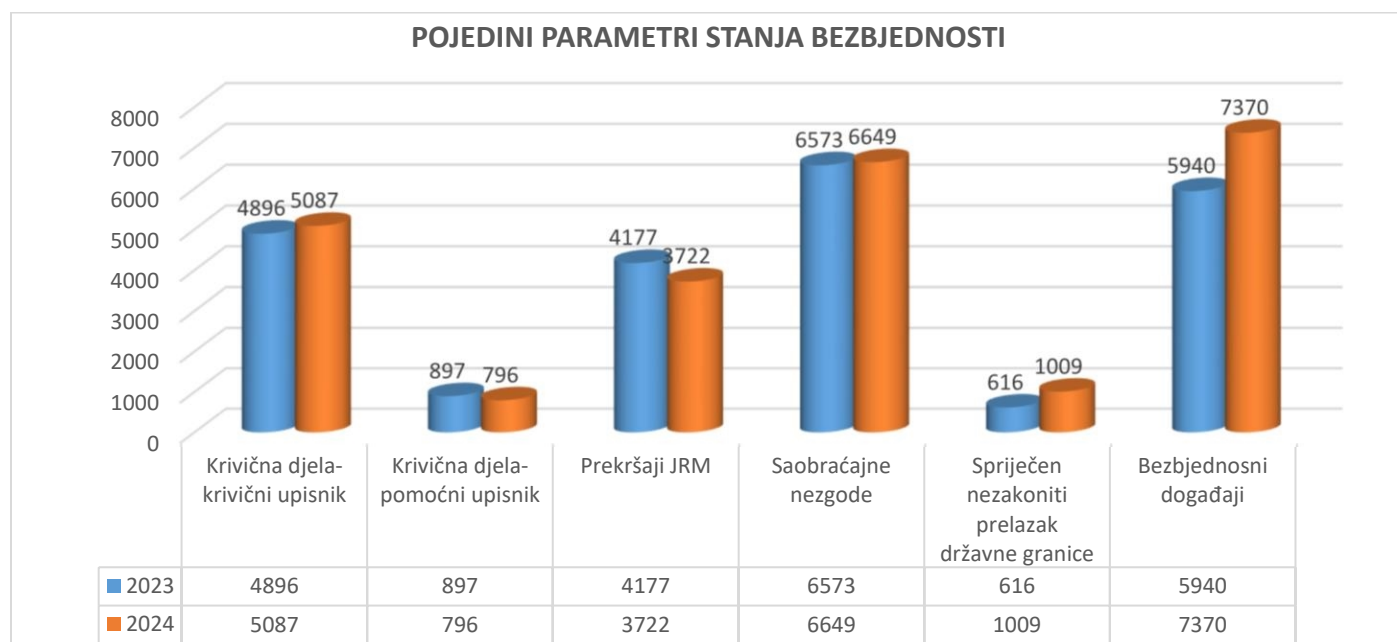
Stanje bezbjednosti **na državnoj granici** je stabilno, nije registrovan nijedan granični incident, dok je registrovano **143** (135) lica u povredi državne granice koje se uglavnom odnose na nezakoniti prelazak državne granice. U najvećem broju radi se o državljanima susjednih država i socio-ekonomski ugroženih zemalja. U nezakonitom prelasku državne granice, van graničnih prelaza, spriječeno je i procesuirano **1009** (616) lica, a odustalo od nezakonitog prelaska državne granice na ulasku u Crnu Goru **441** (2508) lica. Tokom 2024. godine boravak je prijavilo 2.730.104 stranaca, što predstavlja povećanje od 6% u odnosu na prethodnu godinu (2.563.460).

⁶ Podaci u zagradama odnose se na 2023. godinu, koja predstavlja uporedni period

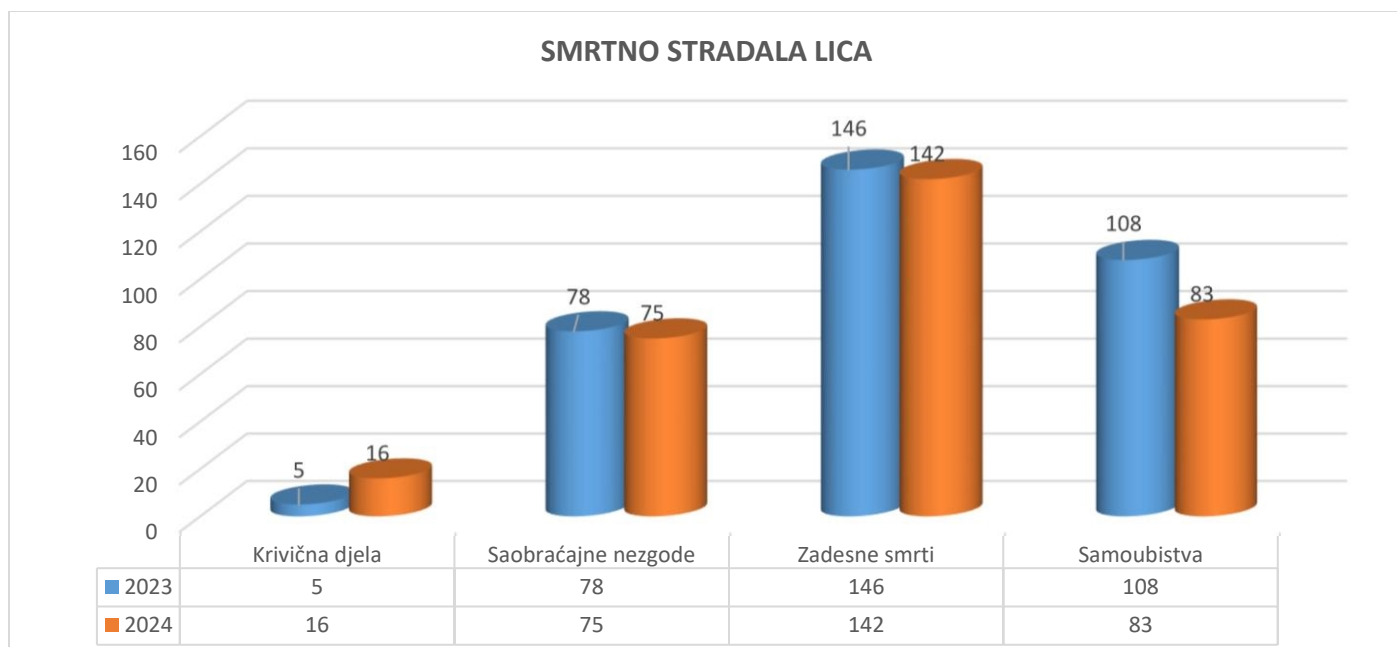
Bezbjednost štićenih ličnosti, kao i objekata od posebnog značaja, bila je na najvišem nivou.

Ipak, sve organizacione jedinice Uprave policije su svojim stalnim aktivnostima pružile maksimalan doprinos zaštiti lica, imovine i dobara od javnog značaja, te zaštititi granice čime se doprinijelo stabilnoj bezbjednosnoj situaciji u Crnoj Gori.

Izvještaj o radu Uprave policije i stanju bezbjednosti u 2024. godini sačinjen je na osnovu informacija i izvještaja o radu i preduzetim aktivnostima, kao i raspoloživim podacima o krivičnim djelima i prekršajima, bezbjednosnim i drugim događajima registrovanim tokom godine. Ocjene stanja i rezultata, dobijeni su sagledavanjem i analizom podataka o stanju i preduzetim aktivnostima i rezultatima u izvještajnoj godini, kao i njihovog upoređivanja sa podacima iz 2023. godine.

Broj krivičnih djela koja se gone po službenoj dužnosti (**5.087**) je povećan u odnosu na uporednu godinu (4.896), a smanjen je broj krivičnih djela evidentiranih u upisniku po privatnoj tužbi- **796** (897).

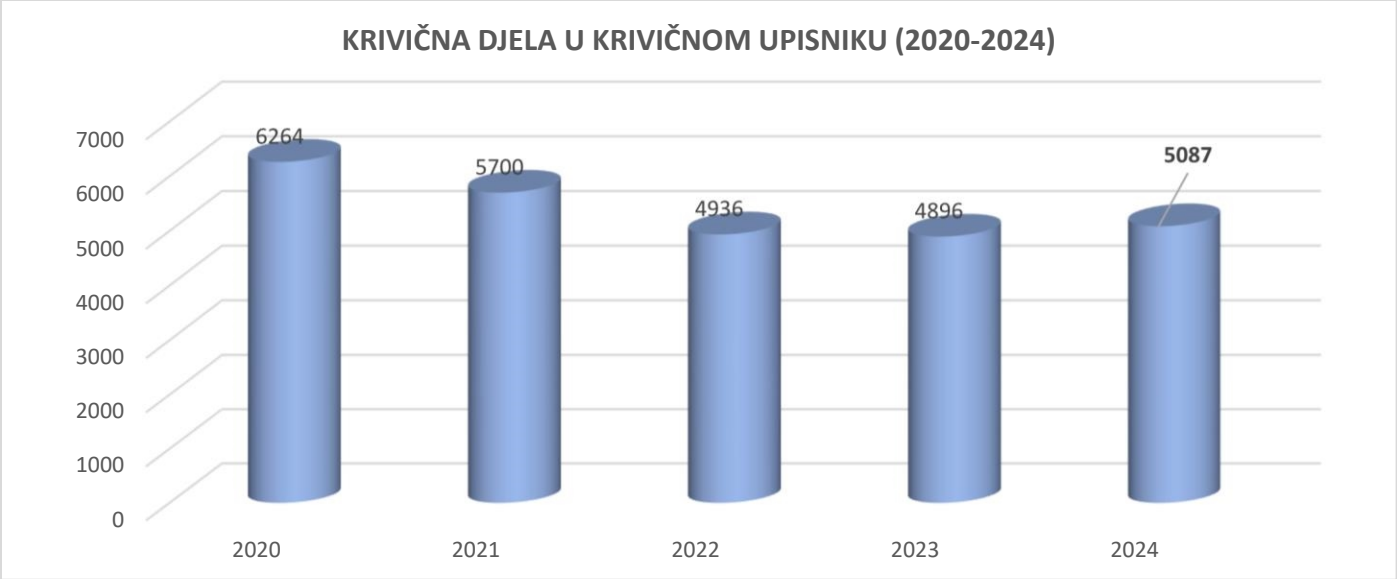
SUZBIJANJE KRIMINALITETA, ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE

U toku 2024. godine policija je na području Crne Gore registrovala **5087** (4896)⁷ krivičnih djela, tako da se u odnosu na 2023. godinu bilježi **rast obima kriminaliteta - za 3,9%**. U odnosu na strukturu, **obim opšteg kriminala je veći za 4,8%** (2023 – 4123 kd; 2024 – 4321 kd), dok se u oblasti **privrednog kriminala bilježi neznatan pad - za 0,9%** (2023 – 773 kd; 2024 – 766 kd).

Stopa kriminaliteta (broj krivičnih djela na 1000 stanovnika) iznosi **8,1⁸**. **Najveća** stopa kriminaliteta se bilježi na području nadležnosti **RCB Jug** (9,5), a **najniža** na području nadležnosti **RCB Centar** (7,2). Stopa kriminaliteta u RCB Zapad iznosi 8,5, a u RCB Sjever 7,8.

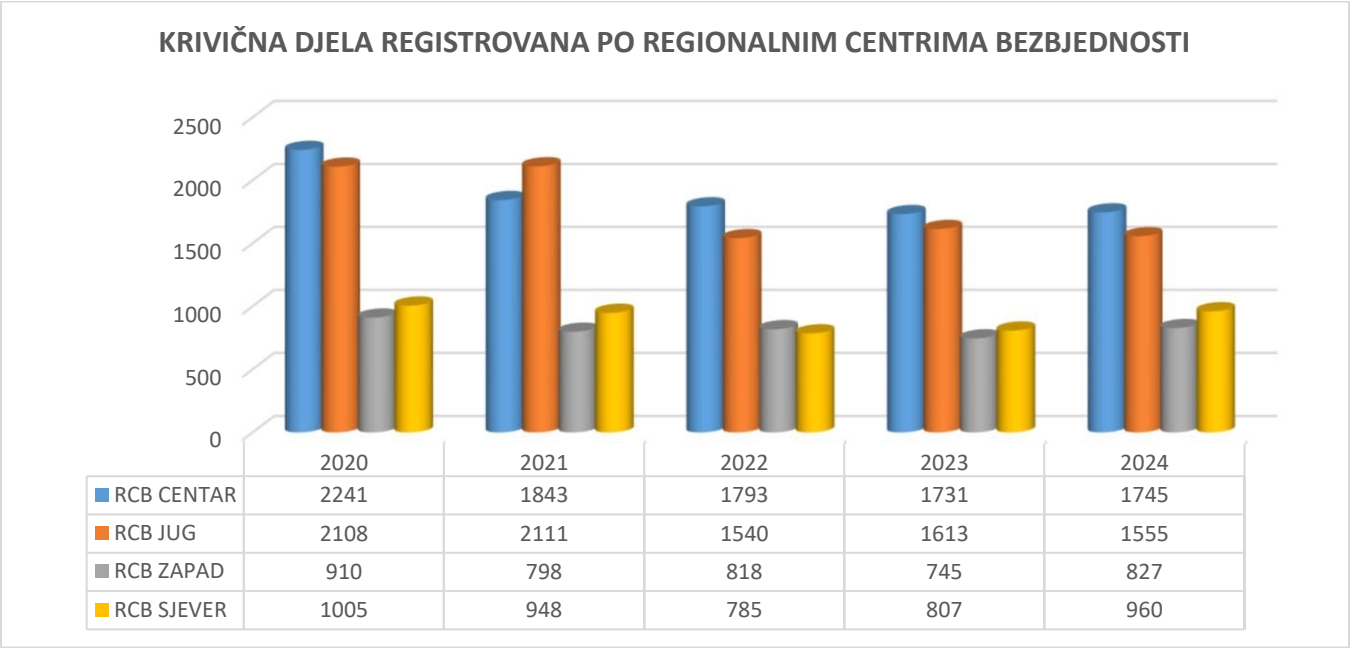
⁷ Podaci u zagradama odnose se na 2023. godinu, koja predstavlja uporedni period

⁸ Stopa kriminala bi bila veća i iznosila bi 9,4 ako se dodaju i krivična djela koja se gone po privatnoj tužbi (796 kd), a koja policija registruje u "Upisnik kd koja se gone po privatnoj tužbi"

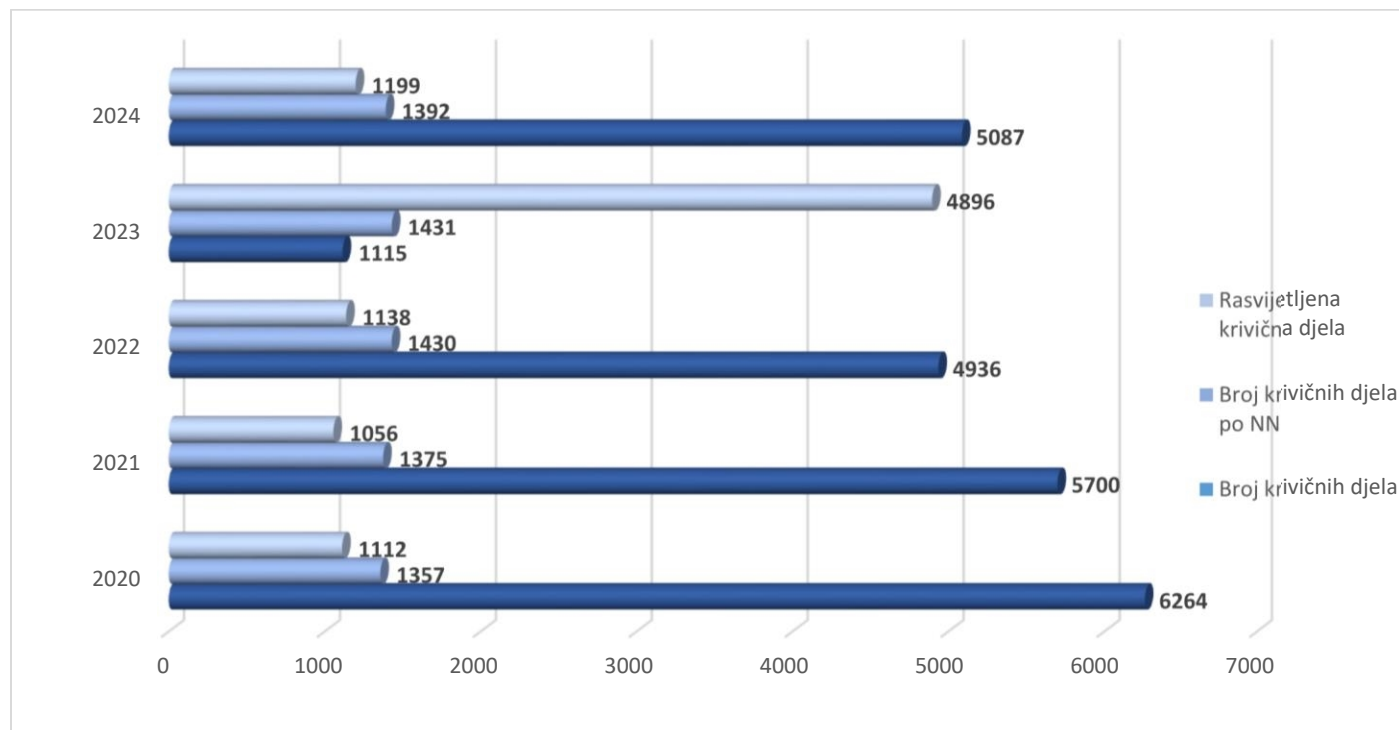
Krivična djela registrovana po regionalnim centrima bezbjednosti:

Najveći broj krivičnih djela je registrovan na području RCB Centar – 1745 kd, gdje se bilježi 34,3% ukupne problematike. Potom slijede: RCB Jug – 30,5%, RCB Sjever – 18,8% i RCB Zapad – 16,2%. U poređenju sa 2023. godinom, **rast** obima kriminaliteta se bilježi na području nadležnosti RCB Sjever – 19%, RCB Zapad – 11% i RCB Centar – 0,8%, dok se **pad** obima kriminaliteta bilježi na području nadležnosti RCB Jug – 3,6%.

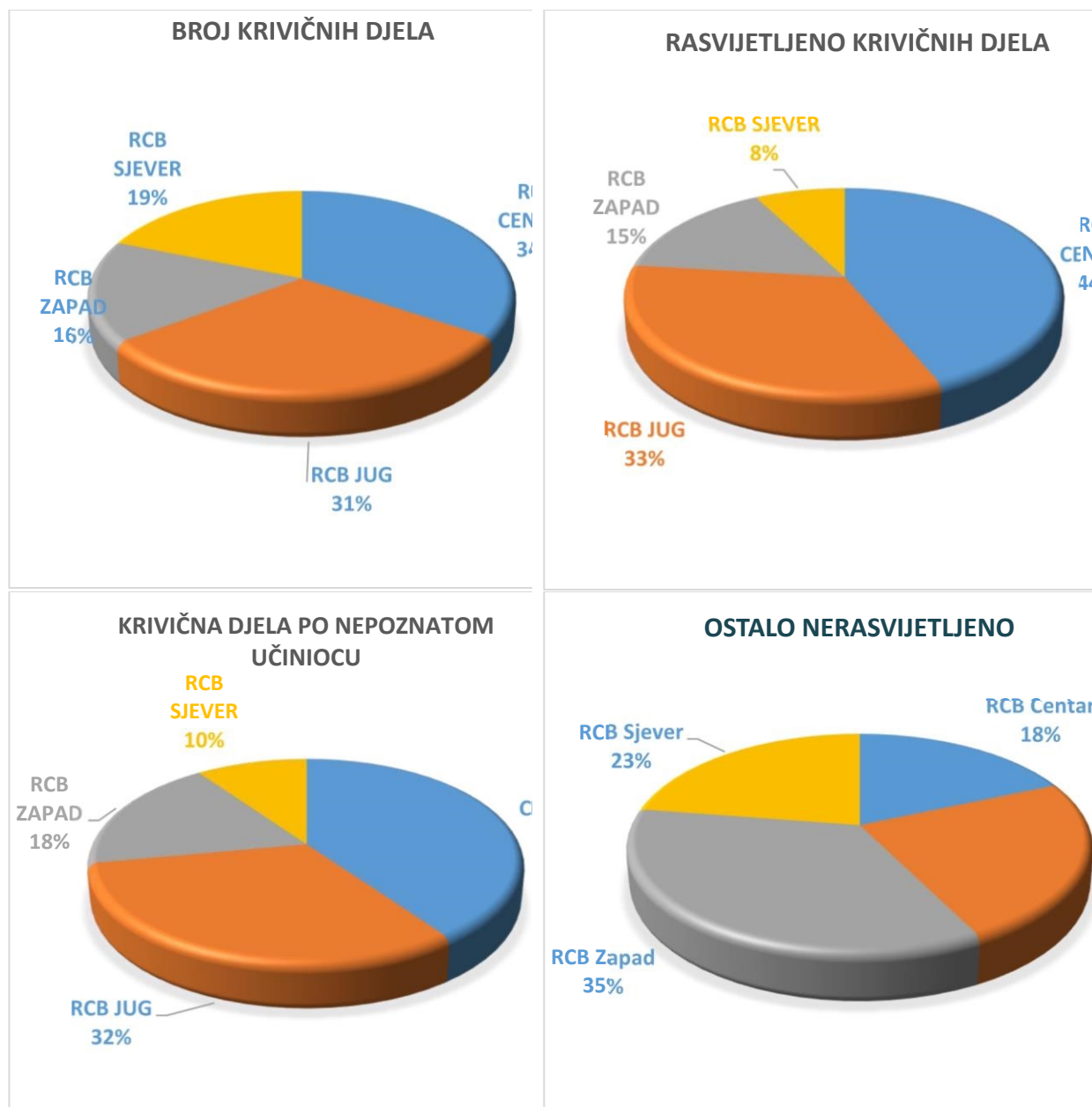
Od ukupnog broja registrovanih krivičnih djela, **1392** su u trenutku izvršenja bila sa nepoznatim izvršiocem.

Operativnim i drugim aktivnostima službenika kriminalističke policije rasvijetljeno je **1199** krivičnih djela ili **86,1%** (80,7%).

REZULTATI NA RASVJETLJAVANJU KRIVIČNIH DJELA PO NN - UČINIOCU PO REGIONALNIM CENTRIMA BEZBJEDNOSTI

REGIONALNI CENTRI BEZBJEDNOSTI	Broj krivičnih djela	Krivična djela po nepoznatom učiniocu	Rasvijetljeno krivičnih djela po NN	Ostalo nerasvijetljeno krivičnih djela
RCB CENTAR	1.745	559	523	36
RCB JUG	1.555	444	399	47
RCB ZAPAD	827	253	185	68
RCB SJEVER	960	136	92	44
UKUPNO	5.087	1.392	1.199	195

Rasvijetljeno je još **16** (14) krivičnih djela **registrovanih u prethodnom periodu**, zbog kojih je nadležnim tužiocima procesuirano 19 lica: RCB Centar - 8 kd, RCB Jug - 5 kd, RCB Zapad - 2 kd, RCB Sjever - 1 kd. Od težih krivičnih djela rasvijetljenih iz prethodnih godina procesuiranih po NN izvršiocu izdvajamo: jedno teško ubistvo (RCB Jug), jedno teško ubistvo u pokušaju (RCB Centar), jednu tešku tjelesnu povredu (RCB Jug), jedno razbojništvo (RCB Centar), jednu razbojničku krađu putem pomaganja (RCB Centar).

Ostalo je nerasvijetljeno **195** (273) krivična djela, a od težih: 1 ubistvo (RCB Centar - OB Cetinje), 5 teških tjelesnih povreda (RCB Centar - 2, RCB Jug -2, RCB Zapad -1); 6 razbojništava (RCB Centar - 2, CB RCB Jug - 3, RCB Zapad -1), 1 teško djelo protiv opšte

sigurnosti u vezi sa požarima, eksplozijama i havarijama (RCB Zapad), 7 izazivanja opšte opasnosti u vezi sa PEH (RCB Centar - 2, RCB Jug - 2, RCB Zapad -3).

Počinjena krivična djela su nadležnim tužiocima procesuirana sa **4272** (4094) krivične prijave⁹, što u odnosu na uporedni period predstavlja povećanje za 4,3%.

Zbog osnovane sumnje da su počinili krivična djela nadležnim tužiocima su u toku izvještajne godine prijavljena **4802** (4343) fizička i **49** (43) pravnih lica. U poređenju sa 2023. godinom broj procesuiranih fizičkih lica je **veći** za 10,5%, a pravnih za 14%.

Od ukupnog broja (4272), Specijalnom državnom tužilaštvu podnijete su 34 (28) krivične prijave i izvještaji kao dopune krivičnih prijava (23 krivične prijave i 11 dopuna krivičnih prijava), protiv ukupno **140** (131) fizičkog i **5** (5) pravnih lica, zbog osnovane sumnje da su počinili **216** (259) krivičnih djela (210 kd je počinjeno od strane fizičkih lica i 6 kd od strane pravnih lica). Od toga je, zbog izvršenih krivičnih djela na organizovani način, podnijete su 22 krivične prijave i izvještaj kao dopune krivične prijave, kojima je procesuirano 111 fizičkih i 1 pravno lice. Među procesuiranim licima, **10 javnih funkcionera, 8 policijskih službenika i 40 lica** (od kojih se jedan broj lica javlja u više prijava) **koja su označena kao pripadnici OKG.**

Pored navedenog broja procesuiranih krivičnih prijava, nadležnim tužiocima je dostavljeno na ocjenu i mišljenje 877 predmeta ili informacija, od kojih je 38 rezultiralo podnošenjem krivične prijave.

I u ovom izvještajnom periodu je nastavljen trend značajnog učešća prijavljenih lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela. Registrovano je 1282 (1126) ovih lica ili 26,7% (25,2%) ukupnog broja.

U odnosu na starosnu dob, krivičnim prijavama su obuhvaćena 383 (351) maloljetna lica ili 8% ukupnog broja izvršilaca krivičnih djela. U odnosu na uporedni period (7,2%), bilježi se povećanje učešća maloljetnika u vršenju krivičnih djela.

Evidentirano je **705** (655) stranih državljana koji su počinili **693 krivična djela i 517** (461) stranih državljana oštećenih kriminalnim aktivnostima, u najvećem broju vršenjem krivičnih djela.

Počinioci krivičnih djela su vršenjem nezakonitih radnji oštetili ukupno **3986** (3497) fizičkih i **692** (721) pravna lica. Među oštećenim licima je registrovano **412** (352) maloljetnih lica ili 10%.

Nadležna državna tužilaštva **odbacila su 1334** (1002) krivične prijave (RCB Centar – 665, RCB Jug – 368, RCB Sjever – 164, RCB Zapad – 137). Odbačenim prijavama je bilo

⁹ *Prema podacima iz izvještaja o radu kriminalističke policije regionalnih centara bezbjednosti, od ukupnog broja registrovanih krivičnih djela (5087), službenici policije opšte nadležnosti su samostalno preduzeli aktivnosti povodom 1201 krivičnog djela ili 23,6%. Od ovog broja, 81 krivično djelo je počinjeno od strane nepoznatog izvršioca, a rasvijetljena su 52. Sektor granične policije je postupao u odnosu na 97 krivičnih djela ili 1,9%*

procesuirano **684** fizička i **1** pravno lice zbog počinjenih **1356 krivičnih djela**. Razlozi za odbacivanje krivičnih prijava su: prijavljeno djelo nije krivično djelo – 59 slučajeva; nepostojanje osnovane sumnje da je osumnjičeni izvršio krivično djelo – 287 slučajeva; prijavljeno djelo nije kd koje se goni po službenoj dužnosti – 69 slučajeva; zastarelost krivičnog gonjenja - 725 slučajeva; postojanje okolnosti koje isključuju gonjenje - 22 slučaja, odlaganje krivičnog gonjenja – 179 slučajeva; odbacivanje kp iz razloga pravičnosti – 2 slučaja. Na osnovu izloženog može se zaključiti da od ukupnog broja odbačenih krivičnih prijava **346** ili **26%** nije imalo potreban kvalitet za dalje procesuiranje, jer je DT našao da se ne radi o krivičnom djelu (nema elemenata kd, nema dokaze ili nema osnovane sumnje). Zbog zastarelosti je odbačeno **54,3%** krivičnih prijava.

U upisnike krivičnih djela koja se gone po privatnoj tužbi je upisano **796** (897) krivičnih djela, od kojih 453 na zaduženju kriminalističke policije. Najveći broj krivičnih djela se odnosi na oštećenja tuđe stvari – 376, sitne krađe – 242, utaje – 51, samovlašće – 17, lake tjelesne povrede – 13. Od ukupnog broja krivičnih djela registrovanih u upisnike krivičnih djela koja se gone po privatnoj tužbi, 628 je počinjeno od strane nepoznatog izvršioca, od koji su 42 rasvijetljena

Registrovano je **7370** (5940) takvih **bezbjednosnih događaja**, među kojima **83** (108) samoubistva, **88** (92) pokušaja samoubistva, **142** (146) zadesne smrti, **3** havarije, **350** (296) požara, **26** pronalazaka MES, **66** (95) nesreća na poslu, **140** drugih slučajeva sa smrtnom posljedicom, a postupanje po njima je, takođe, iziskivalo značajno angažovanje kriminalističke policije.

Samoubistva su zabilježena na području nadležnosti: RCB Centar – **28** (Podgorica – 18, Cetinje – 5, Danilovgrad -5), RCB Sjever – **20** (B Polje – 9, Berane – 4, Kolašin – 2, Rožaje i Plav – po 1, Mojkovac -3), RCB Zapad – **18** (Nikšić -11, Pljevlja - 5, Plužine – 2), RCB JUG – **17** (Bar – 5, Budva – 4, Kotor i Tivat – po 1, Herceg Novi i Ulcinj – po 3). U odnosu na 2023. godinu broj samoubistava je **smanjen** za 25 ili 23%, dok je broj pokušaja samoubistva smanjen za 4 ili 4,3%. Posmatrano u odnosu na petogodišnji period, nastavljen je pad broja samoubistava (2018 – 109, 2019 – 100, 2020 – 109, 2021 – 120, 2022 – 121, 2023 – 108, **2024 - 83**).

Počinioci samoubistva su u 82% slučajeva lica muškog pola (68). Prema načinu, najviše samoubistava je izvršeno vješanjem (34 slučajeva), upotrebom vatrenog oružja (26 slučajeva), skokom sa visine (9 slučajeva), utopljenjem (6 slučajeva), trovanjem (4 slučaja), bacanjem pod voz (2 slučaja), ugušenjem (1slučaj). Posmatrano po starosnoj strukturi, 19 lica ili 23% su do 40 godina starosti, 29 lica ili 35% su od 40 do 60 godina starosti i 35 lica ili 42% su starija od 60 godina. Među licima koja su počinila samoubistvo je **jedno maloljetno**. U većini slučajeva, kao uzrok samoubistva se može konstatovati bolest.

Operativni rad službenika kriminalističke policije rezultirao je podnošenjem **12882** operativne informacije. Od 12436 operativnih informacija po kojima je postupala kriminalistička policija, 1284 ili 10,3% je realizovano rasvijetljavanjem ili otkrivanjem krivičnih djela (1070) ili podnošenjem informacija tužiocima na ocjenu i mišljenje. Dalje

postupanje je okončano u odnosu na 945 operativnih informacija jer nijesu dale osnova za dalje procesuiranje ili nemaju potreban kvalitet, dok su preostale operativne informacije u fazi dalje operativne obrade.

Od strane službenika kriminalističke policije, **preduzete su mjere** lišenja slobode prema **2438** lica (RCB Centar – 891, RCB Jug – 892, RCB Zapad – 356, RCB Sjever - 299), od čega po osnovu krivičnog djela – prema 1390 lica, po osnovu prekršaja – prema 841 lice, po osnovu potjernice ili naredbe – prema 207 lica. Izvršeno je **1384** pretresa stanova i drugih prostorija, 10954 pregleda i **154** pretresa lica, 7942 pregleda i **203** pretresa vozila. Pozvano je **17156** građana radi prikupljanja različitih obavještenja.

Tokom preduzimanja odgovarajućih mjera i radnji, službenici kriminalističke policije su **oduzeli ukupno 862 komada oružja** (RCB Centar –171, RCB Jug – 118, RCB Zapad – 77, RCB Sjever - 496), od čega: **691 komad vatrenog oružja** (od čega 106 komada lovačkog oružja), 11 bombi, 106 komada hladnog oružja, 54 komada gasnog oružja. Oduzeto je i 219 komada ostalog oružja (vazdušne puške i dr) i djelova oružja, kao i 38 419 komada municije različitog kalibra. Napominjemo da su u ukupnoj količini oduzetog vatrenog oružja (691) 164 komada kolekcionarskih pištolja i pušaka (RCB Sjever), dok je u ukupnom broju ostalog oduzetog oružja (219) i 156 kolekcionarskih bodeža i sablji (RCB Sjever).

SUZBIJANJE OPŠTEG KRIMINALITETA

Analizirajući opšti kriminalitet može se konstatovati da po broju registrovanih krivičnih djela bilježi rast. U toku 2024. godine u ovoj oblasti je registrovano **4321** (4123) krivično djelo, što je za 4,8% **više** u odnosu na 2023. godinu.

KRIVIČNA DJELA PROTIV ŽIVOTA I TIJELA

Registrovano je **395** (371) krivičnih djela protiv života i tijela. U odnosu na prethodnu godinu bilježi se **rast** obima ovih krivičnih djela za 6,5%. Nepoznati izvršioци počinili su 148 krvnih delikata, od kojih je operativnim radom riješeno 138 kd, tako da je zadržan veoma dobar procenat rasvijetljenosti ovog oblika kriminala - **93,2%** (94,2%)

Krivična djela protiv života i tijela procesuirana su nadležnim tužiocima sa 324 krivične prijave, kojima je prijavljeno 461 lice, među kojima 144 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela. Vršanjem ovih krivičnih djela oštećena su 422 lica, od kojih je **18** (5) lica smrtno stradalo.

U strukturi najtežih krivičnih djela iz ove oblasti **registrovano je 12 ubistava** (5 kd teško ubistvo i 7 kd ubistvo) sa **16 smrtno stradalih lica**, zbog čega je nadležnim tužiocima procesuirano **19** lica. Počinioci **11** ubistva su u momentu izvršenja bili nepoznati od kojih je **10** naknadno rasvijetljeno, a počinioci procesuirani nadležnim tužilaštvima. Od ukupnog broja ubistava (12), **5 je izvršeno kao posljedica sukoba OKG** (u 2023 godini nijesu registrovana ubistva kao posljedica sukoba OKG), od kojih je, za sada, jedno ostalo nerasvijetljeno i na njegovom rješavanju se intenzivno radi.

Rasvjetljeno je i 1 ubistvo registrovano u prethodnom periodu - izvršena u Baru 2018.g. (detaljnije u dijelu izvještaja koji se odnosi na teška krivična djela protiv života I tijela kao posljedica sukoba OKG).

Otkrivena su i riješena i 2 ubistva izvršena kao posljedica sukoba OKG, iz prethodnih godina – izvršena u Danilovgradu tokom 2019. i 2020. godine (detaljnije u dijelu izvještaja koji se odnosi na teška krivična djela protiv života I tijela kao posljedica sukoba OKG).

U odnosu na prethodnu godinu broj registrovanih ubistava je **veći** (2023. godine - 5 kd; 2024 - 12), dok su zadržani veoma dobri rezultati na njihovom rasvjetljavanju (2023 – 100%; 2024 – 91%).

Prema načinu, kao sredstvo izvršenja ubistava korišćeno je: vatreno oružje u **8** slučajeva, eksplozivna naprava u **1** slučaju, hladno oružje – nož u **2** slučaja, fizička snaga (gušenje) u **1** slučaju.

U odnosu na **starosnu strukturu** svih 19 izvršilaca ubistava su punoljetni, dok je od 16 žrtava 1 lice maloljetno. U odnosu na **polnu strukturu**, od 19 izvršilaca ubistva 2 lica su ženskog pola, dok je od 16 žrtava 5 lica ženskog pola.

U 1 slučaju je izvršilac krivičnog djela, nakon što je izvršio dvostruko ubistvo, počinio **samoubistvo**.

Rasvjetljena ubistva:

- **Ubistvo** počinjeno 27.2.2024. godine u Baru štetu lica **Edmond Mustafa** (detaljnije u dijelu izvještaja koji se odnosi na teška krivična djela protiv života I tijela kao posljedica sukoba OKG).
- **Ubistvo** počinjeno 3.4.2024. godine na putnom pravcu Cetinje – Podgorica, u mjestu Meterizi, na štetu lica **Marković Radovan** (detaljnije u dijelu izvještaja koji se odnosi na teška krivična djela protiv života I tijela kao posljedica sukoba OKG).
- **Ubistvo** počinjeno 22.4.2024. godine u Perastu, na štetu lica **Karen Lynee Lewis**. Nakon preduzetih sveobuhvatnih istražnih aktivnosti identifikovana je lišena slobode i procesuirana Nina Lewis Thomas, državljanka Južnoafričke Republike, zbog osnovane sumnje da je izvršila navedeno krivično djelo na štetu svoje majke.
- **Ubistvo** počinjeno 11.05.2024 godine, u Budvi, na štetu **Kovačević Andrije**. Preduzimanjem mjera i radnji identifikovan je i procesuiran počnilac navedenog krivičnog djela Marko Popovic, koji se nalazi u bjekstvu i za njim se intenzivno traga.
- **Teško ubistvo** počinjeno 20.06.2024. godine, na Cetinju, na štetu dva lica - **Roganović Dragan i Kaluđerović Petra** (detaljnije u dijelu izvještaja koji se odnosi na teška krivična djela protiv života I tijela kao posljedica sukoba OKG).
- **Teško ubistvo** počinjeno 21.8.2024. godine u Podgorici, na štetu **Pavićević Biljane**. Nakon preduzetih mjera i radnji identifikovan je i procesuiran Bošković Miljan kao izvršilac navedenog krivičnog djela počinjenog na štetu svoje bivše supruge.
- **Ubistvo u saizvršilaštvu** počinjeno 2.8.2024. godine u Petnjici, na štetu **Jahović Amera**. Nakon preduzetih aktivnosti, identifikovana su, lišena slobode I procesuirana

dva lica - Ličina Fakreta i njen suprug Ličina Izet, kao saizvršioci navedenog krivičnog djela.

- **Teško ubistvo** počinjeno 25.10.2024. godine u selu Sokolac, Bijelo Polje, na štetu **Madžgalj Jovan I Madžgalj Milenka**. Nakon preduzetih aktivnosti identifikovan je i procesuiran kao izvršilac navedenog krivičnog djela Balijagić Alija, koji je nakon jednomjesečne portage lociran i lišen slobode u Republici Srbiji, gdje se čeka njegovo izručenje Crnoj Gori.
- **Teško ubistvo** počinjeno 6.11.2024. godine u Podgorici, na štetu dva lica - **Pejaković Žarko i Lipovina Petar** (detaljnije u dijelu izvještaja koji se odnosi na teška krivična djela protiv života I tijela kao posljedica sukoba OKG).
- **Teško ubistvo** počinjeno 19.11.2024. godine u Podgorici, na štetu **Medojević Gorice**. Preduzimajući mjere i radnje, u kratkom roku je identifikovan, lišen slobode i procesuiran neposredni izvršilac navedenog krivičnog djela Vujković Nebojša, dok je zbog pomaganja u izvršenju ovog krivičnog djela procesuiran i Vukčević Srđan.

Nerasvijetljeno ubistvo:

- **Ubistvo** počinjeno 27.9.2024. godine na Cetinju, gdje je NN lice ispalivši jedan projektil iz vatrenog oružja lišilo života **Vaska Lješkovića** (detaljnije u dijelu izvještaja koji se odnosi na teška krivična djela protiv života I tijela kao posljedica sukoba OKG).

Ubistvo po poznatom izvršiocu:

- **Ubistvo** počinjeno 27.1.2024. godine u Podgorici, na štetu **Drobnjak Vere i Drobnjak Đorđa**. Izvršenim uviđajem na licu mjesta utvrđeno je da je Drobnjak Mileta upotrebom pištolja izvršio ubistvo svoje supruge i sina, nakon čega je izvršio samoubistvo.

Registrovano 41 ubistvo u pokušaju (3 kd teško ubistvo u pokušaju, 38 kd ubistvo u pokušaju), na štetu 44 lica, zbog čega su nadležnim tužiocima procesuirana **44** lica. Počinioci **28** kd su u momentu izvršenja bili nepoznati, **i svi su** nakon intenzivnog operativnog angažovanja identifikovani i procesuirani, tako da procenat rasvijetljenosti ovih kd iznosi **100%**. Od ukupnog broja ubistava u pokušaju (41), **9** je izvršeno kao posledica djelovanja operativno interesantnih i sa njima povezanih lica.

Rasvijetljeno je i 1 teško ubistvo u pokušaju kao posljedica sukoba OKG iz prethodnog perioda – 2023. godina na Cetinju (detaljnije u dijelu izvještaja koji se odnosi na teška krivična djela protiv života I tijela kao posljedica sukoba OKG).

U odnosu na prethodnu godinu bilježi se veći broj ubistava u pokušaju (2023 – 33; 2024 – 41 kd) i bolji rezultati na njihovom rasvijetljavanju (2023 – 78,2%; 2024 – 100%).

Prema načinu izvršenja, u 23 slučaja je kao sredstvo izvršenja korišćeno hladno oružje – nož, u 11 slučajeva vatreno oružje, u 3 slučaja podesno sredstvo - predmet, u 3 slučaja oštar predmet, u 1 slučaju vozilo.

U odnosu na **starosnu strukturu**, od 44 izvršioca ubistava u pokušaju 5 lica je maloljetno, dok su od 44 žrtve 3 lica maloljetna. U odnosu na **polnu strukturu**, od 44 izvršioca ubistava u pokušaju 5 lica je ženskog pola, dok je od 44 žrtve 1 lice ženskog pola.

Od ostalih krivičnih djela protiv života i tijela, sa aspekta težine i stepena opasnosti, posebnu pažnju zavrijeđuju i krivična djela **teška tjelesna povreda**. Registrovana su **162 (151)** krivična djela, među kojima i **2 kd kvalifikovana smrtnom posljedicom**. U odnosu na prethodnu godinu, bilježi se povećanje broja teških tjelesnih povreda za 7,3%. Zadržan je veoma dobar procenat njihove rasvijetljenosti - 93,5%. Rasvijetljeno je i 1 kd teška tjelesna povreda registrovano u prethodnom periodu (2023. godine).

Teške tjelesne povrede sa smrtnom posljedicom, po NN izvršiocu - rasvijetljene:

- **Teška tjelesna povreda** kvalifikovana smrtnom posljedicom izvršena na štetu lica **Nikolić Miloš**, izvršilac **Radulović Stefan**, koji je 09.02.2024. godine., oštećenom Nikoliću zadao više udaraca u predjelu glave, od kojih posljedica je nakon 20 dana preminuo.
- **Teška tjelesna povreda** kvalifikovana smrtnom posljedicom izvršena na štetu lica **Murić Mustafa**, izvršilac **Dedeić Redža**, koji je 22.08.2024. godine oštećenom Muriću zadao više udaraca u predjelu glave usljed čega je pao na asfalt, od kojih posljedica je poslije četiri dana preminuo.

Registrovano je 5 (0) teških krivičnih djela protiv života i tijela koja su posljedica sukoba OKG - 2 teška ubistva i 3 ubistva. Od ovog broja, 4 krivična djela su rasvijetljena procesuiranjem izvršilaca ovih krivičnih djela, dok se intezivne aktivnosti preduzimaju na rasvjetljavanju jednog krivičnog djela.

- **Ubistvo** počinjeno 27.2.2024. godine u Baru, na štetu lica **Edmond Mustafa**. Preduzimajući opsežne mjere i radnje u najkraćem roku je identifikovan i lišen slobode izvršilac ovog krivičnog djela, D.I. zbog postojanja osnova sumnje da je izvršio predmetno krivično djelo.
- **Ubistvo** počinjeno 3.4.2024. godine na putnom pravcu Cetinje – Podgorica, u mjestu Meterizi, na štetu lica **Marković Radovan**. Nakon preduzetih izviđajnih mjera i radnji identifikovan je i lišen slobode neposredni izvršilac ovog djela **K.H.** zbog postojanja osnova sumnje da je izvršio predmetno krivično djelo, a zbog krivičnog djela pomoć učiniocu nakon izvršenog krivičnog djela lišen je slobode državljani Bosne i Hercegovine B.V.
- **Teško ubistvo** počinjeno 20.6.2024. godine na Cetinju, upotrebom improvizovane eksplozivne naprave, na štetu lica **Dragan Roganović** i **Petar Kaluđerović**, dok su tjelesne povrede zadobila još tri lica Jovanović Taso i Borožan Mihailo, kao i slučajna prolaznica Vujović Desanka. Na osnovu intenzivnog operativnog angažovanja, u kratkom roku je identifikovan i procesuiran N.D., zbog postojanja osnova sumnje da

je izvršio predmetno krivično djelo u sticaju sa krivičnim djelom nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija. Na zahtjev Uprave policije – NCB Interpola Podgorica, Generalni sekretarijat Interpola u Lionu objavio je javnu međunarodnu potjernicu za osumnjičenim licem. U cilju procesuiranja i lišenja slobode svih saizvršilaca u izvršenju ili pomaganju u izvršenju predmetnog krivičnog djela, preduzimaju se dalje mjere i radnje.

- **Ubistvo** počinjeno 27.9.2024. godine na Cetinju, na štetu lica **Vasko Lješковиć** koji je lišen života iz vatrenog oružja dok se nalazio u dvorištu svoje porodične kuće. Policijski službenici preduzimaju intenzivne mjere i radnje u cilju rasvjetljavanja navedenog krivičnog djela.
- **Teško ubistvo** počinjeno 6.11.2024. godine u Podgorici, na štetu lica **Pejaković Žarko i Lipovina Petar**. Preduzimajući mjere i radnje iz svoje nadležnosti, u kratkom roku, identifikovani su izvršioc predmetnog krivičnog djela. Podnesen je izvještaj kao dopuna krivične prijave protiv 5 lica koja su lišena slobode: K.S. zbog kd kriminalno udruživanje, teško ubistvo, pomoć učiniocu poslije izvršenog krivičnog djela, D.A. i U.N. zbog kd kriminalno udruživanje i teško ubistvo, M.M. zbog kd kriminalno udruživanje i teško ubistvo putem pomaganja, T.R. F. zbog kd kriminalno udruživanje, teško ubistvo i nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija. Preuzimaju se intenzivne aktivnosti na pronasku i procesuiranju svih saizvršilaca predmetnog krivičnog djela.

U izvještajnom periodu su **rasvijetljena/otkrivena 3 ubistva izvršena kao posljedica sukoba OKG tokom prethodnih godina:**

- **Teško ubistvo** počinjeno u junu 2018. godine u Baru, na štetu **Vasa Delibašića**. Ovo krivično djelo je rasvijetljeno preduzimanjem sveobuhvatnih mjera i radnji kojom prilikom su obezbijeđeni materijalni dokazi koji upućuju na osnovanu sumnju da je jedan od dva saizvršioca ovog teškog krivičnog djela M.K. kome se na teret stavlja krivično djelo teško ubistvo u sticaju sa krivičnim djelom nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija.
- **Teško ubistvo** počinjeno u septembru 2019. godine u Danilovgradu, na štetu državljana Republike Srbije **Filipa Marjanovića i Vukašina Gošovića**. Ovo krivično djelo je otkriveno preduzimanjem aktivnosti koje su rezultirale podnošenjem Specijalnom državnom tužilaštvu krivičnih prijava protiv četiri lica koja se vode kao vođa i članovi jedne OKG, zbog krivičnih djela stvaranje kriminalne organizacije iz čl.401 a st.1, čl.401 a st.2 i teško ubistvo u saizvršilaštvu.
- **Ubistvo** počinjeno u junu 2020. godine na teritoriji opštine Danilovgrad, na štetu **Lainović Ljubomira**, državljanina Srbije. Ovo krivično djelo je otkriveno preduzimanjem aktivnosti koje su rezultirale podnošenjem Specijalnom državnom tužilaštvu krivičnih prijava protiv 4 lica koja se vode kao vođa i članovi jedne OKG,

zbog krivičnih djela stvaranje kriminalne organizacije iz čl.401 a st.1 i st.2 i teško ubistvo u saizvršilaštvu i dovode se u direktnu vezu sa izvršenjem ovih krivičnih djela. Takođe, zbog izvršenja krivičnog djela **teško ubistvo lica Rista Mijanović u Turskoj u novembru 2020. godine**, Specijalnom državnim tužilaštvu podnesena je krivična prijava protiv 13 lica, zbog krivičnih djela stvaranje kriminalne organizacije iz čl.401a, teško ubistvo u saizvršilaštvu i pomoć učiniocu poslije izvršenog krivičnog djela. Među prijavljenim licima, njih 9 su registrovani kao članovi visokorizične organizovane kriminalne grupe, 12 prijavljenih lica su u bjekstvu, dok se 1 prijavljeni nalazi u UIKS-u.

Registrovano je **9 (4) ubistava u pokušaju – 8 ubistvo u pokušaju i 1 teško ubistvo u pokušaju, izvršena na štetu operativno interesantnih lica**, odnosno u kojima su izvršioci krivičnih djela operativno interesantna lica, od kojih 6 po nepoznatom učiniocu i sva su rasvijetljena.

Iz prethodnog perioda je **rasvijetljeno teško ubistvo u pokušaju** kao posljedica sukoba OKG, počinjeno 20.11. 2023. godine na Cetinju, na štetu **Igora Mašanovića i Nikole Drecuna**. Zbog izvršenja ovog krivičnog djela identifikovano je i procesuirano jedno lice.

Spriječeno nastupanje posljedica kriminalnih aktivnosti koje sprovode OKG:

Proaktivne mjere i radnje na suzbijanju vršenja najtežih krivičnih djela protiv života i tijela, usmjerene prema članovima organizovanih kriminalnih grupa, operativno interesantnim licima i drugim licima kojima je ugrožena bezbjednost, rezultirale su **spriječavanjem izvršenja teških krivičnih djela:**

- **Sprečavanje likvidacije u Nikšiću**, procesuiranjem **tri državljana Republike Srbije**, zbog krivičnog djela kriminalno udruživanje. Postoji osnovana sumnja da su pomenuta lica sprovodila kriminalne aktivnosti na području opština Nikšić i Šavnik, gdje su vršila pripremne radnje lociranja i praćenja određenih lica sa područja opštine Nikšić.
- **Sprečavanje likvidacije u Budvi**, lociranjem i lišenjem slobode **jednog lica** iz Cetinja, visokorangiranog člana jedne OKG, za kojim su raspisane nacionalna i međunarodna potjernica, zbog postojanja osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo stvaranje kriminalne organizacije. Iz preduzetih mjera i radnji dolazi se do jakih indicija da je pomenuto lice, zajedno sa još nekoliko lica sa teritorije opštine Budva, planiralo izvršenje najtežih krivičnih djela protiv života i tijela, a usmjerenih prema pripadnicima suprotstavljene OKG.
- **Sprečavanje likvidacije u Podgorici**, procesuiranjem ukupno **osam lica** (među kojima se nalaze tri lica koja slove za članove jedne visokorizične OKG, jedan suspendovani službenik Uprave policije i dva NN lica), zbog postojanja osnovane sumnje da su izvršila krivična djela kriminalno udruživanje i prikrivanje. Utvrđeno je da su pomenuta lica pripremala izvršenje teškog krivičnog djela, na šta upućuje činjenica da su u ukradenim vozilima pronađena dva bidona benzina i rezervne tablice, dok su svi djelovi unutrašnjosti vozila i motora premazani sredstvom koje se

koristi u cilju onemogućavanja izuzimanja tragova prilikom vršenja uviđaja, a što je karakteristično za vozila koja se koriste u izvršenju najtežih krivičnih djela.

Registrovana je i rasvijetljena **teška tjelesna povreda sa smrtnom posljedicom**, identifikovanjem i lišenjem slobode počinioca ovog krivičnog djela, **pripadnika OKG Škaljari**, zbog osnovane sumnje da je počinio krivična djela teška tjelesna povreda sa smrtnom posljedicom, nedozvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija i neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga.

Pored ovih aktivnosti, nastavkom aktivnosti u jednom broju **istraživanja koja su vođena i realizovana u prethodnom periodu**, ponijete su još 4 krivične prijave i dopune krivičnih prijava, protiv 15 lica koja se terete da su planirali, podstrekavali ili kao saizvršioči učestvovali u izvršenju krivičnih djela na štetu članova suprostavljenih OKG:

- **Ubistvo Andrije Gazivode i Petra Muhadinovića na Cetinju tokom 2020, i priprema izvršenja teškog krivičnog djela na štetu Aleksandra Jabučanina, vođe cetinjskog ogranka OKG Kavač i Kića Pavlovića, člana cetinjskog ogranka OKG Kavač, tokom 2020. godine** koja je spiječena od strane službenika UP. Izvještaj kao dopuna krivične prijave, protiv **5 lica, članova OKG.**, zbog osnovane sumnje da su počinili krivična djela stvaranje kriminalne organizacije iz čl.401 a st.2 KZCG.
- **Priprema izvršenja krivičnog djela ubistvo na štetu Jovana Jovanovića, pripadnika suprotstavljene OKG, u aprilu i maju 2020. godine.** Izvještaj kao dopuna krivične prijave, protiv **jednog lica, vođa ogranka OKG**, zbog osnovane sumnje da je počinilo stvaranje kriminalne organizacije iz čl.401a stav 2 KZCG.
- **Teško ubistvo u pokušaju, na štetu sada pokojnog Jovana Vukotića visokopozicioniranog člana OKG iz Kotora, izvršeno 2020. godine.** Krivična prijava protiv jednog lica zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo teško ubistvo u pokušaju u saizvršilaštvu.
- **Priprema ubistva Marka Ljubiše, Kana, visokopozicioniranog člana OKG, tokom 2021. godine u Budvi.** Krivična prijava protiv 8 lica zbog postojanja osnovane sumnje da su počinili krivična djela: stvaranje kriminalne organizacije iz čl.401 a st.1 i st 2 KZCG i ubistvo u pokušaju putem podstrekavanja.

KRIVIČNA DJELA PROTIV POLNE SLOBODE

Tokom 2024. godine registrovana su **70(54)** krivičnih djela protiv polne slobode, čime je obim kriminala u ovoj oblasti u odnosu na uporedni period **povećan** za 30%. Evidentirano je **27(15)** kd **silovanje**, što je **značajno povećanje - 80%** u odnosu na uporednu godinu, od kojih 10 kd po NN izvršiocu i sva su naknadno rasvijetljena. Među ostalim seksualnim deliktima evidentirano je: **4 kd silovanje u pokušaju, 5(7) kd obljuba sa djetetom, 1 kd**

obljuba zloupotrebom položaja, 16(18) kd nedozvoljena polna radnja, 1 kd posredovanje u vršenju prostitucije; 12(11) kd iskorišćavanje djece za pornografiju, od kojih 1 kd u produženom trajanju; 4 kd seksualno uznemiravanje. Nepoznati izvršioči počinili su 22 krivična djela i **sva su rasvijetljena** (procenat **rasvijetljenosti 100%**).

Krivična djela protiv polne slobode procesuirana su nadležnim tužiocima sa 62 krivične prijave, kojima je obuhvaćeno 65 lica, sve muškog pola, među kojima 8 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela. Žrtve vršenja ovih krivičnih djela su 60 lica, od kojih 52 ženskog pola, među kojima 34 maloljetna lica.

Krivična djela protiv polne slobode su zabilježena na području nadležnosti: RCB Centar (28), RCB Jug (27), RCB Sjever (8), RCB Zapad (7).

KRIVIČNA DJELA PROTIV IMOVINE

Registrovano je **907** (1010) krivičnih djela protiv imovine, što čini 18% ukupnog broja evidentiranih krivičnih djela. U odnosu na 2023. godinu obim registrovanih imovinskih delikata je **u padu** za 10,2%. Nepoznati izvršioči počinili su 843 krivična djela od kojih su operativnim radom rasvijetljena 724 kd, tako da procenat rasvijetljenosti imovinskih delikata iznosi **85,8%** (82,5%).

Krivična djela protiv imovine su nadležnim tužiocima procesuirana sa 823 krivične prijave, kojima je procesuirano 697 lica. Među prijavljenima evidentiran je značajan broj i ranije procesuiranih lica zbog vršenja krivičnih djela – 257 ili 36,8%. Vršanjem imovinskih delikata oštećeno je 721 fizičko i 249 pravnih lica.

U izvještajnoj godini je rasvijetljeno **9** krivičnih djela protiv imovine registrovanih u prethodnom periodu, u najvećem broju teške krađe - 7 kd. Rasvijetljeno je 1 kd razbojništvo i 1 kd razbojnička krađa putem pomaganja.

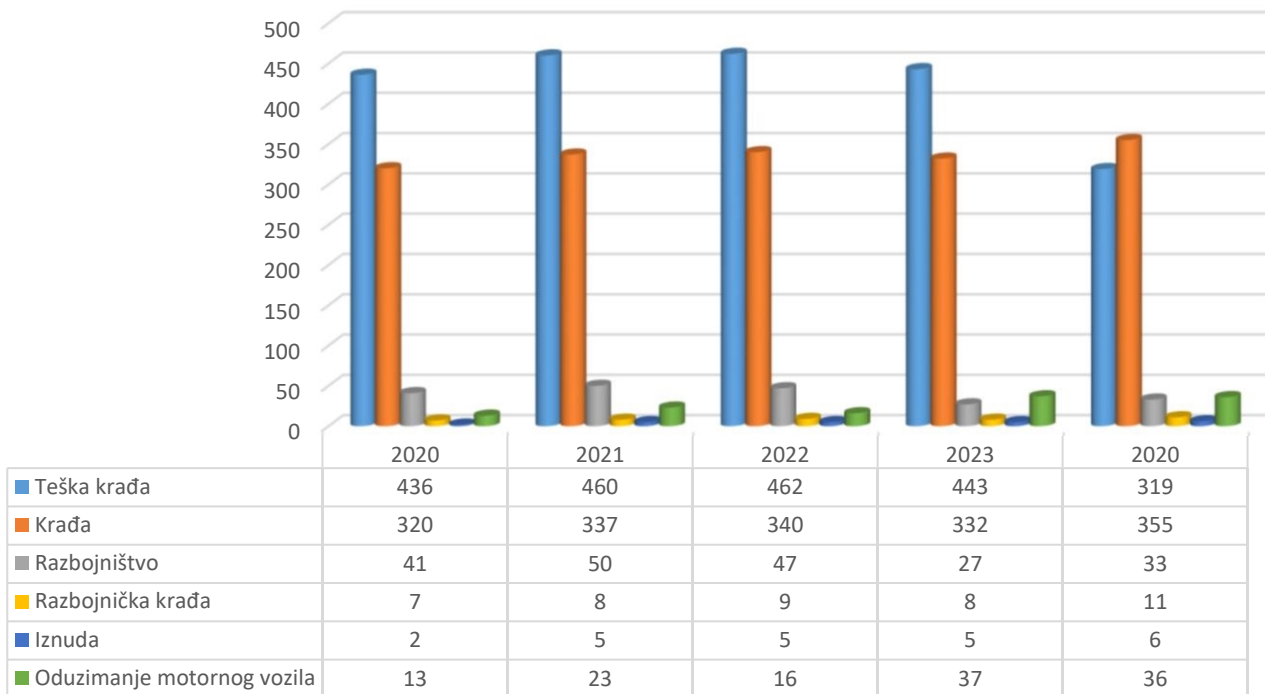
U strukturi krivičnih djela protiv imovine dominiraju **teške krađe** – 319 (443), od kojih 33 u produženom trajanju, i **krađe** – 355 (332), od kojih 18 u produženom trajanju. Ova djela čine 74,3% ukupnog broja imovinskih delikata.

Registrovano je **183** (139) **krivična djela koja se odnose na problematiku u vezi sa motornim vozilima**. Nepoznati izvršioči počinili su **171** (124) kd: krađa – 70 kd, teška krađa – 63 kd, oduzimanje motornih vozila – 36 kd, falsifikovanje isprave – 2 kd. U odnosu na 2023. godinu došlo je do povećanja broja registrovanih kd u vezi sa MV za 31,6%. Rasvijetljeno je **157 kd** ili 91,8% (krađa – 64 kd, teška krađa – 58 kd, oduzimanje motornih vozila – 33 kd, falsifikovanje isprave – 2 kd). Registrovano je i 12 kd po poznatom izvršiocu: falsifikovanje isprave – 6 kd, prevara – 3 kd, oduzimanje vozila – 1 kd, utaja – 2 kd. U istom periodu registrovano je **7 kd** krađe u vezi sa motociklima, sva po NN izvršiocu od kojih je 6 rasvijetljeno.

Među imovinskim deliktima poseban značaj sa aspekta stepena društvene opasnosti i složenosti imaju krivična djela: **razbojništvo** – registrovana **33** (27) kd, 32 kd po NN, od

kojih je 26 kd rasvijetljeno; **razbojništvo u pokušaju** – registrovana **3** (4) kd, sva po NN i sva su rasvijetljena; **razbojnička krađa** – registrovano **11** (8) kd, sva po NN, i sva su rasvijetljena; **razbojnička krađa u pokušaju** – nijesu registrovana (0) kd; **iznuda**, registrovano **6** (5) kd, od kojih 4 kd po NN izvršiocu i sva su rasvijetljena; **iznuda u pokušaju** – registrovano **5** (1) kd, od kojih 3 po NN izvršiocu, a 2 kd su naknadno rasvijetljena.

KRIVIČNA DJELA PROTIV IMOVINE - STRUKTURA (2020-2024)

OSTALA KRIVIČNA DJELA IZ OBLASTI OPŠTEG KRIMINALITETA

U izvještajnoj godini je nastavljena tendencija **smanjenja broja krivičnih djela** koja su izvršena podmetanjem požara ili eksplozivne naprave, što je posebno izraženo kada su u pitanju kd **izazivanje opšte opasnosti** (2020 – 62 kd, 2021 – 35 kd, 2022 – 28 kd, 2023 – 29 kd, 2024 – 24 kd).

Registrovana su **2** (2) kd **teško djelo protiv opšte sigurnosti u vezi sa požarima, eksplozijama i havarijama**. Jedan događaj se odnosi na havariju u vezi sa izvođenjem građevinskih radova u Beranama u kojoj je 1 lice smrtno stradalo, a krivična prijava je podnešena protiv odgovornog lica koje je nestručno rukovalo građevinskom mašinom. Drugi događaj se odnosi na požar koji je nastupio na više stambenih i pomoćnih objekata u Nikšiću kojom prilikom je nastupila velika materijalna šteta. U ovom slučaju podnešena je krivična prijava protiv NN lica.

Evidentirana su **24 (29) kd izazivanje opšte opasnosti** koja su izvršena podmetanjem požara ili eksplozivne naprave ili 17% manje u odnosu na uporednu godinu. U 23 slučaja podnešena je krivična prijava protiv NN izvršioca, od kojih je 16 kd rasvijetljeno, **tako da se bilježi dobar procenat rasvijetljenosti kada je ovaj oblik kriminala u pitanju - 69,6% (61,5%).**

U 21 slučaju kd je izvršeno podmetanjem požara, u 3 slučaja kd su izvršena upotrebom eksploziva, U 13 slučajeva mete napada su bili stambeni, poslovni i pomoćni objekti, u 7 PMV, a u 4 slučaja - ostalo (otvoreni prostori, dvorišta i sl.).

Registrovano je **7 (9) KD nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija i sva su izvršena** aktiviranjem eksplozivne naprave, što predstavlja **smanjenje za 22%** u odnosu na uporedni period. Od ovih 7 krivičnih djela 5 je rasvijetljeno ili 71,4%.

Registrovano je **6 (10) KD uništenje ili oštećenje tuđe stvari koja se gone po službenoj dužnosti**, a koja su izvršena podmetanjem požara, što predstavlja **smanjenje za 40%** u odnosu na uporedni period. Od 6 KD rasvijetljena su 2, tako da **procenat rasvijetljenosti iznosi 33,3%.**

Registrovano je **8 (14) KD uništenje ili oštećenje tuđe stvari koje se gone po privatnoj službi**. U svim slučajevima meta napada su bila PMV.

Pored toga, do kraja izvještajne godine **26 (12) događaja** nije kvalifikovano od strane nadležnog ODT. U 24 slučaja se radi o požaru, a u 2 slučaja o eksploziji.

Registrovano je **316 požara koji su kvalifikovani kao ostali bezbjednosni događaji**. U ovim događajima smrtno je stradalo **5 lica**.

Registrovano je **245 (261) kd nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija** i u odnosu na uporedni period bilježe **pad** za 6,1%. Zbog vršenja ovih krivičnih djela prijavljena su 234 lica, među kojima 63 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela. Od navedenog broja krivičnih djela, **7 (9) je izvršeno aktiviranjem eksplozivne naprave ili pronalaskom neaktiviranih improvizovanih eksplozivnih naprava**. Od ovih 7 kd 5 je rasvijetljeno.

Registrovana su i **4 kd nedozvoljena trgovina oružjem i eksplozivnim materijama i 1 kd nedozvoljena proizvodnja oružja i eksplozivnih materija**, zbog čega je procesuirano ukupno 5 lica

Podnijeto je **16 (16) krivičnih prijava** (sve VDT-u) kojima je **procesuirano ukupno 17 (28) lica** za otkrivenih **16 (21) kd trgovina ljudima**. Prijavljena lica su vršenjem ovih krivičnih djela zloupotrijebila ukupno **31 lice** (od kojih 25 maloljetnih), u najvećem broju kroz **prosjačenje** – devet slučajeva ili 56%, a potom: **prinudni rad i prosjačenje** – u dva slučaja, **seksualnu eksploataciju** – u dva slučaja, **radnu eksploataciju** – u dva slučaja, **sklapanje nedozvoljenog braka** – u jednom slučaju.

U saradnji sa nadležnim **višim državnim tužilaštvom** sprovedene su aktivnosti u 5 kriminalističkih istraživanja. U saradnji sa nadležnim **osnovnim državnim tužilaštvima** sprovedene su aktivnosti u jednom kriminalističkom istraživanju čije su aktivnosti u toku.

KRIVIČNA DJELA NEDOZVOLJENI PRELAZAK DRŽAVNE GRANICE I KRIJUMČARENJE LJUDIMA

Podnijeto je **10 (13) krivičnih prijava** (1 SDT-u i 9 ODT-u) kojima je procesuirano ukupno **26 (18) lica** za **26 (17) krivičnih djela nedozvoljeni prelazak državne granice i krijumčarenje ljudi**. Lica prijavljena SDT-u, njih **15**, su procesuirana zbog krijumčarenja **352 migranta, porijeklom iz Azije, dok su** lica prijavljena ODT-ima, njih **11**, aktivnošću policijskih službenika spriječena u namjeri da prokrijumčare **66** stranih državljana bez potrebne dokumentacije za boravak i kretanje, **od kojih 60 migranata** - 23 iz Sirije, 15 iz Bangladeša, 9 iz Nepala, 7 iz Pakistana, 4 iz Sudana i 2 iz Egipta.

Izvještajni period je obilježila akcija kodnog naziva „**Alibaba**“ razbijanja krijumčarskih mreža koje su svoje kriminalne aktivnosti sprovodili od kraja 2023. i tokom 2024. godine i koja je imala međunarodnu komponentu. Akcija je realizovana uz podršku predstavnika Europol, Frontexa, i predstavnika Eu4fast u okviru Empacta.

S tim u vezi, realizacijom ove aktivnosti, **Specijalnom državnim tužilaštvu** podnijeta je **krivična prijava** kojom je procesuirano **15 lica, od kojih je 13 lišeno slobode**, zbog osnovane sumnje da su na organizovan način izvršili krivična djela **nedozvoljen prelaz državne granice i krijumčarenje ljudi**.

KRIVIČNA DJELA NASILJA U PORODICI ILI U PORODIČNOJ ZAJEDNICI

Tokom 2024. godine na teritoriji Crne Gore registrovana su **853 (422) krivična djela** iz člana 220 KZCG – nasilje u porodici i porodičnoj zajednici, od kojih **13** kd u produženom trajanju, i **33 (46)** krivičnih djela koja se dovode u vezu sa nasiljem u porodici, za koja je podnijeto **830 krivičnih prijava**.

Počinioci izvršenih krivičnih djela nasilja u porodici su 866 lica, od kojih je **754** muškog pola (od kojih su **10** maloljetnih lica) i **112** ženskog pola (od kojih su **9** maloljetna lica). Od svih izvršenih krivičnih djela iz čl. 220 KZ CG, **213 KD** i je izvršeno na području nadležnosti OB Podgorica. Žrtve izvršenih krivičnih djela nasilja u porodici su **929** lica, **266** muškog i **663** ženskog pola. Od ukupnog broja žrtava, **99** su maloljetna lica, i to **37** muškog i **62** ženskog pola.

Uprava policije je u 2024. godini podnijela **1.114** prekršajnih prijava zbog izvršenih **1.560** prekršaja iz Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Navedeni broj prekršaja učinjen je od

strane **1.246** izvršilaca, od kojih je **898** muškog pola (od kojih su **4** maloljetna lica), i **348** ženskog pola (od kojih su **1** maloljetno lice).

Žrtve izvršenih prekršaja su **1.275** lica, od kojih su **501** muškog i **774** ženskog pola. Od ukupnog broja žrtava izvršenih prekršaja, **180** su maloljetna lica (**100** muškog i **80** ženskog pola).

Registrovana su **178** povratnika u izvršenju krivičnih djela i prekršaja u vezi sa nasiljem u porodici, što čini oko **14,29%** od ukupnog broja izvršilaca.

Policijski službenici su u **14** slučaja naredili učiniocu nasilja udaljenje ili zabranu vraćanja u stan ili drugi prostor za stanovanje, a podnijeli su i **181** prijava za zanemarivanje.

Postupajući u vezi sa događajima nasilja u porodici, policijski službenici su privremeno oduzeli **93** komada vatrenog oružja, od čega u legalnom posjedu **82** i nedozvoljeno držano (nelegalno) **11** komada vatrenog oružja

Policija je predložila sudovima za prekršaje ukupno **444** zaštitnih mjera, a izrečeno je **26** **mjera** - Zabrana približavanja, te pratila ukupno **369** zaštitnih mjera po osnovu rješenja sudova za prekršaje.

U skloništa je upućeno **50** žrtava, od kojih je **21** maloljetno lice.

MALOLJETNIČKA DELINKVENCIJA

U toku 2024. godine registrovano je **406** (413) krivičnih djela **počinjenih** od strane **383** (351) maloljetna lica.

U izvještajnoj godini je došlo do **povećanja** broja maloljetnih lica kao izvršilaca krivičnih djela za 9,1%. Ova lica čine 8% ukupnog broja izvršilaca krivičnih djela, tako da se u odnosu na uporedni period (7,2%) bilježi **povećanje** učešća maloljetnika u vršenju krivičnih djela.

Maloljetnici čine **7,9%** (7,2%) ukupnog broja prijavljenih lica zbog počinjenih krivičnih djela. Po starosnoj strukturi, prijavljeno je **198** starijih maloljetnika, **173** mlađa maloljetnika i na kraju djeca (maloljetnici do četrnaeste godine života) – **12** lica. U odnosu na polnu strukturu **346** maloljetnih lica ili 90,3% su muškog pola. Od ukupnog broja maloljetnih izvršilaca, **71** ili 18,5% je i ranije procesuirano zbog vršenja krivičnih djela.

Kao što je bio trend i u ranijim godinama, maloljetnici su u najvećem procentu bili izvršioci krivičnih djela iz oblasti imovinskog kriminaliteta, i to **185** kd ili 45,5%.

Osim imovinskih, maloljetnici su počinili još: 60 krivičnih djela protiv života i tijela, među kojima 5 kd ubistvo u pokušaju, 60 krivičnih djela protiv javnog reda i mira, 36 krivičnih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina, 20 kd protiv braka i porodice, 12 krivičnih djela u vezi sa zloupotrebama opojnih droga, 13 krivičnih djela protiv bezbjednosti javnog

saobraćaja, 6 krivičnih djela protiv državnih organa, 2 krivična djela protiv polne slobode i dr.

U izvještajnom periodu, **412** (352) maloljetnih lica su evidentirana kao **žrtve** vršenja **363** krivična djela.

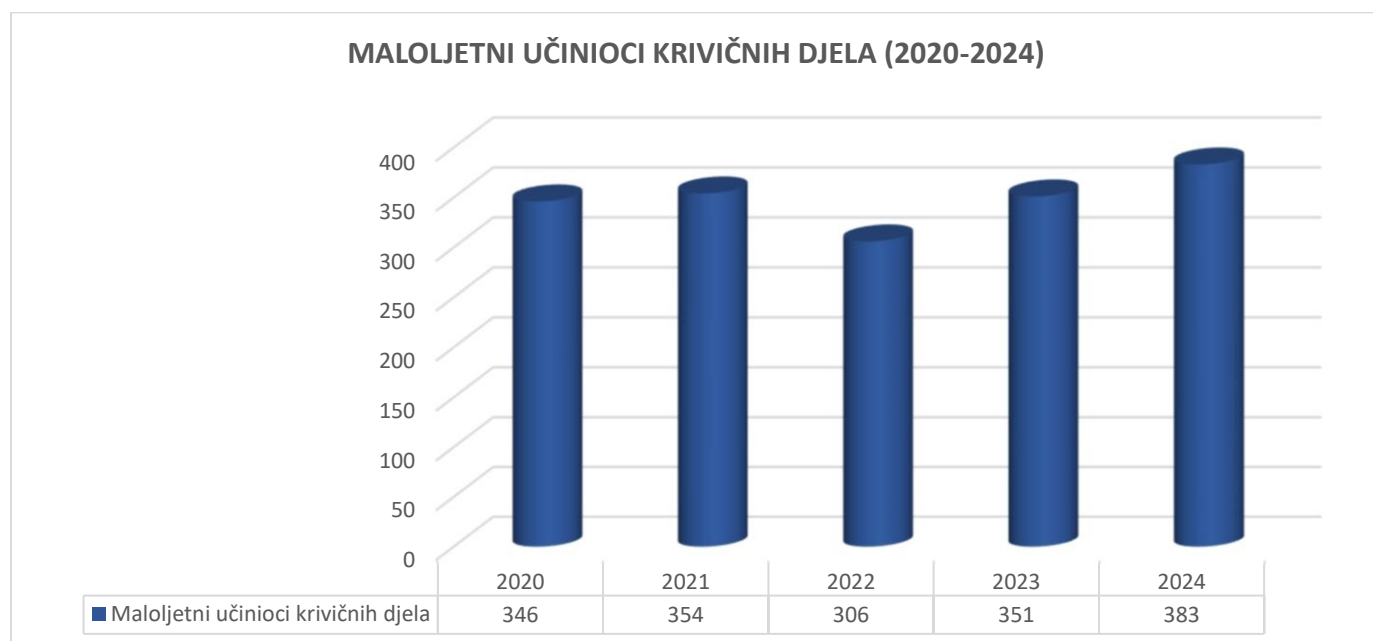
Po starosnoj strukturi, najbrojnije žrtve su djeca (maloljetnici do četrnaeste godine života) – 158 lica, potom stariji maloljetnici – 134 lica, i na kraju mlađi maloljetnici – 120 lica. U odnosu na polnu strukturu 244 žrtve su muškog i 168 ženskog pola.

Maloljetnici su najčešće žrtve krivičnih djela protiv braka i porodice – **86** kd ili 23,7%. Ova lica su i žrtve vršenja 82 krivična djela iz oblasti bezbjednosti javnog saobraćaja, 49 krivičnih djela protiv života i tijela, 40 krivičnih djela protiv javnog reda i mira, 41 krivičnog djela protiv sloboda i prava čovjeka i građanina, 24 krivična djela protiv polnih sloboda, 18 imovinskih delikata, 12 krivičnih djela trgovina ljudima, 7 kd protiv opšte sigurnosti ljudi i imovine, 2 kd protiv zdravlja ljudi i dr.

Tokom 2024. godine policijski službenici, uz odobrenje državnog tužioca, odredili su alternativnu mjeru - opomena (čl. 10 Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku) za **12** maloljetnika.

Prilikom izvršenja krivičnih djela, **nije bilo upotrebe vatrenog oružja od strane maloljetnih lica**, dok je u 2 slučaja došlo do upotrebe hladnog oružja.

Mjera lišenja slobode prema maloljetnim licima primijenjena je **47** puta.

SUZBIJANJE NAPADA NA PREDSTAVNIKE MEDIJA I NJIHOVU IMOVINU

U izvještajnoj godini se u odnosu na prošlu godinu bilježi **45% više događaja** gdje su oštećeni novinari i/ili njihova imovina kao posljedica njihovog profesionalnog angažovanja, što je posebno značajno, **75% više događaja koji su kvalifikovani kao krivična djela**.

Registrovano je ukupno 16 (11) takvih događaja, a nadležni državni tužilac je 7 (4) **događaja** kvalifikovao kao **krivična djela** koja se gone po službenoj dužnosti (6 kd ugržavanje sigurnosti, 1 kd nasilničko ponašanje), od kojih su 4 događaja rasvijetljena i izvršiocu procesuirani, dok se u 3 događaja preduzimaju mjere i radnje na rasvijetljavanju svih činjenica i okolnosti.

Ovlašćeni policijski službenici su analizirajući spise predmeta u 4 događaja cijenili da se u radnjama prijavljenih lica stiču elementi izvršenja prekršaja iz Zakona o javnom redu i miru, I u tim slučajevima su pokrenuti prekršajni postupci protiv izvršioca prekršaja.

U 3 događaja nadležni državni tužilac je cijenio da u prijavljenim događajima nema elemenata bića krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti. Još uvijek nijesu kvalifikovana 2 događaja od strane nadležnog tužioca.

POTRAŽNA DJELATNOST

Potrage u izviđajnom postupku - Postupajući po zahtjevima odjeljenja bezbjednosti radi kriminalističke obrade, u toku **2024.** godine potraživalo se **802** lica od kojih je pronađena 544. **Nacionalne potjernice** - Postupajući po naredbama-zahtjevima nadležnih sudova i UIKS-a, raspisano je **511** potjernica od kojih je po osnovu pronalaska, lišenja slobode ili drugih realizovanih mjera potraga, obustavljeno **240**.

Nacionalne potrage-objave za licima - raspisane su **122** nacionalne objave – nestanak - udaljena od kuće lica, od kojih je **111** pronađeno i izvršene su obustave;

Nacionalne potrage-objave za predmetima:

- raspisana je 231 nacionalna objava - potraga za motornim vozilima i motociklima, po osnovu izvršenih krivičnih djela na teritoriji Crne Gore, a 93 potrage su obustavljene po osnovu pronalaska.
- raspisano je 55 nacionalnih potraga za otuđeno - nestalo oružje, od kojih su 2 pronađena.
- raspisane su 43 objave za predmetima koji su posjedovali fabrički ili drugi identifikacioni broj, a obustavljene su 2 objave za predmetom.
- raspisano je 96 objava - potraga za registarskim tablicama od kojih je 6 pronađeno.

Službenici kriminalističke policije pronašli su i lišili slobode **474 lica za kojima je raspisana potjernica**. Interaktivnim djelovanjem NCB Interpola Podgorica i ove linije rada, postupano

je u **9** predmeta, po različitim osnovima (operativne i terenske provjere, dostavljanja operativnih saznanja o licima za kojima su raspisane međunarodne potjernice, provjere u dijelu, da li je ugrožena bezbjednost štićenim ličnostima ili osuđenim licima prilikom transfera ili ekstradicije, zatim provjere u raspoloživim evidencijama koje koristi ova linija rada).

Na zahtjev UIKS-a, za **270** osuđenih lica izvršene su bezbjednosne procjene da li osuđeno lice može koristiti pogodnost odmora iz UIKS-a.

POLIGRAFSKO ISPITIVANJE

Na zahtjev drugih organizacionih jedinica, poligrafska metoda je primjenjena u odnosu na ukupno **243** (244) ispitanika. U **13** slučaja ispitivanja su rezultirala priznanjem, u **72** slučaja ukazivanjem (identifikacijom) na moguće izvršioce ili eventualnu povezanost sa izvršenjem krivičnog djela, u **137** slučajeva eliminacijom (identifikacijom), u **1** slučaju je nalaz bio neodređen, dok su **20** lica odbila da se podvrgnu ovakvom obliku ispitivanja.

KRIMINALISTIČKA TEHNIKA

Tokom 2023. godine je izvršeno **9.456** (9.355) uviđaja, i to: 401 uviđaj povodom krvnih i seksualnih delikata, 648 uviđaj povodom imovinskih delikata, 393 uviđaja povodom požara i eksplozija, 347 uviđaja povodom djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja i preko 6.700 uviđaja povodom ostalih delikata (lomovi, oštećenja tuđih stvari i dr).

Povodom vršenja uviđaja sačinili su 7.768 fotodokumenta, 363 skice, 2.702 izvještaja o uzorkovanju, a izuzeta su 293 video snimka. Nakon preliminarne obrade dostavljeno je 2.641 zahtjeva za dalja vještačenja i ekspertize, od čega 210 trasoloških, 271 balističkih, 20 u vezi sa PEH, 30 grafoloških, 117 daktiloskopskih, 84 hemijska, 760 fizičko-hemijskih, 27 u vezi IT i 1122 biohemijska -DNK.

Daktiloskopski je registrovano 2.219 lica.

KRIJUMČARENJE DROGA I SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZLOUPOTREBA DROGA

Na području Crne Gore otkriveno je **296** (381) krivičnih djela u vezi sa opojnim drogama, i to **226** (310) krivičnih djela neovlašćena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga, od kojih 6 kd u saizvršilaštvu, **70** (66) krivičnih djela omogućavanje uživanja opojnih droga.

Zbog osnovane sumnje da su počinili ova krivična djela nadležnom tužiocu podnešeno je **268** (296) krivičnih prijava kojima je obuhvaćeno **311** (335) lica.

Od ukupnog broja podnijetih krivičnih prijava (296), zbog organizovanog krijumčarenja opojnih droga, **Specijalnom državnom tužilaštvu** je podneseno ukupno 4 (8) krivičnih

prijava i dopuna krivičnih prijava (3 krivičnih prijava i 1 izvještaja kao dopuna krivične prijave), kojima su procesuirana **32 (47) lica**. Među prijavljenim licima (32), **15 lica je označeno kao pripadnici visokorizičnih OKG i jedan javni funkcioner** (lišen slobode 2023.godine zbog učešća u krijumčarenju narkotika međunarodnom nivou).

Prijavljena lica su počinila 7 krivičnih djela u vezi sa drogama: **1** neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga čl 300 KZCG i **6** neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga u saizvršilaštvu, kao i **4 kd** stvaranje kriminalne organizacije 401 a st 1 KZCG i **26 kd** stvaranje kriminalne organizacije 401 a st 2 KZCG.

U strukturi ukupno prijavljenih lica registrovano je 296 državljana Crne Gore i 15 stranih državljana. Od ukupnog broja prijavljenih lica, 300 su muškog i 11 ženskog pola. Među prijavljenima registrovano je 131 lice koje je i ranije procesuirano zbog vršenja krivičnih djela ili 42% u ukupnom broju prijavljenih lica u vršenju ovih nezakonitosti. Evidentirano je 12 maloljetnih lica kao počinilaca tih kriminalnih djela.

Procesuirana su **892 (973) lica** zbog počinjenih **893 (966) prekršaja** iz člana 52 stav 1 tačka 5 u vezi člana 45 stav 1 Zakona o spriječavanju zloupotreba opojnih droga - posjedovanje droge za ličnu upotrebu.

U **1263 (1495)** pojedinačne zaplijene, u toku izvještajne godine, ukupno je pronađeno i oduzeto **924 246,44 g** (966 299,41 g) opojnih droga, 364 stabljike marihuane, 85 sjemenki marihuane, 433 tablete sintetičkih droga i 2953 tableta i 1956 ampula farmaceutskih proizvoda.

VRSTA DROGE	2024	2023	TREND
MARIHUANA	910052,65 gr	932719,31 gr	-22666,66 gr
HEROIN	6795,93 gr	1554,05 gr	+ 5241,88 gr
KOKAIN	4306,57 gr	25123,74 gr	- 20817,17 gr
HAŠIŠ	13,26 gr	556,29 gr	- 543,03 gr
SINTETIČKE DROGE	1253,82 gr	5411,53 gr	- 4157,71 gr
SINTETIČKE DROGE I NEDOZVOLJENI FARM.PROIZVODI	3386 kom	10729 kom	- 7343 kom
OSTALO	665,95 gr	55,99 gr	+ 609,96 gr
STABLJIKE MARIHUANE	364 kom	118 kom	+ 246 kom
SJEMENKE MARIHUANE	85 kom	335 kom	-250 kom
HALUCIONE GLJIVE	98,2 gr	26,4 g	+ 71,8 g

NN SUPSTANCA	1060,06 g		
UKUPNO	924246,44 g, 364 sabljike i 85 sjemenki marihuane, 3386 tableta i 1956 ampula	966299,41 g, 118 stabljika marihuane i 10729 komada tableta	-42052,97 g. +246 stabljika, -250 sjemenki, -7343 kom

Od ukupne količine oduzete droge, policija opšte nadležnosti je zaplijenila 6879 g, a granična policia 166 670 g, 111 stabljika marihuane i 16 tableta sintetičkih droga.

U poređenju sa 2023. godinom, broj otkrivenih krivičnih djela u vezi sa zloupotrebama opojnih droga je **manji** za 22,3%, dok je broj registrovanih prekršaja zbog posjedovanja droge za ličnu upotrebu **manji** za 7,5%. U 15% **manjem** broju pojedinačnih zaplijena pronađena je i oduzeta i **manja količina opojne droge - 4,3%** Analiza strukture zaplijenjene droge ukazuje da je količina zaplijenije marihuane **manja** za 2,4%, kao i količina zaplijenjenog kokaina – 82%, hašiša - 97%, sintetičkih droga (u gramima) – 76%, sintetičkih droga i farmaceutskih proizvoda (u komadima) – 68%. Jedino se bilježi **povećana** količina zaplijene heroina – preko 300%, i stabljika marihuane – preko 200%.

Na međunarodnom nivou u saradnji sa **Specijalnim državnim tužilaštvom**, sprovedeno je **12 kriminalističkih istraživanja** od kojih su 2 realizovana podnošenjem krivične prijave, spisi predmeta za 5 proslijeđeni postupajućim tužiocima na ocjenu i mišljenje, jedan je dostavljen VDT na dalju nadležnost, dok su ostali u radu.

U okviru zajedničkih međunarodnih istraga **van granica Crne Gore**, zaplijenjeno je preko **27 kg opojne droge marihuana i 200 g opojne droge kokain**. (u saradnji sa kolegama iz SBPOK-a Srbije pronadjen 21 kg opojne droge marihuana, u sklopu rada na predmetu “Grom” realizacija operativne informacije – preko SIENA-e proslijeđena informacija R.Srbiji – zapljena 4 kg marihuane i 200 gr kokaina u Srbiji, u komunikaciji sa kolegama iz albanske kriminlističke policije na teritoriji Opštine Skadar lišeno je slobode jedno lice i pronađeno oko 2 kg opojne droge marihuana, u sklopu predmeta „Procedura“ po operativnom podatku crnogorske policije u Srbiji, zaplijenjeno je 4,4 gr opojne droge marihuana).

Na nacionalnom nivou u saradnji sa **Specijalnim državnim tužilaštvom**, sprovedeno je **9 kriminalističkih istraživanja**, od kojih je okončano 5 – 1 dostavljanjem u rad SDT, 1 dostavljen tužiocu na ocjenu i mišljenje, 3 završena bez realizacije, dok su 4 u radu.

Od ukupnog broja realizovanih predmeta u kojima se registrije krijumčarenje droge (5), **4 predmeta se primarno odnose na krijumčarenje droge**, dok se u 1 predmetu registriju i krivična djela krijumčarenje cigaretama i pranje novca.

SUZBIJANJE PRIVREDNOG KRIMINALITETA

U oblasti privrednog kriminaliteta, aktivnošću svih operativnih struktura, otkriveno je 766 (773) krivičnih djela. U poređenju sa proteklom godinom broj otkrivenih privrednih delikata je manji za neznatnih 0,9%. U ukupnom broju registrovanih krivičnih djela ovi delikti su zastupljeni sa 15%.

Registrovana krivična djela iz oblasti privrednog kriminaliteta nadležnim tužiocima su procesuirana sa **559** (525) krivičnih prijava, kojima je prijavljeno **675** (652) **fizičkih lica** ili 3,5% **više** u odnosu na uporednu godinu. Među ovim licima registrovana su 143 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela. Shodno Zakonu o krivičnoj odgovornosti pravnih lica, nadležnim tužiocima je zbog krivičnih djela iz izvještajnog perioda procesuirano **47** (43) **pravnih lica**, 9,3% **više** u odnosu na prošlu godinu.

Od navedenog broja, **Specijalnom državnom tužilaštvu** je kroz podnošenje **21** (11) **krivične prijave i dopune krivičnih prijava** (od kojih 5 sa elementima organizovanog kriminala), procesuirano **58** (41) **fizičkih i 5** (5) **pravnih lica**, zbog osnovane sumnje da su počinili **61** (53) **krivično djelo ekonomskog kriminaliteta**.

Ukupna **materijalna šteta** počinjena krivičnim djelima privrednog kriminala otkrivenim aktivnošću svih operativnih struktura SBPK –a **iznosi 454.277.320 eura, 46.500 USD, 3.000 CHF i 32.565 GBP i enormno je veća** od materijalne štete prouzrokovane privrednim deliktima otkrivenim u uporednom periodu (2023. godina – 153.282.942 eura, 247.430 USD, 126.000 CHF i 32.570 GBP). Od ovog iznosa, **materijalna šteta za budžet Crne Gore iznosi 452.370.684 eura, 32.456 GBP**.

Ukupna materijalna šteta obuhvaćena podnijetim krivičnim prijavama **Specijalnom državnom tužilaštvu** cijeni se na **442 270 094 eura** (2023-138,8 miliona eura) **koja je skoro u cjelosti na štetu budžeta Crne Gore - 441 921 596 eura** (2023-121 milion eura).

Ukupan iznos novčanih sredstava koji je stečen kriminalnim aktivnostima i plasiranih u legalne tokove (opran novac) iznosi 9 863 455,41 eura i 32 465 GBP.

Prema statističkim pokazateljima, privredni kriminalitet se u izvještajnom periodu u najvećem obimu ispoljava kroz sljedeće nezakonitosti: Krivična djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja – **320** (287) kd, Krivična djela protiv pravnog saobraćaja – **164** (242) kd, Krivična djela protiv službene dužnosti – **75** (43) kd, te ostala kd.

SUZBIJANJE KORUPCIJE

Nadležnim tužiocima je aktivnošću svih operativnih struktura podnijeto **87** (48) **krivičnih prijava i 1** (8) **izvještaj kao dopuna krivične prijave** (SDT-u – 5 kp i 1 izvještaj, VDT-u 4 kp, ODT-u – 78 kp) protiv **128** (79) **fizičkih i 3** (4) **pravna lica** kojima je prijavljeno **141** (104) **koruptivno krivično djelo, što je 35,5% više u odnosu na prošlu godinu**. U **2 predmeta**, koji se odnose isključivo na koruptivna krivična djela, imamo **elemente organizovanog kriminala**.

Ukupna materijalna šteta prouzrokovana koruptivnim krivičnim djelima iznosi **2 868 824 eura, 46 500 USD, 3 000 CHF** (2023 – 42 564 717 eura, 241 642 USD, 125 000 CHF i 32 570 GBP) i **znatno je manja** u odnosu na uporedni period. **Materijalna šteta obuhvaćena krivičnim prijavama podnesenim SDT-u iznosi 759 258 eura** (2023 - 38 772 923 eura, 241 642 USD, 125 000 CHF i 32 570 GBP). U **javnom sektoru** je otkriveno **37 (22)** slučajeva korupcije. U **privatnom sektoru** je otkriven 51 slučaj korupcije. Iz **javnog sektora** je procesuirano ukupno **56 (33) lica**.

Među procesuiranim licima je 15 (4) javnih funkcionera – bivši glavni specijalni tužilac, bivši pomoćnik direktora UP, direktorica Agencije za suzbijanje korupcije, sudija Višeg suda u Bijelom Polju, bivši predsjednik Opštine Andrijevića, 3 bivša ministra Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, bivši državni sekretar Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, izvršni direktor, predsjednik i 4 člana upravnog odbora doo »Sportski objekti«. Procesuirani su i: 4 bivša načelnika i 3 samostalna savjetnika na upravnim poslovima u MUP-u, 9 policijskih službenika, 3 urbanističko-građevinska inspektora, 3 rukovodioca u područnoj jedinici Uprave za gazdovanje šumama i lovištima, 2 lugara, 1 bivša načelnica i 2 službenika u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, 1 savjetnica u Upravi za nekretnine, 2 predsjednika mjesnih zajednica, 2 sekretara osnovnih škola, 2 sekretara sekretarijata u lokalnoj upravi, 1 komunalna inspektorka u lokalnoj upravi, 1 poštar, 2 nadzornik i 1 radnik u javnim preduzećima na državnom nivou, 2 radnika u javnim preduzećima na lokalnom nivou.

Zbog **koruptivnih krivičnih djela, Specijalnom državnom tužilaštvu je podnijeto ukupno 6 (6) – 5 krivičnih prijava i 1 izvještaj kao dopuna krivičnih prijava** (od kojih su 2 imale elemente organizovanog kriminala), a korupcija je registrovana i u okviru još 3 predmeta realizovana primarno zbog drugih krivičnih djela sa elementima organizovanog kriminala – krijumčarenje (cigareta).

Ovim krivičnim prijavama je procesuirano **19 (14) fizičkih lica, zbog počinjenih 19 (13) koruptivnih krivičnih djela** - 18 kd u vezi zloupotrebe službenog položaja čl 416 KZCG (12 zloupotreba službenog položaja, 6 zloupotreba službenog položaja u produženom trajanju) i 1 zloupotreba službenog položaja u privrednom poslovanju. Među prijavljenim licima je **6 policijskih službenika i 8 javnih funkcionera**.

FINANSIJSKE ISTRAGE

Tokom izvještajne godine SBPK je inicirao ukupno 6 finansijske istrage (nadležnost SDT- a 3, VDT-a 2 i ODT- a 1) u odnosu na ukupno 151 fizičko lice, dok su tužioci izdali naredbe policiji za pokretanje finansijskih istraga u 18 predmeta prema 115 fizičkih i 2 pravna lica.

Realizovane su naredbe u ukupno 21 predmetu kojima je obuhvaćeno 261 fizičko i 2 pravna lica, iz predmeta koji potiču iz izvještajne i prethodnih godina.

U toku su aktivnosti na realizaciji naredbi u 22 predmeta iz prethodnog perioda kojima je obuhvaćeno 612 fizičkih i 10 pravnih lica.

DT/ NAREDBE	INICIJATIVA POLICIJE ZA POKRETANJE FIN. ISTRAGA		NAREDBA/NALOG TUŽIOCA PO INICIJATIVI POLICIJE		NAREDBA/NALOG TUŽIOCA BEZ INICIJATIVE POLICIJE		REALIZOVANE NAREDBE		NAREDBE/NALOG I IZ PRETH. PERIODA ČIJA JE REALIZACIJA U TOKU	
	BROJ	LICA	BROJ	LICA	BROJ	LICA	BROJ	LICA	BROJ	LICA
SDT	3	148					1+4iz pret.peri oda	192 fl	17	563 fl 10pl
VDT			2	2	9	55	6	8fl	5	49
ODT	1	1			9	60fl 2pl	10	61fl 2pl		
UKUPNO	4	149	2	2	18	115fl 2pl	21	261	22	612fl 10pl

U oblasti borbe protiv pranja novca, **Specijalnom državnim tužilaštvu**, procesuirano je **11 (13) fizičkih i 1 (0) pravno lice**, zbog osnovane sumnje da su izvršili **12 (19) krivičnih djela u vezi sa pranjem novca**. (od kojih 1 pranje novca, 3 pranje novca izvršena u saizvršilaštvu, 7 pranje novca izvršena u produženom trajanju i 1 pranje novca izvršeno po osnovu Zakona o pravnim licima). Od prijavljenih lica (11), **9 lica** je procesuirano podnošenjem **5 (2) krivičnih krijava i 1 izvještaja kao dopune krivične prijave**, primarno zbog počinjenih krivičnih djela **pranje novca**, dok su 2 lica procesuirano zbog krivičnih djela pranje novca, u predmetima koji su realizovani primarno zbog organizovanog krijumčarenja cigareta. Među prijavljenim licima su **2 policijska službenika i 2 pripadnika OKG**. **Ukupan iznos novčanih sredstava koji je stečen kriminalnim aktivnostima i plasiranih u legalne tokove iznosi 9 863 455,41 (2023- 8 132 822) eura i veći u odnosu na uporednu godinu.**

U oblasti suzbijanja **pranja novca nadležnom Osnovnom državnim tužilaštvu** je podnijeta 1 krivična prijava kojom je prijavljeno jedno lice za kd pranje novca. Procesuiran je albanski državljani koji je na GP "Aerodrom Podgorica" pokušao da prikrije i lažno prikaže činjenice o porijeklu novca, sa znanjem da potiče od vršenja kriminalne djelatnosti, u iznosu od **32 465 GBP**, a koji je prilikom kontrole od strane službenika Uprave carina i službenika Sektora granične policije pronađen kod prijavljenoga.

Ukupan iznos novčanih sredstava koji je stečen kriminalnim aktivnostima i plasiranih u legalne tokove iznosi 9 863 455,41 eura i 32 465 GBP, rezultat podnošenja krivičnih prijava SDT i ODT.

Osnovnim državnim tužilaštvima je, u sklopu obavještajnih projekata „Evazija” i »Stan« – usmjerenih na otkrivanje nezakonitosti prilikom prikazivanja i plaćanja poreskih obaveza prema državi, **podnijeto ukupno 28 (12) krivičnih prijava i 2 izvještaja** kao dopune

krivičnih prijava (Evazija – 27 kp i 1 dopuna, Stan – 1 kp i 1 dopuna) protiv **40 (32) fizičkih i 29 (23) pravnih lica** za **67 kd (52) - 64 kd utaja poreza i doprinosa** od kojih 37 kd u produženom trajanju i 3 kd putem pomaganja u produženom trajanju.

Pričinjena je materijalna šteta Budžetu Crne Gore u ukupnom iznosu od **5 771 778 eura i manja je u odnosu na uporednu godinu** (6 657 409 eura).

KRIJUMČARENJE I NEDOZVOLJENA TRGOVINA CIGARETAMA

U oblasti **borbe protiv krijumčarenja cigareta, Specijalnom državnim tužilaštvu**, u okviru podnijetih **9 (3) - krivičnih prijava i izvještaja kao dopuna krivičnih prijava**, procesuirana su **4 (5) pravna i 28 (15) fizičkih lica**.

Prijavljena lica su izvršila krivična djela: 8 stvaranje kriminalne organizacije iz čl. 401a st. 1 KZCG, 18 stvaranje kriminalne organizacije iz čl. 401a st. 2 KZCG, 1 stvaranje kriminalne organizacije iz čl. 401a st. 2 KZCG shodno čl. 5 Zakona o odgovornosti pravnih lica, 8 krijumčarenje čl 265 KZCG, 3 krijumčarenje u saizvršilaštvu čl 265 u vezi čl 23 KZCG, 17 krijumčarenje u saizvršilaštvu u produženom trajanju iz člana 265 u vezi čl 23 i čl 49 KZCG, 3 krijumčarenje putem pomaganja u produženom trajanju iz člana 265 u vezi čl 25 i čl 49 KZCG, 4 krijumčarenje u pomaganju u produženom trajanju shodno čl. 5 Zakona o odgovornosti pravnih lica i 3 nedozvoljena trgovina čl 284 KZCG.

Među prijavljenim licima je procesuiran: jedan javni funkcioner, 8 policijskih službenika i 2 carinska službenika, kao i 2 lica evidentirana kao članovi OKG.

Ukupna količina cigareta koje su prokrijumčarene preko carinske linije u nepoznatom pravcu, radi plasiranja iste na sivom tržištu iznosi 442 192 paketa, pri čemu je nastupila **materijalna šteta po budžet** Crne Gore u iznosu od **skoro 441 270 096 eura (oko 100 miliona eura)**.

Osnovnim državnim tužilaštvima je u oblasti suzbijanja nedozvoljene trgovine i krijumčarenja cigareta, kroz obavještajni projekat **"Merlin"** podnešeno **17 krivičnih prijava** protiv **17 lica** za **17 kd Nedozvoljena trgovina**. Ukupno je zaplijenjeno **6.771 paklica cigareta** bez akciznih markica, čija vrijednost iznosi **16.591 eura**.

Takođe je podnešeno i **7 krivičnih prijava** protiv **8 lica** za **8 kd Nedozvoljena trgovina, od kojih 1 kd putem pomaganja**, a ukupno je oduzeto **1.707,50 kg rezanog duvana**, u vrijednosti od **93.392 eura**.

Pored toga, u nastavku aktivnosti započetih u prethodnoj godini **na realizaciji predmeta kodnog naziva "Izvor", usmjerenog na suzbijanje krijumčarenja cigareta**, ODT-u su podnošene **4 krivične prijave protiv ukupno 5 lica**, za 4 kd Krijumčarenje u produženom tarajanju i 1 kd Primanje mita, za koje je procesuiran i 1 policijski službenik – inspektor.

KRIVIČNA DJELA PROTIV ŽIVOTNE SREDINE I UREĐENJA PROSTORA

Intenzivirane su aktivnosti na suzbijanju ekološkog kriminala što je rezultiralo i otkrivanjem **značajnog broja krivičnih djela iz ove oblasti**. Nadležnim tužilaštvima je podnijeto **155 (128) krivičnih prijava** kojima je procesuirano **176 (130) fizičkih i 3 pravna**

lica za počinjena ukupno **172** (140) krivična djela iz ove oblasti, od kojih se 58% odnosi na građenje objekta bez građevinske dozvole, a 25% na šumske krađe, dok preostalih 17% otpada na druga kd iz oblasti ekocida.

U oblasti suzbijanja nelegalne gradnje, otkriveno je **100** kd gradjenje objekta bez prijave gradjenja i dokumentacije za gradjenja i sa 84 krivične prijave procesuirano **100** fizičkih i **3** pravna lica. Realizovano je i **5** predmeta u kojima je kroz vršenje koruptivnih krivičnih djela – zloupotreba službenog položaja i primanje mita, omogućena nelegalna gradnja, zbog čega je nadležnim tužiocima procesuirano **5** lica.

U okviru aktivnosti usmjerenih na **suzbijanje bespravne sječe šuma**, otkrivena su **3 krivična djela** pustošenje šuma i **39** krivičnih djela šumska krađa i sa **41** krivičnom prijavom procesuirana ukupno **52** lica. Realizovana su i 3 predmeta u kojima je kroz vršenje koruptivnih krivičnih djela – zloupotrebu službenog položaja, omogućena bespravna sječa šuma, zbog čega su nadležnim tužiocima procesuirana 4 lica - 2 rukovodioca u područnoj jedinici Uprave za gazdovanje šumama i lovištima i 2 lugara.

Preduzimane su i intenzivne aktivnosti na **spriječavanju nelegalne eksploatacije šljunka iz vodotoka**, što je rezultiralo smanjenjem obima ovih nelegalnih aktivnosti. U izvještajnoj godini je kroz izmjene Krivičnog zakonika Crne Gore, normiran novi član vezan za ovu vrstu nezakonitosti – kd Neovlašćena eksploatacija i oštećenje pri eksploataciji riječnog nanosa. Nadležnim tužiocima podnijeto je **5 krivičnih prijava** kojima je procesuirano 6 lica zbog počinjenog navedenog krivičnog djela. Pored toga, a prije normiranja navedenog člana, podnijete su i 2 krivične prijave protiv 2 lica za 3 krivična djela - Nedoovoljeno bavljenje privrednom, bankarskom, berzanskom i djelatnošću osiguranja, krađa zaštićenog prirodnog dobra i krađa, gdje su nezakonite aktivnosti izvršilaca bile usmjerene na eksploataciju šljunkovitog materijala iz korita rijeka.

Ostala registrovana krivična djela protiv životne sredine i uređanja prostora su: zagađenje životne sredine – 1 kd; oštećenje životne sredine – 1 kd; ubijanje i mučenje životinja – 9 kd; krađa zaštićenog prirodnog dobra – 2 kd; nezakoniti lov – 3 kd; nezakoniti ribolov - 9 kd; ;protivpravno priključenje na infrastrukturu – 1 kd.

TERORIZAM I RATNI ZLOČINI

U oblasti borbe protiv terorizma i ratnih zločina, Specijalnom državnim tužilaštvu, nije bilo podnešenih krivičnih prijava.

Kontinuirano se sprovodi operativno istraživanje u odnosu na ekstremističke grupe koje djeluju na teritoriji Crne Gore, na osnovu kojeg se formiraju predmeti shodno prikupljenim saznanjima koja bi ukazivala na osnov sumnje da lica koja su predmet istraživanja mogu biti povezana sa terorističkim i ekstremističkim aktivnostima. U izvještajnom periodu nije bilo odlazaka ni povrataka sa stranih ratišta.

KRIJUMČARENJE ORUŽJA I EKSPLOZIVNIH MATERIJIA I KRIVIČNIH DJELA PROTIV DRUGIH DOBARA ZAŠTIĆENIH MEĐUNARODNIM PRAVOM

U izvještajnom periodu sprovedeno je 7 (1) predmeta uz primjenu MTN u odnosu na 23 lica u vezi sa krivičnim djelima nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija iz čl. 403 KZCG.

Realizacijom jednog predmeta, pronađena je i privremeno oduzeta veća količina oružja koja je dostavljena na vještačenje, dok je ODT podnijeta krivična prijava protiv NN učinioa zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija iz čl. 403 st. 2. KZ CG.

Pronađeno je: 98 komada dugocijevnog oružja, 31 komada kratkocijevnog oružja, 9597 komada municije različitog kalibra, 1 komad ručni raketni bacač, 1 komad protivpješadijska mina, djelovi oružja 93 komada.

Takođe, ODT je podnijeta još jedna krivična prijava protiv NN učinioa zbog osnovane sumnje da je izvršio krivično djelo nedozvoljeno držanje i nošenje oružja i eksplozivnih materija iz čl. 403 st. 2. KZ CG, zbog pronalaska veće količine oružja u dvorištu kuće jednog lica koje je bilo zakopano. Pronađeno oružje je privremeno oduzeto i dostavljeno na vještačenje (dvije automatske puške, 788 komada puščane municije, 5 okvira od automatske puške, pištolj marke bereta sa dozvolom – istekao rok važenja, lovačka puška sa dozvolom – istekao rok važenja, startni pištolj sa 35 komada pripadajuće municije).

Preduzimaju se aktivnosti i na provjeri poslovanja i načinu funkcionisanja fabrike oružja „Tara Mojkovac“, u pogledu kontrole proizvodnih i izvoznih procedura u cilju utvrđivanja nepravilnosti koje bi ukazivale na krijumčarenje oružja proizvedenog u ovoj fabrici. S tim u vezi, izvještaj o kontroli poslovanja fabrike u pogledu kontrole procedura i pravila, prilikom izvoza proizvoda sa posebnim akcentom na puške i pištole, dostavljen postupajućem DT u ODT Bijelo Polje na mišljenje i ocjenu.

Od 01.01.2024. obavezujuća instrukcija Ministra o procedurama i obavezi izještavanja posredstvom aplikacije „Info strim“ o svim događajima koji se dogode u vezi sa oružjem, municijom i minsko eksplozivnim sredstvima, po prvi put sistematizuje standardizovano prikupljanje podataka o svim događajima povezanim sa vatrenim oružjem, municijom i minsko eksplozivnim sredstvima što uključuje i podatke o zaplenama vatrenog oružja. Instrukcija je plod aktivnosti Grupe u Nacionalnoj Foklanoj tački.

Zaplijenjeno oružje na nivou Uprave policije – u odnosu na identifikovane događaje povezane sa oružjem zaplijenjeno je 1125 (694) komada oružja od čega 881 (569) komad vatrenog oružja. Od ukupnog broja oduzetog vatrenog oružja, 278 (183) komada vatrenog oružja bilo je u ilegalnom posjedu građana (podaci fokalne tačke).

Oduzeto je i 19 bombi, 121 detonatorska kapisla, 12 211g eksploziva, 3 ručne granate, 3 troblonske mine i 44 udarne kapisle, 55 486 komada municije različitog kalibra i dr.

SUZBIJANJE VISOKOTEHNOLOŠKOG KRIMINALA

U oblasti krivičnih djela počinjenih uz pomoć informacionih tehnologija, preduzimane su aktivnosti u 369 predmeta. Nakon izvršenih provjera okončano je postupanje u 397 predmeta. Na ocjenu i mišljenje nadležnim tužilaštvima dostavljena su 74 predmeta.

U ovoj oblasti, nadležnim državnim tužilaštvima podnijeto je ukupno 25 krivičnih prijava protiv 22 lica za 26 krivičnih djela sljedeće strukture: Iskorišćavanje djece za pornografiju – 10, Ugrožavanje sigurnosti – 5, Lažno prijavljivanje – 4, Izazivanje panike i nereda – 3, Zloupotreba tuđeg snimka, fotografija, portreta, audio zapisa ili spisa sa seksualno eksplicitnim sadržajem – 2, Prevara – 1, Proganjanje – 1.

Podnijete su i 2 prekršajne prijave u odnosu na 2 lica, shodno Zakonu o zaštiti od nasilja u porodici.

Izvršenim krivičnim djelima iz oblasti visokotehnoškog kriminala pričinjena je ukupna materijalna šteta u iznosu od 2.844.083 eura.

U sklopu preduzetih aktivnosti, izvršeni su pretresi po naredbama sudija za istragu ukupno 391 digitalnih uređaja, što je u odnosu na 2024. godinu uvećanje od 80%.

KRIMINALISTIČKO-OBAVJEŠTAJNI POSLOVI

Aktivnosti kriminalističko obavještajnih poslova bile su usmjerene na podršku linijama rada kriminalističke policije, kao i regionalnih centara bezbjednosti Uprave policije. Kriminalističko-obavještajna analitika je primila i obradila **33.148** informacija koje su najvećim dijelom dostavljene elektronski kroz aplikaciju »Infostream«. U predmetima istraga i drugih aktivnosti koje su sprovedene od strane organizacionih jedinica Sektora za borbu protiv kriminala, Sektora za finansijsko-obavještajne poslove, Sektora granične policije, Sektora policije posebne namjene, Odjeljenja za unutrašnju kontrolu policije, Odjeljenja za antikorupciju, Specijalnog državnog tužilaštva izrađen je 321 obavještajni izvještaj, u okviru kojih je obrađeno **1.295** objekata i izrađeno 322 šeme veza.

Od strane Agencije za nacionalnu bezbjednost dostavljeno je 108 informacija, dok su Agenciji dostavljene 42 informacije za izvještajni period. Službenici su bili angažovani kao stalna analitička podrška u kompleksnim predmetima kodnih naziva: „Taxi“, „Pečat“, „Milet“, „Štek“, „Moreno“, „General“, „Dos Barcos“, „Nit“, „Grom“, „Čarter“ i „Alibaba“ koji su sprovedeni od strane Odsjeka u Sektoru za borbu protiv kriminala.

Za potrebe drugih Odsjeka u okviru SBPK-a, tokom izvještajnog perioda, izvršeno je 639 „ad hoc“ provjera koje su se odnosile na identifikaciju lica, SIM kartica, dostavljanje informacija u odnosu na aktivnosti pojedinih lica koji su predmet obrade njihovih operativnih akcija.

Kao posebno značajne izdvajamo i aktivnosti službenika Grupe 1 na praćenju stanja i kretanja teškog i organizovanog kriminala i djelovanja organizovanih kriminalnih grupa sa ciljem proaktivnog djelovanja. U kontekstu navedenoga, kroz sveobuhvatne analize prikupljenih obavještajnih podataka i podataka iz eksternih izvora, izrađeno je 12 analitičkih izvještaja, koji su tretirali nacionalne prioritete u oblasti teškog i organizovanog kriminala i

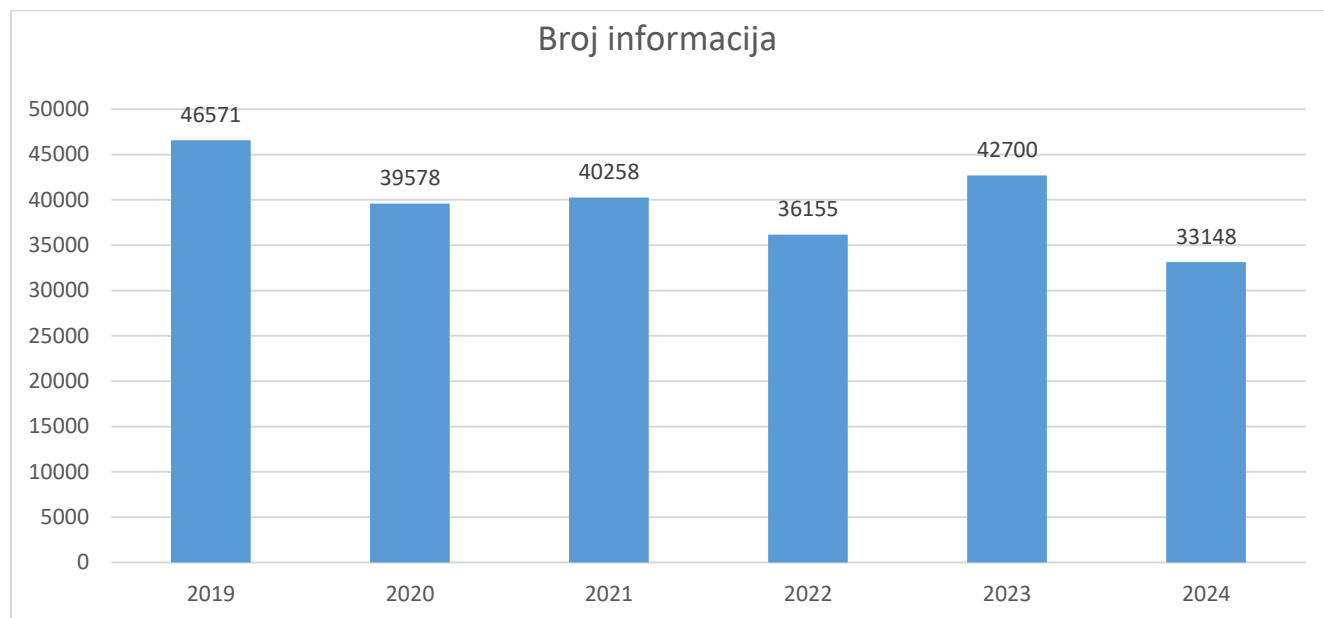
organizovane kriminalne grupe, kao i 249 dnevnih presjeka o prikupljenim obavještajnim podacima i registrovanim događajima u oblastima nacionalnih prioriteta.

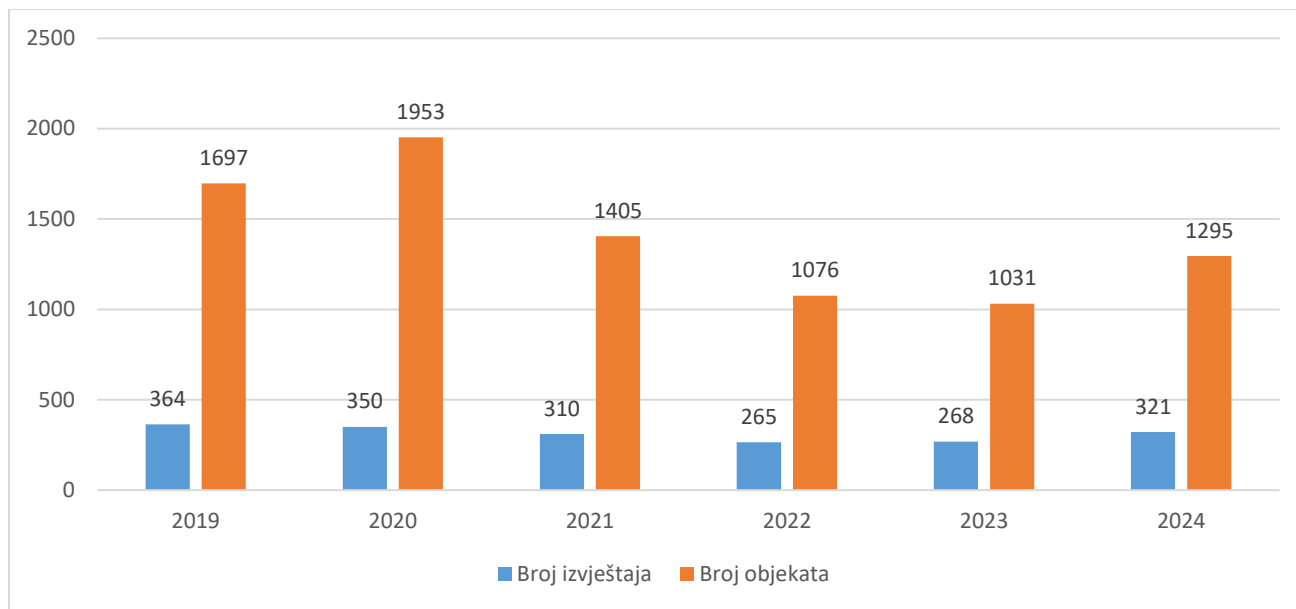
U cilju pružanja punog doprinosa i učešća Uprave policije Crne Gore, u projektu Europolu "AP HRCN" (Analitički projekat visokorizičnih organizovanih kriminalnih grupa), Odsjek za kriminalističko obavještajne poslove, tokom 2024. godine, sačinio je 5 (pet) obavještajnih informacija za pet OKG koje su kao zaseban "SIENA string" putem SIENA kanala proslijeđene Europolu od strane Odsjeka za međunarodnu operativnu policijsku saradnju.

Pored navedenoga u odnosu na definisane aktivnosti u okviru EMPACT OAP-01 HRCN u cilju pružanja doprinosa u prikupljanju podataka za izradu EUROPOL-ove SOCTA 2025, prikupljeni podaci i dostavljeni upitnici sa podacima za 6 (šest) visokorizičnih OKG iz Crne Gore, kao i upitnici za kriminalne aktivnosti u 15 različitih oblasti (trgovina drogom, trgovina ljudima, sajber kriminal i dr.).

Za potrebe direktora Uprave polcije, a u cilju realizacije aktivnosti pred Odborom za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore izrađena su dva Posebna izvještaja o rezultatima u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Za potrebe Komisije za provjeru bezbjednosnih smetnji za vršenje policijskih poslova izvršene su provjere i izrađeni izvještaji za ukupno 282 lica (u okviru kojih su izvršene provjere za ukupno 735 lica), za koja je predloženo zasnivanje radnog odnosa, kandidate Policijske akademije, kao i za policijske službenike za koje je pokrenuta inicijativa za utvrđivanje postojanja bezbjednosnih smetnji za dalji rad.

U sklopu obavještajnog projekta »Talas« izvršeno je: **24.934** (27.182) kontrola članova OKG, BIL i njima bliskih lica. Izvršeno je 436 (322) pretresa stambenih objekata i pmv koje koriste navedene kategorije lica, 3.018 (3.917) kontrola ugostiteljskih objekata čiji su vlasnici, odnosno u kojima borave članovi OKG i BIL, oduzeto je **66** (63) komada vatrenog oružja, **1400** komada municije različitog kalibra, **4** komada minskih eksplozivnih sredstava. Sa članovima OKG i BIL na različite okolnosti obavljeno je **2.244** (2.198) razgovora. Privremeno je radi vršenja odgovarajućih provjera oduzeto **69** pmv. Protiv članova OKG i BIL podnijeto je **865** (791) krivičnih i **707** (764) prekršajnih prijava.

U elektronsku evidenciju operativnih informacija **“Infostream”**, a vezano za predmetni obavještajni projekat i njegove ciljeve, unijeto je **2.567** operativnih informacija. Izrađeno je **8** (8) operativnih izvještaja za **276** (128) objekata obrade.

SPECIJALNE ISTRAŽNE METODE

Postupano je u **112** predmeta koji se odnose na primjenu mjera tajnog nadzora po članu 157 stav 1 tačka 1, 3 i 4 Zakona o krivičnom postupku i stav 2 tačka 6 i 7 i **46** predmeta koji se odnose na primjenu posebnih policijskih radnji shodno Zakona o unutrašnjim poslovima.

U dijelu koji se odnosi na razmjenu kriminalističko obavještajnih podataka, drugim organizacionim jedinicama Sektora za borbu protiv kriminala, Odsjek za specijalne istražne metode dostavio je **91** operativnu informaciju.

ZAŠTITA SVJEDOKA¹⁰

Shodno nadležnostima koje su definisane Zakonom o zaštiti svjedoka, **sprovedene su mjere zaštite u 4 (5) Programa zaštite svjedoka, prema 4 (5) lica**, u predmetima koji su u nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva.

U toku 2024. godine od strane Vrhovnog državnog tužioca, vezano za predmete koji su u nadležnosti Specijalnog tužilaštva, prema Komisiji za primjenu Programa zaštite svjedoka upućena su **4 zahtjeva za produženje primjene Programa zaštite**, shodno kojima je primjena programa zaštite i produžena na period od godinu dana.

MEĐUNARODNA OPERATIVNA POLICIJSKA SARADNJA

U izvještajnom periodu, obrađen je ukupno **42.581** (10.901) predmet. U sklopu obrađivanih predmeta, ostvareno je 34.119 komunikacija, od čega 15.028 komunikacija sa drugim NCB-ima, 1.634 komunikacija sa org.jedinicama unutar Uprave policije i MUP, 3.991 komunikacija unutar Sektora za borbu protiv kriminala, 2.821 komunikacija sa Regionalnim centrima bezbjednosti, i 2.270 komunikacije sa ostalim segmentima policije i MUP-a), i 1.888 komunikacija sa drugim organima i institucijama (domaćim), 409 komunikacija sa inostranim policijskim oficirima za vezu, 311 sa inostranim policijskim organizacijama i inostranim ambasadama, te 5.579 komunikacija sa EUROPOL-om.

Grupa za **međunarodne ciljane potrage** sprovodila je aktivnosti ciljanog traganja u ukupno 47 ciljanih potraga, od kojih je završena 21.

Od 30 aktivnih ciljanih potraga, završeno je 6, dok je od 17 pasivnih ciljanih potraga, završeno 15. Ostali predmeti su u radu. Od završenih 6 aktivnih ciljanih potraga, 2 su završene lišenjem slobode lica u inostranstvu, od čega 2 lociranjem i lišenjem slobode lica kroz ENFAST mrežu, dok je 1 lice lišeno slobode kroz druge policijske aktivnosti, a u 3 predmeta lica su se predala nadležnim organima Crne Gore. Svih 6 lica lišenih slobode u okviru aktivnih ciljanih potraga su članovi OKG. Od završenih 15 pasivnih ciljanih potraga, 12 je završeno lišenjem slobode lica u Crnoj Gori, dok su 3 završene lišenjem slobode lica u drugim državama. Od 12 lica lišenih slobode, 6 lica su članovi OKG.

U Interpol-ovoj bazi podataka trenutno je aktivno 270 potjernica (crvenih i difuzionih) koje je raspisao NCB Interpol Podgorica. U izvještajnom periodu su raspisane 74 (98) međunarodne potjernice. Obustavljeno je 49 međunarodnih potjernica. Najčešći razlog obustavljanja međunarodnih potjernica je: realizovana ekstradicija - 22, apsolutna zastarelost - 11, lišenje slobode i privođenje u UIKS - 7, povlačenje nadležnog suda - 8.

¹⁰ Detaljne aktivnosti Jedinice navedene su u posebnoj dijelu izvještaja Sektora za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, koji je, kao poseban podatak, označen stepenom tajnosti u skladu sa Zakona o tajnosti podataka.

Tokom izvještajne godine, a na zahtjev drugih NCB-a raspisano je 14 međunarodnih potjernicama za crnogorskim državljanima.

Lišenja slobode i ekstradicije: izvršena je ekstradicija 25 lica u Crnu Goru, dok na kraju godine 35 lica čeka na izručenje u Crnu Goru. Izvršena je ekstradicija 65 lica iz Crne Gore, dok se na kraju izvještajnog perioda, u pritvoru u Crnoj Gori nalazi 55 lica koja čekaju izručenje iz Crne Gore.

Po osnovu međunarodnih potjernica raspisanih od strane NCB Interpola Podgorica u inostranstvu su lišena slobode 33 lica. Po osnovu međunarodnih potjernica raspisanih od strane inostranih NCB Interpol-a u Crnoj Gori je lišeno slobode 75 lica.

Izvršen je transfer 6 osuđenih lica u Crnu Goru, kao i 1 osuđenog lica iz Crne Gore. Realizovana je po 1 deportacija lica u Crnu Goru i iz Crne Gore.

Nestala lica: obrađivan je 121 predmet, od kojih je 6 u radu.

Identifikovanje lica, utvrđivanje identiteta: Na osnovu daktiloskopskog materijala obradjena su 153 predmeta, od kojih je 10 predmeta i dalje u radu.

Vršene su kontinuirane provjere na osnovu dostavljenih DNK profila, pri čemu je obrađeno 129 predmeta od kojih je 26 u radu.

Komunikacija NCB Interpol-a sa ostalim NCB-ima, i Generalnim sekretarijatom INTERPOL-a, odvija bez smetnji, pravovremeno, pouzdano i sigurno, u skladu sa postavljenim standardima, posredstvom sistema I-24/7. Digitalizovano je ukupno 36.426 poruka, od čega je primljeno 18.824 poruka, dok je 17.602 poruka od strane OMPS poslato ka drugim primaocima kroz različite kanale komunikacija.

U izvještajnom periodu korištenjem FIND sistema na graničnim prelazima u Crnoj Gori, izvršeno je 18.957.825 provjera u INTERPOL-ovoj bazi traženih lica, pri čemu je došlo do poklapanja u 3.633 slučaja, od čega je lišeno je slobode 75 lica (na Graničnim prelazima i od strane službenika CB/OB)

Korištenjem FIND sistema na graničnim prelazima u Crnoj Gori, izvršeno je 1.258.424 provjera u INTERPOL-ovoj bazi krađenih i izgubljenih putnih isprava, a 18.291.338 find provjera, od čega 967.186 provjera find linka, pri čemu je došlo do poklapanja u 95 slučajeva, dok je 737 provjera rezultiralo pozitivnim pogotkom u FIND link bazi

Sa graničnih prelaza u INTERPOL-ovu bazu otuđenih motornih vozila izvršeno je ukupno 5.332.345 provjera, a došlo je do poklapanja u 29.540 slučajeva, pri čemu je privremeno oduzeto 92 vozila.

Službenici ove grupe izvršili su unos 10.039 crnogorskih nevažećih identifikacionih dokumenata i putnih isprava u INTERPOL-ovu bazu otuđenih i izgubljenih putnih isprava (SLTD), kroz WISDM sistem i to po spisku dostavljenom od strane MUP.

Ostvarena je kontinuirana komunikacija sa policijskim oficirom za vezu pri Europolu, u Hagu. Kroz SIENA ME komunikacioni kanal razmijenjeno je ukupno 6.158 poruka, primljenih 4.744 i poslatih 1.414 (računajući i FAST kanal komunikacije). Kroz poseban SIENA CT kanal koji koriste jedinice za borbu protiv terorizma razmijenjeno je 525 poruka, primljenih 495 i poslatih 30. U istom periodu, kroz SIENA kanal Crna Gora je inicirala ukupno 304 novih slučajeva, od kojih se 153 odnosilo na bilateralnu a 101 na multilateralnu saradnju.

U oblasti operativne saradnje, izvršeno je usklađivanje operativnih prioriteta rada sa Europolom. Definisani su sistemski koraci i timski rad za ispunjenje završnih/konačnih mjerila za poglavlje 24 u oblasti međunarodne operativne policijske saradnje, posebno za: razbijanje mreža krijumčara migranata i trgovine ljudima, visokorizične kriminalne mreže, lociranje najtraženijih bjegunaca članova OKG, droge sa fokusom na transnacionalne krijumčare kokaina, otkrivanje i oduzimanje imovine od krijumčara droge, terorizam i ekstremizam, posebno u on-line okruženju.

POSLOVI POLICIJE OPŠTE NADLEŽNOSTI

Sektor policije opšte nadležnosti je težište svojih aktivnosti usmjerio na sprovođenju proaktivnih mjera koje su doprinijele očuvanju stabilnog javnog reda i mira, poboljšanju stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja, kao i ostalih aktivnosti u cilju očuvanja stabilnog i bezbjednosnog ambijenta, lične i imovinske sigurnosti svih građana u Crnoj Gori.

Policija opšte nadležnosti dala je značajan doprinos na sprečavanju izvršenja krivičnih djela, pronalaženju i lišenju slobode izvršilaca krivičnih djela, a svojim stalnim aktivnostima pružila maksimalan doprinos zaštiti lica, imovine i dobara od javnog značaja, čime se doprinijeli ukupnoj povoljnoj bezbjednosnoj situaciji u Crnoj Gori.

JAVNI RED I MIR

Realizacijom Plana i programa rada za 2024. godinu, Sektor policije opšte nadležnosti je težište svojih aktivnosti usmjerio na sprovođenju proaktivnih mjera koje su doprinijele očuvanju stabilnog javnog reda i mira, poboljšanju stanja u oblasti bezbjednosti saobraćaja, kao i ostalih aktivnosti u cilju očuvanja stabilnog bezbjednosnog ambijenta, lične i imovinske sigurnosti svih građana u Crnoj Gori. Policija opšte nadležnosti dala je značajan doprinos na sprečavanju izvršenja krivičnih djela, pronalaženju i lišenju slobode izvršilaca krivičnih djela, a svojim stalnim aktivnostima pružila maksimalan doprinos zaštiti lica, imovine i dobara od javnog značaja, čime su doprinijeli ukupnoj povoljnoj bezbjednosnoj situaciji u Crnoj Gori. Zadovoljavajuće stanje u ovoj oblasti rezultat je planiranja, organizovanja, usmjeravanja i koordiniranja poslova organizacionih jedinica u sastavu, analitičkih sagledavanja stanja bezbjednosti i rezultata rada, preduzimanja aktivnosti na unapređenju metoda preventivnog i operativnog rada, kao i zajedničkim aktivnostima sa drugim organizacionim jedinicama Uprave policije i drugim organima.

Registrovano je **2.329** (2.591) **narušavanja javnog reda i mira** ili 10,1% manje u odnosu na 2023. godinu, u kojima su izvršena **3.722** (4.177) prekršaja ili 10,8% manje.

	2024.g.		2023.g.	
MJESECI	BROJ NARUŠAVANJA JAVNOG REDA I MIRA	BROJ PREKRŠAJA JAVNOG REDA I MIRA	BROJ NARUŠAVANJA JAVNOG REDA I MIRA	BROJ PREKRŠAJA JAVNOG REDA I MIRA
JANUAR	168	259	158	257
FEBRUAR	153	253	143	207
MART	182	291	183	301
APRIL	201	314	178	301
MAJ	193	301	227	366
JUN	197	301	240	373
JUL	251	408	260	435
AVGUST	256	426	301	484
SEPTEMBAR	190	315	228	369
OKTOBAR	173	285	242	414
NOVEMBAR	192	278	236	390
DECEMBAR	173	291	195	280
UKUPNO	2.329	3.722	2.591	4.177

STRUKTUTRA IZVRŠENIH PREKRŠAJA PO ZAKONU O JAVNOM REDU I MIRU	BROJ	
	2024.	2023.
NEPRISTOJNO ILI BEZOBZIRNO PONAŠANJE (SVADJA,VIKA)	20	32
UZNEMIRAVANJE GRADJANJA ILI UGROŽAVANJE NJIHOVE BEZBJEDNOSTI	63	50
VRIJEDJANJE DRUGOG ILI DRSKO PONAŠANJE	594	839
GRUBO VRIJEDJANJE ILI NAROČITO DRSKO PONAŠANJE	861	831
PRIJETNJA	606	760
PODSTREKAVANJE ILI IZAZIVANJE DRUGOG NA TUČU	69	39
FIZIČKI NAPAD	1035	1091
OMETANJE ILI OMALOVAŽAVANJE SLUŽBENIH LICA	323	319
NEPOSTUPANJE PO NAREDJENJU OPS	9	8
UPOTREBA VATRENOG ORUŽJA ILI EKS.MATERIJE, BEZ DOZVOLE	23	26
UPOTREBA LAŽNIH PODATAKA	6	4
VRIJEDJANJE DRUGOG PO OSNOVU NACIONALNE, RASNE ILI VJERSKE PRIPADNOSTI	26	59
PRODAJA ILI OMOGUĆAVANJE KORIŠĆENJA ALKOHOLNIH PIĆA LICIMA MLADJIM OD 18 GODINA	15	18
UŽIVANJE OPOJNE DROGE ILI DRUGE ZABRANJENE PSIHO AKTIVNE SUPSTANCE	4	14
PROSJAČENJE	37	39
ORGANIZOVANJE PROSJAČENJA , NAVODJENJE ILI PRISILJAVANJE DRUGOG NA PROSJAČENJE	0	5

DRŽANJE OPASNIH ŽIVOTINJA	16	11
PROPUST PRAVNOG LICA, ODGOVORNOG LICA U PRAVNOM LICU I PREDUZETNIKA KOJE SE BAVI UGOSTITELJSKOM DJELATNOŠĆU DA BEZ ODLAGANJA OBAVIJESTI DA JE U OBJEKTU NARUŠEN JAVNI RED I MIR	11	7
OSTALI PREKRŠAJI	4	25
UKUPNO	3.722	4.177

Tokom 2024.godine Uprava policije zaprimila je **7.064** (7.813) prijava građana, na osnovu kojih je u izvještajnom periodu podnijela **1.332** (1.719) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka. Podnijeto je ukupno 2.329 (2.601) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka protiv 3.430 (3.725) lica i izjavljeno 116 (149) žalbi na rješenja sudova za prekršaje. Protiv izvršilaca prekršaja (prekršaji izvan JRM) policija je podnijela ukupno 2.526 (2.960) zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, i to: 1.100 (1.557) po Zakonu o sprečavanju nasilja u porodici, 803 (847) po Zakonu o sprečavanju zloupotrebe droga, 137 (100) zahtjeva po osnovu zakona koji regulišu oblast kretanja i boravka stranaca, 130 (130) po Zakonu o oružju, 66 (26) po Zakonu o sprečavanju nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskim priredbama i 290 (300) po osnovu drugih propisa.

Kvalitetno vršenje poslova obezbjeđenja javnih okupljanja, javnih priredbi, sportskih priredbi i pružanja asistencija drugim organima, doprinijelo je povoljnom stanju javnog reda i mira. Izvršeno je 1.061 (1.135) **obezbjeđenje** i to: 386 (390) - obezbjeđenja javnih okupljanja, 403 (457) - obezbjeđenja javnih priredbi i 272 (288)-obezbjeđenja sportskih priredbi. Na svim javnim okupljanjima, javnim i sportskim priredbama prisustvovalo je oko milion i 80 hiljada građana. Policija je u 807 (769) slučajeva **pružila pomoć (asistenciju)** državnim i drugim organima radi obezbjeđenja izvršenja njihovih izvršnih odluka.

Policija je legitimisala 135.011 (123.213) lica, pregledala 100.362 (89.643) lica, 90.508(78.753) vozila; Po naredbi suda pretresena su 153(64) lica, 694(736) stanova i dr.prostorija. Pronađena su i lišena slobode 224 (179) lica i to: 194 (121) po nacionalnoj potjernici i 30 (58) po interpolovoj potjernici. Ukupno je izvedena 781 (736) akcija operativnog karaktera.

Ukupno je zaduženo 620 (729) krivičnih djela u periodu od godinu dana, i to 524 (597) po poznatom i 96 (132) po nepoznatom izvršiocu. Podnijeto je 566 (674) krivičnih prijava protiv izvršilaca krivičnih djela, i to 493 (569) protiv poznatih i 73 (105) protiv nepoznatih izvršilaca krivičnih djela. Rasvijetljeno je 18 (89) krivičnih djela po NN.

Kvalitetnom postavkom službe, kontrolom bezbjednosno interesantnih lica, kontrolom i obilascima bezbjednosnih reiona, pravovremenim obavještenjima građana, policija je u 84 (125) slučaja lišila slobode 92 (150) izvršioca krivičnih djela na licu mjesta.

Dodatna angažovanja policije, pored poslova bezbjednosti, bila su postupanja po naredbama sudova i aktima drugih organa. Zaduženo je ukupno: 27.622 (28.850) naredbe (Viši sud, Osnovni sud, Sud za prekršaje, ODT, VDT, SDT i dr.), od kojih je realizovano 22.544 (22.509), a 5.078 (6.341) naredbi je u radu; 1.176 (1.034) naredbi UIKS-a, od kojih je realizovano 606 (641), a 570 (341) je ostalo u radu.

U izvještajnom periodu realizovane su 5.864 terenske provjere i provjere adresa i 2.243 provjere iz prethodnog perioda.

Preduzete aktivnosti policije na kontroli sprovođenja Zakona o oružju, posebno zabrane nošenja vatrenog oružja na javnom mjestu, preventivno su uticale na stabilnost javnog reda i mira. Policija je od građana oduzela **366** (403) komada vatrenog oružja. Od ukupno oduzetog vatrenog oružja, **144** (139) komada građani su držali u ilegalnom vlasništvu. Pored oružja, policija je u izvještajnom periodu oduzela i **13.539** (14.803) **komada municije različitog kalibra**.

VRSTA VATRENOG ORUŽJA	2024	2023.	2022.	2021.	2020.	2019.
PIŠTOLJ	161	171	167	123	123	205
REVOLVER	3	12	4	5	7	21
AUTOMATSKA PUŠKA	2	15	4	4	8	15
PUŠKA M 48	/	/	2	3	15	2
LOVAČKA PUŠKA	106	108	135	67	83	131
MALOKALIBARSKA PUŠKA	/	/	6	0	2	6
PUŠKOMITRALJEZ	/	/	0	2	0	0
POLUAUTOMATSKA PUŠKA	8	5	3	5	7	4
AUTOMATSKI PIŠTOLJ	/	/	0	1	3	0
KARABIN	13	13	23	12	9	31
PUŠKA	72	70	54	38	25	0
RUČNA BOMBA	/	/	14	23	4	8
OSTALO ORUŽJE	1	9	0	3	1	91
UKUPNO	366	403	412	286	287	514

BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA

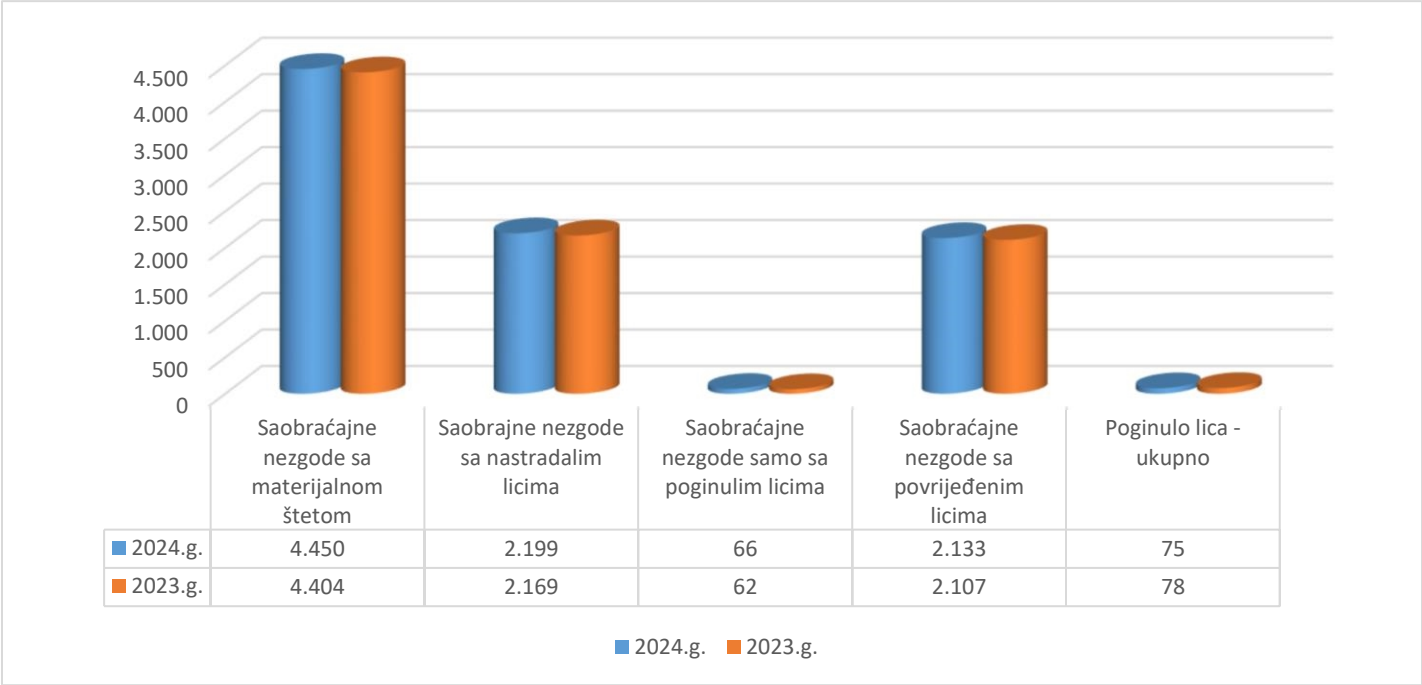
Aktivnosti su i u ovom periodu primarno bile usmjerene na poboljšanje bezbjednosti u saobraćaju, smanjenje broja saobraćajnih nezgoda, kao i broja poginulih i povrijeđenih lica u saobraćajnim nezgodama.

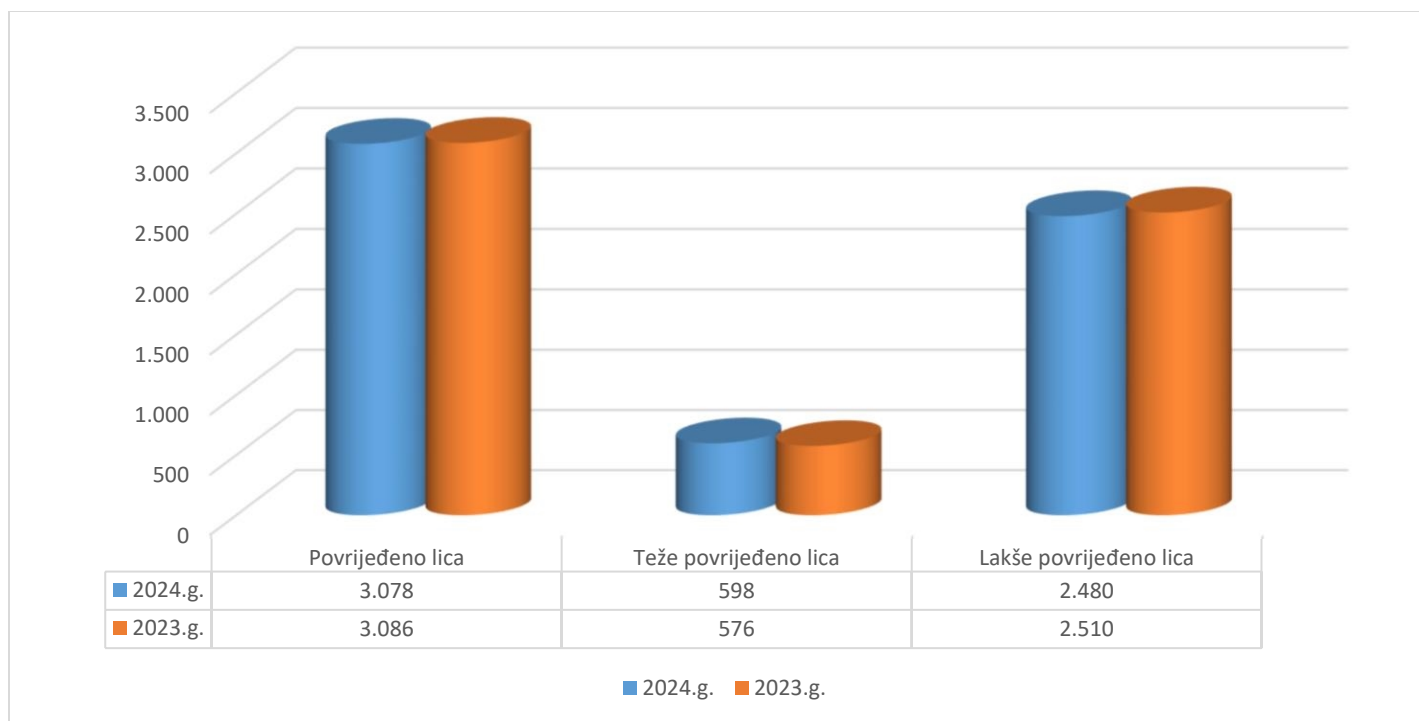
Broj saobraćajnih nezgoda tokom 2024.godine povećan je za 1,2 % u odnosu na 2023. godinu. U toku 2024. godine **smrtno je stradalo 75 (78) lica**, što predstavlja smanjenje za 3,8% u odnosu na uporednu godinu.

U saobraćajnim nezgodama **povrijeđeno je 3.078 lica**, što predstavlja smanjenje za 0,3 % u odnosu na 2023. godinu, kada je povrijeđeno 3.086 lica. **Teže je povrijeđeno 598 lica**, ili 3,8 % više u odnosu na 2023. godinu kada je teže povrijeđeno 576 lica i **lakše 2.480 lica**, odnosno 1,2% manje u odnosu na uporedni period, kada je lakše povrijeđeno 2.510 lica.

Po podacima o saobraćajnim nezgodama prema kategoriji puta, najviše nezgoda se dogodilo na ulicama i to 57,99%, dok se na magistralnim putevima dogodilo 28,12 %, na lokalnim putevima 6,03%, regionalnim 4,19%, na nekategorisanim putevima 3,05%, a na autoputu 0,60%.

SAOBRAĆAJNE NEZGODE I NJIHOVE POSLEDICE			
	2024.g.	2023.g.	Trend %
UKUPNO SAOBRAĆAJNIH NEZGODA	6.649	6.573	1,2%
SAOBRAĆAJNE NEZGODE SA MATERIJALNOM ŠTETOM	4.450	4.404	1,0%
SAOBRAJNE NEZGODE SA NASTRADALIM LICIMA	2.199	2.169	1,4%
SAOBRAĆAJNE NEZGODE SAMO SA POGINULIM LICIMA	66	62	6,5%
SAOBRAĆAJNE NEZGODE SA POVRIJEĐENIM LICIMA	2.133	2.107	1,2%
POGINULO LICA - UKUPNO	75	78	-3,8%
POGINULO VOZAČA	36	35	2,9%
POGINULO SAPUTNIKA	11	21	-47,6%
POGINULO BICIKLISTA	2	1	100%
POGINULO MOTOCIKLISTA	10	4	150%
POGINULO PJEŠAKA	16	17	-5,9%
POVRIJEĐENO LICA – UKUPNO	3.078	3.086	-0,3%
TEŽE POVRIJEĐENO LICA	598	576	3,8%
LAKŠE POVRIJEĐENO LICA	2.480	2.510	-1,2%

PREDUZETE MJERE I RADNJE SLUŽBENIKA POLICIJE	2024.G.	2023.G.	TREND %
Kontrolisano vozila	259.955	265.047	-1,9%
Nađeno neispravno vozila	8.400	9.502	-11,6%
Isključeno vozila iz saobraćaja	8.909	9.984	-10,8%
Upućeno vozila na kontrolni tehnički pregled	67	146	-54,1%
Alkotestirano vozača	172.744	182.342	-5,3%
Nađeno vozača pod uticajem alkohola	9.754	11.586	-15,8%
Odbilo alkotestiranje	320	265	20,8%
Naloženo uzimanje krvi i urina	974	1.029	-5,3%
Izdato naloga za plaćenje novčanih kazni	137.025	126.531	8,3%
Podnijeto prekršajnih prijava	17.278	17.988	-3,9%
Podnijeto zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka	21.163	22.265	-4,9%
Podnijeto krivičnih prijava	613	618	-0,8%
Upućeno predmeta na ocjenu tužilaštvu	1.258	1.035	21,5%
Privremeno oduzeto saobraćajnih dozvola	23	6	283,3%
Privremeno oduzeto pari registarskih tablica	2.876	2.766	4,0%
Privremeno oduzeto vozila	116	92	26,1%

Realizovano je 36 nacionalnih akcija pojačane kontrole saobraćaja. Posredstvom sredstava javnog informisanja, kroz niz medijskih kampanja, gostovanja u radio i TV emisijama, tekstovima u štampanim medijima, aktivnostima na društvenim mrežama, pripadnici saobraćajne policije kontinuirano su obavještavali javnost i sve učesnike u saobraćaju o

uzrocima, posledicama saobraćajnih nezgoda, kao i o preventivnim mjerama koje saobraćajna policija preduzima u skladu sa svojim nadležnostima.

PREVENCIJA I RAD POLICIJE U ZAJEDNICI

Zadaci i aktivnosti vršeni na osnovu Godišnjeg plana rada Sektora i težišnih zadataka Odsjeka za prevenciju i rad policije u zajednici, rezultirali su realizacijom brojnih zadataka i aktivnosti tokom izveštajne godine.

UKUPAN BROJ PRIMLJENIH ZAHTJEVA	1501
UKUPNO REALIZOVANO PRIMLJENIH ZAHTJEVA	1452
UKUPAN BROJ PODNEŠENIH ZAHTJEVA	244
UKUPNO REALIZOVANIH PODNEŠENIH ZAHTJEVA	196
UKUPAN BROJ PREVENTIVNIH MJERA	2399
UKUPAN BROJ PREDUZETIH PLANSKIH PREVENTIVNIH AKTIVNOSTI	1584
UKUPAN BROJ MEDIJSKIH AKTIVNOSTI	2163
UKUPAN BROJ ODRŽANIH SASTANAKA	632

ZAŠTITA LICA I IMOVINE I DETEKTIVSKA DJELATNOST

U skladu sa Zakonom o upravnom postupku, donijeto je **901** (969) rješenje, što je u odnosu na prethodnu godinu umanjeње od 7,2%.

U upravnom postupku za privredna društva i preduzetnike Odsjek je u izvještajnom periodu donio **24** (23) rješenja, što predstavlja uvećanje u odnosu na prethodnu godinu od 4,35%.

RB	NAZIV AKTA	DONEŠENO	PRESTALO DA VAŽI	SVEGA
1	Rješenja kojima se odobrava vršenje poslova zaštite	10	-	10
2	Promjena odgovornog lica	11	-	11
3	Promjena naziva društva	1	-	1
4	Promjena naziva i sjedišta društva	1	-	1
5	Promjena sjedišta – adrese društva	1	-	1
	UKUPNO	24	-	24

U upravnom postupku donešena su **877** (946) rješenja koja se tiču fizičkih lica, i to: **258** rješenja kojim se **dozvoljava vršenje poslova zaštitara lica i imovine**, **512** rješenja kojim se **produžava dozvola za vršenje poslova zaštite**, **8** rješenja kojim se dozvoljava vršenje poslova zaštite – **na poslovima čuvara**, **10** rješenja kojim se dozvoljava vršenje poslova zaštite – **na poslovima zaštitara tehničara**, **20** rješenja kojim se dozvoljava vršenje poslova zaštite – **na poslovima tjelohranitelja**, te **63** rješenja kojim se dozvoljava vršenje poslova zaštite – **na poslovima pratioca vrijednosti**.

U izvještajnom periodu Odsjek je u sprovedenoj proceduri, po službenoj dužnosti donio **1** rješenje kojim **prestaje da važi** dozvola za vršenje poslova zaštite, rješavajući u upravnom postupku donio **5** rješenja kojim se **odbija zahtjev za izdavanje dozvole za vršenje poslova zaštite**, a 45 lica je u toku postupka **odustalo od zahtjeva za izdavanje dozvole za vršenje poslova zaštite**.

Treba istaći i da je upućeno **805** zahtjeva za vršenje provjera prema centrima/odjeljenjima bezbjednosti i Ministarstvu pravde, kojim je tražena provjera za **1.897** lica.

SPROVOĐENJE POSTUPKA PRINUDNE NAPLATE

U izvještajnom periodu, rad Odsjeka za sprovođenje postupka prinudne naplate odvijao se kontinuirano, shodno planskim aktivnostima i postavljenim zadacima, a u skladu sa Zakonom o prekršajima, Zakonom o izvršenju i obezbjeđenju i Zakonom o upravnom postupku.

Prioritetne aktivnosti službenika bile su usmjerene na donošenju što većeg broja naredbi za prinudnu naplatu, kako ne bi dolazilo do zastarijevanja izvešenja prekršajnih naloga. Donijete naredbe su upućivane prema: poslodavcima zaposlenih počinitelja prekršaja, Fondu PIO za korisnike penzije, Centralnoj banci za preduzetnike i pravna lica, kao i poslovnim bankama na izvršenje. Takođe, službenici Odsjeka su donijeli veliki broj akata o povlačenju naredbe za koje je nastupio apsolutni rok zastarjelosti potraživanja.

Donijeto **115.345** (64.449) naredbi za prinudnu naplatu za **70.973** (40.214) prekršajnih naloga. Prema poslodavcima je proslijeđeno **28.783** (17.032) naredbe, prema Fondu PIO **1.491** (929) naredba, prema Centralnoj banci Crne Gore za preduzetnike **1.041** (675) naredba, te prema poslovnim bankama **84.030** (45.813) naredbi za **39.658** (21.578) prekršajnih naloga. Takođe je prema bankama proslijeđeno **20.804** (69.704) akta o povlačenju naredbi.

Tokom 2024. godine na osnovu donijetih naredbi, od strane Odsjeka za sprovođenje postupka prinudne naplate realizovan prihod u iznosu od **1.821.605,78** (1.682.195,15) eura.

POSLOVI OPERATIVNO KOMUNIKACIONOG CENTRA

Značajne aktivnosti preduzimane su vršenjem koordinacije, usmjeravanja i nadzora rada dežurnih službi, registrovanjem bezbjednosnih događaja, dostavljanjem obavještenja i informacija o događajima koji su zahtijevali hitno postupanje i drugih poslova.

Evidentirano je **42.848 događaja**, što je približno u odnosu na 2023. godinu, kada je zabilježeno 42.943 događaja. Prema načinu prijema početnih obavještenja i dalje dominiraju ona zaprimljena telefonom 59,2 %, ličnim prisustvom građana 19,5 %, zapažanjem PS 6,6 %, od strane medicinske ustanove 9,5% i ostalo 5,2%. U 1.271 slučaju šefovi smjene OKC izdvojili su i ažurirali događaje značajnije prirode koji su zahtijevali prioritetno postupanje i preduzimanje hitnih mjera informisanja i sinhronizovanja aktivnosti.

Ukupno je zaprimljeno i postupano po **19.881 telegrama**, koji su analitički obrađeni i uobličeni u dnevni bilten događaja na nivou Uprave policije. U dijelu poslova distribucije telegrama, iz OKC ukupno je predato 12.110 telegrama, primljeno 29.386 i distribuirano 39.514 telegrama i informacija. Ukupna razmjena informacija, teleprinteriske službe za izvještajni period je 81.010.

Na osnovu rješenja nadležnih državnih tužilaca i nadležnih sudija, u prostorijama za zadržavanje, **zadržana su 1.414 (1.125) lica**.

POSTUPANO I REGISTROVANO	BROJ
EVIDENTIRANI DOGAĐAJI (ukupno)	42848
• Obavještenja građana telefonom	19170
• Prijava građana ličnim prisustvom	8360
• Zapažanja PS	2860
• Obavjest med. ustanova	4088
• Dojava okc-a	31
• Obavještenje drugog organa	618
• Dojava okc-a »112«	177
• Anonimna dojava	5313
• Ostalo	2231
KRIVIČNA DJELA	3714
PREKRŠAJI JRM	3004
SAOBRAĆAJNE NEZGODE	6644
ZADRŽANA LICA	1414
ODUZETO VATRENOG ORUŽJA	984
ODUZETE STVARI I PREDMETA	681
POSLATI TELEGRAMI (UKUPNO)	37769
PRIMLJENI TELEGRAMI(UKUPNO)	25120

Obzirom da su blagovremeno realizovani poslovi u okviru linije rada službe dežurstva i da su u njihovoj realizaciji postignuti uobičajeni rezultati, rad OKC-a i službi dežurstva može se ocijeniti kao »**dobar**«.

GRANIČNA BEZBJEDNOST

Tokom 2024. godine granična policija je, paralelno sa realizacijom redovnih poslova i zadataka, sprovodila proces reforme i jačanja svojih kapaciteta kroz usvajanje savremenih metoda rada i standarda. Kontinuirane su aktivnosti u okviru projekta "Individualna mjera za jačanje kapaciteta integrisanog upravljanja granicom u Crnoj Gori", a koja ima za cilj da sredstvima EU podrži i ojača sistem granične bezbjednosti u Crnoj Gori. Od 01.10.2024. godine, a nakon pribavljenih neophodnih saglasnosti otpočelo se sa izgradnjom zgrade granične policije u Zagoriču (Auto Centar), te preduzimale aktivnosti na unapređenju sistema elektronskog nadzora državne granice kroz izradu Elaborata nadzora Skadarskog jezera, kao i na uspostavljanju operativne i logističke baze na rijeci Bojani. Formirana je radna grupa za uspostavljanje sistema za indentifikaciju i registraciju migranata koji će biti

kompaktibilan sa EUODAC u skladu sa Master planom koji je izradio FRONTEX. Nastavljeno je sa realizacijom projekata sa međunarodnim partnerima, gdje je posebno plodna saradnja ostvarena kroz partnerstvo sa Saveznom policijom Njemačke, Sjedinjenim Američkim Državama i Velikom Britanijom. Podrška je usmjerena na snaženje infrastrukture, nabavku opreme, jačanje mobilnosti naših jedinica i uopšte tehničkih kapaciteta.

Nakon potpisanog Memoranduma o razumijevanju sa predstavnicima Velike Britanije vezano za zajedničku saradnju, unapređenje znanja i razvoj vještina u svim pitanjima vezanim za granice Crne Gore intezivirana je saradnja. Donirana 4 službena psa namijenjena za otkrivanje opojnih droga, oružja i municije ostvarila su više rezultata kroz angažovanje na terenu, dok su donirana dva drona kontinuirano korištena za potrebe granične policije, ali i Uprave policije u brojnim situacijama. Tokom druge polovine 2024. godine intezivno je rađeno na pripremama za formiranje Pomorske informativne jedinice, čije će sjedište biti u Baru. Tokom 2024.g. doniran je video spektralni komparator – čitač dokumenta i dodatnih 6 dronova za potrebe Sektora granične policije.

Nastavljena je i operativna saradnja sa italijanskom Guardia di Finanzom shodno Memorandumu između Crne Gore i R. Italije. Predmetna saradnja je sadržajna i u sklopu iste se razmenjuju informacije u vezi prekograničnog kriminala i nezakonitih migracija na Jadranskom moru.

Značajnu podršku Sektoru granične policije pružali su oficiri za vezu, posebno partneri iz Savezne policije Njemačke, sa kojima su u prethodnom periodu obezbijedena motorna vozila, plovila, IT, specijalistička i taktička oprema, a očekuje se i podrška na planu softverskih rješenja za elektronske baze podataka. Razmjena informacija o kriminalu i nezakonitim migracijama podgila je nivo povjerenja i partnerstva između dvije policije. Očekuje se da će SCOPE projekat još više ojačati i izgraditi međusobno povjerenje i unaprijediti kapacitete Uprave policije za sprječavanje nezakonitih migracija i prekograničnog kriminala. Tokom 2024. godine realizovana je donacija patrolnog čamca (sa dva motora i opremom) ukupne vrijednosti 248,000 eura, za podršku izvršavanju zadataka na poslovima granične bezbjednosti i nadzora granice na Skadarskom jezeru.

Pored ovog, za naš razvoj bile su važne aktivnosti u okviru: IPA III - EU podrška zaštitno osjetljivim sistemima za upravljanje migracijama na Zapadnom Balkanu; IPA III - Podrška EU unaprjeđenju borbe protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu – EU4FAST; WBIBM - Instrument za izgradnju kapaciteta na Zapadnom Balkanu za integrisano upravljanje granicom; WBCAP - Instrument za izgradnju kapaciteta na Zapadnom Balkanu za readmisiju i dr. Tokom godine započeto je više projekata u kojima SGP aktivno učestvuje.

Na granici Crne Gore zabilježen je rekordan promet putnika i povećanje od 8% u odnosu na 2023. godinu, dok je broj stranaca koji je prijavio boravak veći za 6% u odnosu na 2023. godinu.

Granična policija je tokom ljetnje turističke sezone akcenat stavila na nesmetan promet putnika. Višestruko uvećanje prometa putnika u fokus stavlja infrastrukturne i logističke probleme, kao što su: slaba putna infrastruktura, neadekvatni prilazi i račvanje puteva na graničnim prelazima, nedovoljan broj ulazno-izlaznih saobraćajnih traka, kontrolnih kabina,

tehničkih sredstava za vršenje graničnih provjera na graničnim prelazima i nedovoljan broj službenika. Prije početka turističke sezone održani su radni sastanci sa predstavnicima susjednih graničnih policija u cilju uskladjivanja procedura rada na graničnim prelazima, realizacije zajedničkih patrola na poslovima nadzora državne granice i ostalih zajedničkih aktivnosti. Tokom turističke sezone registrovan je promet 12.340.525 lica što je za 5% više u odnosu na isti period 2023. godine. Takođe, 1.533.855 stranih državljana prijavilo je boravak do 90 dana, što je za 8% više u odnosu na isti period prethodne godine. Najveći broj prijava registrovan je u RCGP Jug 88% .

Migratorno kretanje na zapadno-balkanskoj ruti je konstantno, ali je broj registrovanih migranata u Crnoj Gori manji za 40% u odnosu na 2023. godinu. Migranti za ulazak u Crnu Goru i dalje najčešće koriste područje na granici sa Republikom Albanijom, dok u najvećem broju slučajeva nezakonito pokušavaju izaći iz Crne Gore na granici sa Bosnom i Hercegovinom, rjeđe R. Hrvatskom i R. Srbijom.

U okviru Odsjeka za operativni rad i analizu rizika i Grupe za suzbijanje krijumčarenja ljudi i prekograničnog kriminala nastavljeno je sa aktivnostima na jačanju kapaciteta za samostalno vođenje krivičnih istraga. Pojačane operativno-istražne mjere i radnje, u saradnji sa nadležnim tužiocima i kriminalističkom policijom, te otvaranje nekoliko SEINA predmeta usmjerenih na istrage grupa krijumčara migranata, dale su konkretne rezultate.

Shodno Sporazumu između Crne Gore i Evropske unije o operativnim aktivnostima koje sprovodi Evropska agencija za graničnu i obalsku stražu u Crnoj Gori (FRONTEX) koja je usaglašena sa novim Regulativom Evropskog parlamenta i Savjeta Sektor granične policije je u 2024. godine nastavio i intenzivirao saradnju sa FRONTEX-om započevši novu zajedničku operaciju "JO Montenegro 2024".

Rađeno je na planskim dokumentima u pogledu operativne saradnje sa FRONTEX-om za operativnu 2025. godinu, tj. Zajedničku operaciju za 2025. godinu koja će zvanično otpočeti 22. januara 2025.g.

Glavni faktori za smanjenje nezakonitih migracija su: rad Frontex-ovih snaga na granici Crne Gore, rad Frontex-ovog zajedničkog debriefing tima u Prihvatnom centru, kao i nadzor Frontex-ovih letilica na Jadranskom moru, sve u skladu sa Sporazumom o statusu. Takođe, na smanjenje migratornih kretanja uticao je zajednički rad granične policije Crne Gore i Vojske Crne Gore na ugroženim djelovima granice, samostalno vođenje krivičnih istraga granične policije, ali i generalno smanjenje kretanja migranata na zapadno-balkanskoj ruti.

Ono što je karakteristično je da su tokom godine registrovani slučajevi prijavljivanja otmica i nasilja između grupa migranata u Albaniji, Crnoj Gori i drugim zemljama regiona, na način da se prijetnjom oružijem, upotrebom sile, nanošenjem povreda ili na drugi način pokušava iznuditi novac koji migranti posjeduju kod sebe ili da su primorani da prenesu novac na druge račune. Tako je 25. jula na granici sa Albanijom, razmjenom informacija sa kolegama iz Albanije, zbog krivičnog djela otmica lišeno slobode 3 državljanina Pakistana, koji su koristeći oružije i silu držali zatočene 11 državljana Egipta i Sirije iznudjujući od njih novac, mučeći ih i nanoseći povrede.

U istom periodu, zajedničkim radom sa kolegama iz Albanije, na samoj granici između Crne Gore i Albanije otkrili smo plantažu marihuane i realizovani akciju u kojoj je pronađen zasad od 11 hiljada stabljika marihunane. Ove akcije su pohvaljene od Europol, Frontexa i drugih međunarodnih organizacija i mogu predstavljati primjer dobrog zajedničkog rada u regionu.

U Izvještaju Evropske komisije iz 2024. godine – segmentima koji tretiraju graničnu bezbjednost i ilegalne migracije konstatovan je određeni napredak, te ukazno na ključne preporuke koje treba ispunjavati u narednom periodu. Ocijenjeno je da je upravljanje legalnim i ilegalnim migracijama zadovoljavajuće, a pravni okvir u velikoj mjeri usklađen sa *acquis-em* EU. Pozitivno je ocijenjeno aktivno učešće u regionalnom projektu EU - EU4FAST „Podrška jačanju borbe protiv krijumčarenja migranata i trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu“ i učešće u Globalnoj alijansi protiv krijumčarenja migranata. Konstatuje se da Crna Gora mora nastaviti da razvija svoju međunarodnu saradnju u oblasti readmisije, da povećava svoje kapacitete za procesuiranje mreža krijumčarenja migranata, da uspostavi moderan sistem prikupljanja podataka za skrining migranata i izbjeglica i poboljša koordinirani pristup svih aktera odgovornih za upravljanje mješovitim migracionim tokovima. Zakonodavni okvir za upravljanje vanjskim granicama je u velikoj mjeri usklađen sa EU *acquis-em*. Konstatovano je da elektronski nadzor mora uz podršku FRONTEX-a omogućava bolju kontrolu granice na Jadranskom moru i brzo presretanje sumnjivih plovila. Zapaža se povećana aktivnost zajedničkih centara za policijsku saradnju, uz veći obim razmijenjenih informacija. Oprema za upravljanje granicom nastavila je da se progresivno unapređuje u skladu sa Šengenskim akcionim planom, ali je oslanjanje na podršku EU i drugih donatora i dalje visoko. Graničnoj policiji i dalje nedostaje odgovarajući kapacitet da prati nabavku opreme, odredi prioritete i izradi plan kupovine, povezan sa Šengenskim akcionim planom. Pozitivno je ocijenjeno što je granična policija osnovala Grupu za suzbijanje krijumčarenja ljudi i prekograničnog kriminala u cilju razvoja analitike i obavještajnih podataka o mrežama krijumčarenja, te konstatovano da granična policija sada ima direktan pristup Europolovom SIENA kanalu. Pohvaljene su operativno-istražne mjere, u saradnji sa nadležnim tužiocima i kriminalističkom policijom, što je dovelo do otvaranja nekoliko slučajeva za istraživanje grupa krijumčara migranata koje djeluju širom Crne Gore.

U odnosu na 2023. godinu, realizovan je manji broj patrola u nadzoru državne granice za oko 18%, ali veći broj zajedničkih patrola za 11 %. Patrole su kontrolisale veći broj lica za 4%, ali registrovale manji broj prekršaja na državnoj granici za 38%. Uočavanjem patrola, od nezakonitog prelaska državne granice odustalo je 689 lica, odnosno 73% manje nego prethodne godine, dok je broj procesuiranih lica zbog nezakonitog prelaska državne granice veći za 49%.

Na graničnim prelazima registrovano je povećanje prometa putnika za 8% i prevoznih sredstava za 8%. Na planu detekcije po nacionalnim i Interpolovim bazama podataka registrovano je povećanje broja otkrivenih lica za 29%, vozila za 1% i smanjenje broja dokumenata za 18%.

Boravak do 90 dana prijavilo je 6% više stranaca, a njihovom kontrolom registrovano 51% više prekršaja u odnosu na prethodu godinu. Broj realizovanih akcija je za 3% manji u odnosu na prethodnu godinu, dok je istima prekršajno procesuirano 24% više stranaca nego

2023. godine. Registrovano je 41% manje migranata, od kojih veliki broj u unutrašnjosti zemlje - 87%.

Podnešeno je 22% više operativnih informacija, od kojih se najveći broj odnosio na bezbjednosno interesantna lica, nezakoniti boravak, narkotike, migracije i krijumčarenje akciznih roba. Od 2027 operativnih informacija uzetih u rad realizovano je 58% što je na nivou prethodne godine.

Granična policija postigla je dobre rezultate na planu suzbijanja prekograničnog kriminala, a posebno krijumčarenja narkotika i akciznih roba. Ukupno je, samostalno i u saradnji sa partnerima, pronađeno: 628.281 kg (984,830) marihuane-skanka, 111 kom (725) stabljika marihuane, 3.314 kg (19,657) kokaina, 3709 kg (1713) duvana, 310 šteka (2954) cigareta i 8573 komada cigarilosa, 4117 l (1260) alkoholnog pića, 2309 l (7050) bezalkoholnog pića, 2.104.695 eura (146230), 127 kg (1077) ribe, 321 kg (855) mliječnih proizvoda, 193 kg (57) kafe, 3330 kapsula kafe i dr.

Stanje bezbjednosti na državnoj granici je stabilno, nije registrovan nijedan granični incident, dok je registrovano 143 (135) lica u povredi državne granice koje se uglavnom odnose na nezakoniti prelazak državne granice. U najvećem broju radi se o državljanima susjednih, socio-ekonomski i ratom nesigurnih zemalja.

Radom granične policije u nezakonitom prelasku državne granice, van graničnih prelaza, spriječeno je 1009 (616) lica, a odustalo od nezakonitog prelaska državne granice na ulasku u Crnu Goru 441 (2508) lica.

Na poslovima nadzora državne granice, angažovano je 12.350 (15.043) patrola/organa, od čega na kopnu 9738 (12.175) i 2612 (2.868) na vodi.

PREGLED NAJZNAČAJNIJIH REZULTATA RADA	2023	2024	Trend %
Kontrolisano lica van GP	64074	66781	4%
Kontrolisano prevoznih sredstava van GP	54332	54273	/
Kontrola stvari	30561	28847	-5%
Zatečeno lica u KD	75	19	-74%
Zatečeno lica u prekršaju	1189	930	-22%
Lica koja su odustala od nezakonitog prelaska DG Crne Gore	2508	689	-75%

Nastavljeno je sa sprovođenjem Plana pojačanog nadzora državne granice koji predviđa raspored patrola na svim kritičnim tačkama, odnosno pravcima u prvom stepenu ugroženosti kada su u pitanju nezakonite migracije, broj službenika, vozila, tehničkih sredstava i opreme koja se angažuje, međutim nedostatak policijskih službenika otežava sprovođenje planskih aktivnosti.

Ukupan broj razmijenjenih zahtjeva preko Zajedničkih centara za policijsku saradnju, od strane službenika granične policije CG, iznosi 1702 (1449), što je za 17%. više nego u 2023. godini, pri čemu je broj zahtjeva podnijetih od strane Crne Gore umanjen za 15%, dok je broj primljenih zahtjeva od strane drugih potpisnica Protokola o osnivanju centara i potpisnica Konvencije o policijskoj saradnji zemalja Jugoistočne Evrope (PCC SEE), uvećan za 44%.

U ZCPS Trebinje razmijenjeno je ukupno 1411 (1180) zahtjeva, od čega 292 (431) po zahtjevu MUP-a - Uprave policije Crne Gore, a 1099 (743) po zahtjevu nadležnih organa država potpisnica Protokola i 20 (6) po zahtjevu nadležnih organa država potpisnica Konvencije.

U ZCPS Plav razmijenjen je ukupno 291 (269) zahtjev, od čega 258 (217) po zahtjevu MUP – Uprave policije Crne Gore, 28 (48) po zahtjevu nadležnih organa država potpisnica Protokola i 5 (4) po zahtjevu nadležnih organa država potpisnica Konvencije.

Kontrolama na GP otkriveno je 205 (198) lica u nezakonitom prelasku državne granice, a za 902 (766) lica nije dozvoljen ulazak u Crnu Goru. Tokom 2024. godine provjerama na GP pronadjeno je 1319 (1020) lica, od čega 284 (196) lica po Nacionalnim potjernicama i poklapanje za 1035 (824) lica po potjernicama INTERPOL-a.

Po potjernici INTERPOL-a pronadjeno je 86 (85) m/v i 322 (393) dokumenata.

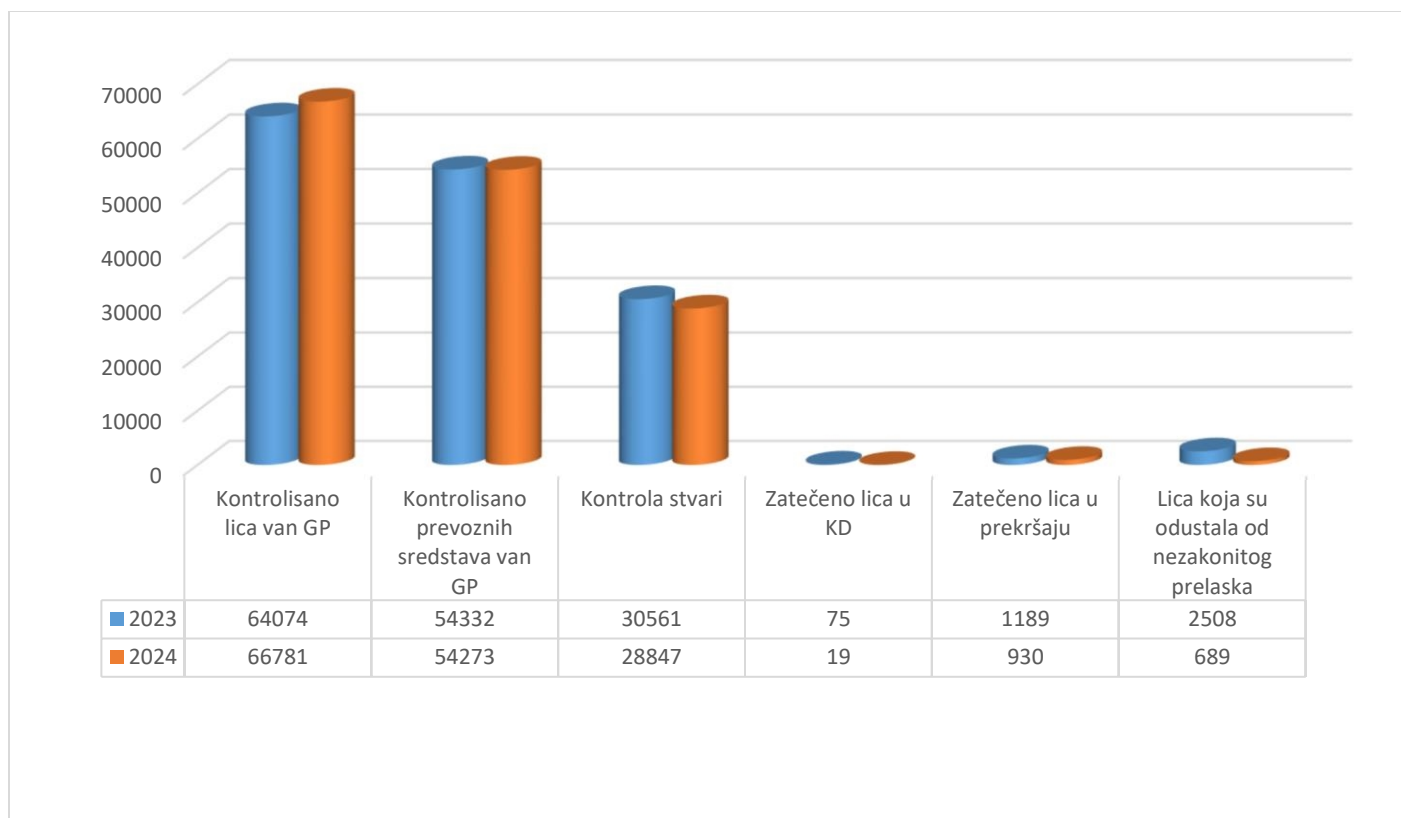
Registrovano je 3153 (5314) migranta, od čega 2748 (4400) u unutrašnjosti i 405 (914) na granici. Najveći broj registrovanih lica je sa područja: Sirije 481 (40) Avganistana – 467 (2429), Iran – 425 (747), Pakistana – 379 (719), Egipat – 289 (6), Maroko – 196 (168), Somalija – 162 (1), Bangladeš – 119 (561).

Tokom godine shodno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti stranaca, namjeru za međunarodnu zaštitu kod policije izrazilo je 2970 (4998) stranaca.

Dobrovoljni povratak u matičnu zemlju obezbjeđivanjem putne isprave i novčanih sredstava od strane policije organizovan je za **40** (19) lica, a uz podršku IOM-a za **42** (12) lica.

U cilju efikasnije borbe protiv nezakonitih migracija, kao i suzbijanja nezakonitog rada stranaca u saradnji sa lokalnim jedinicama granične policije i inspekcijskim službama u 2024. godini realizovano je **497** (516) akcija kontrole kretanja i boravka stranaca, kojima je prekršajno procesuirano **3832** (3308) lica.

Stanje bezbjednosti u oblasti kontrole kretanja i boravka stranaca u Crnoj Gori ocjenjuje se povoljnim. Rezultati rada ocjenjuju se ocjenom - dobar.

POSLOVI POLICIJE POSEBNE NAMJENE

Aktivnosti Sektora policije posebne namjene bile su usmjerene na podizanje nivoa i kvaliteta osposobljenosti i obučenosti pripadnika za pravovremenu intervenciju i postupanje u slučaju eventualnih terorističkih napada, kroz realizaciju planirane obuke, kao i na izvršavanju ostalih-vanrednih zadataka iz domena nadležnosti PTJ, kao i obezbjeđenjima domaćih i stranih štićenih ličnosti i obezbjeđenjima objekata i DKP-a.

Tokom 2024. godine, Sektor je, sa 6 organizacionih cjelina koje su u njegovom sastavu, realizovao ukupno **20.219** (18.533) aktivnosti, **9% više u odnosu na uporednu godinu.**

PROTIVTERORISTIČKA JEDINICA

Program obuke pripadnika Protivterorističke jedinice realizovan je na identičnom nivou sa 2023. godinom - **85%** (85,50%).

Realizovane vanredne aktivnosti odnosile su se na:

- obezbjeđenje novčanih pošiljki -17;
- kontrasnajperske aktivnosti - 6;
- ronilačke aktivnosti - 3;
- pružene ispomoći organizacionim jedinicama Uprave policije - 179.

Vanredne aktivnosti PTJ prikazane u tabeli, odnosile su se na: lišavanje slobode pripadnika OKG u situacijama kada se očekivalo pružanje otpora vatrenim oružjem, obezbjeđivanje bezbjednog sprovođenja lica-turskog državljanina Binali Camgoza u više navrata, obezbjeđivanje bezbjednog sprovođenja ostalih lica lišenih slobode, ispomoći prilikom pretresa stanova i drugih prostorija, pretrage terena, slučajeve rješavanja situacija sa barikadiranim naoružanim licima, ispomoći odsjecima na poslovima i zadacima obezbjeđivanja štićenih ličnosti (neposredna fizička zaštita – bliska pratnja, CAT, kontra-snaipersko i ronilačko obezbjeđenje), obezbjeđivanje transporta novčanih pošiljki velikih vrijednosti, kao i na pripravnosti u bazi.

POSEBNA JEDINICA POLICIJE

U cilju jačanja kapaciteta za izvršavanje najsloženijih zadataka, realizovano je **35 %** programa obuke.

Realizovano je **1258** (992) vanrednih angažovanja, među kojima 366 asistencija u okviru samog Sektora na pojačanom obezbjeđenju Ambasade SAD i 143 ostalih ispomoći, 380 asistencija Sektoru policije opšte nadležnosti sa organizacionim jedinicama na terenu, 47 asistencija Sektoru za borbu protiv kriminala, 7 asistencija Graničnoj policiji, 1 asistencija Odjeljenju za unutrašnju kontrolu rada policije i 314 ostalih ispomoći.

Službenici PJP su, **tokom ljetnje turističke sezone 2024.g.**, legitimisali **2.327** (2.299) lica, izvršili pregled **1.460** (1.231) lica, izvršili kontrola i pregleda **610** (474) BIL, kontrolisali **1.245** (1.280) vozila i vozača, pregledali **827** (647) vozila, oduzeli **26** (37) predmeta.

Jedan od prioriteta ovih segmenata Sektora u 2024. godini bio je obezbjeđenje domaćih i stranih ličnosti čija se bezbjednost štiti, obezbjeđenje objekata i prostora oko tih objekata i diplomatsko - konzularnih predstavništava akreditovanih u Crnoj Gori.

OBEZBJEĐENJE LIČNOSTI

Realizovano je **9.192** (9.176) **obezbjeđenja**, od čega **1.056** (1.333) vanrednih. Broj štićenih ličnosti, tokom izvještajnog perioda, kretao se u rasponu od **17 do 21 štićenih ličnosti**, čija se bezbjednost štiti, kao i članova uže porodice predsjednika Crne Gore, predsjednice-ka Skupštine Crne Gore i predsjednika Vlade Crne Gore, od čega: po mjestu rada i stanovanja – **5.241**, izvan mjesta prebivališta – **1.188**, obezbjeđenja štićenih ličnosti, za vrijeme putovanja u inostranstvo – **683**, prilikom održavanja javnih skupova, sportskih, kulturnih, vjerskih i drugih događaja – **197**, prilikom skupštinskih zasijedanja, sjednica Vlade, drugih sastanaka, akreditacija, foruma, konferencija – **283**, poslovi prethodnice u Crnoj Gori – **491** i poslovi prethodnice u inostranstvu – **53**.

OBEZBJEĐENJE STRANIH ŠTIĆENIH LIČNOSTI

Ogranziovano je obezbjeđenje **251 (217) stranih šticeuieh ličnosti**, te realizovano je **300 (289) obezbjeđenja**, od kojih redovnih – **251 (240)** i vanrednih - **49 (49)**.

Ostale aktivnosti: 9 angažovanja medicinskog osoblja i specijalnih sanitetskih vozila, odnosno vozila za prvu reanimaciju, 20 podnijetih zahtjeva za izradu i dostavljanje bezbjednosne procjene ugroženosti ličnosti i objekata upućenih ANB-u, 12 dostavljenih izvještaja o procjeni ugroženosti od strane ANB-a, upućeno 25 zahtjeva za dostavljanje podataka i saznanja u vezi stanja bezbjednosti šticeuieh ličnosti, stranih šticeuieh ličnosti, šticeuieh objekata, diplomatsko konzularnih predstavništava i prostora kao i drugih ličnosti i objekata, dostavljeno 9 podataka i saznanja u vezi stanja bezbjednosti šticeuieh ličnosti, stranih šticeuieh ličnosti, šticeuieh objekata, diplomatsko konzularnih predstavništava i prostora kao i drugih ličnosti i objekata, te sačinjeno 12 planova obezbjeđenja šticeuieh ličnosti, stranih šticeuieh ličnosti i objekata i DKP-a.

OBEZBJEĐENJE OBJEKATA I DKP

Ukupno su se obezbjeđivala **106 objekta**, 25 objekata od posebnog značaja i 48 DKP-a i 33 po drugim osnovama.

Odrađeno 946 vanrednih obezbjeđenja i 108 redovno pojačana obezbjeđenja; Odrađeno 4 Plana redovnog-pojačanog obezbjeđenja, 61 Planova vanrednog obezbjeđenja; Izvršeno obezbjeđenja 83 javna skupa na kojima je prisustvovalo 5958 građana; Izvršene provjere za 2.306 lica prilikom ulaska u objekte koji se bezbjednosno štite; Sačinjeno 65 operativnih informacija; Odrađeno obezbjeđenje za 3.960 suđenja koja su se održala u zgradi Višeg suda u Podgorici za teška krivična djela i 45 službenih zabilješki o kretanju bezbjednosno interesantnih lica, a legitimisano i kontrolisano lica na šticeuieh objektima 116728.

POSLOVI PODRŠKE

U toku 2024. godine izvršeno je **15** protivdiverzionih pregled po najavi o postavljenim eksplozivnim napravama, 1 protivdiverzioni pregled sumnjivog vozila i 1 protivdiverzioni pregled sumnjivog predmeta.

Aktivnosti ovog segmenta Službe iskazani brojčano su sljedeći:

- Izvršeno biohemijskih pregleda - 245;
- Izvršeno medicinskih obezbjeđenja – 53;
- Protivdiverzioni pregled objekata,vozila i predmeta – 462;

FINANSIJSKO OBAVJEŠTAJNI POSLOVI

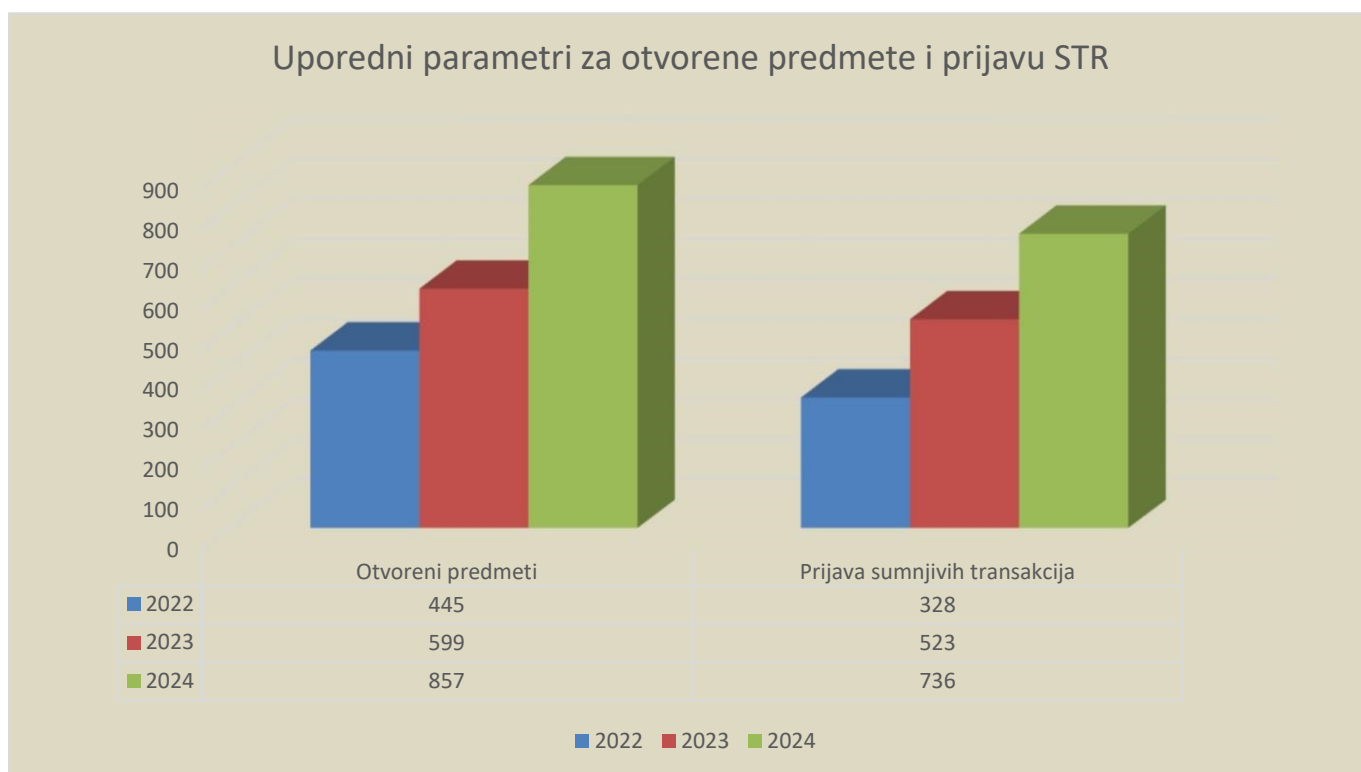
Sektor za finansijsko obavještajne poslove je operativno nezavistan u vršenju svojih poslova, kao i u primjeni ovlašćenja prilikom vršenja poslova utvrđenih Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i obavlja poslove finansijsko obavještajne službe i bavi se obradom i analizom sumnjivih transakcija primljenih od banaka i drugih obveznika, te prosljeđivanjem pozitivnih rezultata obrada drugim organizacionim jedinicama UP ili drugim nadležnim državnim organima na dalje postupanje u cilju sprječavanja i suzbijanja pranja novca i finansiranja terorizma. Takođe, u SFOP-u se obrađuju i analiziraju podaci primljeni od stranih finansijsko obavještajnih službi.

Tokom 2024. godine FOJ je paralelno radio na tri procesa: jačanje kapaciteta za preventivni i proaktivni operativni i analitičko-obavještajni rad, koordiniranje i ispunjavanje zadatah preporuka nakon 5. kruga evaluacije sistema sprečavanja pranja novca i finansirana terorizma (Moneyval) od strane eksperata Manivala i imao ključnu ulogu u Koordinacionom tijelu za izradu NPR u smislu definisanja, pripreme i analize podataka neophodnih za izradu NPR, kao i usmjeravanje aktivnosti u cilju realizacije zadatah ciljeva u Akcionom planu za sprovođenje djelotvornosti sistema spnft 2024-2026. Analiza stanja prikazana kroz godišnji izvještaj o radu ukazuje na pozitivne rezultate u odnosu na navedene procese.

Tokom izvještajne godine, na nivou FOJ-a, otvoreno je 857 predmeta što je povećanje za 43,07%. Navedeni predmeti su otvoreni na osnovu: prijavljenih sumnjivih transakcija, na inicijativu drugih državnih organa, na osnovu analize i procjene FOJ-a, kao i na osnovu zahtjeva dobijenih od inostranih finansijsko-obavještajnih službi.

UKUPNAN BROJ OTVORENIH PREDMETA	
	857
OBVEZNICI - UKUPNO	524
Banke i druge kreditne institucije	440
Davanje zajmova i posredovanja prilikom ugovaranja poslova davanja zajmova	6
Društva za životno osiguranje	2
Finansijske institucije - Finansijski lizing	3
Igre kladenja	1
Investiciona društva	7
Investiranje, prometa i posredovanja u prometu nekretnina	1
Notari	4
Pružaoци platnih usluga	2
Promet motornih vozila	54
Revizori i računovođe	4
DRŽAVNI ORGANI - UKUPNO	183

Specijalno državno tužilaštvo	17
Više državno tužilaštvo	1
Osnovno državno tužilaštvo	2
Druge organizacione jedinice Uprave policije	96
Agencija za nacionalnu bezbjednost	21
Ministarstvo unutrašnjih poslova	11
Centralna banka	11
Komisija za tržište kapitala	5
Uprava carina	10
Poreska uprava	2
Uprava za igre na sreću	1
Ostalo	6
INICIJATIVA SFOP-A	90
INOSTRANE FINANSIJSKO OBAVJEŠTAJNE SLUŽBE (FOS)	52
INOSTRANI POLICIJSKI ORGAN	8

U izvještajnom periodu **bilježi se značajno povećanje broja prijavljenih sumnjivih transakcija za 40,72% u poređenju sa 2023. godinom**. Kako je navedeno u tabeli najveći broj predmeta tokom 2024. godine otvoren je na osnovu prijema sumnjivih transakcija od strane obveznika što predstavlja povećanje za 61,14%. Ukupno učesće u otvorenim

predmetima imaju i predmeti otvoreni na zahtjev državnih i nadzornih organa 21,35%, inicijativa FOJ-a 10,50% , zahtjevi inostranih FOS-ova i inostranih policijskih organa 7% u ukupnom broju otvorenih predmeta. Na osnovu navedenog možemo zaključiti da su svi parametri vezano za otvorene predmete u 2024. godini ostvarili značajan porast.

Ukupan broj prijavljenih transakcija od svih obveznika je 59.406 što je manje za 7% u poređenju sa 2023. godinom, dok je 51.013 prijavljenih transakcija preko 15.000€. Od ovog broja FOJ je od poslovnih banaka u Crnoj Gori primio 41.559 gotovinskih transakcija, dok je primljenih transakcija iznad 15.000€ bilo 41.418. FOJ je od Uprave prihoda i carina u 2024. godini primio 889 izvještaja o prenosu novca preko državne granice na osnovu čega je u FOJ-u otvoreno 10 predmeta. Notari su u 2024. godini dostavili 18062 kupoprodajna ugovora koja se odnose na nepokretnosti čiji je ukupan iznos cca 2,68 milijardi eura.

U sklopu projekta A.S.S.E.T., FOJ je identifikovala imovinu – novčana sredstva u iznosu od preko 6 miliona dolara za koja postoji sumnja da potiču iz kriminalnih aktivnosti i koja su u saradnji sa Specijalnim državnim tužilaštvom blokirana na period od 6 mjeseci.

Na osnovu analitičkih izvještaja FOJ-a, a u kojima je FOJ konstatovao osnove sumnje u postojanje kd pranje novca i kd utaja poreza, **ukupno je prema državnim tužilaštvima podnijeto 23 (4) krivične prijave**, od čega **tri krivične prijave za pranje novca** podnešene protiv 1 pravnog i 4 fizička lica u ukupnom iznosu od **5.978.226 EUR i 20 krivičnih prijava za utaju poreza** protiv 22 pravna lica i 29 fizičkih lica u ukupnom iznosu od oko **6.000.000 eur**. Navedene krivične prijave su podnešene u koordinaciji sa službenicima SBPK-a i SPO -a.

Bankama je izdato 17 naredbi za privremenu obustavu transakcija-ukupne vrijednosti blokiranih sredstava 4.278.446,04 EUR, od koji je svaka potvrđena od strane Specijalnog državnog tužilaštva.

U toku 2024. godine u okviru EGMONT grupe razmijenjeno je 1455 komunikacija sa 86 država u odnosu na 1087 lica (305 fizičkih i 782 pravnih lica).

Najveći broj zahtjeva upućen je prema finansijsko obavještajnim službama Turske (49), Švajcarske (43), Srbije (38), UK (37), Ujedinjenim Arapskim Emiratima (32) i Ukrajini (29). Najveći broj zahtjeva za finansijsko-obavještajnim podacima primljen je od FOS Ukrajine (13), Srbije (9), BiH (7), UK (7), Malta (5).

FOJ je imao ključnu ulogu u ispunjavanju preporuka Manivala u smislu izrade Akcionog plana za unapredjenje djelotvornosti sistema spnft kao i ključnu ulogu u izradi nove Nacionalne procjene rizika.

Intezivirana je saradnja sa nadzornim organima i obveznicima u smislu primjene novog Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma. S tim u vezi , kontinuirano se radilo na unapredjenju rada softverske aplikacije, koja je rezultirala on-line pristupom sa drugim bazama podataka izvan FOJ-a , a isto tako i digitalnim povezivanjem sa obveznicima,

on-line dostavom podataka od strane zakonskih obveznika, što je na koncu značajno unaprijedilo kvalitet i brzinu u prijemu i raspolaganju podacima neophodnim za efikasan rad Sektora za finansijsko obavještajne poslove- FOJ-a.

Rezultat rada Sektora za finansijsko obavještajne poslove za 2024. godinu se na osnovu svih prikazanih parametara može ocijeniti kao **“ODLIČAN”**.

KOORDINACIJA POLICIJSKIH I SA NJIMA POVEZANIH POSLOVA

Realizovane su brojne aktivnosti usmjerene ka sveobuhvatnom procesu tranzicije i reformi, jačanju vladavine prava, ali i posvećenost snaženju međunarodne policijske saradnje sa regionalnim i međunarodnim partnerima, kao i saradnje u okviru pregovaračkog procesa sa EU.

Realizovani su bilateralni susreti direktora Uprave policije sa šefovima policija R. Sjeverne Makedonije, Ujedinjenih Arapskih Emirata – Dubai policije i R. Italije kojom prilikom je iskazana spremnost za jačanje saradnje u oblasti prevencije, vođenja istraga, rasvjetljavanja i otkrivanja krivičnih djela organizovanog kriminala, kroz razmjenu strateških i operativnih informacija.

Ostvarena je i međunarodna saradnja sa: R. Sjevernom Makedonijom, Slovenijom, R. Srbijom, Bosnom i Hercegovinom, R. Kosovom, R. Albanijom, R. Francuskom, Državom Izrael, SR Njemačkom, Velikom Britanijom, Sjedinjenim Američkim Državama, R. Češkom, R. Austrijom, Australijom, R. Italijom, NR Kinom, UAE, R. Mađarskom, Ekvadorom, Kolumbijom, i R. Azerbejdžanom na temu daljeg unapređenja saradnje s posebnim fokusom na ilegalne migracije i krijumčarenje ljudi i izazova u ovim oblastima, upoznavanja i predstavljanja predloga za eventualnu buduću saradnju u cilju eventualnog dogovora u vezi mogućih obuka pripadnika UP, kao i zajedničkim aktivnostima u oblasti granične bezbjednosti, organizovanog kriminala, borbe protiv droga i finansijskog kriminala i razmjene dobre prakse. Realizovani brojni sastanci predstavnicima FBI, EUROPOL-a i Interpol-a, kao i učešće na brojnim obukama i konferencijama.

Ostvarena je intenzivna komunikacija sa policijskim atašeima i oficirima za vezu Velike Britanije, SR Njemačke, Austrije, Italije, Švajcarske, Španije, Francuske, Bugarske, Turske, Češke, Holandije u cilju definisanja modaliteta unapređenja policijske saradnje i realizacije zajedničkih projekata. Takođe, intenzivna saradnja realizovana je i sa diplomatskim predstavništvima u cilju realizacije zajedničkih aktivnosti u oblastima policijske edukacije i razmjene profesionalnih iskustava.

Shodno protokolima o saradnji tokom turističke sezone formirani su zajednički timovi sa policijskim organizacijama Albanije, Srbije, Italije, Sjeverne Makedonije, Hrvatske, Rumunija i Kosova radi pružanja podrške u prevenciji kriminalnih aktivnosti međunarodnog karaktera.

Najintenzivnije obaveze u okviru pregovaračkog procesa u odnosu na poglavlja 23 i 24, realizovane su učešćem u velikom broju sastanaka, pripremom značajnog broja materijala u odnosu na ispunjenje preporuka u oblastima u kojima je Uprava policije prepoznata kao ključan partner međuagencijske i međunarodne saradnje. Borba protiv organizovanog kriminala, finansijske istrage, borba protiv pranja novca i krijumčarenja cigareta, jačanje kapaciteta u oblasti granične bezbjednosti, sajber kriminala, saradnja u oblasti borbe protiv trgovine drogom, borba protiv terorizma i nezakonitih migracija prepoznate su u izvještaju EK kao oblasti u kojima je ostvaren određen napredak i stavljen akcenat na buduće zadatke.

Ostvarena vidljivost i nivo saradnje sa međunarodnim partnerima i Evropskom komisijom, obezbijedena podrška, donacije i realizovane projektne aktivnosti predstavljaju model po kojem treba dalje razvijati i njegovati odnose.

U saradnji sa međunarodnim partnerima SR Njemačke, UNDP, UK, SADa, OSCEa, UNHCR-a, realizovan je veliki broj donacija, namijenjen organizacionim jedinicama Uprave policije, u cilju jačanja kapaciteta i unaprjeđenja rada, kako u dijelu bezbjednosti državne granice, tako i u oblasti borbe protiv svih oblika kriminaliteta.. Cijeneći značaj adekvatne koordinacije donatorske podrške i implementacije aktivnosti, a uvažavajući dostupna sredstva i fondove međunarodnih partnera, te u cilju izbjegavanja preklapanja aktivnosti, Tim za međunarodnu stratešku policijsku saradnju je uz finansijsku podršku ICITAP-a, razvio Donatorsku koordinacionu platformu, odnosno zatvorenu web platformu sa pregledom svih međunarodnih aktivnosti, projekata, donacija i dokumenata koji će omogućiti lakši pregled aktivnosti Uprave policije u ovoj oblasti.

Linija rada **komunikacije sa medijima** u Upravi policije realizovala je i korisnicima prosljedila oko 1200 saopštenja/reagovanja u vezi sa rezultatima i aktivnostima službenika Uprave policije. Osim toga predstavnici policije su imali oko 300 nastupa u medijima u video formi.

Uprava policije je pripremila i poslala oko 400 odgovora na pitanja medija. Pripremljen je i određeni broj video sadržaja sa edukativnim porukama, akcijama policije, kampanjama i prilozima u saradnji sa medijima u cilju promocije policijskog posla.

Tokom 2024. godine, na zvaničnom nalogu Uprave policije na platformi „X“ postavljeno je 425 objava, a na aplikaciji Instagram 184 objave.

Na zvaničnom sajtu Uprave policije blagovremeno su objavljivana saopštenja i najave snimanja javnih okupljanja (sportskih priredbi, protesta..).

Snimljeni/fotografisani su i objavljeni materijali na Tviter i Instagram nalogima Uprave policije u cilju promocije policijskog posla i sprovedenih aktivnosti i to: sastanci direktora sa međunarodnim partnerima, akcije policije, aktivnosti saobraćajne policije, kampanje, vijesti, međunarodne potjernice i apeli za građane.

Organizovano je šest pres konferencija povodom aktivnosti Uprave policije.

U izvještajnom periodu je sačinjeno i korisnicima dostavljeno 3235 informacija i izvještaja. Organizacionim jedinicama je dostavljeno 27 telegrama. Kada je riječ o obraćanjima građana, dostavljen je odgovor na 77 predstavki.

PODRŠKA ORGANIZACIONIM JEDINICAMA POLICIJE, UNAPREĐENJE RADA POLICIJE I ANALITIKA

Aktivnosti Odjeljenja za analitiku i unapređenje rada policije bile su usmjerene na izradu, sagledavanje, analiziranje i praćenje realizacije izvještaja, programa, planova, zaključaka i drugih analitičkih dokumenata od značaja za Upravu policije, transparentnost i zakonitost rada, koordinaciju i poboljšanje stanja u svim oblastima rada i realizaciju obaveza shodno Programu rada Vlade:

- Sačinjen Godišnji izvještaj o radu Uprave policije i stanju bezbjednosti u 2023. godini;
- Sačinjeni mjesečni izvještaji o radu i rezultatima Uprave policije, sa komentarima i ocjenama Odjeljenja, kao i posebni prilozi izvještaja o radu;
- Sačinjen Predlog Programa rada Uprave policije za 2025. godinu;
- Sačinjen Izvještaj o realizaciji Programa rada Uprave policije za 2024. godinu;
- Praćena realizacija preporuka iz izvještaja za 2020. godinu Nacionalnog preventivnog mehanizma, kao i preporuka iz izvještaja CPT, u skladu sa Instrukcijom osprovođenju preporuka iz Izvještaja Evropskog komiteta za prevenciju torture i nehumanog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja (CPT) o posjeti Crnoj Gori;
- Sačinjeni kvartalni izvještaji i Godišnji izvještaj za 2023. godinu o napadima na policijske službenike;
- Dostavljene mjesečne informacije o kontroli prometa šljunka i pijeska na javnim putevima, shodno Zaključku Vlade Crne Gore o permanentnoj kontroli prometa šljunka i pijeska od strane Uprave policije;
- Pružena stručna pomoć u dijelu zaštite tajnih podataka organizacionim jedinicama UP, kako u pogledu izrade rješenja tako i u pogledu online testiranja, označavanja tajnih podataka i drugih oblika zaštite tajnih podataka;
- Prikupljanje i dostavljanje podataka o preduzetim aktivnostima i ostvarenim rezultatima na suzbijanju nezakonitog ribolova za 2023. godinu, shodno Zaključku Vlade Crne Gore i zahtjevu Savjeta za građansku kontrolu rada policije – Direktoratu za poslove nadzora;
- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije razvoja Uprave policije za 2023. godinu, i predlog Akcionog plana za 2024. godinu, iz nadležnosti Uprave policije;
- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma za 2023. godinu i predlog Akcionog plana za 2024-2025. godinu;
- Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije upravljanja ljudskim resursima u Upravi policije za 2023. godinu, kao i predlog Akcionog plana za 2024. godinu;
- Izrada excel tabela za mjesečno izvještavanje, za potrebe Odsjeka za droge – SBPK;
- Informacija koja se tiče stanja u oblasti torture od strane policijskih službenika, kao i ispunjavanja cpt preporuka;
- Sačinjen Izvještaj o realizaciji aktivnosti iz plana za ljetnju i zimsku turističku sezonu;

- Rad na pripremi „Matricama mapiranja krivičnih djela propisanih nacionalnim zakonodavstvom Crne Gore u odnosu na oblasti kriminala iz mandata Europa“;
- Sačinjen i dostavljan organizacionim jedinicama na mišljenje Nacrt Instrukcije o sadržini i izgledu pojedinih pismena koja se sačinjavaju prilikom vršenja policijskih poslova i preduzimanja policijskih ovlašćenja, mjera i radnji;
- U kontinuitetu su se preduzimale aktivnosti na izradi podzakonskih akata (instrukcija, pravilnika, uredbi...) i strateških dokumenata, u saradnji sa organizacionim jedinicama UP, MUP-om i drugim državnim organima.

FORENZIČKI CENTAR

Forenzičkom centru je dostavljeno **4.983** (5.278) zahtjeva/naredbi za vještačenje od strane organizacionih jedinica Uprave policije, nadležnih državnih tužilaštava, sudova i drugih državnih organa, **za 6% manje u odnosu na uporedni period**. Odgovoreno je na **4.589** (3.465) zahtjeva/naredbe, obrađeno je **49.961** (45.680) uzorak i izvršeno **97.732** (97.097) analize.

Tokom 2024. godine izvršene su identifikacije:

- **49** (56) lica iz baze DNK registra;
- **125** (107) osumnjičenih/okrivljenih lica i 127 DNK profila oštećenih/eliminacionih lica;
- **57 lica** u vezi krivičnih djela teška krađa, nedozvoljeno držanje oružja, teško ubistvo;
- **177** (133) spornih čaura i **147** (32) projektila. Ispitano je **237** komada vatrenog i nad istima izvršeno ispitivanje na okolnosti ispravnosti, kao i da li je iz istog pucano.

Izvršenim analizama **487 motorna vozila**, vještačenjem je utvrđeno da je **25** vozila sa falsifikovanim brojem šasije. Ispitano je **781 772.216 grama** (1 850 504.765 grama i 123 ml) opojne droge sljedeće strukture:

NAZIV DROGE	NETO MASA
PSILOCIBIN / PSILOCIN-MAGIČNE PEČURKE	79.895
3-METILMETKATINON	1.08
ALPRAZOLAM	147.955
AMFETAMIN	126.415
AMFETAMIN / KOKAIN	0.893
BROMAZEPAM	34.693
BUPRENORFIN	44.043
DIAZEPAM	29.55
EKSTRAKT KONOPLJE	8.842
HEROIN / MORFIN	1233.536
HEROIN	39.73

KLONAZEPAM	10.744
KOKAIN	4770.828
KONOPLJA	774901.257
LORAZEPAM	5.273
MDMA	117.597
MDMA / THC, KANABINOL	0.014
SMOLA KONOPLJE - HAŠIŠ	1.234
THC, KANABIDIOL /	0.104
THC, KANABINOL	5.166
THC, KANABINOL, KANABIDIOL	103.46
TRAMADOL	37.125
ZOLPIDEM	72.782
UKUPNO	781772.216

- **Grupi za digitalnu forenziku ispitivanje rukopisa i dokumenata** dostavljeno je 178 zahtjeva/naredbi (OB-72 zahtjeva, Sudovi-11 i 95 naredbi suda/tužilaštva). Odgovoreno je na 75 zahtjeva i 140 naredbi pri čemu je obrađeno 205 uzorka i izvršeno 236 analiza.

- **Grupi za daktiloskopska ispitivanja** dostavljeno je 295 zahtjeva-naredbi (OB 174, Interpol 14 i 107 naredbi pravosudnih organa). Odgovoreno je na 194 zahtjeva i 98 naredbi pri tome je obrađeno 2990 uzoraka i izvršeno 26843 analiza.

Na grupi za daktiloskopska ispitivanja izvršena je identifikacija 57 lica u vezi krivičnih djela »teška krađa«, »nedozvoljeno držanje oruzja«, »teško ubistvo«.

- **Grupi za DNK analize** dostavljena su 1364 zahtjeva/naredbe (OB 742, Interpol i Sektori u okviru Uprave policije 172 i 450 naredbi pravosudnih organa). Odgovoreno je na 618 zahtjeva i 321 naredbu, pri tome je obrađeno 2865 uzoraka i izvršeno 11460 DNK analiza/ispitivanja. Izvršena je identifikacija 241 lica i to: iz baze DNK registra izvršena je identifikacija 49 lica; analizom dokaznog materijala identifikovano je 125 osumnjičenih/okrivljenih lica i 127 DNK profila oštećenih/eliminacionih lica.
- **Grupi za balistička ispitivanja** dostavljeno je 623 zahtjeva/naredbe (OB 308, Interpol-1, 314 naredbi pravosudnih organa). Odgovoreno je na 171 zahtjev i 178 naredbi, pri čemu je obrađen 7051 uzorak i izvršeno 3124 analize. Izvršena je identifikacija 177 spornih čaura i 147 projektila. Ispitano je 237 komada vatrenog oružja i nad istima izvršeno ispitivanje na okolnosti ispravnosti, kao i da li je iz istog pucano. Dostavljen je 10901 komad municije.
- **Grupi za mehanoskopska ispitivanja** dostavljeno je 808 zahtjeva/naredbi (OB 253, SKP-1, MUP 323 i 231 naredba pravosudnih organa). Odgovoreno je na 565 zahtjeva i 213 naredbi, pri čemu su ispitana 842 uzoraka i izvršeno 2768 analiza. Izvršena je analiza 487 motornih vozila. Od ukupnog broja pregledanih vozila, vještačenjem je utvrđeno da je 25 vozila falsifikovano.

- **Grupi za hemijska ispitivanja daljine pucanja, identifikaciju GSR čestica** su dostavljena 233 zahtjeva/naredbe (OB 122 zahtjeva i 111 naredbe pravosudnih organa). Odgovoreno je na 126 zahtjeva i 114 naredbi, pri čemu je obradeno 498 uzoraka i izvršeno 589 analiza. Na grupi za hemijska ispitivanja daljine pucanja i utvrđivanje GSR čestica urađen je 71 GSR predmet na osnovu čega je određeno da se ne isključuje mogućnost da su 64 lica rukovala vatrenim oružjem, za 76 lica se ne može pretpostaviti da li su rukovali vatrenim oružjem. U 16 predmeta u kojima se traži utvrđivanje prisustva barutnih čestica, dokazano je prisustvo barutnih čestica. U 13 predmeta je određena daljina pucanja.
- **Grupi za hemijska ispitivanja** dostavljena su 1399 zahtjeva/naredbi (OB 1081 zahtjev i 318 naredbi pravosudnih organa). Ukupno je odgovoreno na 1330 zahtjeva i 350 naredbi, pri čemu je obradeno 8934 uzoraka i ukupno izvršeno 26008 analiza/ispitivanja. Ukupna bruto masa dostavljenih analiziranih uzoraka iznosi: 874555.405 grama. Masa ambalaže dostavljenih analiziranih uzoraka iznosi: 92783.169 grama. Za analizu je utrošeno 166.553 grama. Na osnovu EMC izvještaja na Grupi za hemijska ispitivanja odrađeno je ukupno 1584 zaplena droge, od čega se na maloprodaju odnosi 1409 zaplena, srednje 94 zaplijena i na veleprodaju 81 zaplijene.
- **Grupi za ispitivanje uzroka kod požara, eksplozija, havarija, koordinaciju vršenja uviđaja, standardizaciju opreme i nadzor** dostavljen je 81 zahtjev/naredba (OB 41 i 40 naredbi pravosudnih organa). Odgovoreno je na 49 zahtjeva i 45 naredbi, pri čemu je obrađeno 26576 uzoraka i izvršene 26704 analize.

Na osnovu ostvarenih rezultata rada kroz izvršene direktne identifikacije, kroz aktivnosti na akreditaciji, kao i prisustvo naših službenika uviđajima, rezultati rada za 2024. godinu ocijenjeni su **odličnim**.

ELEKTRONSKI SISTEMI POLICIJE

Tokom 2024. godine, **realizovan je veliki broj aktivnosti u cilju obezbjeđivanja nesmetanih uslova za funkcionisanje svih organizacionih jedinica MUP-a i Uprave policije.**

U kontinuitetu su se sprovodile aktivnosti vezane za sistem za nadzor telekomunikacija: otklonjeni problemi u funkcionisanju sistema za nadzor telekomunikacija, sprovodi se plan dinamike aktivnosti na nadgradnji Sistema, sprovode se aktivnosti na daljoj nadgradnji sistema za nadzor telekomunikacija u skladu sa unapređenjem tehnologija operatora, pružaoca telekomunikacionih usluga u Crnoj Gori.

U toku 2024. godine sprovedenu su aktivnosti na zamjeni sistema za strateški nadzor komunikacija, smještenog u prostorijama Agencije za nacionalnu bezbjednost, kojeg koriste tri institucije: Agencija za nacionalnu bezbjednost, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Ministarstvo odbrane. Strateški partner je izradio novu platformu za nadzor telekomunikacija. Platforma je novi unaprijeđeni monitoring centar sa naprednim

analitičkim mogućnostima i naprednim mogućnostima prikaza i obrade podataka vezanih za nadzor telekomunikacija.

Implementacija digitalnog radio-komunikacionog sistema TETRA.

Pripremljena informacija za Vladu o statusu TETRA projekta.

Izdato 499 TETRA terminala za potrebe organizacionih jedinica u cilju realizacije redovnih i dodatnih aktivnosti na terenu.

Reprogramirano 13 TETRA terminala za Odsjeka za obezbjeđenje ličnosti.

Formirana nova govorna grupa za potrebe obezbjeđenja predsjednika Vlade.

Izvršena je instalacija nove govorne grupe kojom je omogućena komunikacija putem Tetra radio Sistema između dežurne službe OB Bar i Službe zaštite i spašavanja Bar.

U sklopu dogovorenih aktivnosti, za potrebe članove kolegijuma Uprave policije, kreirana je nova govorna grupa u trunking i direct modu.

Izvršena demontaža TETRA terminala iz patrolnih vozila Opel Astra koja su razdužena

Izvršena montaža TETRA terminala u nova patrolna vozila.

Izvršena montaža TETRA terminala u patrolni brod za potrebe granične policije RC Centar.

Održana obuka pripadnicima PJP za korišćenje ručnih Tetra terminala, model ST7000.

Sprovedene aktivnosti oko pripreme terena, instalacije i konfiguracije stacionarnog radara na raskrsnici ulica Jovana Tomaševića i 13. Jula, kao i pratećih elementata u prostorijama SPON-a. Sistem pušten u testni rad na 90 dana.

Shodno dogovoru koji je postignut na bilateralnom sastanku, i online sastanku sa predstavnicima MUP-a Republike Slovenije, predstavnici Radne grupe za pripremu tehničkih, ekonomskih i pravnih uslova za nabavku stacionarnih radarskih sistema i nadležnih službi Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore, održani su sastanci u cilju upoznavanja sa načinom rada stacionarnih radarskih sistema, pratećim tehničkim, normativnim i organizacionim rješenjima.

Po zahtjevima nadležnih tužilaštava, Ministarstva odbrane i org. jedinica Uprave policije i MUP-a, realizovali veliki broj zahtjeva za analizu i eksportovanje materijala sa sistema video nadzora gradova. Analiza, izdavanje i primopredaja materijala su izvršeni u skladu sa procedurama.

Po nalogu Višeg suda u Podgorici, izvršen pretres Sistema video nadzora javnih površina na radnoj stanici koja se koristi u Odjeljenju za elektronske sisteme policije.

Sprovedena je procedura nabavke registrofona, oprema je testirana i završena instalacija opreme.

Potpisan je novi ugovor o pružanju telekomunikacionih usluga sa operatorom mobilne telefonije, kompanijom „ONE” (51 korisnički servis)

Potpisan je novi ugovor o komunikacionim uslugama za SGP putem 20 DATA kartica operatora mobilne telefonije, kompanije „ONE”.

U sklopu procedure javne nabavke, u toku je izbor najpovoljnijeg ponuđača za modernizaciju postojećih i ugradnju novih sistema tehničke zaštite u objektima koje koristi Uprava policije.

U toku pripreme za modernizaciju postojećih i ugradnju novih sistema tehničke zaštite po objektima policije Započeta realizacija aktivnosti na modernizaciji postojećih i ugradnji novih sistema tehničke zaštite u objektima Uprave policije.

Realizovane su aktivnosti na izradi tehničkog rješenja i specifikaciji neophodne opreme nadgradnje sistema za video nadzor SPO-a u objektu Limenka. Procijenjena je vrijednost neophodne opreme za ovu svrhu i poslat dopis kako bi se pokrenula procedura za odabir izvođača radova i isporučio opreme

Sprovedenu su aktivnosti na pripremi specifikacije za nabavku dronova čija je nabavka u toku, sistema za menadžment upravljanja, sistema za nadzor iz vazduha i nadzora skupova visokog bezbjednosnog rizika.

Sprovedene su aktivnosti na pripremi specifikacije za nabavku Sistema za detekciju i ometanje bespilotnih letjelica čija je nabavka u toku.

Na osnovu ostvarenih rezultata rada kroz sve aktivnosti koje su kvalitetom i kvantitetom prezentovane izvještavanjem, rezultati rada za 2024. godinu ocijenjeni su **ODLICNIM**.

* * *

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Uprava policije obezbijedila je povoljno stanje bezbjednosti na teritoriji Crne Gore sprovođenjem preventivnih i represivnih aktivnosti. Postignuti su dobri rezultati na otkrivanju i sprečavanju krivičnih djela i ostalih delikata. Obezbijeđen je stabilan javni red i mir, dok je stanje bezbjednosti u saobraćaju nezadovoljavajuće. Takođe, stanje bezbjednosti državne granice je bilo stabilno.

Stanje **u oblasti kriminaliteta** sprovođenjem intenzivnih preventivnih, operativno - istražnih, obavještajno - analitičkih i međunarodnih aktivnosti, posebno u prioritetnim oblastima rada, je zadovoljavajuće tako da se u odnosu na 2022. godinu bilježi **rast obima kriminaliteta - za 3,9%**.

Stopa kriminaliteta (broj krivičnih djela na 1000 stanovnika) iznosi **8,1¹¹**. **Najveća** stopa kriminaliteta se bilježi na području nadležnosti **RCB Jug** (9,5), a **najniža** na području nadležnosti **RCB Centar** (7,2).

Posmatrano **po regionalnim centrima bezbjednosti**, najveći broj krivičnih djela je registrovan na području RCB Centar – 1745 kd, gdje se bilježi 34,3% ukupne problematike. Potom slijede: RCB Jug – 30,5%, RCB Sjever – 18,8% i RCB Zapad – 16,2%. U poređenju sa 2023. godinom, **rast** obima kriminaliteta se bilježi na području nadležnosti RCB Sjever – 19%, RCB Zapad – 11% i RCB Centar – 0,8%, dok se **pad** obima kriminaliteta bilježi na području nadležnosti RCB Jug – 3,6%.

Nadležna državna tužilaštva su obavijestila regionalne centre bezbjednosti da su **odbacila 1334** (1002) krivične prijave (RCB Centar – 665, RCB Jug – 368, RCB Sjever – 164, RCB Zapad – 137). Odbačenim prijavama je bilo procesuirano **684** fizička i **1** pravno lice zbog počinjenih **1356 krivičnih djela**. U odnosu na broj odbačenih krivičnih prijava smatramo potrebnim da se uradi posebna analiza.

¹¹ Stopa kriminala bi bila veća i iznosila bi 9,4 ako se dodaju i krivična djela koja se gone po privatnoj tužbi (796 kd), a koja policija registruje u "Upisnik kd koja se gone po privatnoj tužbi"

Od ukupnog broja (4272), Specijalnom državnom tužilaštvu podnijete su 34 (28) krivične prijave i izvještaji kao dopune krivičnih prijava (23 krivične prijave i 11 dopuna krivičnih prijava), protiv ukupno **140 (131)** fizičkog i **5 (5)** pravnih lica, zbog osnovane sumnje da su počinili **216 (259)** krivičnih djela (210 kd je počinjeno od strane fizičkih lica i 6 kd od strane pravnih lica). Od toga je, zbog izvršenih krivičnih djela na organizovani način, podnijete su 22 krivične prijave i izvještaj kao dopune krivične prijave, kojima je procesuirano 111 fizičkih i 1 pravno lica. Među procesuiranim licima, **10 javnih funkcionera, 8 policijskih službenika i 40 lica** (od kojih se jedan broj lica javlja u više prijava) **koja su označena kao pripadnici OKG**. Bilježi se rast obima ukupno registrovanih krivičnih djela protiv života i tijela (6,5%), što prate **odlični rezultati na njihovom rasvjetljavanju** zadržani na nivou uporedne godine **93,2%**. Broj registrovanih krivičnih djela **ubistvo i teško ubistvo** je **12 (5)** i veći je 140%. Počinioci **11** ubistava su u momentu izvršenja bili nepoznati od kojih je **10** naknadno rasvjetljeno (**91%**), a počinioci procesuirani nadležnim tužilaštvima. Od ukupnog broja ubistava (12), **5 je izvršeno kao posljedica sukoba OKG** (u 2023. godini nijesu registrovana ubistva kao posljedica sukoba OKG), od kojih je, za sada, jedno ostalo nerasvjetljeno i na njegovom rješavanju se intenzivno radi.

Rasvjetljeno je i 1 ubistvo registrovano u prethodnom periodu - izvršeno u Baru 2018.g. (kao posljedica sukoba OKG).

Otkrivena su i riješena i 2 ubistva izvršena kao posledica sukoba OKG, iz prethodnih godina – izvršena u Danilovgradu tokom 2019. i 2020. godine.

U izvještajnom periodu je **registrovano 41 ubistvo u pokušaju** (3 kd teško ubistvo u pokušaju, **38 kd ubistvo u pokušaju**), na štetu 44 lica, zbog čega su nadležnim tužiocima procesuirana **44** lica. Počinioci **28 kd** su u momentu izvršenja bili nepoznati, **i svi su** nakon intenzivnog operativnog angažovanja identifikovani i procesuirani, tako da procenat rasvjetljenosti ovih kd iznosi **100%**. Od ukupnog broja ubistava u pokušaju (41), **9** je izvršeno kao posledica djelovanja operativno interesantnih i sa njima povezanih lica.

U oblasti **imovinskog kriminaliteta** iako je registrovano da je obim registrovanih imovinskih delikata je **u padu** za 10,2%, zadržan je visok procenat rasvjetljenosti – 85,8%. Krivična djela protiv imovine su nadležnim tužiocima procesuirana sa 823 krivične prijave, kojima je procesuirano 697 lica

Nastavljena tendencija **smanjenja broja krivičnih djela** koja su izvršena **podmetanjem požara ili eksplozivne naprave**, što je posebno izraženo kada su u pitanju kd izazivanje opšte opasnosti.

U oblasti **trgovine ljudima** evidentan je pad od 23,8%, pa je otkriveno **16 (21)** krivično djelo trgovina ljudima. Ova krivična djela su procesuirana sa **16** krivičnih prijava (sva VDT-u) kojima je prijavljeno 17 lica.

U izvještajnoj godini se u odnosu na prošlu godinu bilježi **45% više događaja** gdje su oštećeni **novinari i/ili njihova imovina** kao posljedica njihovog profesionalnog

angažovanja i, što je posebno značajno, **75% više** događaja koji su kvalifikovani kao **krivična djela**.

U poređenju sa proteklom godinom, realizovan je manji broj kriminalističkih kontrola i obrada u oblasti **privrednog kriminala**, što je rezultiralo i otkrivanjem manjeg broja privrednih delikata za 0,9%. Nadležnim tužiocima je procesuirano **559 (525) krivičnih prijava**, kojima su prijavljena **675 (652) fizička lica** ili **3,5% više** u odnosu na uporednu godinu. Među ovim licima registrovano je 143 lica koja su i ranije procesuirana zbog vršenja krivičnih djela. Shodno Zakonu o krivičnoj odgovornosti pravnih lica, nadležnim tužiocima je zbog krivičnih djela iz izvještajnog perioda procesuirana **47 (43) pravnih lica**, što je **9,3% više** u odnosu na prošlu godinu. **Specijalnom državnom tužilaštvu** je kroz podnošenje **21 (11) krivične prijave i dopune krivičnih prijava** (od kojih 5 sa elementima organizovanog kriminala), procesuirano **58 (41) fizičkih i 5 (5) pravnih lica**, zbog osnovane sumnje da su počinili **61 (53) krivično djelo ekonomskog kriminaliteta**. Ukupna **materijalna šteta počinjena ovim krivičnim djelima enormno je veća od uporedne godine i iznosi 454 277 320 eura, 46 500 USD, 3 000 CHF i 32 565 GBP i enormno je veća od materijalne štete prouzrokovane privrednim deliktima otkrivenim u uporednom periodu**.

Intenzivirane aktivnosti na **suzbijanju korupcije** rezultirale su podnošenjem **87 (48) krivičnih prijava i 1 (8) izvještaj kao dopuna krivične prijave** (SDT-u – 5 kp i 1 izvještaj, VDT-u 4 kp, ODT-u – 78 kp) protiv **128 (79) fizičkih i 3 (4) pravna lica** kojima je prijavljeno **141 (104) koruptivno krivično djelo, što je 35,5% više u odnosu na prošlu godinu**. U **2 predmeta**, koji se odnose isključivo na koruptivna krivična djela, imamo **elemente organizovanog kriminala**. Među procesuiranim licima je 15 javnih funkcionera ili trostruko više u odnosu na prethodnu godinu (2023 - 4), što potvrđuje posebnu fokusiranost i značajne rezultate na suzbijanju visoke korupcije. Neki od procesuiranih javnih funkcionera su visokopozicionirana lica iz izvršne i sudske vlasti.

Inicirano je **6 finansijskih istraga** (prema SDT- u 3, VDT-u 2, i ODT- u 1) u odnosu na ukupno 151 lica, dok su tužioci izdali naredbe policiji za pokretanje finansijskih istraga u 18 predmeta prema 115 fizičkih i 2 pravna lica. Realizovane su naredbe u ukupno 21 predmetu kojima je obuhvaćeno 261 fizičko i 2 pravna lica, iz predmeta koji potiču iz izvještajne i prethodnih godina. U toku su aktivnosti na realizaciji naredbi u 22 predmeta iz prethodnog perioda kojima je obuhvaćeno 612 fizičkih i 10 pravnih lica.

U oblasti borbe protiv pranja novca, **Specijalnom državnom tužilaštvu**, procesuirano je **11 (13) fizičkih i 1 (0) pravno lice**, zbog osnovane sumnje da su izvršili **12 (19) krivičnih djela u vezi sa pranjem novca**. (od kojih 1 pranje novca, 3 pranje novca izvršena u saizvršilaštvu, 7 pranje novca izvršena u produženom trajanju i 1 pranje novca izvršeno po osnovu Zakona o pravnim licima). Od prijavljenih lica (11), **9 lica** je procesuirano podnošenjem **5 (2) krivičnih krijava i 1 izvještaja kao dopune krivične prijave**, primarno zbog počinjenih krivičnih djela **pranje novca**, dok su 2 lica procesuirano zbog krivičnih djela pranje novca, u predmetima koji su realizovani primarno zbog organizovanog

krijumčarenja cigareta. Među prijavljenim licima su **2 policijska službenika i 2 pripadnika OKG. Ukupan iznos novčanih sredstava koji je stečen kriminalnim aktivnostima i plasiranih u legalne tokove iznosi 9 863 455,41 (2023- 8 132 822) eura i veći u odnosu na uporednu godinu.**

U oblasti **borbe protiv krijumčarenja cigareta, Specijalnom državnom tužilaštvu**, u okviru podnijetih **9 (3) – krivičnih prijava i izvještaja kao dopuna krivičnih prijava**, procesuirana su **4 (5) pravna i 28 (15) fizičkih lica.**

Među prijavljenim licima je procesuiran: **jedan javni funkcioner, 8 policijskih službenika i 2 carinska službenika, kao i 2 lica evidentirana kao članovi OKG.**

Ukupna količina cigareta koje su prokrijumčarene preko carinske linije u nepoznatom pravcu, radi plasiranja iste na sivom tržištu iznosi 442 192 paketa, pri čemu je nastupila **materijalna šteta po budžet Crne Gore u iznosu od skoro 441 270 096 eura (oko 100 miliona eura).**

U oblasti krivičnih djela **visokotehnološkog kriminala** počinjenih uz pomoć informacionih tehnologija, preduzimane su aktivnosti u **369** predmeta. Nakon izvršenih provjera okončano je postupanje u **397** predmeta. Na ocjenu i mišljenje nadležnim tužilaštvima dostavljena su **74** predmeta. U ovoj oblasti, nadležnim državnim tužilaštvima podnijeto je ukupno **25 krivičnih prijava** protiv **22 lica** za **26** krivičnih djela. Podnijete su i **2 prekršajne prijave** u odnosu na **2 lica**, shodno Zakonu o zaštiti od nasilja u porodici. Izvršenim krivičnim djelima iz oblasti visokotehnološkog kriminala pričinjena je ukupna materijalna šteta u iznosu od **2.844.083 eura.**

U poređenju sa 2023. godinom, broj otkrivenih krivičnih djela u vezi sa zloupotrebama opojnih droga je **manji** za 22,3%, dok je broj registrovanih prekršaja zbog posjedovanja droge za ličnu upotrebu **manji** za 7,5%. U 15% **manjem** broju pojedinačnih zaplijena pronađena je i oduzeta i **manja količina opojne droge - 4,3%** Analiza strukture zaplijenjene droge ukazuje da je količina zaplijenjene marihuane **manja** za 2,4%, kao i količina zaplijenjenog kokaina – 82%, hašiša - 97%, sintetičkih droga (u gramima) – 76%, sintetičkih droga i farmaceutskih proizvoda (u komadima) – 68%. Jedino se bilježi **povećana** količina zaplijene heroina – preko 300%, i stabljika marihuane – preko 200%.

Zbog **organizovanog krijumčarenja opojnih droga, Specijalnom državnom tužilaštvu** su podnesene ukupno **4 (8) - 3** krivične prijave i 1 izvještaj kao dopuna krivične prijave, kojima su procesuirana **32 (47)** lica, zbog osnovane sumnje da su počinili krivična djela: **1 neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga čl 300 KZCG, 6 neovlašćena proizvodnja, držanje i stavljanje u promet opojnih droga u saizvršilaštvu, 4 stvaranje kriminalne organizacije 401 a st 1, 26 stvaranje kriminalne organizacije 401 a st 2.** Među prijavljenim licima, 15 lica su označena kao pripadnici OKG (jedan broj lica se javlja u više krivičnih prijava). Takođe, među prijavljenim licima je i jedan javni funkcioner (lišen slobode 2023.godine zbog učešća u krijumčarenju narkotika na međunarodnom nivou).

Izvršajni period je obilježila aktivnost u saradnju sa međunarodnim partnerskim službama, usmjerena na procesuiranje lica koja se dovode u vezu sa krijumčaranjem 2,4 tone kokaina tokom 2020. i 2021. g. iz Južne Amerike u Evropu i Australiju.

U oblasti **međunarodne operativne policijske saradnje** zadržan je visok nivo efikasnosti, posebno u domenu traganja za bjeguncima i međunarodnoj pravnoj pomoći vezanoj za istrage najtežih krivičnih djela sa elementima međunarodnog organizovanog kriminala. Nastavljena je uspješna primjena najmodernijih Interpol-ovih standarda u pogledu automatskog pristupa svim dostupnim bazama podataka. Aktivno se učestvuje u svim Interpol-ovim i Europol-ovim regionalnim i globalnim projektima koji imaju za cilj borbu protiv teškog i organizovanog kriminala. Sprovedene su aktivnosti ciljanog traganja u ukupno **47** ciljanih potraga, od kojih je završena **21**. Od **30 aktivnih ciljanih potraga**, završeno je **6**, dok je od **17 pasivnih ciljanih potraga**, završeno **15**. Od završenih **6 aktivnih ciljanih potraga**, **2** su završene lišenjem slobode lica u inostranstvu, od čega **2** lociranjem i lišenjem slobode lica kroz ENFAST mrežu, dok je **1** lice lišeno slobode kroz druge policijske aktivnosti, a u **3** predmeta lica su se predala nadležnim organima Crne Gore. Svih **6** lica lišenih slobode u okviru aktivnih ciljanih potraga su članovi OKG. Od završenih **15 pasivnih ciljanih potraga**, **12** je završeno lišenjem slobode lica u Crnoj Gori, dok su **3** završene lišenjem slobode lica u drugim državama. Od **12** lica lišenih slobode, **6** lica su članovi OKG.

U oblasti **kriminalističko-obavještajnih poslova** evidentan je značajan doprinos najvažnijim kriminalističkim obradama predmeta teškog i organizovanog kriminala. U predmetima koji su formirani u tim prioriternim oblastima, izrađeno je 321 obavještajni izvještaj, u okviru kojih je obrađeno 1.295 objekat i izrađene su 322 šeme veza. Paralelno se radilo i na stvaranju pretpostavki za jačanje kapaciteta, prevashodno kroz međunarodnu saradnju i angažovanje u okviru razvojnih projekata.

U oblasti **primjene specijalnih istražnih metoda**, u saradnji sa međunarodnim partnerskim službama, realizovan je veći broj aktivnosti usmjerenih na unapređenje materijalno - tehničke opremljenosti i stručne osposobljenosti za sprovođenje mjera tajnog nadzora, kao i planiranje daljih aktivnosti na jačanju i sprovođenju međunarodne saradnje u ovoj oblasti rada. U dijelu koji se odnosi na tehničku opremu tokom 2024. godine, kroz postupak donacija, donirana je tehnička oprema, uređaji za dijagnostiku i IT oprema, od strane BKA SR Njemačke, u ukupnom iznosu od oko 49 304 eura.

U dijelu koji se odnosi na razmjenu kriminalističko obavještajnih podataka, drugim organizacionim jedinicama, dostavljena je 91 **operativna informacija**.

U oblasti **zaštite svjedoka**, sprovedene su mjere zaštite u **4** Programa zaštite svjedoka, prema 4 lica, u predmetima koji su u nadležnosti Specijalnog državnog tužilaštva.

U oblasti **posebne operativne podrške**, primarne aktivnosti su bile usmjerene na: lišavanju slobode učinilaca krivičnih djela, preventivnom djelovanju prema članovima organizovanih kriminalnih grupa i bezbjednosno interesantnim licima, sprovođenju mjera na očuvanju javnog reda i mira.

Stanje u **oblasti javnog reda i mira** je bilo zadovoljavajuće. Broj narušavanja i prekršaja kojima se narušavao javni red i mir **2.329** (2.591), u odnosu na prethodnu godinu je manji za 10,1%, a izvršeno je i **3.722** (4.177) prekršaja, što je manje za 10,8%. Povoljno stanje bezbjednosti obezbjeđeno je sa izvršenih **1.061** (1.135) obezbjeđenja i pruženih **807** (769) asistencija.

U toku 2024.godine povećan je broj **saobraćajnih nezgoda** za 1,2 % u odnosu na 2023.godinu, smrtno je stradalo 75 lica, što predstavlja smanjenje za 3,8 %, kada su u saobraćajnim nezgodama stradala 78 lica. Takođe, u saobraćajnim nezgodama je povrijeđeno 3.078 lica, što predstavlja smanjenje za 0,3%. Teže je povrijeđeno 598 lica, ili više za 3,8% i lakše 2.480 lica, odnosno 1,2% manje u odnosu na uporedni period. U cilju podizanja nivoa svijesti i saobraćajne kulture učesnika u saobraćaju, u saradnji sa partnerima sa nivoa lokalne zajednice realizovane su dvije kampanje: „Pojas za sve“ u saradnji sa Biroom osiguravača Crne Gore, i „ Kad pijem ne vozim,“ u saradnji sa pivarom „Trebjesa,“ - Nikšić. I pored dobrih radnih aktivnosti saobraćajne policije uprkos nepovoljnijim kadrovskim, materijalnim i logističkim uslovima, i smanjenja broja smrtno stradalih lica, stanje bezbjednosti drumskog saobraćaja u Crnoj Gori, u 2024. godini se ocjenjuje **kao nezadovoljavajuće**.

Stanje **bezbjednosti državne granice** je bilo stabilno, nije bilo registrovanih graničnih incidenata. Na granici Crne Gore zabilježen je rekordan promet putnika i povećanje od 8% u odnosu na 2023. godinu, dok je broj stranaca koji je prijavio boravak veći za 6% u odnosu na 2023. godinu.

Tokom turističke sezone registrovan je promet 12.340.525 lica što je za 5% više u odnosu na isti period 2023. godine. Takođe, 1.533.855 stranih državljana prijavilo je boravak do 90 dana, što je za 8% više u odnosu na isti period prethodne godine. Najveći broj prijava registrovan je u RCGP Jug 88% .

Migratorno kretanje na zapadno-balkanskoj ruti je konstantno, ali je broj registrovanih migranata u Crnoj Gori manji za 40% u odnosu na 2023. godinu.

Granična policija postigla je dobre rezultate na planu suzbijanja prekograničnog kriminala, a posebno krijumčarenja narkotika i akciznih roba. Ukupno je, samostalno i u saradnji sa partnerima, pronađeno: 628.281 kg (984,830) marihuane-skanka, 111 kom (725) stabljika marihuane, 3.314 kg (19,657) kokaina, 3709 kg (1713) duvana, 310 šteka (2954) cigareta i 8573 komada cigarilosa, 4117 l (1260) alkoholnog pića, 2309 l (7050) bezalkoholnog pića, 2.104.695 eura (146230), 127 kg (1077) ribe, 321 kg (855) mliječnih proizvoda, 193 kg (57) kafe, 3330 kapsula kafe i dr.

Kroz realizaciju **20.219** (18.533) **aktivnosti** poslovi i aktivnosti **Policije posebne namjene** dale su značajan doprinos uspostavljanju povoljnog bezbjednosnog ambijenta. Aktivnosti su bile usmjerene na: obezbjeđivanju transporta novčanih pošiljki za potrebe CBCG, kontrasnajperska obezbjeđenja, ronilačke aktivnosti, PDZ preglede, ekstradicije, transfere, ispomoći ostalim organizacionim cjelinama UP.

Jedan od prioriteta ovih segmenata službe u 2024. godini bio je i obezbjeđenje domaćih i stranih ličnosti čija se bezbjednost štiti, obezbjeđenje objekata i prostora oko tih objekata i diplomatsko - konzularnih predstavništava akreditovanih u Crnoj Gori. Naime, realizovano je **5.241 obezbjeđenja štice ličnosti** po mjestu rada i stanovanja, **1.188** izvan mjesta prebivališta, kao i **1.056 vanrednih obezbjeđenja**. Ukupno se obezbjeđivalo 106 objekta, od toga 25 objekta od posebnog značaja, 48 DKP i 33 po drugim osnovama, **pri čemu je realizovano 8.504 obezbjeđenja**.

Poseban doprinos u radu Sektora tokom 2024. godine, predstavlja i realizacija 53 medicinska obezbjeđenja, 245 biohemijskih pregleda i 462 protivdiverzionog pregleda.

U **Sektoru za finansijsko obavještajne poslove** rezultati rada su značajno uvećani, čemu svjedoče konkretni podaci: povećan broj otvorenih predmeta za 43%, prijem sumnjivih transakcija za 40%, podnešene krivične prijave FOJ-a za 6 puta su više u odnosu na prethodnu godinu-ukupno 23, broj obradjenih fizičkih i pravnih lica u predmetima itd. predstavljaju veoma dobar rezultat u cilju suzbijanja pranja novca i finansiranja terorizma. Ključna uloga je bila u ispunjavanju preporuka **Manivala u smislu izrade Akcionog plana za unapređenje djelotvornosti sistema spnft kao i ključnu ulogu u izradi nove Nacionalne procjene rizika**.

U oblasti **međunarodne policijske saradnje i odnose s javnošću**, tokom 2024. godine realizovane je brojne aktivnosti koje su imale za cilj jačanje međunarodne policijske saradnje, a značajan doprinos koordinaciji poslova, efikasnijem funkcionisanju, unapređenju stanja i rezultata rada Uprave policije, u skladu sa svojim nadležnostima, su dali i **Odjeljenje za analitiku, unapređenje rada i razvoj policije**. Poslovi Odjeljenja bili su usmjereni na izradu, sagledavanje, analiziranje i praćenje realizacije izvještaja, programa, planova, zaključaka i drugih analitičkih dokumenata od značaja za Upravu policije.

U **Forenzičkom centru** je od strane centara i odjeljenja bezbjednosti sudova, tužilaštva i drugih državnih organa dostavljeno **4.983** (5.278) zahtjeva/naredbi za vještačenje/ispitivanje i analizu što je za 6% manje u odnosu na 2023. godinu. Odgovoreno je na 3.128 zahtjeva i 1.461 naredbu, obrađeno je 49.961 uzorak i izvršeno 97.732 analiza. Kontinuirano se radi na održavanju akreditacije Forenzičkog centra kroz izmjenu postojećih dokumenata i izradu novih. Na osnovu svega navedenog, postignut je izuzetno visok procenat efikasnosti na svim linijama rada u odnosu na broj dostavljenih zahtjeva, kao i činjenicu da u stalnoj komunikaciji sa podnosiocima zahtjeva OB i ostalim organizacionim jedinicama Uprave policije, pravosudnih i drugih organa, nije upućen nijedan prigovor za eventualna dodatna vještačenja ili prigovor na same analize.

Aktivnostima svih organizacionih jedinica policije i svih policijskih službenika, kroz zajednički rad postignuto je **povoljno stanje bezbjednosti u 2024. godini**.

* * *

PRIORITETI U RADU UPRAVE POLICIJE U 2025. GODINI

Analizom stanja, problematike, prioriteta u borbi protiv organizovanog kriminala, kao i rezultata u najznačajnijim oblastima rada, definisani su **prioriteti rada Uprave policije u 2025. godini**:

- Obezbjedenje povoljnog stanja bezbjednosti, sprečavanje i otkrivanje najtežih krivičnih djela i događaja koji mogu ugroziti bezbjednost građana i imovine i izazvati uznemirenje javnosti;
- Implementacija prioriteta definisanih Procjenom opasnosti od teškog i organizovanog kriminala u borbi protiv: korupcije na svim nivoima, krijumčarenja i nedozvoljene trgovine drogama i akciznim robama, ilegalnih migracija i trgovine ljudima, zelenaštva, pranja novca, kompjuterskog kriminala, utaje poreza, terorizma i vjerskog ekstremizma, kao i unapređenje kadrovskih kapaciteta u oblasti finansijskih istaga;
- Impelemntacija Strategija razvoja uprave policije i realizacija aktivnosti iz akcionog plana;
- Realizacija aktivnosti iz Programa rada Uprave policije za 2025. godinu;
- Poboljšanje rezultata u borbi protiv organizovanog kriminala i smanjenje broja organizovanih kriminalnih grupa;
- Rasvjetljavanje teških krivičnih djela iz prethodnog perioda, posebno teških ubistava i ubistava izvršenih na organizovan način, kao posledica sukoba kriminalnih grupa;
- Suzbijanje krivičnih djela nasilje u porodici i porodičnoj zajednici i maloljetničke delikvencije, kao i sprečavanje i suzbijanje zloupotreba droga;
- Preduzimati preventivne i represivne mjere na obezbjedenju povoljnog stanja javnog reda i mira i sprečavati vršenje prekršaja koji bi mogli uzrokovati neželjene posljedice po bezbjednost građana i imovinu;
- Preduzimanje svih raspoloživih preventivnih i represivnih mjera i aktivnosti u cilju smanjenja broja saobraćajnih nezgoda i njihovih posledica;
- Intenzivirati aktivnosti na nadzoru državne granice, graničnim provjerama, kontroli kretanja i boravka stranaca i suzbijanje nezakonitih migracija, procjeni prijetnji za bezbjedenost državne granice;
- Jačanje sistema, posebno u dijelu upravljanja granicom i kontrole migracija;
- Unapređenje saradnje sa tužilaštvima, sudovima, Zaštitnikom za ljudska prava i slobode, Savjetom za građansku kontrolu rada policije i drugim državnim organima, međunarodnim organizacijama i partnerskim službama u inostranstvu;
- Dalje jačanje integracijske i međuinstitucionalne saradnje u cilju efikasnijeg funkcionisanja cjelokupnog sistema za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;
- Jačanje saradnje i povjerenja građana u policiju;

- Unapređenje prava zadržanih lica, u skladu sa preporukama Nacionalnog preventivnog mehanizma i Komiteta Savjeta Evrope za prevenciju torture i nehumanog i ponižavajućeg tretmana i kažnjavanja;
- Unapređenje transparentnosti rada policije.